COLIN

DEXTER

ULTIMA CURSĂ SPRE WOODSTOCK

TRADUCERE DE LORENA JUPU

CRIME MASTERS

PARADIS

COLIN

DEXTER

CRIME MASTERS

COLIN DEXTER (n. 1930) este una dintre cele mai puternice voci din rândul scriitorilor de romane polițiste din Marea Britanie. A studiat la Cambridge și a lucrat ca profesor până în 1966, când problemele de auz l-au determinat să renunțe la catedră. În 1975 a publicat *Ultima cursă spre Woodstock*, primul dintre cele 13 romane și numeroase povestiri care îl au ca protagonist pe inspectorul Morse. Seria *Inspector Morse* a atras milioane de cititori în lumea întreagă, dar și importante distincții din partea Crime Writers Association: două premii Silver Dagger (1979, 1981), două premii Gold Dagger (1989, 1992) și râvnitul Diamond Dagger, pentru întreaga sa operă (1997). În 2002 a primit titlul de ofițer al Ordinului Imperiului Britanic pentru contribuția adusă literaturii.

Pasiunea lui Dexter pentru cuvintele încrucișate se vădește și în scrierile sale, eroul acestora fiind, la rândul lui, rebusist. Romanele care îl au ca personaj principal pe inspectorul Morse au inspirat un serial de televiziune de succes, difuzat de rețeaua ITV. Asemenea lui Alfred Hitchcock, Colin Dexter a avut scurte apariții în aproape toate cele 33 de episoade ale serialului.

COLIN

DEXTER

ULTIMA CURSĂ SPRE WOODSTOCK

Traducere din limba engleză
de Lorena Lupu

PALADIN

Colecție coordonată de: Michael Haulică
Redactor: Lavinia Braniște
Tehnoredactor: Cornel Drăghia
Coperta: Alexandru Daș

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
DEXTER, COLIN
Ultima cursă spre Woodstock / Colin Dexter ; trad. de Lorena Lupu. - București : Art, 2013
ISBN 978-973-124-754-0

I. Lupu, Lorena (trad.)

821.111-31=135.1

Colin Dexter
The Last Bus to Woodstock
Copyright © 1975 by Colin Dexter

© Editura Paladin, 2013, pentru prezenta ediție
Editura Paladin este un imprint al Grupului Editorial Art

Preludiu

— Hai să mai așteptăm doar *un piculeț* mai mult, te rog, spuse fata care purta pantaloni albastru-închis și o haină ușoară, de vară. Sunt sigură că va veni unul cât se poate de curând.

Și totuși, nu era chiar atât de sigură; pentru a treia oară, se întoarse să examineze orarul țintuit în rama lui dreptunghiulară, în dreptul Liniei a Cincea. Dar mintea ei nu colindase niciodată cu prea multă siguranță prin lumea coloanelor și a cifrelor, iar degetul care-și trasa itinerarul orizontal șovăielnic din partea stângă a ramei avea șanse infime să se întâlnească, în punctul corect, cu degetul care cobora într-o linie vag verticală de sus. Fata care stătea în spatele ei își mută nerăbdătoare greutatea de pe un picior pe celălalt și spuse:

— Nu îmi e cla' ce ai tu de gân'.

— Doar un minut. *Doar un minut.*

Se concentră din nou asupra coloanelor relevante: 4, 4A (nu mai circulă după orele 18:00), 4E, 4X (circulă doar sâmbăta). Azi era miercuri. Asta însemna... Dacă ora două era ora 14:00, asta însemna...

— Ascultă, iubito, tu fă ce te taie capu', da' eu mă pu' la autosto'.

Obiceiul Sylviei, acela de a omite litere finale, părea insuportabil de neglijent. Pronunțate de Sylvia, anumite cuvinte

se distingeau cu greu de cele mai neclare sunete vocalice, articulate fără cel mai vag indiciu al unei consoane de la sfârșit. Dacă vor deveni vreodată prietene mai apropiate, acesta va fi un lucru pe care va trebui să i-l menționeze.

Cât era acum ceasul? 6:45 după-amiaza. Asta trebuia să fie 18:45. Da. În sfârșit, ajungea undeva.

— Haide. O să ne ia vreunu' imedia', o să vezi. Ăsta e lucru' pe care-l vo' jum'ate dintre tipii ăștia: un pi' de fustă.

Într-adevăr, nu avea niciun motiv să pună la îndoială optimismul înviorător al Sylviei. Niciun motociclist îndatoritor nu avea cum să reziste fustei minuscule a acesteia și invitației adorabile a picioarelor de dedesubt.

Pentru un scurt răstimp, cele două fete se opriră în tăcere, într-un armistițiu stânjenit, static.

O femeie de vârstă mijlocie păși agale spre ele, oprindu-se din când în când și întorcându-și capul să se holbeze la vale, spre lungimea din ce în ce mai întunecoasă a drumului care ducea spre inima orașului Oxford. Se opri la câțiva metri distanță de fete și își puse jos sacoșa de cumpărături.

— Îmi cer scuze, spuse prima fată. Știți când vine următorul autobuz?

— Ar trebui să apară unul în câteva minute, dulceață.

Femeia începu să se holbeze din nou în depărtarea cenușie.

— Se duce la Woodstock?

— Nu, nu cred. Merge doar la Yarnton. Se duce în sat, apoi se întoarce și vine înapoi.

— Aha.

Fata făcu câțiva pași până în mijlocul drumului, își întinse gâtul, apoi se dădu înapoi, căci se apropiau câteva mașini. Pentru că amurgul începuse să alunece spre seară, unii dintre șoferi își aprinseseră deja farurile laterale. În lumina

difuză nu se zărea niciun autobuz, iar ea începuse să se îngrijoreze.

— O să ne descurcă', spuse Sylvia, cu o notă de nerăbdare în voce. O să vezi. Mâine dimineață, o să ne hlizi' de chestia asta.

Încă o mașină. Și încă una. Apoi, din nou, liniștea serii calde de toamnă.

— Ei, bine, tu poți să mai stai, dacă vrei. Eu am șters-o.

Tovarășa Sylviei o urmări din priviri pe aceasta, în timp ce se îndrepta spre sensul giratoriu care ducea spre Woodstock, aflat la vreo 180 de metri în sus pe drum. Nu era un loc rău pentru un autostopist, pentru că acolo începeau toate mașinile, înainte să intre în intersecția aglomerată a șoselei de centură.

Apoi, luă hotărârea.

— Sylvia, așteaptă!

Ținând o mână înmănușată pe gulerul hainei sale de vară ușoare ca fulgul, o rupse la fugă, urmărind-o, cu un mers stângaci, de om cu platfus.

Femeia de vârstă mijlocie continuă să supravegheze Linia a Cincea. Se gândi câte lucruri se schimbaseră de când fusese ea tânără.

Doamna Mabel Jarman nu avu prea mult de așteptat. Mintea ei se jucă vag cu câteva gânduri lenețe, întâmplătoare; nimic important. În curând va fi acasă. După cum urma să-și amintească ceva mai încolo, o putea descrie pe Sylvia destul de bine, cu părul ei lung și blond, cu senzualitatea ei indolentă, provocatoare. Despre cealaltă fată își va aminti prea puține amănunte: o haină deschisă la culoare, pantaloni largi de culoare închisă – de ce culoare, oare? Părul... șaten deschis?

— Vă rog să vă străduiți, doamnă Jarman. Este absolut esențial pentru noi să vă amintiți tot ce puteți...

Ea observase câteva mașini și un camion cu remorcă împovărat cu un număr neverosimil de mare de automobile fără roți, care mergea zguduindu-se. Bărbați? Bărbați fără alți călători? Se va strădui atât de mult să-și reamintească. Da, fuseseră niște bărbați, era sigură de asta. Mai mulți bărbați trecuseră pe lângă ea.

La șapte fără zece minute, o imagine începțoșată, rozalie, prelungă, începu să prindă contur. Ea își ridicase sacoșa, în timp ce autobuzul Corporation roșu parcurgea lent drumul dintre stații, situate la o distanță medie una de alta pe șoseaua cenușie. În scurt timp, aproape că izbutise să descifreze literele mari de tipar, albe, de deasupra cabinei șoferului. Ce scria? Mijise ochii, să vadă mai limpede: WOODSTOCK. Oh, Doamne! Făcuse o greșeală, atunci când fata aceea tânără și politicoasă o întrebase despre următorul autobuz. Probabil că nu avea importanță însă. Nu ajunseseră prea departe. Fie că le luase cineva la autostop, fie că reușiseră să ajungă la următoarea stație, sau chiar la stația de după aceasta.

— De cât timp erau plecate, doamnă Jarman?

Ea făcuse câțiva pași îndărăt din stația de autobuz, iar șoferul care mergea spre Woodstock trecuse recunoscător pe lângă ea. Aproape în același moment, după ce autobuzul depășise linia orizontului, văzuse un altul, la o distanță de numai câteva sute de metri. Acesta trebuia să fie al ei. Autobuzul cu etaj oprise în stație, după ce doamna Jarman ridicase mâna. La șapte și două minute ajunsese acasă.

Deși era văduvă acum și cei doi copii ai ei crescuseră și erau căsătoriți, casa ei sărăcăcioasă – parte a unui duplex – era,

totuși, adevăratul ei cămin. Singurătatea avea și ea compensațiile ei. Își pregăti o cină consistentă, spălă vasele și porni televizorul. Nu era în stare să priceapă în ruptul capului de ce programele erau criticate atât de aspru. Ei, personal, îi plăceau de fapt toate și adeseori își dorea să se fi putut uita la două canale de televiziune deodată. La zece seara urmări sumarul celor mai importante evenimente la știri, apoi stinse televizorul și se băgă în pat. La 10:30 dormea buștean.

Tot la ora 10:30, o tânără fată fu descoperită zăcând într-o curte din Woodstock. Fusese ucisă cu brutalitate.

PARTEA I

În căutarea unei fete

CAPITOLUL ÎNTÂI

Miercuri, 29 septembrie

De la St. Giles, aflat în centrul orașului Oxford, două străzi paralele se îndreaptă spre nord, asemenea dinților unui diapazon. În partea nordică a Oxfordului, fiecare dintre ele trebuie să traverseze mai întâi șoseaua de centură aglomerată din nord, peste care trec în viteză șiruri de motocicliști entuziaști, evitând cu bucurie plăcerile vechiului oraș universitar. Ramura estică duce până la urmă spre orașul Banbury, iar de acolo își continuă parcursul mai degrabă neinteresant spre inima comitatelor centrale industriale; ramura vestică îl duce în curând pe motociclist până la micul oraș Woodstock, aflat la vreo treisprezece kilometri de Oxford, și de acolo, la Stratford-upon-Avon.

Călătoria de la Oxford la Woodstock are un farmec liniștit. Fâșiile laterale ample ale șoselei, acoperite cu iarbă, conferă o senzație agreabilă de spațiu deschis, iar din satul Yarnton, aflat la numai trei kilometri distanță, începe șoseaua cu două benzi, delimitate la mijloc de copaci, măturând în sfârșit traficul din ce în ce mai rapid până dincolo de aeroport, risipind paralizia de mai devreme. Cu vreo opt sute de metri înainte de Woodstock, pe partea stângă, un zid cenușiu de sticlă marchează hotarul de est al terenurilor întinse și frumoase ale Palatului Blenheim, un conac grandios construit de generoasa regină Anne pentru generalul ei minunat, John Churchill, întâiul duce de Marlborough.

Porțile înalte și impunătoare de fier forjat încadrează intrarea principală spre aleea care duce la Palat; pe aici se înghesuie turiștii în timpul sezonului estival, să se plimbe prin splendoarea demnă a sălilor imense, să se oprească în fața tapițeriilor flamande ale lui Malplaquet și ale lui Oudenarde și să viziteze încăperea în care a văzut lumina zilei acel vlăstar de mai târziu al familiei Churchill, marele Sir Winston însuși, care se odihnește acum în cimitirul odinioară liniștit al satului Blandon, aflat în apropiere.

Astăzi, Bleinheim domină vechiul oraș. Dar lucrurile nu au stat dintotdeauna așa. Casele solide, cenușii, care se înșiră de-a lungul străzii principale, au fost martore ale unor timpuri mai îndepărtate și și-ar putea relata poveștile lor străvechi, deși, acum, cele mai multe dintre ele au fost dichisite și transformate în hanuri sau în magazine de cadouri, antichități și suvenire. A existat dintotdeauna, din câte se pare, un număr considerabil de spații de cazare, și multe dintre hotelurile și hanurile îngrămădite în mod agreabil pe străzi se pot lăuda nu doar cu originile străvechi, dar și cu o grămadă de stele pe firmele lor galbene, sclipitoare.

Prințul Negru este situat pe la jumătatea unei străzi laterale de pe partea stângă, cum te îndrepți spre nord. Printre confrații săi nobili din Woodstock nu poate avea pretenții la un pedigri străvechi și pare extrem de neverosimil, o, vai, ca fiul războinic al Regelui Edward al III-lea să fi râs, să fi răcnit, să fi chefuit sau să fi tăvălit femei în oricare dintre încăperile sale. Adevărul fie spus, un director al companiei londoneze care cumpărase casa cea veche, acareturile și tot ce mai era pe acolo cu vreo zece ani în urmă declarase într-un ghid turistic de o autenticitate îndoielnică faptul că prințul se născuse pe undeva prin împrejurimi. Directorul fusese

felicitat cordial de către Consiliul de Administrație pentru această cercetare fabuloasă și de asemenea pentru descoperirea, făcută ulterior, că nobilul prinț nu figurează încă în cartea de telefoane din Woodstock. În acest caz, *Prințul Negru* urma să-i rămână numele. Fiica cea talentată a primului director copiase dintr-o enciclopedie pentru copii, cu o caligrafie adecvată, în stil antic, o biografie scurtă și oarecum romanțată a prințului războinic, apoi introdusese capodopera finalizată în cuptorul mamei sale la o temperatură de 230 de grade Celsius, lăsând-o timp de jumătate de oră. Manuscrisul care rezultase, care avea o nuanță maronie respectabilă, specifică vechimii, fusese înrămat cu grijă, chiar dacă rama era ieftină, și ocupa acum un loc de onoare, după cum i se cuvenea, pe peretele barului din hotel. Împreună cu insignele facultăților din Oxford, aliniate ordonat și fixate în cuie de-a lungul grinzilor joase, pătate, acesta conferea personalitate și clasă încăperii.

În ultimii doi ani și jumătate, Gaye fusese „gazda" care primea oaspeții la *Prințul Negru* – termenul de „barmaniță", își spusese directorul, era o insultă pentru demnitatea ei. Și avea dreptate. „O halbă din cea mai bună bere amară pe care o ai, păpușă" era o solicitare pe care Gaye trebuia să o satisfacă arareori, iar acum, ea asocia aceste cuvinte cu proletariatul; pe aici se comandau de cele mai multe ori vodcă și lămâie verde, de către tinerii inteligenți, cocktailuri Manhattan, de către turiștii americani și gin cu vermut franțuzesc – și un strop de vermut italian – pentru profesorii universitari din Oxford. Ea prepara astfel de amestecuri, din scânteierea argintie a sticlelor înșiruite tentant îndărătul tejghelei, cu o siguranță de sine antrenată.

Barul însuși, așternut peste tot cu covoare, cu scaune și banchete tapițate într-o nuanță atrăgătoare, portocalie, era

învăluit gingaș de o lumină difuză care genera un efect de clarobscur menit să evoce – se spera – un tablou al lui Rembrandt pe tema nașterii Mântuitorului. Gaye însăși era o fată atrăgătoare, cu părul roșcat-castaniu, iar în seara aceasta, miercuri, era îmbrăcată impecabil, într-un costum cu pantaloni negri și o bluză albă cu volănașe. Sclipirea pietrelor prețioase de pe cel de-al doilea și al treilea deget al mâinii ei stângi reprezenta un avertisment blând la adresa curtezanului amator fără haz, și poate – după cum susțineau unii – o invitație calculată la adresa donjuanului profesionist bogat. De fapt, fusese căsătorită, divorțase, iar acum locuia împreună cu un băiat mic și cu o mamă nemulțumită – nu în mod nejustificat – de apucăturile puțin cam promiscue ale unei fiice superbe, care avusese ghinionul să se mărite cu un asemenea „porc nenorocit". Lui Gaye îi plăcea la fel de mult statutul ei de femeie divorțată ca și slujba ei și avea de gând să le păstreze cât mai mult pe amândouă.

Miercuri fusese o seară îndeajuns de aglomerată, ca de obicei, și se resimți o oarecare ușurare în vocea ei atunci când, la 10.25 seara, anunță politicos, dar ferm, ultima comandă. Un bărbat tânăr, așezat pe un taburet înalt, în colțul din interior al barului, își împinse în față paharul de whisky.

— La fel ca și până acum.

Gaye aruncă o privire sarcastică în ochii lui șovăielnici, dar nu spuse nimic. Împinse paharul clientului ei sub o sticlă de whisky din apropiere, apoi îl așeză pe tejghea, întinzându-și mâna dreaptă și înregistrând automat suma încasată cu stânga. Tânărul era vizibil beat. Se scotoci încet – fără rezultate – prin buzunare până să nimerească suma corespunzătoare, iar după ce luă o înghițitură din băutura lui, coborî cu prudență de pe scaun, măsură ușa cu o privire

nesigură și pași spre ea într-o linie îndeajuns de dreaptă, în măsura în care-i permiteau circumstanțele.

Vechea curte, unde odinioară tropăiau caii peste dalele de piatră șlefuită, avea ieșire la stradă printr-o arcadă îngustă și se dovedise a fi o posesiune neprețuită pentru *Prințul Negru*. O sumedenie de amenzi pentru încălcarea liniilor galbene simple și duble care limitau chiar și cele mai neprietenești și mai inaccesibile fâșii de șosea alimentaseră un respect reticent față de lege; orice local care oferea „PARCARE NUMAI PENTRU CLIENȚI. MAȘINILE SUNT LĂSATE AICI PE RISCUL PROPRIETARILOR" beneficia de un avantaj în afaceri, evident. În această seară, ca de obicei, curtea era ticsită până la refuz de inevitabilele mașini Volvo și Rover. O lampă de deasupra arcadei desena un petic de lumină slabă la intrarea în curte; restul zăcea într-o umbră întunecată. Tânărul porni, împleticindu-se, spre cel mai lăturalnic colț al acestei curți; aproape că ajunsesese acolo, când întrezări nesigur ceva pe după mașina cea mai îndepărtată. Se uită mai atent și bâjbâi până acolo, în liniște. Apoi, groaza i se strecură până în ceafă și, sprijinit de ușa zăvorâtă a grajdului, fu cuprins de o greață bruscă și violentă.

CAPITOLUL AL DOILEA

Miercuri, 29 septembrie

Directorul *Prințului Negru*, domnul Stephen Westbrook, sună la poliție de îndată după găsirea cadavrului, iar polițiștii reacționară la apelul său cu o promptitudine vrednică de laudă. Sergentul Lewis de la Poliția Regională a Văii Tamisei îi dădu instrucțiuni rapide și precise. O mașină a poliției avea să ajungă la *Prințul Negru* în cel mult zece minute; Westbrook trebuia să se asigure că nimeni nu părăsește incinta și că nimeni nu intră în curte; dacă cineva insista să plece, trebuia să consemneze numele întreg și adresa persoanei respective; trebuia să fie sincer dacă era întrebat care era problema.

Buna dispoziție a serii se dezumflă ca un balon trist, iar vocile scăzură treptat în intensitate, pe măsură ce se răspândi zvonul strecurat în șoaptă: avusese loc o crimă. Nimeni nu părea nerăbdător să plece; două sau trei persoane întrebaseră dacă pot da un telefon. Brusc, toți se simțiră treji, inclusiv un tânăr palid, care stătea în picioare în biroul directorului și al cărui pahar de whisky, abia atins, se afla încă pe tejgheaua barului de hotel.

Odată cu sosirea sergentului Lewis, însoțit de doi polițiști în uniformă, un mic pâlc de oameni se adună, mânat de curiozitate, pe trotuarul de peste drum. Nu ratară să observe că mașina poliției parcase chiar de-a curmezișul intrării în curte, blocând în mod eficient intrarea. Cinci minute

mai târziu sosi o a doua mașină de poliție, iar ochii se întoarseră spre bărbatul scund și îndesat, cu părul închis la culoare, care coborî din ea. Acesta purtă o conversație scurtă cu polițistul care stătea de pază afară, dădu aprobator din cap de mai multe ori și intră în *Prințul Negru*.

Îl cunoștea doar superficial pe sergentul Lewis, dar, în cel mai scurt timp, constată că era impresionat într-un mod plăcut de înaltul nivel de competență al acestuia. Cei doi bărbați discutară pe un ton energic și, foarte repede, căzură de acord asupra unei proceduri preliminare. Lewis, cu ajutorul celui de-al doilea polițist, urma să facă o listă cu numele, adresele și actele de înregistrare auto ale tuturor persoanelor din clădire și să le ia declarații succinte legate de locurile unde își petrecuseră seara și destinațiile lor imediate. Erau peste 50 de oameni cu care trebuia să discute, iar Morse își dădu seama că o să dureze destul de mult.

— Să încerc să mai solicit niște ajutoare, domnule sergent?

— Cred că noi doi ne vom descurca, domnule.

— În regulă. Să începem.

O ușă, care constituia intrarea laterală a *Prințului Negru*, ducea până în curte. Morse ieși pe acolo, precaut, și se uită în jur. Numără treisprezece mașini strâns îngrămădite în spațiul îngust, dar se putea să fi omis una sau două dintre ele, pentru că mașinile aflate la o distanță mai mare se zăreau doar ca niște mormane întunecate lipite de zidul înalt din spate. Se întrebă prin intermediul căror aptitudini de manipulare superioară a motoarelor și precizie izbuteau proprietarii lor cercheliți să strecoare aceste vehicule prin ieșirea îngustă din curte, păstrându-le nevătămate. Cu grijă, își purtă lanterna de buzunar de jur împrejur și inspectă încet curtea. Șoferul ultimei mașini parcate pe latura stângă a curții avusese presimțirea de a da înapoi, spre

parcela îngustă, păstrându-și cam 90 de centimetri între partea laterală a mașinii și perete; întins de-a lungul acestui spațiu, într-o poziție lăbărțată, se afla trupul unei tinere fete. Era întinsă pe partea dreaptă, cu capul aproape sprijinit de colțul zidului, iar părul ei lung și blond era plin de șuvoaie violente de sânge. Își dădu seama de îndată că fusese omorâtă de o lovitură puternică aplicată în partea din spate a craniului, iar în spatele cadavrului era întins un levier de demontat roți, greu, lung de vreo 50 de centimetri și lat de vreo patru – genul de cheie cu capete ondulate, atât de des întâlnită odinioară, înainte ca reparațiile cauciucurilor să se facă automat.

Morse se opri timp de câteva minute, holbându-se la imaginea sinistră de la picioarele lui. Fata ucisă purta foarte puține haine – o pereche de pantofi cu tocuri de tip platformă, o fustă mini albastru-închis, foarte scurtă, și o bluză albă. Nimic altceva. Morse lumină jumătatea superioară a trupului cu lanterna. Bluza fusese sfâșiată pe partea stângă; cei doi nasturi din partea de sus fuseseră descheiați, iar al treilea fusese smuls, lăsându-i sânii mari expuși aproape complet. Morse plimbă lumina lanternei de jur împrejur și observă de îndată nasturele lipsă: un cerculeț mic, alb, de sidef care îi făcea cu ochiul de pe pavajul șlefuit. Cât de mult ura crimele pasionale! Strigă spre polițistul care străjuia intrarea în curte.

— Da, domnule?

— Avem nevoie de câteva lămpi electrice.

— Ne-ar putea fi de ajutor, presupun, domnule.

— Fă rost de câteva.

— Eu?

— Da, tu!

— Dar de unde să fac rost...?

— De unde dracu' să știu eu? zbieră Morse.

La ora douăsprezece fără un sfert, Lewis își încheiase sarcina și se prezentă în fața lui Morse, care stătea în biroul directorului, ținând în mână *The Times* și bând ceva care aducea destul de mult a whisky.

— Ah, Lewis, azvârli el ziarul peste birou. Ia aruncă o privire la 14 vertical. Se potrivește, nu-i așa?

Lewis aruncă o privire peste 14 vertical. *Luat în burlac? Se poate. (3).* Se uită peste ceea ce scrisese Morse în diagrama completată: BRA. Ce ar fi trebuit să spună, oare? Nu mai lucrase cu Morse până acum.

— E un indiciu bun, nu crezi?

Lewis, care izbutea din când în când să completeze careul de cuvinte încrucișate din *Daily Mirror*, în pauza de cafea, era depășit de situație și se simțea extrem de încurcat.

— Mă tem că nu mă pricep prea mult la cuvinte încrucișate, domnule.

— „Burlac"[1] este BA, iar „luat" este litera „r" – „recipe" în latină. Nu ai studiat niciodată limba latină?

— Nu, domnule.

— Crezi că pierdem vremea aiurea, Lewis?

Lewis nu era ușor de păcălit; în plus, era un om sincer și integru.

— Da, domnule.

Un zâmbet încântat se strecură pe buzele lui Morse. Își spuse că vor colabora de minune împreună.

— Lewis, vreau să lucrezi cu mine la acest caz.

Sergentul se uită țintă la Morse; privi adânc în ochii pătrunzători, cenușii, ai acestuia. Se auzi spunând că ar fi încântat.

— Acest lucru trebuie sărbătorit, exclamă Morse. Domnule patron!

---

[1] Joc de cuvinte. *Bachelor* înseamnă *burlac*, dar și *diplomă de licență*, prescurtată *BA*. (n.r.)

Westbrook se tot învârtise încolo și încoace pe coridor, iar acum intră prompt.

— Un whisky dublu!

Morse își împinse în față paharul.

— Doriți și *dumneavoastră* ceva de băut, domnule? se întoarse patronul către Lewis, ezitant.

— Sergentul Lewis este în timpul serviciului, domnule Westbrook.

După ce patronul se întoarse, Morse îl rugă să-i adune pe toți cei prezenți în clădire, inclusiv personalul, în cea mai vastă încăpere disponibilă, apoi, bându-și paharul de whisky într-o tăcere deplină, frunzări ultimele pagini ale ziarului.

— Citești *The Times*, Lewis?

— Nu, domnule; noi cumpărăm *The Mirror*.

Părea o mărturisire destul de tristă.

— Așa fac și eu uneori, spuse Morse.

La douăsprezece și un sfert, Morse intră în sala de mese unde, acum, era adunată toată lumea. Privirea lui Gaye o întâlni și o menținu pentru o scurtă bucată de vreme pe a lui, atunci când intră în încăpere, iar ea simți o atracție intensă față de acest bărbat. Nu era ca și cum el ar fi părut că o dezbracă în gând, așa cum făceau cei mai mulți dintre tipii pe care îi cunoștea; era de parcă ar fi făcut-o deja. Îl ascultă cu interes în timp ce vorbea.

El le mulțumi tuturor pentru răbdarea și cooperarea lor. Era o oră foarte târzie și nu intenționa să-i mai rețină acolo. Acum, urmau să afle de ce se afla poliția la fața locului. În curte avusese loc o crimă; murise o fată tânără cu părul blond. Cu siguranță, vor înțelege că toate mașinile din curte trebuie să rămână acolo unde se aflau până dimineață. Știa că acest lucru însemna că unii dintre ei vor întâmpina dificultăți în a ajunge acasă, dar fuseseră chemate

taxiuri. Dacă oricine dintre cei prezenți dorea să-i raporteze lui sau sergentului Lewis orice amănunt care ar putea fi interesant sau valoros pentru anchetă, oricât de insignifiant ar putea să pară, persoana respectivă era rugată să mai rămână. Restul puteau să plece.

Lui Gaye i se păru că reprezentația fusese neinspirată. Să te afli în locul în care fusese comisă o crimă ar fi trebuit să fie ceva mai incitant, nu? Acum se va duce acasă, unde mama și fiul ei dormeau deja duși. Chiar dacă nu dormeau, nu avea cum să le povestească mare lucru, nu-i așa? Poliția era deja acolo de mai mult de o oră și jumătate. Povestea nu decurgea conform așteptărilor pe care și le formase citind romane cu Holmes și Poirot care, până acum, i-ar fi intervievat fără îndoială pe principalii suspecți și ar fi făcut niște deducții năucitoare din cele mai banale fenomene.

Murmurul care urmă după ce Morse își încheie scurta cuvântare se stinse în timp ce majoritatea clienților își recuperau jachetele și părăseau barul. Și Gaye se ridică. Văzuse oare ceva interesant sau valoros? Rememoră seara. Desigur, era tipul ăla tânăr, care o găsise pe fată... Îl mai văzuse până acum, dar nu-și putea aminti prea bine de cine era însoțit și când. Apoi îi pică fisa – părul blond! Fata fusese în barul hotelului cu tipul ăsta, taman săptămâna trecută. Dar în zilele noastre, o grămadă de fete își decolorează părul. Poate că era ceva demn de menționat? Ea decise că era și se îndreptă spre Morse.

— Ați spus că fata ucisă avea părul blond.

Morse o privi și înclină încet din cap.

— Cred că a fost aici săptămâna trecută – a fost împreună cu bărbatul care a găsit-o în seara asta. I-am văzut pe aici. Lucrez la bar.

— E un detaliu foarte interesant, domnișoară... ăăă?

— Doamnă. Doamna McFee.

— Vă rog să mă scuzați, doamnă McFee. Am presupus că purtați toate inelele acelea pentru a-i ține departe pe băieții care vin să bălească după dumneavoastră peste tejghea.

Pe Gaye o cuprinse o supărare teribilă. Era un bărbat detestabil.

— Ia ascultați, inspectore cum-vă-cheamă, eu am venit să vă povestesc ceva care mi s-a părut că ar putea să vă ajute. Dacă aveți de gând...

— Doamnă McFee, interveni Morse cu delicatețe, privind-o cu o expresie pofticioasă cât se poate de explicită, dacă aș locui pe undeva prin apropiere, aș veni și eu pe aici să bălesc după dumneavoastră în fiecare seară a săptămânii.

De-abia după ora unu noaptea, un șir primitiv, dar îndeajuns de eficient, de lămpi electrice fu montat de jur împrejurul curții. Morse îi ordonase lui Lewis să-l rețină pe tânărul bărbat care o găsise pe fata asasinată, până când apucau să examineze mai îndeaproape curtea. Cei doi bărbați cercetau acum teritoriul care li se întindea în fața ochilor. Spațiul era plin de sânge și, în timp ce privi în jos spre ea, sergentul Lewis simți o repulsie profundă față de violența și inutilitatea crimei. Morse părea mai interesat de cerul înstelat de deasupra lor.

— Obișnuiești să studiezi stelele, Lewis?

— Citesc din când în când horoscoape, domnule.

Morse păru că nu-l aude.

— Mi s-a povestit odată despre un grup de școlari, Lewis, care au încercat să colecționeze un milion de bețe de chibrituri. După ce au umplut întreaga clădire a școlii, au decis că trebuie să le împacheteze.

Lewis consideră că ar fi fost de datoria lui să răspundă ceva, dar nu-i venea în minte niciun comentariu adecvat.

După un timp, Morse își întoarse din nou atenția spre lucruri mai terestre, iar cei doi bărbați priviră din nou în

jos, spre victimă. Levierul și nasturele alb, singuratic, zăceau acolo unde le văzuse Morse mai devreme. Nu prea mai era nimic în plus de văzut, cu excepția dârei de sânge uscat, care se întindea aproape de la un capăt la celălalt al zidului din spate.

Tânărul stătea în biroul directorului. Deși mama lui se aștepta ca el să întârzie, era cu siguranță îngrijorată; sentiment pe care-l împărtășea și el. În cele din urmă, Morse reveni în încăpere la unu și jumătate, în timp ce chirurgul poliției, fotografii și oamenii care luau amprente își făceau treaba prin curte.

— Numele dumneavoastră? întrebă el.

— Sanders, John Sanders.

— Dumneavoastră ați găsit cadavrul?

— Da, domnule.

— Povestiți-mi.

— Sincer, nu sunt prea multe de povestit.

Morse zâmbi.

— Atunci, nu va trebui să vă reținem foarte mult, nu-i așa, domnule Sanders?

Tânărul se vânzoli. Morse se așeză în fața lui, îl privi pătrunzător în ochi și așteptă.

— Ei, bine, de-abia am traversat curtea, iar ea era acolo. N-am atins-o, dar mi-am dat seama că murise. M-am întors imediat în hotel să-l anunț pe patron.

Morse înclină din cap.

— Altceva?

— Nu cred.

— Când vi s-a făcut rău, domnule Sanders?

— O, da, mi s-a făcut rău.

— S-a întâmplat înainte sau după ce ați văzut fata?

— După. Cu siguranță că m-a tulburat s-o văd acolo – un fel de șoc, presupun.

— De ce nu îmi spuneți adevărul?

— La ce vă referiți?

Morse oftă.

— Nu aveți mașina parcată aici, nu-i așa?

— Nu am mașină.

— Faceți de obicei câte o plimbare în jurul curții, înainte să porniți spre casă?

Sanders nu răspunse.

— Cât ați băut în seara asta?

— Câteva pahare de whisky. Nu eram beat.

— Domnule Sanders, preferați să aflu de la altcineva?

Era evident din comportamentul lui Sanders că nu era încântat de o anchetă, după cum se desfășurau lucrurile.

— La ce oră ați venit încoace? continuă Morse.

— Să fi fost șapte și jumătate?

— Și v-ați îmbătat, apoi ați ieșit și vi s-a făcut rău.

Sanders aprobă, ezitant.

— Beți frecvent de unul singur?

— De obicei, nu.

— Pe cine ați așteptat?

Sanders nu răspunse.

— Nu și-a făcut apariția?

— Nu, spuse el fără expresie.

— Dar a venit, nu-i așa?

— Nu, v-am spus doar. Am fost singur în tot acest timp.

— Dar a venit, nu-i așa? repetă Morse pe un ton scăzut.

Sanders părea zdrobit.

— A venit, continuă Morse cu aceeași voce calmă. A venit, iar tu ai văzut-o. Ai văzut-o în curte, iar ea era moartă.

Bărbatul tânăr dădu din cap.

— Ar fi mai bine să avem o scurtă conversație, tu și eu, spuse Morse, abandonând tonul protocolar.

CAPITOLUL AL TREILEA

Joi, 30 septembrie

Când se pomeni singur în dormitorul Sylviei Kaye, Morse se simți considerabil mai ușurat. Sarcinile sinistre ale nopții se terminaseră, iar el își activă mecanismul defensiv natural al minții lui epuizate. Își dorea să uite de trezirea doamnei Dorothy Kaye, de modul în care aceasta își chemase soțul din tura lui de noapte din cadrul departamentului de sudură al Uzinii de automobile Cowley; de învinuirile violente, inutile și de chinul copleșitor al durerii lor goale, pline de amărăciune. Acum, mama Sylviei era sedată, iar acest lucru însemna o amânare a întâlnirii și a răfuielii; în timp ce sergentul Lewis se afla la sediu, încercând să afle tot ce se putea de la tatăl Sylviei. Lewis umplu mai multe pagini cu notițe atente, dar se îndoia că toate acestea duceau undeva. Peste o jumătate de oră, urma să i se alăture lui Morse.

Dormitorul era mic; era unul dintre cele trei dormitoare ale unei căsuțe ordonate dintr-un duplex situat în Jackdaw Court – la o distanță de câteva minute pe jos dinspre Woodstock Road – alcătuind un semicerc liniștit, cu garduri de lemn care putrezeau. Morse se așeză pe patul îngust și se uită de jur împrejur. Se întrebă dacă patul făcut impecabil nu era cumva rezultatul eforturilor mamei, pentru că restul camerei trăda un mod de viață neglijent și dezordonat al fetei omorâte. Un portret în culori vii al unui artist pop era fixat într-un mod destul de precar deasupra șemineului,

iar Morse își reaminti că ar fi putut să-i înțeleagă mai bine pe oamenii tineri, dacă ar fi avut și el un copil adolescent; dar, așa cum stăteau acum lucrurile, identitatea frumosului tânăr era învăluită în anonimat și toate pretențiile pe care el le-ar fi putut avea față de Morse urmau să rămână neștiute pentru totdeauna. Mai multe articole de lenjerie intimă erau împrăștiate pe masă și pe scaun, care, împreună cu un șifonier de molid, constituiau toată mobila din încăpere. Morse ridică plin de elan un sutien negru din material subțire, care atârna de scaun. Mintea lui se întoarse pe neașteptate la acea primă imagine a Sylviei Kaye, rămase acolo timp de câteva secunde și reveni treptat pe cărările întortocheate ale ultimelor ore dezagreabile. Un teanc de reviste pentru femei era înghesuit cu stângăcie pe pervazul ferestrei, iar Morse le răsfoi rapid, trecând peste sugestii de machiaj, probleme personale și horoscoape. Nici măcar un paragraf de pornografie. Deschise ușa șifonierului și examină cu un interes vizibil mai mare multitudinea de fuste, bluze, pantaloni și rochii. Curate, dar în neorânduială. Mormane de pantofi: ultramoderni, cu platformă, urâți; nu ducea lipsă de bani. Pe masă, Morse văzu o broșură turistică, oferind pachete de călătorie în Grecia, Iugoslavia și Cipru, hoteluri albe, mări azurii și informații publicate cu litere mici despre asigurarea de răspundere civilă și reguli privind vaccinul împotriva variolei; o scrisoare de la angajatorul Sylviei, explicând toate secretele taxei pe valoare adăugată și un jurnal, care nu dezvăluia nimic altceva, decât o singură consemnare pe 2 ianuarie: „Rece. M-am dus să văd *Fiica lui Ryan*."

Lewis bătu la ușa dormitorului și intră:

— Ați descoperit ceva, domnule?

Morse îl privi nemulțumit pe sergentul mult prea vesel și nu spuse nimic.

— Îmi permiteți? întrebă Lewis, cu mâna planând pe deasupra jurnalului.

— Dă-i drumul, spuse Morse.

Lewis examină jurnalul, răsfoind cu atenție paginile aferente zilelor lunii septembrie. Negăsind nimic, examină meticulos fiecare pagină.

— Există notițe doar pentru o singură zi, domnule.

— Nici măcar eu n-am avansat atât de mult, ripostă Morse.

— Credeți că „rece" înseamnă că era o zi friguroasă, sau că ea avea o răceală?

— De unde să știu, pufni Morse, și de ce dracu' contează?

— Am putea descoperi pe unde s-a difuzat *Fiica lui Ryan*, în prima săptămână de ianuarie, sugeră Lewis.

— Da, am putea. Și cât a costat jurnalul, și cine i l-a dat, și de unde își cumpără ea pixurile. Sergent! Organizăm ancheta unei crime, nu un magazin de papetărie!

— Îmi cer scuze.

— Și, totuși, s-ar putea să ai dreptate, adăugă Morse.

— Mă tem că nici domnul Kaye nu a avut prea multe lucruri de spus, domnule. Doreați să-l vedeți?

— Nu. Lasă-l pe bietul om în pace.

— Nu facem progrese prea mari, în acest caz.

— Ah, nu știu, zise Morse. Domnișoara Kaye purta o bluză albă, nu-i așa?

— Da.

— Ce culoare ar avea sutienul pe care l-ar purta nevasta ta sub o bluză albă?

— Unul de o culoare deschisă, presupun.

— N-ar purta unul negru?

— S-ar vedea prin bluză.

— Apropo, Lewis, știi la ce oră a apus soarele ieri seară?

— Mă tem că nu, dacă-s luat așa, pe nepregătite, răspunse Lewis, dar vă pot afla cât de curând acest amănunt.

— Nu-i nevoie să faci asta, spuse Morse. Conform jurnalului pe care tocmai l-ai examinat, ieri, pe 29 septembrie, a fost ziua Sfântului Mihail și a Tuturor Îngerilor, iar ora apusului a fost la 6:40 după-amiază.

Lewis coborî pe scările înguste, în urma superiorului său, și se întrebă ce va urma. Înainte să ajungă la ușa de la intrare, Morse își întoarse capul pe jumătate:

— Ce părere ai despre mișcarea feministă, Lewis?

La 11 dimineața, sergentul Lewis îl intervievă pe directorul Companiei de Asigurări Town and Gown, situat la etajele al doilea și al treilea, deasupra unei tutungerii înfloritoare, pe High Street. Sylvia lucrase acolo ceva mai mult de un an – fusese prima ei slujbă. Fusese angajată ca dactilografă, pentru că nu absolvise colegiul de secretariat la care studiase timp de doi ani după ce abandonase școala, astfel încât mâzgălelile dizgrațioase și adeseori indescifrabile din carnețelul ei de stenografie aveau cât de cât de-a face cu scrisorile dictate inițial. Dar dactilografierea ei era mulțumitor de precisă și de ordonată, iar compania, îl asigură patronul pe Lewis, nu avea nicio plângere la adresa răposatei sale angajate. Fusese punctuală și la locul ei.

— Atrăgătoare?

— Ei, bine... ăăă, da. Presupun că era, răspunse patronul.

Lewis făcu o consemnare, și-și dori ca Morse să fi fost alături de el; dar inspectorul spusese că îi era sete și intrase în catedrala de peste drum.

— Ați afirmat că lucra împreună cu alte două fete, spuse Lewis. Cred că aș prefera să stau de vorbă cu ele, dacă se poate.

— Bineînțeles, domnule ofițer.

Directorul, domnul Palmer, păru ușurat pentru o clipă.

Lewis le adresă întrebări destul de amănunțite celor două tinere doamne. Niciuna dintre ele nu era „neapărat o prietenă" a Sylviei. Din câte știau ele, aceasta nu avea un prieten stabil. Da, se lăudase din când în când cu isprăvile ei sexuale – dar asta făceau cele mai multe dintre fete. Era destul de prietenoasă, dar nu era cu adevărat „o fată de genul ăla".

Lewis aruncă o privire peste biroul ei. Fleacurile obișnuite. Un ciob dintr-o oglindă spartă, un pieptene cu câteva fire de păr blond, ediția de ieri a publicației *Sun*, creioane din bețișug, gume de șters, panglici pentru mașina de scris, foi de indigo. Pe peretele din spatele biroului Sylviei era prinsă o fotografie a lui Omar Sharif, înconjurată de o programare prin rotație a concediilor, dactilografiată. Lewis văzu că Sylvia avusese o vacanță de două săptămâni în a doua jumătate a lui iulie, și le întrebă pe cele două fete unde fusese aceasta.

— A stat acasă, cred, spuse cea mai în vârstă dintre ele, o fată liniștită, de vreo douăzeci și ceva de ani, cu o alură serioasă.

Lewis oftă.

— Nu păreți să știți prea multe despre ea, nu-i așa?

Fetele nu răspunseră. Lewis încercă tot ce-i stătu în putință pentru a obține ceva mai multă cooperare, dar nu avu parte de niciun pic de succes. Părăsi clădirea pe la ora prânzului și se îndreptă agale spre catedrală.

— Sărmana Sylvia, spuse cea mai tânără dintre fete după plecarea lui.

— Da, sărmana Sylvia, replică Jennifer Coleby.

În cele din urmă, nu fără oarecare mândrie, Lewis îl descoperi pe Morse în barul „Destinat exclusiv domnilor" din spatele catedralei.

— A, Lewis.

El se ridică și-și așeză paharul gol pe tejgheaua barului.

— Ce să fie?

Lewis ceru o halbă de bere amară.

— Două halbe din cea mai bună bere amară, îi spuse Morse vesel omului de după tejghea, și toarnă-ți și ție una.

Lewis își dădu seama că, de dinainte de sosirea lui, tema discuției fuseseră cursele de cai. Morse luă un exemplar din *Sporting Life* și porni spre un colț, însoțit de asistentul său.

— Ești parior, Lewis?

— Uneori, pun niște mărunțiș la Derby și la Cursele Naționale, domnule, dar nu joc frecvent.

— Așa să rămâi, spuse Morse, cu o tentă serioasă în voce. Dar ia privește încoace, ce părere ai despre asta?

Despături foaia de pariuri și indică spre unul dintre participanții la cursa de la 3:15, la Chepstow: *Prințul Negru*.

— Merită o liră, nu crezi, sergent?

— Cu siguranță, e o coincidență ciudată.

— 10 la 1, spuse Morse, luând o înghițitură adâncă din berea lui.

— Aveți de gând să participați, domnule?

— Am făcut-o deja, spuse Morse, ridicând privirea spre barmanul în vârstă.

— Dar chestia asta nu e ilegală?

— Niciodată nu am studiat această latură a legii.

Oare nu vrea și el să soluționeze această crimă? se întrebă în gând Lewis și, de parcă i-ar fi citit cuvintele nerostite, Morse îi ceru în aceeași clipă un raport despre slujba decedatei de la Town and Gown. Lewis își dădu toată silința, iar Morse

nu îl întrerupse. Părea interesat mai degrabă de halba lui de bere. După ce termină de povestit, Morse îi spuse să se întoarcă la sediu, să-și dactilografieze rapoartele, iar după aceea, să se ducă acasă și să tragă un pui de somn. Lewis nu protestă. Era obosit ca un câine și somnul devenea urgent un răsfăț de care își amintea arareori.

— Altceva mai doriți?

— Nu până mâine, când o să mi te prezinți la raport la ora 7 dimineața – dacă nu cumva vrei să pariezi niște mărunțiș pe *Prințul Negru*.

Lewis se pipăi în buzunar și scoase 50 de penny.

— Pariez „câștigător – clasament"[2], ce credeți?

— O să-ți dai pumni în cap dacă o să câștige.

— În regulă. 50 de penny pe câștig.

Morse luă cei 50 de penny, și, în timp ce pleca, Lewis observă că barmanul băga moneda în buzunar și-i mai umplea o halbă enigmaticului inspector-șef.

[2] *Each way (engl.)* Pariu constând din două opțiuni. O parte din sumă se pariază pe câștigător, o parte pe includerea calului respectiv în clasamentul primelor locuri. Riscul fiind mai mic, și câștigul se micșorează.

CAPITOLUL AL PATRULEA

Vineri, 1 octombrie

Chiar la ora 7:30, a doua zi dimineață, Lewis bătu la ușa inspectorului. Neprimind niciun răspuns, testă precaut mânerul sferic și privi încordat în jurul ușii. Niciun semn de viață. Se duse înapoi spre holul din față și-l întrebă pe sergentul de la recepție dacă inspectorul Morse apucase să vină.

— Nu l-am văz't.

— A zis că va fi aici la șapte și jumătate.

— Ei, bine, îl cunoști pe inspector.

Îmi doresc să-l fi cunoscut, își spuse Lewis. Se duse să ia rapoartele pe care le dactilografiase cu trudă în cursul după-amiezii precedente și le citi cu atenție. Făcuse tot ce-i stătuse cu putință, dar erau puține lucruri pe care să le poți lua în considerare. Se duse până la bufet și-și comandă o ceașcă de cafea. Polițaiul Dickson, un ofițer pe care Lewis îl cunoștea îndeajuns de bine, asalta cu entuziasm o farfurie plină cu bacon și roșii.

— Cum merge treaba cu crima, sergent?

— Suntem încă la început.

— Bătrânul Morse la cârmă, nu?

— Mda.

— E cam sărit de pe fix, nu-i așa?

Lewis nu-l putu contrazice.

— Știu un singur lucru, spuse Dickson. A fost pe aici cu mult după miezul nopții. I-a făcut pe toți oamenii din clădire

să joace după cum cânta el. Presupun că fiecare telefon din incintă era roșu ca focul. Doamne, cum poate munci tipul ăsta, dacă are chef.

Lewis se simți puțin rușinat. El, în tot acest timp, dormise ca un prunc, de la ora șase a serii precedente până la șase, în dimineața aceea. Își dădu seama că Morse merita să doarmă și se așeză să bea o ceașcă de cafea.

Peste zece minute, un Morse proaspăt bărbierit intră plin de voioșie în bufet.

— Ah, aici erai, Lewis. Îmi cer scuze că am întârziat.

Își comandă o cafea și se așeză în fața lui Lewis.

— Mă tem că am vești proaste pentru tine.

Lewis ridică o privire alertată.

— Ți-ai pierdut banii. Cămila constipată a terminat cursa pe locul al doilea.

Lewis zâmbi.

— Nicio problemă, domnule. Sper doar că dumneavoastră nu ați pierdut prea mult.

Morse clătină din cap.

— A, nu, n-am pierdut nimic, de fapt, chiar am câștigat câteva lire. Am pariat „câștigător – clasament".

— Dar, domnule… începu Lewis.

— Haide, spuse Morse. Golește-ți ceașca. Avem treabă de făcut.

În timpul următoarelor patru ore, cei doi munciră pe rupte, sortând rapoartele care veneau valuri-valuri după interogatoriile exhaustive pe care le inițiase Morse în ziua precedentă. La ora 12, la prânz, Lewis simți că știe mai multe despre Sylvia Kaye decât despre soția lui. Citi fiecare raport cu mare atenție – la ordinele lui Morse – și simți că multe fapte i se fixau solid în minte. Morse, observă el, devora rapoartele cu o viteză uluitoare, asemenea unei persoane care

ar fi frunzărit un roman plictisitor; și totuși, din când în când, recitea câte un raport, la nimereală, cu o concentrare fascinată.

— Ei, bine? întrebă în cele din urmă Morse.

— Cred că majoritatea aspectelor îmi sunt destul de limpezi, domnule.

— Bine.

— Din câte am văzut, unul sau două dintre rapoarte vi s-au părut foarte interesante, domnule.

— Serios?

Morse păru surprins.

— Ați petrecut vreo zece minute citindu-l pe acela de la colegiul de secretariat și nu are decât o jumătate de pagină.

— Ești un excelent observator, Lewis, dar îmi pare rău că te dezamăgesc. A fost cel mai prost scris raport pe care l-am văzut în viața mea, cu douăsprezece – nu mai puține! – monstruozități gramaticale în zece rânduri. Cât va mai decădea poliția?

Lewis habar nu avea cât va mai decădea poliția și nu avea curajul să se intereseze ce descoperiri statistice făcuse inspectorul analizându-i și lui stilul dezordonat. În loc de asta, întrebă:

— Credeți că ajungem undeva, domnule?

— Mă îndoiesc, răspunse Morse.

Lewis nu era atât de sigur. Toate activitățile Sylviei din seara de miercurea trecută păreau elucidate. Plecase de la biroul de pe High Street la 5:00 după-amiaza și, aproape sigur, parcursese cei nouăzeci de metri sau așa ceva până la stația autobuzului 2, în fața colegiului universitar. Sosise acasă la 5:35 și luase o masă copioasă. Apoi, îi spusese mamei sale că ar putea veni târziu seara și plecase de acasă pe la aproximativ 6:30, purtând – din câte s-a putut stabili

– hainele în care fusese găsită. Într-un mod oarecare, ajunsese la Woodstock. Toate aceste informații i se păreau lui Lewis un punct bun de pornire pentru câteva chestionări preliminare.

— Doriți să mă duc până la compania de autobuze, domnule, și să verific care sunt șoferii pe ruta Woodstock?

— Am făcut deja lucrul ăsta, zise Morse.

— Și nu a fost o idee bună?

Vocea sergentului reflecta dezamăgirea.

— Nu cred că s-a dus acolo cu autobuzul.

— Cu taxiul?

— E greu de crezut, nu ți se pare?

— Habar n-am. Poate că nu e chiar atât de scump.

— Poate că nu, dar mi se pare cât se poate de greu de crezut. Dacă și-ar fi dorit un taxi, ar fi sunat de acasă – au telefon.

— Poate că asta a și făcut.

— Ba nu. Ieri, niciun membru al familiei Kaye nu a efectuat niciun apel.

Lewis se confrunta cu o prăbușire periculoasă a încrederii în forțele proprii.

— Se pare că nu vă sunt de prea mult ajutor, spuse el.

Dar Morse ignoră comentariul.

— Lewis, tu cum ai parcurge drumul dintre Oxford și Woodstock?

— Cu mașina, domnule.

— Ea nu avea mașină.

— O fi dus-o vreunul dintre prietenii ei?

— Tu ai scris raportul. Din câte se pare, nu avea prea multe prietene.

— Un prieten de sex masculin, credeți dumneavoastră, domnule?

— Tu crezi chestia asta?

Lewis se gândi un minut.

— Ar fi un pic ciudat dacă a plecat cu un prieten, cu un bărbat. De ce nu a luat-o de acasă?

— Chiar așa, de ce nu?

— Nu a luat-o nimeni de acasă?

— Nu. Mama ei a văzut-o plecând pe jos.

— Așadar, ați apucat s-o chestionați pe mama ei, domnule.

— Da, am discutat cu ea noaptea trecută.

— E foarte tulburată?

— E o femeie rezistentă, Lewis, ba chiar îmi e simpatică. Bineînțeles că e îngrozitor de tulburată și de șocată. Dar nu e chiar atât de zdrobită precum mă așteptam eu să fie. De fapt, mi-a creat senzația că fiica ei frumoasă era oarecum o încercare pentru ea.

Morse traversă încăperea, ajungând la o oglindă mare, scoase un pieptene și începu să-și aranjeze părul rărit. Își duse cu grijă câteva șuvițe peste o zonă mai amplă de chelie din partea dorsală a craniului, își băgă din nou pieptenele în buzunar și-l întrebă pe sergentul Lewis, care rămăsese cu gura căscată, ce părere avea despre efect.

— Vezi tu, Lewis, dacă Sylvia n-a făcut acest drum nici cu autobuzul, nici cu taxiul, nici cu un prieten, cum Dumnezeu a ajuns la Woodstock? Și amintește-ți că faptul că a ajuns cumva la Woodstock e incontestabil.

— Probabil că a făcut autostopul, domnule.

Morse continua să se examineze în oglindă.

— Da, Lewis, cred că asta a făcut. Și taman din acest motiv, scoase el din nou pieptenele și-l mai trecu de câteva ori prin părul care se împrăștia, taman din acest motiv cred că sunt nevoit să-mi organizez o mică apariție la televizor în seara asta.

Ridică receptorul telefonului și îl sună pe comandantul-șef.

— Du-te și mănâncă ceva de prânz, Lewis, ne vedem mai târziu.

— Doriți să comand ceva și pentru dumneavoastră, domnule?

— Nu, trebuie să am grijă de silueta mea, spuse Morse.

Moartea Sylviei Kaye fu prezentată dramatic de ediția *Oxford Mail* de joi după-amiaza, și căpătă o atenție sporită în presa națională, vineri dimineața. Vineri seara, buletinele de știri ale BBC și ale ITV difuzară câte un interviu cu inspectorul-șef Morse, care făcu un apel la public, cerând ajutorul tuturor celor care se aflaseră pe Woodstock Road între 6:40 și 7:15, în seara de miercuri, 29 septembrie. Morse anunță națiunea că poliția se afla în căutarea unui bărbat foarte periculos, care ar putea ataca din nou, în orice clipă; iar în momentul în care va fi adus în fața justiției, ucigașul Sylviei Kaye va avea de înfruntat nu doar acuzația de crimă cu premeditare, dar și pe acelea de hărțuire sexuală și viol.

Lewis rămăsese în fundal, în timp ce Morse stătea cu fața spre echipa de televiziune – i se alătură după ce reprezentația luă sfârșit.

— Vântul ăsta blestemat! spuse Morse, cu părul răvășit.

— Dar nu credeți cu adevărat că ar putea să mai omoare pe cineva, nu-i așa, domnule?

— Mă îndoiesc foarte mult, spuse Morse.

CAPITOLUL AL CINCILEA

Vineri, 1 octombrie

În fiecare seară a săptămânii, cu rare excepții, domnul Bernard Crowther își părăsea micuța casă de familie de pe Southdown Road, în zona de nord a orașului Oxford, în jurul orei 9:40. În fiecare seară, itinerarul lui era identic. Închizând meticulos în urma sa poarta albă care împrejmuia o fâșie mică și neuniformă de pajiște, cotea spre dreapta, mergea până la capătul străzii, se abătea din nou spre dreapta, apoi se îndrepta, cu o consecvență vizibilă în fiecare pas, spre barul hotelului Fletcher's Arms. Deși era un om inteligent – era profesor de engleză la Colegiul Lonsdale – îi era greu să-i explice soției sale dezaprobatoare sau chiar sieși ce anume îl atrăgea în acest bar mai puțin decât remarcabil, cu clientela sa amestecată, dar fidelă și prietenoasă.

Și totuși, în noaptea de vineri, 1 octombrie, s-ar fi putut observa că Crowther rămăsese nemișcat timp de mai multe secunde după ce închisese poarta grădinii după el, cu ochii plecați, tulburat de parcă ar fi fost adâncit în gânduri profunde și îngrijorătoare; iar apoi se întorsese, împotriva obiceiului și înclinațiilor sale, la stânga.

Mersese agale până la capătul drumului unde, îndărătul unui șir de garaje dărăpănate, se afla o cabină publică de telefoane. Nerăbdător chiar și în cele mai bune momente – iar acesta nu era unul dintre ele – aștepta neliniștit și incomodat,

verificându-și ceasul și aruncând priviri furioase spre femeia corpolentă din baracă, ce părea insuficient echipată pentru a face față amenințării triunghiulare a aparatului sofisticat din fața ei, o interacțiune necooperantă între telefon și propriile ei negocieri, duse cu o singură mână, cu diferitele monede din poșeta ei. Dar ea continua să lupte, iar Crowther se întrebă, într-un moment mărinimos, ce s-ar întâmpla dacă vreunul dintre copiii ei ar fi cuprins brusc de o boală gravă, tatăl ar fi în tura de noapte și n-ar avea pe nimeni altcineva care s-o ajute. Dar se îndoia că apelul ei era la fel de important ca acela pe care se pregătea el să-l efectueze. Buletinele de știri îi reținuseră întotdeauna atenția, indiferent cât de banale ar fi fost informațiile prezentate; iar știrea pe care o urmărise la buletinul BBC de la 9 seara nu fusese câtuși de puțin banală. Își amintea cuvânt cu cuvânt toate vorbele pe care le folosise inspectorul de poliție: „Am fi foarte încântați, dacă orice motociclist..." Da, el le putea spune ceva, pentru că jucase și el un rol în acest curs înfricoșător și tragic al evenimentelor. Dar ce urma să le spună? Nu le putea dezvălui adevărul. Nici măcar o jumătate de adevăr. Voința lui fragilă începu să se clatine. Îi va mai da femeii ăleia mizerabile un minut – un minut și nimic mai mult.

La nouă și cincizeci de minute, în aceeași seară, sergentul Lewis, emoționat, îi dădu un telefon inspectorului Morse:

— O breșă, domnule. Cred că avem o breșă.

— Da?

— Da. O martoră. O doamnă, Mabel Jarman. Ea a văzut-o pe fata ucisă...

— Vrei să spui, îl întrerupse Morse, că a văzut-o pe fata care a fost ucisă ulterior, presupun.

— Da, la asta mă refeream. Putem să luăm o declarație completă de la ea când dorim.

— Vrei să spui că încă n-ai făcut asta?

— De-abia a sunat acum cinci minute. Mă duc până la ea acasă chiar în clipa asta. Locuiește în oraș. Voiam să știu dacă doriți să veniți și dumneavoastră.

— Nu, spuse Morse.

— În regulă. Voi aranja ca întreaga poveste să fie dactilografiată și s-o aveți gata mâine dimineață.

— Bine.

— Avem totuși un strop de noroc, nu credeți? O vom găsi curând pe cealaltă fată.

— Care cealaltă fată? întrebă Morse pe un ton scăzut.

— Păi, să vedeți, domnule...

— Care e adresa doamnei Jarman?

Morse își scoase papucii fără tragere de inimă și își întinse mâna după pantofi.

— Ai cam întârziat la apel în seara asta, Bernard. Ce să fie?

Bernard era simpatizat pe la Fletcher's Arms, întotdeauna pregătit să scoată banul când venea rândul lui să facă cinste – și nu era doar asta. Toți obișnuiții localului știau că era un om cu un anumit rafinament academic; dar era un bun ascultător, râdea cu tot atâta poftă ca și tipul de lângă el de ultimele bancuri și ținea și el cuvântări elocvente referitoare la prostia guvernului și la incompetența echipei Oxford United. Dar, în această seară, nu a vorbit despre niciuna dintre acestea. Până la ora 10:25, a băut trei halbe din cea mai bună bere amară, după cum obișnuia, fiind îndelung antrenat, apoi s-a ridicat, pregătit să plece.

— Nu mai vrei una înainte să pleci, Bernard?

— Nu, mulțumesc. Am înghițit suficient din pișatul ăla de cal pentru o singură seară.

— Ai probleme din nou.

— Mereu am probleme.

Se întoarse agale spre casă. Știa că, dacă lumina din dormitor era aprinsă, soția lui, Margaret, citea în pat, așteptându-l pe soțul ei aventurier să se întoarcă. Dacă lumina era stinsă, probabil că ea se uita la televizor. El adoptă o decizie la fel de prostească, precum erau acelea pe care le luase pe când era băiețel și făcea curse cu mașinile până la cel mai apropiat stâlp de iluminat public. Dacă era în pat, va intra direct în casă, iar dacă încă nu se culcase, va suna la poliție. Coti spre strada lui și observă de îndată că lumina din dormitor era aprinsă.

Doamna Jarman își făcu mărturia pe un ton energic, chiar dacă era emoționată. Memoria ei se dovedi a fi surprinzător de limpede, iar notițele sergentului Lewis se umplură cu o grămadă de informații concrete. Morse lăsă lucrurile pe seama lui. Se întrebă dacă Lewis avusese dreptate atunci când afirmase că aceasta era marea breșă și conchise, după ce se gândi puțin, că așa era. El însuși se simțea nerăbdător și plictisit de pedanteria antrenată și aprofundată cu care sergentul său cerceta și punea sub semnul întrebării șirul de evenimente din cadrul întâlnirii din stația de autobuz. Dar știa că acest lucru trebuia făcut și era conștient că Lewis se descurcă foarte bine. Timp de trei sferturi de oră, îi lăsă în plata Domnului.

— Ei, bine, aș dori să vă mulțumesc foarte mult, doamnă Jarman, își închise Lewis carnetul de notițe și aruncă o privire, cu o subtilă satisfacție, spre superiorul său.

— Poate aș putea să vă rog să ne faceți o vizită de dimineață? spuse Morse. Sergentul Lewis va da până atunci la dactilografiat declarația dumneavoastră și am dori să vă mai uitați peste ea, să fiți sigură că a înțeles totul cum trebuie – e doar o formalitate, să știți.

Lewis se ridică, pregătit să plece, dar o privire pe furiș din partea lui Morse îi transmise să se așeze înapoi pe scaun.

— Mă întreb, doamnă Jarman, spuse el, dacă ne-ați putea face o ultimă favoare. Nu doresc decât o ceașcă de ceai. Știu că e târziu, dar...

— Ah, bineînțeles, domnule inspector. Trebuia să-mi fi spus mai devreme.

Ea ieși grăbită din încăpere; polițiștii auziră un jet de apă curgând și clinchet de cești.

— Ei, bine, sergent, ai făcut o treabă bună.

— Mulțumesc, domnule.

— Fii atent. Vezi ce e cu autobuzul acela.

— Dar ați spus că ați verificat autobuzele, domnule.

— Ei, bine, mai verifică-le o dată.

— În regulă.

— Apoi, spuse Morse, mai e și camionul acela cu remorcă. Dacă avem puțin noroc, îl putem identifica.

— Credeți că putem?

— Ai o oră exactă, ce altceva îți mai trebuie?

— Mai doriți ceva, domnule? întrebă Lewis cu o voce subjugată.

— Da. Stai și mai ia câteva notițe. N-o să dureze mult.

Ușa bucătăriei se deschise, iar doamna Jarman reapăru.

— Mă întrebam dacă nu cumva ați prefera un strop de whisky în loc de ceai. Păstrez o sticlă încă de la Crăciun – eu nu beau de obicei.

— Așa, așa, spuse Morse, sunteți o femeie foarte aprovizionată, doamnă Jarman.

Lewis zâmbi fără chef. Știa ce urmează. *Déjà vu*.

— Cred că o picătură mică de scotch mi-ar face tot binele din lume. Poate doriți și dumneavoastră să beți o picătură?

— A, nu, domnule, eu o să beau o ceașcă de ceai, dacă nu vă supărați.

Ea deschise un compartiment al dulapului și scoase două pahare mari de sticlă.

— Atunci numai un pahar, doamnă Jarman, spuse Morse. E păcat, știu, dar sergentul Lewis, prezent alături de noi, e în timpul serviciului, iar dumneavoastră veți fi de acord că unui polițist nu îi este permis să consume niciun fel de băuturi alcoolice cât timp lucrează. N-ați dori să-l faceți să încalce legea, nu-i așa?

Lewis mormăi ceva ca pentru sine.

Morse își ascunse un zâmbet în porția lui generoasă de whisky în timp ce asistentul său plimba linguriță printr-o cești cuță minusculă de ceai brun înfiorător de închis la culoare, cu o figură cumpătată.

— Doamnă Jarman, nu doresc decât să vă mai adresez una sau două întrebări în plus despre lucrurile pe care le-ați povestit sergentului Lewis. Sper că nu vă simțiți prea obosită.

— A, nu.

— Vă amintiți ce impresie v-a creat „cealaltă fată"? Era puțin deranjată? Puțin agitată?

— Nu cred că era... ei bine, nu știu. Poate că era puțin agitată.

— Puțin înspăimântată?

— A, nu. Nu era vorba de așa ceva. Era puțin, cumva... ăăă... emoționată. Da, acesta este cuvântul, puțin emoționată.

— Emoționată și nerăbdătoare.

— Cred că da.

— Și acum, vreau să rememorați totul. Pur și simplu, să vă închideți ochii, dacă doriți, și să vă imaginați din nou stând în stația de autobuz. Vă puteți aminti ceva, orice, un lucru pe care l-a spus ea? V-a întrebat dacă următorul autobuz mergea spre Woodstock. Ne-ați povestit acest lucru. Altceva?

— Nu-mi pot aduce aminte, pur și simplu nu sunt în stare să-mi aduc aminte.

— Haideți, doamnă Jarman, nu vă precipitați. Relaxați-vă, pur și simplu, și derulați din nou filmul. Acordați-vă timp.

Doamna Jarman închise ochii, iar Morse o privi cu o anticipare acută. Ea nu spuse nimic. În cele din urmă, Morse întrerupse tăcerea stânjenitoare:

— Dar fata care a fost omorâtă? A mai zis ceva, orice? Ea își dorea să facă autostopul, din câte mi-ați explicat.

— Da, ea insista să spună ceva de genul: „Haide".

— „Totul va fi în regulă?" adăugă Morse.

— Da. „Totul va fi în regulă. O să ne hlizim puțin de toată povestea asta mâine dimineață."

Lui Morse îi îngheță sângele. Rămase complet nemișcat. Dar memoria doamnei Jarman fusese stoarsă până la ultima picătură.

Inspectorul se relaxă.

— V-am ținut trează până târziu, dar ați fost minunată. Iar aceasta este, cu siguranță, o marcă de scotch extrem de importantă?

— Oh, mai doriți un strop, domnule?

— Sincer, cred că poate nu ar trebui să vă refuz, doamnă Jarman. Da, a fost un strop din cel mai bun scotch pe care l-am băut de mulți ani încoace.

În timp ce doamna Jarman se întorcea cu spatele, să-i umple din nou paharul, Morse, sever, îi făcu un semn lui Lewis să stea unde era, iar pentru următoarea jumătate de oră, își puse la încercare fiecare subtilitate pe care o cunoștea pentru a zgudui amintirile bunei doamne despre întâlnirea ei întâmplătoare cu fata ucisă și cu însoțitoarea ei. Dar nu avu niciun fel de succes.

— Mai am un singur lucru de spus, doamnă Jarman. Când veți veni să ne vizitați, mâine de dimineață, o să susținem o trecere în revistă pentru identificare. Nu va dura mai mult de un minut sau două.

— Vreți să spuneți că vă doriți ca eu să... O, doamne!

La 11:45 noaptea, Morse și Lewis își luară bun-rămas de la doamna Jarman. Ei doi ajunseseră deja în dreptul mașinilor lor, când ușa se deschise din nou, brusc, iar doamna Jarman veni în grabă spre Morse:

— Mai e un singur lucru, domnule. Mi l-am amintit chiar acum. Când mi-ați spus să închid ochii și să derulez filmul. Mi-a venit în gând ceva. Cealaltă fată, domnule. Când alerga, avea un pas ciudat, un pas de parcă ar fi avut un fel de platfus – știți la ce mă refer, domnule?

— Da, știu, spuse Morse.

Cei doi bărbați se întoarseră la sediu. După ce se interesară dacă mai veniseră și alte apeluri și aflară că nu fusese niciunul, Morse îl chemă pe Lewis în biroul lui.

— Ei, bine, prietene?

Morse părea mulțumit de sine.

— I-ați spus că vom avea o trecere în revistă a suspecților, pentru identificare? întrebă Lewis, nelămurit.

— Da, o vom avea. Acum, spune-mi un lucru. Care crezi tu că a fost cea mai importantă informație pe care am obținut-o de la doamna Jarman?

— Am aflat o grămadă de informații valoroase.

— Da, așa este. Dar care a fost singurul fapt care a reușit să-ți scoale părul în cap, ha?

Lewis încercă să adopte o expresie inteligentă.

— Am aflat, nu-i așa, spuse Morse, că fetele aveau de gând să se hlizească puțin de toată povestea asta, mâine dimineață?

— Ah, înțeleg, spuse Lewis, fără să priceapă.

— Înțelegi ce înseamnă asta? Urmau să se întâlnească a doua zi dimineață – joi dimineață – iar noi știm că Sylvia Kaye era angajată, și știm și unde, nu-i așa?

— Așadar, și cealaltă fată lucrează acolo.

— Dovezile par să sugereze cât se poate de clar că așa stau lucrurile, Lewis.

— Dar eu am trecut pe acolo, domnule, și niciuna dintre ele nu a scos vreo vorbă.

— Și nu ți se pare extrem de interesant lucrul ăsta?

— Se pare că n-am făcut o treabă prea bună, nu-i așa?

Lewis aruncă o privire neconsolată în jos, spre covorul inspectorului-șef.

— Dar nu pricepi, continuă Morse, acum știm că una dintre fete – câte erau pe acolo?

— Paisprezece.

— Că una dintre acele fete ascunde dovezi esențiale, în cel mai bun caz, și ne spune o grămadă de minciuni, în cazul cel mai rău.

— Dar nu am vorbit cu toate, domnule.

— Sfinte Dumnezeule, omule! Ele știau de ce ești tu acolo, nu-i așa? Una dintre colegele lor a murit. Sergentul brigăzii

de anchetare a crimelor vine până în biroul lor. De ce dracu' credeau că te-ai dus până acolo? Pentru întreținerea afurisitelor ălora de mașini de scris? Nu, te-ai descurcat bine, Lewis. Nu tu ai forțat-o pe mititica noastră să-și țească plasa încâlcită pentru noi. Crede că e în siguranță și așa vreau să rămână.

Morse se ridică în picioare.

— Vreau să te duci să tragi un pui de somn, Lewis. Ai treabă de făcut de dimineață. Dar înainte să pleci află-mi adresa personală a domnului Palmer. Cred că se impune o mică vizită.

— N-aveți de gând să-l deranjați din somn la ora asta, nu?

— Nu doar că am de gând să-l deranjez din somn, ca să mă folosesc de expresia ta, Lewis, dar o să-i și cer, foarte politicos, desigur, să-și deschidă biroul pentru mine, iar eu mă voi uita prin sertarele a paisprezece tinere doamne. Ar trebui să fie o activitate incitantă.

— Nu aveți nevoie de un mandat de percheziție?

— Nu am înțeles niciodată cum stă treaba din punct de vedere legal cu mandatele astea, se plânse Morse.

— Cred că ar trebui să aveți unul, domnule.

— Și poate îmi și explici de unde dracu' să găsesc pe cineva care să-mi semneze un mandat la ora asta din noapte – sau dimineață, ce dracu' este.

— Dar dacă domnul Palmer insistă în privința drepturilor sale legale..., începu Lewis.

— Îi voi spune că încercăm să descoperim cine a violat-o și a omorât-o pe una dintre angajatele lui, izbucni Morse, nu suntem în căutarea unor cărți poștale deocheate din Pwllheli!

— Nu doriți să vin și eu cu dumneavoastră, domnule?

— Nu. Fă așa cum îți zic și du-te la culcare.

— Ei, bine, vă doresc mult noroc, domnule.

— Nu voi avea nevoie, ripostă Morse. Știu că n-o să-ți vină să crezi în ruptul capului chestia asta, dar sunt în stare să fiu un nemernic foarte pisălog, dacă îmi propun. Domnul Palmer va sări din pat de parcă ar avea un purice în pantalonii pijamalei.

*

Dar, deși binevoi să se dea jos din pat, directorul Companiei de Asigurări Town and Gown, refuză fără înconjur să-și scoată pijamaua – fie că era vorba de cămașă sau de pantaloni. Îl întrebă pe Morse ce autoritate avea să-i percheziționeze birourile, și, de îndată ce trase concluzia că acesta nu avea niciuna, se dovedi de neclintit față de toate măgulirile și amenințările care-i trecură prin minte lui Morse. Inspectorului îi trecu prin minte că îl subestimase cumplit pe micul director. Și, totuși, după o negociere îndelungată, căzură în cele din urmă de acord asupra unei linii de acțiune. Tot personalul de la Town and Gown se va aduna în biroul directorului la ora 8:45, în dimineața care urma, iar acolo vor fi întrebați dacă au ceva împotrivă ca poliția să le verifice toată corespondența privată pe care o primeau. Dacă nu existau împotriviri (îl asigură Palmer pe Morse), inspectorul putea deschide toată corespondența și, dacă era nevoie, să facă copii confidențiale ale oricărei scrisori care ar putea fi valoroasă. În afară de asta, toate angajatele de sex feminin vor fi solicitate să vină la sediul Poliției Văii Tamisei în aceeași dimineață, pentru identificare. Palmer va avea nevoie de un pic de timp, să poată aranja o soluție la prima mână pentru preluarea apelurilor și pentru

alte chestiuni esențiale. Era un lucru minunat că toate acestea se întâmplau sâmbăta; biroul se închidea la prânz.

Poate, medită Morse retrospectiv, lucrurile nu merseseră chiar atât de rău. Epuizat, se întoarse cu mașina la sediu și se întrebă de ce, în pofida anilor săi de experiență, se angajase cu atâta pasiune într-un aranjament atât de prost gândit și de inutil, după cum îl considera. Și, totuși, în pofida tuturor faptelor, își spuse că, într-un mod bizar, avusese dreptate. Instinctul lui îi spunea că acest stadiu al anchetei îi impune o anumită impetuozitate. Simțea că se îndrepta spre o descoperire importantă deși nu-și dădea seama, în această fază, de câte descoperiri va mai fi nevoie pentru soluționarea cazului. Nu-și dădea seama nici de faptul că, într-un mod straniu-pervers, refuzul lui Palmer de a-i permite accesul neautorizat în incintă îi purtase noroc. Pentru că o scrisoare adresată uneia dintre tinerele doamne aflate în serviciul lui Palmer era deja pe drum, și nicio putere din lume, exceptând lipsa de eficiență a vreunui funcționar neavizat de la sortare, nu ar fi putut să-i prevină predarea promptă – și nici nu a făcut-o.

Morse se întoarse la sediu și-și petrecu următoarea oră în biroul lui. Termină ce avea de făcut la 4:15 și se așeză înapoi în scaunul său de piele neagră. Nu prea avea rost să se mai întoarcă acasă acum. Medită asupra cazului, începând cu o analiză lentă, metodică, a faptelor cunoscute până acum, și apoi trecu la ceea ce, dacă ar fi fost mai treaz, și-ar fi dorit să se fi numit o serie de pași rapizi, intuitivi, și toate acestea îl proiectară pe teritorii de crepuscul și întuneric. Dar știa că, orice s-ar fi întâmplat în seara de miercuri și-a avut explicația în activitățile anumitor persoane, iar aceste persoane fuseseră motivate de pasiuni ordinare, precum iubirea, ura, lăcomia și gelozia. Nu acesta era misterul;

absolut deloc. Trebuia să potrivească bucățile de puzzle pe care le avea acum la îndemână. Ațipi. Visă alternativ la o barmaniță atrăgătoare cu părul roșcat și la o frumusețe blondă cu părul năclăit în întregime de sânge. Se părea că visează adeseori la femei. Se întreba uneori la ce anume ar fi visat dacă s-ar fi căsătorit. La femei, probabil.

CAPITOLUL AL ȘASELEA

Sâmbătă, 2 octombrie, dimineața

— Ce mai urmează? exclamă Judith, secretara personală a domnului Palmer. A zis că vrea să ne deschidă scrisorile!

— Ai fi putut spune „nu", ripostă Sandra, o fată prietenoasă și incompetentă care, pe bună dreptate, nu obținuse niciun avans în funcție, nicio mărire de salariu, de când se angajase aici, cu trei ani în urmă.

— Aproape că am făcut-o, se băgă în discuție Ruth, o fată cu gene fremătânde și inteligența unui fluture. Dacă Bob mi-a trimis una dintre scrisorile lui cu adevărat pasionale, aoleu!

Chicoti emoționată.

Majoritatea fetelor erau tinere, nemăritate și locuiau cu părinții lor; și, datorită faptului că poșta era adusă la o oră târzie, iar lor le era teamă că părinții lor și-ar putea băga nasul în chestiuni care nu-i privesc, mai multe dintre ele își invitaseră corespondenții să trimită scrisorile la adresa biroului. Într-adevăr, veneau atât de multe scrisori etichetate cu „Privat și confidențial", „Personal" și alte asemenea adjective, încât un observator neavertizat ar fi putut bănui că Town and Gown era sediul unui departament de servicii secrete de spionaj. Dar Palmer trecea cu vederea acest mărunt abuz al proprietății sale, supraveghind totodată cu ochi de vultur facturile telefonice de la birou. I se părea o înțelegere corectă.

Fiecare fată fusese oarecum impresionată de Morse, iar solicitările lui făcute pe un ton scăzut fuseseră acceptate fără murmure perceptibile de nemulțumire. Desigur, toate își doreau să-l ajute. În orice caz, nu va primi decât copii ale scrisorilor și toate acestea vor fi tratate cu cea mai mare confidențialitate. Și totuși, Ruth răsuflă ușurată când descoperi că în dimineața aceasta Bob își golise temporar rezervorul de sugestii desfrânate. Oricât de destupați la minte ar fi fost polițiștii, ei, bine...

— Cred că noi toate ar trebui să-i ajutăm să descopere ce s-a întâmplat cu sărmana Sylvia, spuse Sandra.

În pofida intelectului ei slab dezvoltat, era o fată cu adevărat sensibilă și fusese profund întristată, ba chiar un pic înspăimântată de moartea Sylviei. În modul ei inocent, își dorea să poată contribui cu ceva la anchetă și se simți dezamăgită, deși nu se miră câtuși de puțin că nu-i scrisese nimeni.

Sosiseră șapte scrisori personale și două cărți poștale pe care să le examineze Morse și, în timp ce-și plimbă privirea superficial peste fiecare dintre acestea, înainte să le introducă în mașina de copiat, simți că întreaga poveste era oarecum prostească. Și totuși, mai urma încercarea de identificare, iar el avea speranțe mari legate de aceasta deși, acum, în lumina edificatoare a dimineții, indicele de probabilitate scăzuse deja cu mai multe puncte.

— Ați mai fost la vreo identificare până acum? întrebă Sandra.

— Bineînțeles că nu, răspunse Judith. Oamenii nu ajung să fie implicați în crime în fiecare săptămână, nu-i așa?

— Mă întrebam doar.

— Și ce o să facem *noi*? se interesă Ruth.

— Facem ceea ce ni se spune.

Judith credea cu pasiune în virtuțile autorității și și-ar fi dorit din când în când ca domnul Palmer să fie puțin mai hotărât și ceva mai puțin prietenos cu una sau două dintre angajatele lui – deși, bineînțeles, era foarte drăguț.

— Am văzut o dată o astfel de identificare într-un film, spuse Sandra.

— Eu am văzut una la televizor, adăugă Ruth. Așa va fi?

După aceea, ajunseră la concluzia că așa era. Cu adevărat dezamăgitor. O femeie greu de descris se plimbă de la un capăt al încăperii și până la celălalt, privindu-le pe fiecare dintre ele în timp ce rosteau cuvintele „Știți cumva când vine următorul autobuz?" Nu aveai cum să te sperii de ea, pe bune. Și, totuși, n-ar fi fost îngrozitor dacă ea și-ar fi pus mâna pe umărul tău? Dar n-a făcut-o. A trecut pe lângă toate fetele, apoi a parcurs același traseu înapoi, iar după aceea a plecat. Inspectorul ăla... își făcuse speranțe, nu-i așa? Iar la sfârșit fusese oarecum caraghios, nu? Să alerge până la ușa din capătul cel mai îndepărtat al curții. Ce însemnau toate acestea?

— În film l-au prins pe ticălos, zise Sandra.

— Și la televizor, spuse Ruth.

— N-ar trebui să credeți tot ce vedeți, interveni Judith.

La prânz, când Lewis apăru, Morse stătea așezat la biroul său.

— Ei, bine, domnule? Vreo veste bună?

Morse clătină din cap.

— Absolut niciun rezultat?

— A considerat că două sau trei dintre ele ar putea fi fata respectivă.

— Ei, bine, asta reduce puțin cercul.

— Nu chiar. Am auzit de avocați ai apărării care au spulberat pur și simplu martori care jurau pe mormântul bunicului lor că sunt absolut *siguri* în privința identificării. Nu, Lewis. Mă tem că nu ne ajută prea mult.

— Dar cealaltă idee a dumneavoastră, domnule? Știți, faptul că fata alerga puțin ciudat, de parcă ar fi avut platfus?

— A, le-am pus să alerge, bineînțeles.

Lewis simți că nimerise un punct sensibil.

— Nu e bine, domnule.

Era o afirmație, nu o întrebare.

— Ai dreptate, Lewis, nu e bine. Și ne-am fi putut prinde, pur și simplu ne-ar fi putut pica fisa, Lewis, nouă, membrilor brigăzii de infracțiuni, mie, Lewis, și ție, că toate fetele aleargă *în același mod afurisit, de parcă ar avea două picioare stângi*!

Îi zbieră ultimele câteva cuvinte sergentului său, care așteptă ca uraganul să se potolească.

— V-ar prinde bine o halbă de bere, domnule.

Morse păru puțin mai fericit.

— Poate că ai dreptate.

— Am câteva noutăți.

— Să le auzim.

— Ei, bine, autobuzul – este exclus. L-am găsit pe șoferul și pe controlorul de bilete al vehiculului 4E de la ora 6:30, din Carfax. Oricum, în autobuz nu mai erau decât vreo douăsprezece persoane sau așa ceva, majoritatea călătorii obișnuiți. E destul de sigur că cele două fete ale noastre n-au ajuns la Woodstock cu autobuzul.

— Oricum, nu știm sigur dacă au ajuns amândouă la Woodstock, completă Morse.

— Dar Sylvia a ajuns, nu-i așa, domnule, iar cealaltă fată a întrebat de autobuzul până acolo, nu?

— Încep să mă întreb dacă doamna Jarman a fost un martor chiar atât de util, până la urmă.

— Cred că a fost, pentru că doar astea-s veștile proaste.

— Ai și câteva vești *bune*?

Morse încercă să adopte un ton ceva mai vesel.

— Ei, bine, este vorba de camionul cu remorcă despre care ne-a vorbit femeia. A fost cu adevărat ușor de identificat. Vedeți, cei de la Cowley au afacerea asta cu caroserii de automobil. Când...

— Da, știu. Ai făcut o treabă inteligentă, Lewis. Dar renunță la înfloriturі.

— El și le amintește. Un domn George Baker, care locuiește la Oxford. Și ascultați ce urmează, domnule. El le-a văzut pe cele două fete urcând într-o mașină. O mașină *roșie* – era sigur de asta. Condusă de un tip, nu de o femeie. Și-a amintit de asta pentru că și el ia adeseori persoane la autostop, mai ales dacă-s fete; și le-a văzut pe ele două, chiar dincolo de giratoriu – cu vreo patruzeci și cinci de metri în față. Le-ar fi luat în camion, a spus el, dar această mașină a oprit în dreptul lor, iar el a trebuit să dea înapoi, să poată trece. Știe sigur că a văzut-o pe blondă.

— Suntem demni de dispreț, nu-i așa? conchise Morse. Tu le-ai fi luat în mașină?

— De obicei, nu. Numai dacă ar fi purtat uniformă de polițist. Și eu m-am bucurat să fiu luat de câteva ori, când patrulam.

Morse medită concentrat asupra noilor dovezi. Era clar, lucrurile evoluau.

— Ce ziceai despre o halbă?

Stătură tăcuți în barul Calul alb de pe Kidlington, iar Morse decise că berea era suportabilă. În cele din urmă, sparse liniștea.

— O mașină roșie, da?

— Da, domnule.

— E un obiect interesant de cercetare pentru tine. Câți bărbați din Oxford posedă mașini roșii?

— Destul de mulți, domnule.

— Vrei să spui câteva mii.

— Presupun că da.

— Dar am putea oare să aflăm amănunte?

— Presupun că da.

— O astfel de problemă nu ar depăși oare inteligența eficientelor noastre trupe?

— Presupun că nu, domnule.

— Dar dacă el nu locuiește la Oxford?

— Ei, bine, da. Ar putea fi și asta.

— Lewis, eu cred că berea îți tâmpește creierul.

Dar dacă alcoolul diminua perspicacitatea mintală a lui Lewis, asupra lui Morse avea efect contrar. Mintea lui începu să funcționeze cu o claritate relaxată. Îi ordonă lui Lewis să-și ia liber la sfârșitul săptămânii, să doarmă puțin, să uite de Sylvia Kaye și s-o ducă pe nevastă-sa la cumpărături; iar Lewis fu încântat să se conformeze.

Morse, care nu era un fumător înrăit, își cumpără 20 de țigări de dimensiune mare, apoi bău și fumă neîntrerupt până la două după-amiaza. Ce se întâmplase cu adevărat miercurea trecută? Era chinuit de gândul că o succesiune de evenimente, care nu aveau în ele nimic extraordinar, avuseseră loc; că fiecare eveniment era consecința logică a celui de dinaintea lui; că el știa care fuseseră unul-două din aceste evenimente; și dacă mintea lui s-ar fi putut proiecta în mijlocul unei serii de legături cauzale naturale, ar fi obținut tot adevărul. Nu avea nevoie de salturi surprinzătoare, vizionare, de

la ignoranță la iluminare. Doar de o serie de progresii logice. Dar fiecare dintre acestea îl ducea într-o fundătură, ca imaginile din cărțile pentru copii, unde o singură cărare te ducea spre comoară, iar celelalte te ghidau spre marginea paginii. Ia-o de la capăt.

— Mă tem că voi fi nevoit să vă rog să vă terminați paharul, spuse proprietarul.

CAPITOLUL AL ŞAPTELEA

Sâmbătă, 2 octombrie, după prânz

Morse își petrecu după-amiaza de sâmbătă, 2 octombrie, într-o stare superficială de beție, la biroul său. Își fumase pachetul de țigări până la 16:30 și sună să mai ceară unul. Mintea lui devenea din ce în ce mai limpede. Se gândi că detectase un mecanism cât se poate de vag în derularea serii de 29 septembrie. Nu avea nume – încă nu avea habar nici măcar de un nume – dar găsise un mecanism.

Frunzări scrisorile pe care le copiase de la Town and Gown; acestea alcătuiau un pachet mic și jalnic. Pe unele le dădu la o parte de îndată; nici măcar un psihiatru sărit de pe fix nu ar fi construit vreo ipoteză, oricât de nejustificată, pe baza a cinci dintre cele nouă exponate. Una dintre cărțile poștale spunea: „Dragă Ruth, vremea e minunată, ne-am dus de două ori să înotăm ieri. Am văzut o meduză moartă pe plajă. Cu drag, T."

Cât era de trist să fii o meduză, își spuse Morse. Doar trei dintre scrisori îi reținură atenția lui Morse; apoi două; apoi una. Era un mesaj dactilografiat destinat lui Jennifer Coleby și zicea așa:

„Stimată doamnă,

După ce am evaluatt numerosele apliccații pe care le-am primit, trebuie să vă informăm cu regret că aplicația divs. a fost respinsă. Și totuși, la îndceputul lui noiembrie,

vom avea mai multe posturi disponibile și, vă spun cu toată sinceritatea, mii-ar părea foarte rău să ratez oportunitatea de a vă reconsidera solicitarea atunci.

Am conpletat pe moment numărul de anajați necesar în cadrul departamentului de psihologie. Și totuși, nu e improbabil ca, în curând, să fie nevoie de o asistentă calificată și de încredere care să se ocupe de sarcinile de urtină pentru biroul directorului.

Cu stimă,"

Era semnat de cineva care nu părea prea interesat ca numele lui să fie strigat de pe acoperișurile caselor. Un „A" inițial era suficient de vizibil, dar numele de familie, căruia îi era atașat cu multe înfloriturí, ar fi rămas o enigmă chiar și pentru marele Champollion[3] însuși.

Așadar, domnișoara Jennifer Coleby este în căutarea unei slujbe noi, își spuse Morse în sinea lui. Și ce dacă? Sute de oameni își depuneau candidaturile pentru noi posturi, în fiecare zi. Câteodată, se gândea să facă și el acest lucru. Se întrebă de ce i se păruse că scrisoarea merita reanalizată. Era, ca de obicei, prost redactată – cu greșeli de tipar impardonabile. Și cu greșeli de ortografie. În ultima vreme, niciunui cadru didactic de prin școli nu-i mai păsa despre mecanismele cotidiene ale utilizării limbii engleze. El fusese educat în spiritul vechii școli: greșelile de ortografie, de punctuație și de construcție a frazei fuseseră penalizate necruțător de pedagogi indignați, iar acest lucru îl marcase. Devenise pedant și mofturos, și își aminti de o tentativă de raport foarte prost scris predat de

[3] Orientalist francez, vestit pentru găsirea metodei pentru descifrarea hieroglifelor.

cineva din propria lui echipă, raport pe care îl făcuse cu numai două zile în urmă – când însumase în gând toate greșelile, ca un examinator care evaluează munca unui candidat. „Evaluatt". Da, iată o greșeală din această scrisoare. Națiunea devenea din ce în ce mai analfabetă – în pofida noțiunilor fanteziste cu care veneau susținătorii educației progresiste. Însă dacă propria lui secretară ar fi produs un asemenea gunoi, ar fi zburat pe ușă afară – chiar azi. Dar ea era excepțională. Inițialele lui Julie, în partea de jos a oricărei scrisori, erau garanția sigură a unei foi dactilografiate curat și impecabil. Stai numai o clipă totuși... Morse se uită din nou la scrisoarea din fața lui. Nu exista nicio referință de acest gen. Oare A. Cedracuofiacolo o dactilografiase cu mâna lui? Și dacă o făcuse – oare ce funcție deținea el? Un șef cu responsabilitate, din cadrul vreunui departament universitar? Și dacă... Morse era din ce în ce mai încurcat. De ce nu exista un antet? Oare îl cuprinsese toată această îngrijorare pentru nimic?

Ei, bine, exista un mod prin care putea soluționa problema. Se uită la ceasul de la mână. Era deja 17:30. Cu siguranță, domnișoara Coleby era deja acasă, își spuse el. Unde locuia? Examină notițele detaliate ale lui Lewis referitoare la adresa ei din partea de nord a Oxfordului. Un gând interesant? Morse începu să-și dea seama cât de multe erau străzile pe care nici măcar nu încercase să le exploreze. Se îmbrăcă în palton și se sui în mașină. În timp ce străbătea cei trei kilometri care duceau până la Oxford, decise că se va elibera, în măsura în care va putea, de toate prejudecățile la adresa domnișoarei Jennifer Coleby. Nu era un lucru ușor; pentru că, dacă putea avea încredere în memoria doamnei Jarman, ambițioasa domnișoară Coleby era una dintre cele

trei fete care, poate, au călătorit până la Woodstock în acea noapte, împreună cu răposata Sylvia Kaye.

Jennifer Coleby închiriase, împreună cu alte două fete care munceau, una dintre căsuțele unui duplex din Charlton Road, iar fiecare dintre ele plătea o chirie săptămânală de 8,25 de lire sterline, sumă care includea consumul de curent electric și de gaz. Acest lucru îi aducea un profit gras de aproape 25 de lire proprietarului prevăzător, care pusese mâna cu vreo șase ani în urmă pe două asemenea locuințe, pentru ceea ce ar fi părut azi o sumă modestă: 6.500 de lire. Dar, de asemenea, era o binecuvântare pentru cele trei fete cu spirit întreprinzător, care, pentru o investiție atât de suportabilă, erau suficient de mulțumite să împartă baia îngustă și closetul și mai îngust. Fiecare fată avea câte un dormitor (unul era la parter), bucătăria era potrivită pentru cinele lor și toate trei se foloseau de camera cea mare să piardă vremea, să trăncănească și să se uite la televizor, atunci când erau acasă. Aceste aranjamente, mai puțin cele legate de baie, funcționau incredibil de bine. Arareori se întâmpla ca toate cele trei fete să fie acasă în timpul zilei, iar până acum, evitaseră orice conflict major. Proprietarul le interzisese să-și aducă prietenii de sex masculin în dormitor, iar fetele acceptaseră acest Diktat fără proteste. De fapt, avuseseră loc câteva încălcări ale interdicției, dar locuința nu decăzuse niciodată la un statut de promiscuitate fățișă. Una dintre regulile pe care fetele le stabiliseră de comun acord era absența pick-upurilor; și, cel puțin pentru acest lucru, vecinii lor în vârstă le erau profund recunoscători. Casa era păstrată în ordine și curățenie, după cum observă de îndată Morse, atunci când ușa îi fu deschisă de o fată întristată, care mânca un sandviș cu roșii.

— Am venit în vizită să o văd pe domnișoara Coleby, dacă se poate. Este acasă?

O pereche de ochi căprui-închis, plini de dor, îl priviră cu atenție, iar Morse simți tentația de a-i face cu ochiul.

— Așteptați o clipă.

Ea se îndepărtă tacticos, apoi, brusc, își întoarse capul și întrebă:

— Cine ar trebui să spun că o caută?

— Ăăă, Morse. Inspectorul-șef Morse.

— Aha.

O Jennifer relaxată, curată, îmbrăcată în bluză și blugi, apăru să îl salute pe Morse cu o lipsă vizibilă de entuziasm.

— Vă pot ajuta cu ceva, domnule inspector?

— Mă întreb dacă am putea sta puțin de vorbă. Vă deranjează?

— Bănuiesc că n-ar trebui. Intrați, vă rog.

Morse fu condus până în camera cea mare, unde era așezată domnișoara Ochi-Căprui-Închis, care se prefăcea că privește cu un deosebit interes un rezumat al meciului dintre Arsenal și Tottenham.

— Sue, ți-l prezint pe inspectorul Morse. Te deranjează dacă stăm de vorbă aici?

Sue se ridică și închise televizorul; puțin cam prea dramatic, își spuse Morse. Îi urmări mișcările lente și zâmbi în sinea lui, aprobator.

— Mă găsești la etaj, Jen.

Îi aruncă o privire lui Morse înainte să plece, observă începutul de zâmbet de la colțurile buzelor lui și, după aceea, îi jură lui Jennifer că el îi făcuse cu ochiul.

Jennifer îl invită cu un gest pe Morse să ia loc pe canapea, iar ea se așeză pe un fotoliu, în fața lui.

— Ce pot face pentru dvs., domnule inspector?

Morse observă un exemplar al romanului *Villette* de Charlotte Brontë atârnând ca un accent circumflex peste brațul fotoliului ei.

— Trebuie să verific – pură rutină, desigur – acțiunile tuturor... ăăă... persoanelor...

— Suspecte?

— Nu, nu. Tuturor acelora care au muncit împreună cu Sylvia. Înțelegeți că genul acesta de lucru trebuie făcut.

— Desigur. Sunt surprinsă că nu l-ați făcut mai devreme.

Morse fu puțin năucit. Într-adevăr, de ce *nu* făcuse mai devreme chestia asta? Jennifer continuă:

— În seara de miercurea trecută, am ajuns acasă puțin mai târziu decât de obicei – m-am dus până la Blackwells, să cheltui un cupon prin care puteam achiziționa o carte. Săptămâna trecută a fost ziua mea de naștere. Am ajuns acasă pe la șase, presupun. Știți cum e traficul în orele de vârf.

Morse dădu din cap.

— Ei, bine, am mâncat ceva – celelalte fete erau pe aici – și apoi am ieșit pe la, să vedem, cred că în jurul orei șase și jumătate. M-am întors acasă pe la opt, poate puțin mai târziu.

— Îmi puteți spune unde ați fost?

— M-am dus până la Biblioteca Summertown.

— La ce oră închide biblioteca?

— La șapte și jumătate.

— Ați petrecut în jur de o oră acolo.

— Pare să fie o concluzie rezonabilă, domnule inspector.

— Pare a fi prea mult timp. De obicei, eu petrec în jur de două minute la bibliotecă.

— Poate că nu sunteți foarte selectiv cu lecturile dvs.

Iată o deducție corectă, își spuse Morse. Jennifer vorbea cu o dicție relaxată și limpede. Are o educație bună, își spuse el. Dar nu era vorba doar de asta. Această fată avea un aer de independență disciplinată, iar el se întrebă cum se înțelegea cu bărbații. Își spuse că ar fi fost dificil să îi faci avansuri acestei tinere doamne – exceptând, desigur, cazul în care te dorea ea. Putea fi foarte, foarte drăguță, bănuia el.

— Citiți acea carte?

Ea își așeză cu blândețe mâna subtil îngrijită peste *Villette*.

— Da. Ați citit-o?

— Mă tem că nu, mărturisi Morse.

— Ar trebui să o citiți.

— O să mă străduiesc să-mi aduc aminte, murmură Morse.

Cine ar fi trebuit, oare, să conducă acest interviu?

— Ăăă, ați stat timp de o oră?

— V-am spus deja asta.

— V-a văzut cineva acolo?

— În fond, asta face parte din sarcina lor de serviciu, nu credeți?

— Ba da, presupun că da.

Morse simțea că bate în retragere.

— Ați mai scos și altceva?

Brusc, se simți puțin mai bine.

— Poate ați fi interesat să aflați că am scos și această carte.

Ea arătă spre un volum imens, care zăcea deschis, de asemenea, pe covorul din fața televizorului.

— Mary a început să-l citească.

Morse îl ridică și se uită la titlu.

— Cine a fost Jack Spintecătorul?

— Hmm!

— Pe asta sunt sigură că ați citit-o.

Dispoziția lui Morse începu să se pleoștească din nou.

— Nu cred că am citit acest punct de vedere anume, nu.

Deodată, Jennifer surâse.

— Îmi cer scuze, domnule inspector. Eu sunt, într-adevăr, un șoarece de bibliotecă, și am mult mai mult timp liber decât dumneavoastră, sunt sigură de asta.

— Să revenim pentru o clipă la ziua de miercuri, domnișoară Coleby. Spuneați că v-ați întors acasă în jurul orei opt.

— Da, cam pe atunci. Poate că era opt și un sfert sau opt și jumătate, presupun.

— Era cineva acasă când ați ajuns?

— Da. Sue era acasă. Dar Mary era plecată la film. Cred că s-a dus să vadă *Ziua Șacalului*; nu a ajuns acasă până la unsprezece.

— Înțeleg.

— Să o rog pe Sue să coboare?

— Nu. Nu e nevoie să vă deranjați.

Morse își dădu seama că, probabil, pierdea vremea, dar insistă.

— Cât timp durează o plimbare până la bibliotecă?

— În jur de zece minute.

— Dar dumneavoastră v-a luat aproape o oră, poate, dacă nu ați ajuns acasă până la opt și jumătate.

Din nou, zâmbetul agreabil, dinții albi și regulați, o urmă de ironie blândă în jurul buzelor.

— Domnule inspector, poate că ar fi mai bine să o întrebăm pe Sue dacă își amintește ora, nu credeți?

— Poate că ar trebui, spuse Morse.

După ce Jennifer ieși din încăpere, Morse se uită de jur împrejur cu ochi melancolici, extenuați când, brusc, un gând îi trecu prin minte ca fulgerul. Acționă cu o viteză năucitoare atunci când ridică romanul *Villette*, îl deschise să verifice

partea interioară a coperții și îl așeză cu dexteritate înapoi, peste brațul fotoliului. Sue intră și confirmă că, pe cât își putea aduce aminte, Jennifer venise înapoi, acasă, cu puțin timp după ora opt. Nu putea da informații mai exacte. Morse se ridică și se pregăti de plecare. Nu menționase taman lucrul pe care venise să-l discute și nici nu avea de gând să o facă. Urma să se ocupe de asta altă dată.

Rămase așezat timp de câteva minute în mașină, pe locul șoferului, iar sângele i se încălzea și i se răcea alternativ. Pur și simplu, nu fusese în stare să-și creadă ochilor. Dar o văzuse negru pe alb, sau mai exact, albastru pe alb.

Morse cunoștea prea bine procedura bibliotecii din Oxford, pentru că își înapoia arareori propriile cărți împrumutate la intervale neregulate fără să aibă de plătit câte o amendă pentru întârziere. Biblioteca lua în considerare săptămânile, nu zilele, pentru cărțile împrumutate, iar ziua în care începea fiecare „săptămână" era miercurea. Dacă o carte era împrumutată într-o zi de miercuri, data înapoierii era exact cu 14 zile mai târziu – în miercurea de peste două săptămâni. Dacă o carte era împrumutată joia, data pentru returnare era la două săptămâni după miercurea care urma, adică peste 20 de zile. Ștampila cu data era modificată în fiecare dimineață de joi. Acest mod de lucru, de la o miercuri la următoarea, simplifica treburile în mare măsură pentru bibliotecari și era întâmpinată cu bucurie de acei utilizatori cărora li se părea că șapte sau opt sute de pagini sunt o sarcină prea mare pentru doar paisprezece zile. Morse trebuia, desigur, să verifice, dar avea certitudinea faptului că numai aceia care împrumutau cărți miercurea erau nevoiți să le returneze în răstimpul sever de 14 zile. Oricine scotea o carte în orice altă zi beneficia de câteva zile suplimentare. Dacă Jennifer Coleby ar fi luat *Villette*

de la bibliotecă cel târziu miercuri, ștampila cu data de returnare ar fi trebuit să menționeze ziua de miercuri, 13 octombrie. Dar situația era alta. *Data de pe ștampilă era de miercuri, 20 octombrie.* Morse conștientiza, dincolo de orice îndoială rațională, că Jennifer îl mințise în privința lucrurilor pe care le făcuse în seara crimei. Și de ce? La această întrebare esențială părea să existe un singur răspuns.

Morse rămase tăcut în mașină, în fața casei. Cu colțul ochiului, zări perdeaua camerei de zi fluturând ușor, dar nu izbuti să distingă pe nimeni. Indiferent cine era acolo, el decise să lase lucrurile să se mai perpelească puțin. Oricum, îi prindea bine acum o gură de aer proaspăt. Încuie ușile mașinii și o porni agale pe stradă, coti spre stânga, pe Banbury Road, apoi merse puțin mai repede înspre bibliotecă. Se cronometră cu grijă: nouă minute și jumătate. Interesant. Se duse până la ușa bibliotecii, pe care se afla inscripția: ÎMPINGEȚI. Dar ușa nu se deschidea dacă o împingeai. Biblioteca se închisese cu două ore în urmă.

CAPITOLUL AL OPTULEA

Sâmbătă, 2 octombrie

Nevasta lui Bernard Crowther, Margaret, detesta sfârșiturile de săptămână și își efectua sarcinile gospodărești într-o asemenea manieră, încât nici soțul ei, nici fiica ei de 12 ani, nici fiul ei de 10 ani să nu se bucure prea mult de ele. Margaret avea o slujbă cu jumătate de normă la Școala de Studii Orientale și presupunea că, în timpul săptămânii, depunea mai multe ore de eforturi concentrate decât soțul ei blând, pedant și decât vlăstarele ei leneșe și egoiste la un loc. Iar la sfârșit de săptămână, ei, *toți*, considerau că a sosit momentul odihnei binemeritate; dar niciunul nu se gândea la ea. „Ce avem la micul dejun, mamă?" „Încă nu e gata cina?" În afară de asta, ea se ocupa de spălatul rufelor sâmbăta după-amiaza, iar duminica, își dădea toată silința pentru a face curat. Uneori, simțea că înnebunește.

La 5:30, în după-amiaza de sâmbătă, 2 octombrie, stătea la chiuvetă, cu capul plin de gânduri amare. Pregătise ouă ochiuri pentru micul dejun („Cum așa, iarăși ochiuri?") și acum spăla farfuriile murdare de gălbenuș lipicios. Copiii păreau lipiți în fața televizorului și nu erau dispuși să se lase deranjați pentru următoarea oră sau așa ceva. Bernard tăia gardul viu de mălin negru din spatele casei – iar ea ar fi trebuit să fie recunoscătoare pentru micile favoruri. Știa cât de mult urăște Bernard grădinăritul, dar acesta era singurul lucru pe care *nu* era dispusă să-l facă. Și-ar fi dorit ca

el să se miște mai repede. Grija meticuloasă pe care o arăta față de fiecare centimetru pătrat al nenorocitului ăluia de gard viu o exaspera. În curând, va intra din nou în casă și se va văicări că-l dureau brațele. Continuă să-l privească. Acum, chelea și se îngrășa, dar încă era un bărbat atrăgător pentru anumite femei, presupuse ea. Până nu demult, nu regretase niciodată faptul că se măritase cu el, acum cincisprezece ani. Regreta oare faptul că făcuse copiii? Nu știa sigur. Încă de când erau bebeluși, fusese îngrijorată de propria incapacitate de a flecări în termeni simpli și comozi cu alte mame despre drăgălașii cei mici și adorabili. Citise o carte despre Arta de a fi mamă și trăsese concluzia alarmantă că o bună parte a condiției de mamă îi era nesuferită – ba chiar îi provoca greață. Din păcate, instinctele ei materne erau subdezvoltate, decise ea. După ce bebelușii au crescut și au învățat să meargă, i-a simpatizat ceva mai mult și, câteodată, nu mai avea nevoie decât de foarte puțin pentru a se convinge că îi iubea din toată inima pe amândoi. Dar acum, se părea că înaintează în vârstă și devin din ce în ce mai răi. Nepăsători, egoiști și obraznici. Poate că acest lucru era vina ei – sau a lui Bernard. Aruncă din nou o privire pe geam în timp ce așeza ultima farfurie în poziție verticală, pe dispozitivul de scurgere.

Deja se lăsa înserarea, după încă o zi fabuloasă. Ea se întrebă, asemenea albinelor, dacă zilele calde nu se vor termina niciodată... Bernard izbutise să avanseze cu cincisprezece centimetri în gardul viu tuns impecabil și rotunjit, în ultimele cinci minute. Se întrebă la ce se gândea el; dar știa că nu poate să-i adreseze lui întrebarea.

Adevărul, după cum îl deslușea vag Margaret, era că se îndepărtau din ce în ce mai tare unul de celălalt, de mai mulți ani. Era oare și vina ei? Oare își dădea seama și

Bernard de lucrul acesta? Își spuse că da. Își dori să-l poată părăsi, să poată lăsa totul în urmă și să înceapă o nouă viață. Dar, bineînțeles, nu putea face asta. Trebuia să îndure în continuare. Dacă nu se întâmpla între timp ceva tragic – sau, mai corect, *până* nu se întâmpla între timp ceva tragic. Și, atunci, știa că va rămâne alături de el – în pofida a orice.

Margaret șterse suprafețele de plastic laminat din jurul chiuvetei, își aprinse o țigară și se duse să se așeze în sufragerie. Pur și simplu, nu se simțea în stare să facă față certurilor neînsemnate și gălăgiei din camera de zi. Ridică volumul din care citise Bernard în acea după-amiază. *Operele complete ale lui Ernest Dowson*. Numele îi era vag familiar, de pe la sfârșitul clasei a X-a; trecu încet de la un poem la altul, până când găsi versurile pe care clasa ei fusese obligată să le învețe. Era surprinsă de limpezimea cu care și le amintea.

> Am tânjit după muzică nebună și vin ce clocotea,
> Dar când festinul dus e și lămpile sunt stinse
> Atunci, Cynara!, umbra-ți vine, noaptea e a ta;
> Iar eu sunt dus, bolnav de-un vechi flagel,
> Deși flămând de buze ale dorinței aprinse,
> În felul meu, Cynara!, doar ție-ți sunt fidel.

Le citi din nou și, pentru prima oară, păru să prindă ritmul sunetului lor magic. Dar ce *însemnau* ele? Fructe interzise, un soi de chin arzător, ilicit, dureros. Bineînțeles, Bernard i-ar putea spune totul despre chestia asta. El își petrecuse toată viața explorând și lămurind magnifica lume a poeziei. Dar nu-i putea spune nimic ei, pentru că ea nu putea să întrebe.

Probabil că era o încercare cumplită pentru Bernard să se întâlnească o dată pe săptămână cu o altă femeie. Oare de

când știa ea? Ei, bine, fără îndoială, doar de o lună sau așa ceva. Dar, într-un mod ciudat, intuitiv, știa de mult mai mult timp de asta. De șase luni? De un an? Poate de și mai multă vreme. Nu cu fata aceea anume, dar probabil că existaseră multe altele. O durea capul. Dar luase atât de multă codeină în ultima vreme! Oh, lasă-l să doară! Ce mizerie! I se învârtea capul. Gard viu de mălin negru, ouă ochiuri, Ernest Dowson, tensiunea și autoamăgirea ultimelor patru zile. Dumnezeule! Ce ar trebui oare să facă ea? Nu putea să continue așa.

Bernard intră.

— Doamne, în ce hal mă dor brațele!

— Ai terminat cu gardul?

— O să-l termin mâine dimineață. E din cauza foarfecii ăleia insuportabile. Nu cred că a fost ascuțită de când ne-am mutat noi aici.

— Poți s-o duci oricând la ascuțit.

— Și s-o iau înapoi peste vreo șase luni.

— Exagerezi.

— O să-l termin mâine dimineață.

— Probabil că o să plouă.

— Ei, bine, ne-ar prinde bine un strop de ploaie. Ai văzut pajiștea? Arată precum câmpiile etiopiene.

— N-ai fost niciodată în Etiopia.

Conversația lâncezi. Bernard se duse până la birou și scoase câteva hârtii.

— Am crezut c-o să te găsesc uitându-te la televizor.

— Nu pot rezista să stau cu copiii.

Bernard se uită la ea incisiv. Femeia aproape că plângea.

— Nu, spuse el. Știu ce vrei să spui.

O privi lucid și aproape cu tandrețe pe Margaret. Margaret, soția lui! Uneori o trata într-un mod atât de

lipsit de considerație, atât de îngrozitor de neatent. Traversă încăperea și-i puse o mână pe umăr:

— Sunt de-a dreptul nesuferiți, nu-i așa? Dar nu-ți face griji în privința asta. Toți copiii sunt la fel. O să-ți spun ce...

— O, nu te deranja! Mi-ai făcut toate promisiunile astea de atâtea ori. Nu-mi pasă. Nu-mi pasă, ascultă ce zic. În ce mă privește pe mine, n-au decât să se ducă dracului – și tu, cu ei cu tot!

Începu să plângă cu sughițuri și ieși în fugă din cameră. O auzi intrând în dormitorul lor de deasupra și ascultă suspinele în continuare. Își lăsă capul în mâini. Va trebui să facă ceva, și cât mai repede. Era în plin pericol de a pierde totul. Poate că deja pierduse totul... Putea să-i spună lui Margaret adevărul integral? Ea nu îl va ierta niciodată, niciodată. Dar poliția? Aproape că le mărturisise sau, cel puțin, aproape că le mărturisise o parte a faptelor. Aruncă o privire în jos, spre operele lui Dowson, și văzu unde era deschisă pagina. Își dădu seama că Margaret citise din carte, iar ochii lui căzură asupra aceluiași poem:

Desigur, dulce era sărutul buzelor ei roșii, cumpărate,
Dar eram dus, bolnav de-un vechi flagel,
Când m-am trezit și-am văzut că zorii-s cenușii,
În felul meu, Cynara!, ți-am fost mereu fidel.

Da, fusese cât se poate de dulce, ar fi fost necinstit din partea lui să pretindă că nu a fost așa; dar cât de acru îi era gustul, acum. Ar fi fost o mare ușurare dacă totul s-ar fi putut termina cu mult timp în urmă, și, mai presus de toate, să se poată elibera de rețeaua de minciuni și de autoamăgire pe care și-o țesuse în jurul lui însuși. Și, totuși, cât de ispititoare fusese perspectiva acelor delicii extraconjugale. Conștiință.

Conștiința asta afurisită. Alimentată printr-o școală a sensibilității. Fatală.

Deși nu era un credincios, Bernard recunoștea adevărul empiric al afirmației Sfântului Pavel, că răsplata păcatelor este moartea. Își dorea cu disperare să se elibereze de vinovăție și de remușcări, și-și amintea vag cum, pe când era școlar, ei toți rostiseră în cor suficiente versete despre păcat la cursurile de religie:

De vor fi păcatele voastre cum e cârmâzul – cârmâzul – cârmâzul,
Se vor face albe, da, albe ca zăpada.

Dar el nu mai putea să se roage în ultima vreme – spiritul lui era scorojit și pustiu. Religiozitatea lui primitivă, înflăcărată, era estompată acum și acoperită cu un strat gros de educație, cultură și cinism. Era bine antrenat în toate paradoxurile religioase, iar efervescența controverselor academice nu mai era o plăcere. Alb ca zăpada, într-adevăr! Mai degrabă ca mocirla de sub roțile mașinilor.

Se duse până la fereastra care dădea spre strada liniștită. Luminile străluceau din cele mai multe ferestre. Câțiva oameni trecură pe lângă casa lui; un vecin își ducea câinele să pângărească un alt trotuar. O șoferiță începătoare se chinuia să-și întoarcă mașina și izbutea cu chiu cu vai, deși mașina Zodiac închiriată de la MAC de-abia avansa cu câte șapte-opt grade la fiecare manevră. Până acum, era mai degrabă ca o întoarcere de 33 de puncte, își spuse el. Probabil că instructorul era un tip răbdător, încercase și el o dată să o învețe pe Margaret să conducă... Și, totuși, el ajunsese la un rezultat. Ea își avea acum propriul Mini. Mai privi mașina timp de câteva minute. Un om trecu pe lângă casa lui,

dar, deși i se păru familiar, Bernard nu-l recunoscu. Se întrebă cine o fi și unde se duce, apoi îl urmări cu privirea până când acesta coti la dreapta, spre Charlton Road.

În timp ce Morse trecea pe lângă casă, se întreba și el ce să facă. Oare era cel mai bine să lămurească lucrurile cu Jennifer acum? Nu știa, dar i se părea că, una peste alta, era cel mai bine. Conștient că nu se bucurase de prea mult succes la interviul precedent, decise la nivel mintal să-și exerseze noua abordare.

— Mai doriți să-mi puneți câteva întrebări?

— Da.

Cu buzele strânse, dominator.

— Nu doriți să intrați?

— Ba da.

— Ei, bine?

— Până acum, nu mi-ați spus nimic altceva, decât o grămadă de minciuni. Propun să o luăm de la început.

— Nu știu despre ce vorbiți...

Lent și cu hotărâre, el se va ridica din scaun și se va îndrepta spre ușă. Nu va mai rosti niciun cuvânt în plus. Dar, în timp ce el deschidea ușa, Jennifer va spune:

— În regulă, domnule inspector.

Iar el o să asculte. Își spuse că îi era destul de clar ce va avea ea să-i spună.

Nu urma să afle pentru încă o bucată de vreme faptul că greșise; pentru că, ajuns acolo, descoperi că Jennifer plecase de acasă. Sue cea lipsită de vlagă, cu picioarele ei lungi, bronzate și goale, habar nu avea unde se dusese.

— Nu doriți să intrați și să o așteptați, domnule inspector?

Buzele voluptuoase se desfăcură și tremurară ușor. Morse începu să arate, și totodată să se simtă alarmant de

vulnerabil. Își consultă ceasul de la încheietura mâinii, căutând suport moral.

— Sunteți foarte drăguță, dar... poate că ar fi mai bine să nu intru.

CAPITOLUL AL NOUĂLEA

Duminică, 3 octombrie

Morse dormi buștean timp de aproape douăsprezece ore și se trezi la opt și jumătate dimineața. Se întorsese acasă imediat după a doua lui vizită la Charlton Road, cu o durere de cap năucitoare și cu mintea tulburată. Acum, în timp ce clipea, încercând să se trezească, nu-i venea să creadă cât de proaspăt se simțea.

Ultima carte pe care Morse în persoană o împrumutase de la bibliotecă și care zăcea acum pe biroul lui de lucru, după o întârziere de trei săptămâni, era *Un curs de cinci zile despre gândirea laterală* al lui Edward de Bono. Urmase conștiincios cursul, refuzase să se uite în avans la oricare dintre răspunsuri, apoi, nemulțumit, trăsese concluzia că până și cea mai înțelegătoare evaluare a potențialului său lateral era de minus minus gamma. Dar se distrase. În afară de asta, învățase că un asalt logic, progresiv, „vertical" asupra unei probleme dificile ar putea să nu dea întotdeauna cele mai bune roade. Nu înțelesese prea bine o bună parte a limbajului, dar prinsese punctele esențiale. „Cum poate cineva să conducă o mașină pe o alee întunecată, dacă farurile nu funcționează?" Nu conta care era răspunsul. Lucrul pe care trebuia să-l faci era să sugerezi *orice acțiune* pe care ar putea-o face șoferul, în imaginația noastră: să claxoneze, să ridice capota, să deschidă portbagajul. Nu avea nicio importanță. Simpla contemplare a soluțiilor inutile era în sine o forță

intensă, care te dirija spre atingerea concluziei corecte: pentru că, mai devreme sau mai târziu, cuiva îi pica o fisă și deodată, pac! se făcea lumină. Morse însuși încercase această tehnică la un nivel de amator și se surprinsese pe sine. Dacă avea un nume pe vârful limbii, înceta să se gândească în mod direct la el și, pur și simplu, repeta o chestie pe care o știa – capitalele statelor americane – orice; și se părea că funcționează.

În timp ce stătea întins în pat, treaz, decise să nu se mai gândească deocamdată la uciderea Sylviei Kaye. Făcea progrese – știa lucrul ăsta. Dar minții lui îi lipsea incisivitatea; începuse să-l cam lase. Dacă se odihnea azi (și merita puțină odihnă), va fi din nou în formă până dimineață.

Se ridică, se îmbrăcă și se bărbieri, își prepară un amestec de *bacon*, roșii și ciuperci, cu apect suculent și se simți mai bine. Aruncă un ochi tacticos peste ziarele de duminică, verifică scorurile la biliard, se întrebă dacă era oare singurul om din Anglia care, în cadrul pariului său bazat pe permutarea „oricare opt din șaisprezece" nu nimerise nici măcar un rezultat corect, și-și aprinse o țigară. Urma să stea și să piardă timpul până la prânz, să mai bea vreo două halbe de bere și să iasă undeva să mănânce de prânz. Părea un plan civilizat. Dar nu era niciodată fericit dacă nu avea ceva de făcut, și, în scurt timp, ducea o polemică mentală, dacă să pună niște Wagner pe pick-up sau să rezolve niște cuvinte încrucișate. Rebusurile erau o mare pasiune a lui Morse, deși, după moartea marelui Ximenes, găsise puțini autori care să-i satisfacă gusturile. În linii mari, îi plăceau destul de mult enigmele din *Listener* și, din acest motiv, cumpăra în fiecare săptămână publicația. Pe de altă parte, era fascinat de operele lui Wagner și avea înregistrările întregii serii a *Inelului Nibelungilor*. Decise să le facă pe amândouă

și, pe acordurile introductive ale bogat instrumentatului Preludiu la *Aurul Rinului*, se așeză comod înapoi și dădu foile până la ultima pagină din *Listener*. Aceasta era adevărata viață. Fecioarele Rinului plutiră grațios încolo și încoace, dar după câteva minute Morse nu mai era atent la muzică. Citi introducerea rebusului:

„Fiecare dintre soluțiile orizontale conține, o greșeală de tipar intenționată. Fiecare dintre soluțiile verticale va fi normală, deși cuvintele care trebuie completate în diagramă vor conține o diferență de o singură literă. Completând careul de la 1 orizontal până la 28 vertical, literele incluse în erorile de tipar vor alcătui un bine-cunoscut citat pe care rebusiștii..."

Morse nu continuă lectura. Sări în picioare. Un solo de corn se încheie cu un geamăt muribund, în timp ce el oprea pick-upul și-și înhăța cheile mașinii de pe polița șemineului.

Recipientul său de primire a corespondenței era plin de rapoarte, dar el le ignoră. Își descuie dulăpiorul, scoase dosarul despre uciderea Sylviei Kaye și scoase scrisoarea adresată lui Jennifer Coleby. Știuse că era ceva în neregulă cu întreaga poveste. Avea buzele uscate, iar mâna îi tremura ușor, ca a unui școlar care-și deschide plicul cu note de la examenele O-level[4]:

„Stimată doamnă,

După ce am evaluatt numerosele apliccații pe care le-am primit, trebuie să vă informăm cu regret că aplicația divs. a fost respinsă. Și totuși, la îndceputul lui noiembrie, vom avea

[4] Treaptă obligatorie în gimnaziile britanice.

mai multe posturi disponibile și, vă spun cu toată sinceritatea, mii-ar părea foarte rău să ratez oportunitatea de a vă reconsidera solicitarea atunci.

Am conpletat pe moment numărul de anajați necesar în cadrul departamentului de psihologie. Și totuși, nu e improbabil ca, în curând, să fie nevoie de o asistentă calificată și de încredere care să se ocupe de sarcinile de urtină pentru biroul directorului.

Cu stimă,"

Cât de bătut în cap fusese! În loc să se gândească, așa cum o făcuse, cu atâta aroganță disprețuitoare, la analfabetismul și incompetența unui biet dactilograf dobitoc, *ar fi trebuit să se gândească taman la varianta inversă.* Fusese un prost. Indiciile erau acolo. Întreaga chestie fusese un fals – de ce nu se prinsese mai devreme de asta? Dacă stăteai să te gândești, era o scrisoare lipsită de sens. Făcuse la început greșeala de a se concentra pe greșelile individuale și nici măcar nu-i trecuse prin cap să vadă scrisoarea ca pe un întreg sinoptic. Dar nu era doar asta. Greșeala fusese mai profundă. Pentru că, dacă ar fi citit scrisoarea ca pe o scrisoare, ar fi trebuit să considere erorile ca pe niște *greșeli deliberate.* Luă o foaie de hârtie și începu să scrie: „evaluatt" – „T" în plus, „numerosele" – „A" lipsă, „îndceputul" – „D" în plus, „mii-ar" – „I" în plus, „anajați" – „G" lipsă. TADIG – oare ce însemna asta? Se mai uită o dată. „apliccații" – n-ar fi trebuit să fie „aplicații"? Era un „C" în plus. „urtină" – erau „U" și „R" inversate. La ce rezultat ajungea? TACDIGUR. Nu prea promițător. Să mai încerce odată: – „divs." – „I" în plus, „conpletat" – sigur era cu „N"? „N" în plus". Și acolo se afla și finalul, chiar în fața lui. Desigur, „A"-ul din semnătură, singura literă recognoscibilă de

acolo: TACI DIN GURĂ. Cineva fusese extrem de îngrozit ca nu cumva Jennifer să scoată vreun cuvânt – iar Jennifer, din câte se părea, receptase mesajul.

Nu-i solicitase lui Morse decât două minute – iar acum, se bucura că Jennifer fusese plecată în seara precedentă. Știa sigur că, dacă ar fi fost pusă față în față cu minciunile ei referitoare la vizita de la bibliotecă, ar fi spus că-i pare extrem de rău și că, mai mult ca sigur, își amintise greșit. Cu siguranță că a fost joi la bibliotecă, presupunea ea; dar era atât de dificil să rememorezi chiar și întâmplările de alaltăieri, nu-i așa? Sincer, nu fusese în stare să-și aducă aminte; dar se va strădui din greu să o facă. Poate că se dusese la plimbare – de una singură, bineînțeles.

Dar, de această dată, ea va constata că lucrurile-s ceva mai încurcate. În mod bizar, Morse resimțea o oarecare exaltare. Experimentase un sentiment ciudat de simpatie față de Jennifer, atunci când se întâlniseră, iar acum, gândind retrospectiv, își dădu seama cât de dificil fusese totul pentru ea. Dar trebuie să privească lucrurile în față, sec. Ea mințea. Proteja pe cineva – pe acel cineva care, după toate aparențele, o violase și o ucisese pe Sylvia. Nu era un gând agreabil. Fiecare dovadă indica, fără echivoc, că Jennifer Coleby fusese aceea care se aflase la Linia 5, alături de Sylvia, în seara de 29 septembrie; că ea fusese luată în mașină de o persoană sau de câteva persoane necunoscute – probabil, prima variantă – până la Woodstock; iar acolo, fusese martoră la ceva, apoi fusese avertizată să păstreze tăcerea în privința celor văzute. Pe scurt, că Jennifer Coleby *cunoștea identitatea omului care o omorâse pe Sylvia Kaye*. Morse se întrebă brusc dacă fata era în pericol, iar această teamă fu aceea care îl determină să ia pe loc decizia de a o reține pe Jennifer pe baza suspiciunii de complicitate la crimă. Va avea nevoie de Lewis.

Își întinse mâna după telefonul de exterior și apelă numărul de acasă al sergentului său.

— Lewis?

— La telefon.

— Îmi pare rău că-ți distrug weekendul, dar am nevoie să vii încoace.

— Chiar acum, domnule?

— Dacă poți.

— Am pornit chiar acum.

Morse se uită în recipientul pentru corespondență. Rapoarte, rapoarte, rapoarte. Trecu pe loc peste cele cu propriile lui inițiale și de-abia le aruncă o privire celor cu titluri dezagreabile, cum ar fi: *Problema drogurilor în Marea Britanie, Poliția și publicul, Statisticile infracțiunilor violente din Oxfordshire (trimestrul al doilea)*. În acest moment, nu-l interesa decât o singură cifră statistică, și, fără îndoială, în timp, aceasta va apărea în statisticile infracțiunilor violente din Oxfordshire, pe semestrul al treilea. Nu avea timp de rapoarte. Bănuia că aproximativ 95% din informația scrisă nu era oricum citită de nimeni, niciodată. Dar existau două materiale care îi reținură atenția. Un raport de la laboratorul de medicină legală, vizând arma crimei, și un raport de la departamentul de patologie, referitor la Sylvia Kaye. Niciunul nu făcea decât să confirme ceea ce știa deja sau, cel puțin, ceea ce bănuia. Levierul se dovedise a fi un obiect neinteresant. Morse citi totul despre forma, mărimea, greutatea lui... Dar ce rost avea? Nu exista niciun mister în privința levierului. Proprietarul Prințului Negru își petrecuse după-amiezile de marți, 28 septembrie și miercuri, 29 septembrie, bătându-și capul cu o mașină veche Sunbeam și, din greșeală, își uitase trusa de unelte în fața garajului, în partea din dreapta a fundului curții, acolo unde își ținea și

mașina. Nu existau amprente recognoscibile – doar oribila dovadă, la unul dintre capetele curbate ale levierului, că acesta izbise cu toată puterea oasele unui craniu omenesc. Apoi urma o analiză sângeroasă, pe care Morse fu încântat să o sară.

De-abia trecuseră câteva minute, când Lewis bătu la ușă și intră.

— A, Lewis. Cred că zeii au aruncat un zâmbet palid asupra investigațiilor noastre.

Îi prezentă sumar noutățile cazului.

— Vreau ca domnișoara Jennifer Coleby să fie adusă la secție pentru interogatoriu. Fii atent. Ia-o cu tine pe doamna polițist Fuller, dacă dorești. E doar reținută pentru interogatoriu, mă înțelegi? Nu se pune câtuși de puțin problema unui arest oficial. Dacă preferă să-și sune consilierii juridici, spune-i că e duminică și toți joacă golf. Dar nu cred că vei întâmpina probleme.

Cel puțin în privința ultimului punct, Morse bănuise corect.

La ora 3:45 după-amiaza, Jennifer se afla așezată în sala de interogatoriu 3. Conform instrucțiunilor lui Morse, Lewis își petrecu o oră alături de ea, fără să dezvăluie ceva din informația pe care o receptase mai devreme, în decursul după-amiezii. Lewis menționă cu blândețe că, în pofida tuturor căutărilor, n-au reușit încă să o descopere pe tânăra fată, văzută de doi martori fără legătură unul cu celălalt – tânără care fusese alături de Sylvia Kaye cu aproximativ o oră mai devreme de asasinatul acesteia.

— Trebuie să aveți răbdare, domnule sergent.

Lewis zâmbi palid, ca zeii.

— O, suntem suficient de răbdători, domnișoară, și cred că o să ajungem unde trebuie, cu puțină cooperare.

— Doriți o ceașcă de ceai, domnișoară?

— Aș prefera niște cafea.

Doamna polițist Fuller ieși din încăpere; Jennifer își umezi buzele și înghiți în sec; Lewis începu să mediteze în tăcere. În liniștea care se lăsă, Lewis fu acela care învinse, în cele din urmă.

— Credeți că sunt necooperantă, domnule sergent?

— Dumneavoastră ce ziceți?

— Ascultați, i-am spus domnului inspector tot ce știam. Nu m-a crezut?

— Ce anume, exact, i-ați spus inspectorului, domnișoară?

— Vreți să mai trec o dată prin toată povestea?

Chipul lui Jennifer reflecta toată nerăbdarea unei școlărițe, căreia i s-ar fi solicitat să rescrie un exercițiu plictisitor.

— Va trebui să obținem o declarație scrisă, în orice caz.

Jennifer oftă.

— În regulă. Vreți să vă relatez acțiunile mele – cred că asta este expresia, nu-i așa? – din seara de miercuri.

— Așa este, domnișoară.

— În seara de miercuri...

Sârguincios, Lewis începu să scrie.

— Doriți să scriu eu pentru dumneavoastră? întrebă Jennifer.

— Cred că va trebui să o aștern eu cu mâna mea, domnișoară, dacă nu vă supărați. Nu am o licență în filologie, dar voi face tot ce-mi e cu putință.

O scânteie rapidă de precauție apăru în ochii lui Jennifer. Dispăru de îndată, dar fusese acolo, iar Lewis o văzuse.

Peste o jumătate de oră, declarația lui Jennifer era gata. Ea o citi, întrebă dacă poate face una sau două rectificări – „doar de ortografie, domnule sergent" – și fu de acord să o semneze.

— Întâi să pun pe cineva s-o dactilografieze, domnișoară.

— Cât de mult o să dureze chestia asta?

— A, numai zece minute.

— Vreți s-o fac eu? Mie nu îmi va lua decât vreo două.

— Cred că va trebui s-o facem noi cu mâna noastră, dacă nu vă supărați. Avem și noi niște reguli, să știți.

— Am crezut doar că v-aș putea ajuta.

Jennifer se simți mai relaxată.

— Să vă mai aduc o ceașcă de cafea.

— Ar fi drăguț din partea dumneavoastră.

Lewis se ridică și ieși.

Doamna polițist Fuller părea extrem de necomunicativă, și, timp de mai mult de zece minute, Jennifer rămase tăcută. Ușa se deschise într-un final, iar Morse intră, aducând cu sine declarația dactilografiată impecabil, pe hârtie de calitate.

— Bună ziua, domnișoară Coleby.

— Bună ziua.

— Ne revedem.

Valul de relaxare care ajunsese până la cotele cele mai înalte, odată cu plecarea lui Lewis, intră pe loc în declin, expunând pietrișul aspru al nervilor ei.

— Am făcut o plimbare până la bibliotecă, după ce am plecat ieri de la dvs., continuă Morse.

— Probabil că vă place să vă plimbați.

— Se spune că plimbarea este secretul unei eterne vârste mijlocii.

Jennifer făcu efortul să zâmbească.

— E o plimbare agreabilă, nu-i așa?

— Depinde în ce direcție te îndrepți, spuse Morse.

Jennifer îl privi cu atenție, iar Morse observă reacția neașteptată, așa cum o făcuse și Lewis mai devreme.

— Ei, bine, mi-ar plăcea să mai stau și să conversez cu dvs., dar sper că-mi veți permite să semnez declarația aceea și să mă întorc acasă. Mai am o grămadă de lucruri de făcut până mâine.

— Sper că sergentul Lewis v-a precizat că nu avem autoritatea să vă reținem împotriva dorinței dumneavoastră.

— A, da. Sergentul mi-a spus asta.

— Dar vă voi fi foarte recunoscător dacă puteți accepta să mai stați puțin cu noi.

Lui Jennifer i se uscase gâtul.

— Pentru ce?

Brusc, vocea ei devenise ceva mai agresivă.

— Pentru că, răspunse Morse pe un ton scăzut, sper că nu veți fi atât de proastă încât să semnați o declarație despre care știți că este falsă – Morse ridică tonul – și despre care și eu știu că este falsă.

El nu-i dădu timp să reacționeze.

— În această după-amiază, am dat instrucțiuni să fiți reținută pentru interogatoriu de vreme ce suspectam, și încă suspectez, că dețineți informații care ar putea fi de mare valoare pentru descoperirea identității ucigașului Sylviei Kaye. Aceasta este o infracțiune cât se poate de gravă, după cum știți. Acum, se pare că sunteți îndeajuns de proastă încât să combinați o asemenea tâmpenie cu delictul la fel de criminal și de grav de a livra poliției informații care nu sunt doar inexacte, ci și false, fapt care se poate demonstra.

Vocea lui Morse se ridicase în crescendo. El își încheie discursul cu un pumn răsunător în masa dintre ei.

Și totuși Jennifer nu părea atât de stânjenită precum se așteptase el.

— N-ați crezut ceea ce v-am spus?

— Nu.

— Îmi este permis să întreb de ce?

Morse fu mai mult decât surprins. Îi era evident că fata își recăpătase tot tupeul pe care și-l pierduse. Îi explică limpede, răbdător, că nu avea cum să-și fi împrumutat cărțile de la bibliotecă în seara de miercuri, iar acest lucru putea fi dovedit mai presus de orice îndoială.

— Înțeleg.

Morse așteptă ca ea să vorbească din nou. Dacă fusese oarecum surprins de întrebarea ei precedentă, următoarea îl făcu praf.

— Ce făceați *dumneavoastră* în momentul crimei, miercurea trecută, domnule inspector?

Ce făcea? Nu știa foarte sigur, dar, dacă ar fi recunoscut, lucrul ăsta nu l-ar fi ajutat cu nimic în situația de față. Minți:

— Ascultam niște Wagner.

— Ce creație a lui Wagner?

— *Aurul Rinului.*

— Există cineva care să vă poată confirma spusele? V-a văzut cineva?

Morse ceda:

— Nu.

Deși nu voia, trebuia s-o admire pe fată.

— Nu, repetă el. Locuiesc singur. Arareori am plăcerea de a avea vizitatori – indiferent de sex.

— Ce trist.

Morse dădu din cap.

— Așa e. Dar vedeți dumneavoastră, domnișoară Coleby, deocamdată eu nu sunt suspectat de faptul că m-aș fi îmbrăcat în haine femeiești și m-aș fi postat la marginea lui Woodstock Road, să fac autostopul împreună cu Sylvia Kaye.

— Iar eu da?

— Iar dumneavoastră, da.

— Dar presupun că nu sunt suspectată că aș fi violat-o și aș fi omorât-o pe Sylvia.

— Sper că îmi acordați prezumția unui minim nivel de inteligență.

— Nu înțelegeți.

— Ce vreți să spuneți, mai exact?

— V-a trecut vreodată prin minte că poate Sylviei i-a plăcut să fie violată?

Tonul ei trăda amărăciune; obrajii-i roșiseră.

— Asta pare să se bazeze pe presupunerea că a fost violată *înainte* să moară, nu-i așa? spuse Morse cu blândețe.

— Îmi cer scuze, a fost un lucru oribil din partea mea să spun asta.

Morse profită de avantajul lui.

— Slujba mea este să descopăr ce s-a întâmplat din momentul în care Sylvia și prietena ei – *și eu cred că dumneavoastră erați aceea* – au urcat într-o mașină roșie în cealaltă parte a giratoriului spre Woodstock. Dintr-un motiv oarecare, cealaltă fată nu și-a făcut încă apariția, iar eu cred că motivul nu e greu de ghicit. *Ea îl cunoștea pe șoferul automobilului* și îl protejează. Poate că e înțepenită de spaimă. Dar probabil că și Sylvia Kaye a fost și ea înțepenită de spaimă, domnișoară Coleby. Mai mult de atât. A fost izbită cu atâta sălbăticie în ceafă, încât craniul i-a fost sfărâmat în mai multe locuri și fragmente de os i-au fost găsite în creier. Îți place cum sună asta? E o imagine urâtă, oribilă; e o crimă, iar problema cu crimele este că, de obicei, acestea tind să-l elimine pe singurul martor calificat – victima. Asta înseamnă că trebuie să ne bazăm pe alți martori, cei mai mulți dintre ei oameni normali, banali, care s-au pomenit din întâmplare că sunt amestecați în afacerea asta nenorocită. Ei se sperie;

e în regulă; ar prefera să nu se amestece în asta, e în regulă. Ei consideră că nu e treaba lor; e în regulă. Dar trebuie să ne bazăm pe faptul că măcar câțiva dintre ei au suficient curaj și decență încât să iasă în față și să ne spună ceea ce simt. Și de aceea vă aflați dumneavoastră aici, domnișoară Coleby. Trebuie să aflu adevărul.

Luă declarația pe care o făcuse Jennifer și o rupse în bucăți. Dar nu izbutea să-și dea seama ce e în mintea ei. În timp ce el vorbea, ea se holbase pe fereastra micului birou spre curtea interioară, acolo unde, cu o zi în urmă, se aflase și ea împreună cu colegele ei de la birou.

— Ei, bine?

— Îmi cer scuze, domnule inspector. Probabil că v-am provocat o serie de neplăceri. Da, joi a fost ziua în care am fost la bibliotecă.

— Iar miercuri?

— Am ieșit, într-adevăr. Și am fost pe drumul care ducea spre Woodstock – dar n-am ajuns chiar până la Woodstock. M-am oprit la Golden Rose, în Begbroke – care se află cam la trei kilometri de Woodstock, în direcția asta. Am intrat în barul hotelului și mi-am cumpărat o băutură – bere lager cu lămâie verde. Am băut-o afară, în grădină, apoi m-am dus acasă.

Morse o privi nerăbdător.

— Pe întuneric, presupun.

— Da. Pe la șapte și jumătate.

— Ei, bine, continuați.

— Cum adică „continuați"? Asta a fost tot.

— Chiar vreți să..., începu Morse, cu vocea fumegând de furie. Adu-l pe Lewis, zbieră el.

Doamna polițistă Fuller descifră avertismentul de furtună și ieși în grabă.

Jennifer părea netulburată, iar furia lui Morse se mai potoli.

Ea fu aceea care sparse liniștea.

— Nu trebuie să fiți atât de supărat pe mine, domnule inspector.

Vocea ei abia se mai auzea. Își duse mâna spre frunte și, pentru o bucată de vreme, închise ochii. Morse se uită cu atenție la ea pentru prima oară. Nu observase până acum cât de atrăgătoare era. Purta o haină de vară albastru-deschis, peste o bluză neagră, și mănuși negre, asortate. Avea pomeții înalți, pe chipul ei se reflecta un soi de însuflețire, iar buzele îi erau vag întredeschise, dezvăluind șirurile dinților ei albi și curați. Morse se întrebă dacă s-ar putea îndrăgosti vreodată de ea și decise, ca de obicei, că ar putea.

— Am fost atât de tulburată și atât de înspăimântată.

El se văzu nevoit să se aplece puțin în față, să-i audă cuvintele. Observă că Lewis intrase și-i făcu semn să se așeze pe un scaun, în tăcere.

— Totul va fi în regulă, veți vedea.

Morse îl privi pe Lewis și înclină din cap când sergentul se pregăti să consemneze a doua variantă a mărturiei lui Jennifer Coleby.

— De ce erați înspăimântată? întrebă Morse cu blândețe.

— Ei, bine, totul a fost atât de ciudat – se pare că, de atunci, nu mai sunt în stare să mă trezesc ca lumea... Se pare că nu-mi mai dau seama ce e real și ce nu. Se întâmplă atâtea lucruri caraghioase.

Încă stătea cu capul în palmă, măsurând inexpresiv tăblia mesei. Morse se uită la Lewis. Lucrurile aproape că se rezolvaseră.

— Ce vreți să spuneți prin „lucruri caraghioase"?

— Sincer, tot ce mi se întâmplă. Încep să mă întreb dacă știu ce *fac*. Ce fac eu *aici*? Am crezut că v-am relatat adevărul despre ziua de miercuri – iar acum, îmi dau seama că n-am făcut asta. Și s-a mai întâmplat un lucru ciudat.

Morse o privea insistent.

— Am primit sâmbătă de dimineață o scrisoare care mă anunța că nu fusesem selectată pentru o slujbă – *iar eu nici măcar nu-mi amintesc că am aplicat la ea.* Credeți că înnebunesc?

Așadar, aceasta urma să fie versiunea ei! Morse trăi agonia unui jucător de bridge al cărui as fusese acoperit chiar în clipa aceea de doiul de atu. Cei doi polițiști se priviră unul pe celălalt și amândoi erau conștienți că ochii lui Jennifer erau ațintiți asupra lor.

— Ei, bine, așadar.

Morse își ascunse cât putu de bine dezamăgirea și surprinderea.

— Hai să ne întoarcem la seara de miercuri, în regulă? Puteți să repetați ceea ce mi-ați spus chiar acum? Vreau ca sergentul Lewis să consemneze.

În vocea lui se auzea exasperarea.

Jennifer își repetă scurta mărturie, iar Lewis păru momentan năucit, așa cum păruse și inspectorul, înaintea lui.

— Vreți să spuneți, zise Morse, că domnișoara Kaye și-a continuat drumul până la Woodstock, dar că dumneavoastră nu v-ați dus decât la Begbroke?

— Da, exact asta am vrut să zic.

— Și l-ați rugat pe acest bărbat să vă lase la Begbroke?

— Despre ce bărbat vorbiți?

— Tipul care v-a luat la autostop.

— Dar eu nu m-am dus la Begbroke cu autostopul.

— *Ce* n-ați făcut? strigă Morse.

— Am spus că n-am luat autostopul. Nu aș face autostopul niciodată. Cred că ar fi trebuit să știți un lucru, domnule inspector. *Am mașină.*

În timp ce Lewis dădea cea de-a doua declarație la dactilografiat, Morse se retrase în biroul său. Oare greșise în tot acest timp? Dacă afirmațiile de acum ale lui Jennifer erau adevărate, se explicau, în mod sigur, mai multe lucruri. Pe aceeași stradă, în aceeași seară, iar una dintre prietenele ei de la birou a fost asasinată? Bineînțeles că se simțea înspăimântată. Dar oare acest lucru era suficient pentru a-i explica permanentele eschivări? Întinse mâna după telefon și sună la Hotelul Golden Rose, în Begbroke. Proprietarul, un tip cu voce prietenoasă, se vădi nerăbdător să-l ajute. Soția lui fusese de serviciu în barul hotelului miercuri. Dacă ar putea veni până la biroul din Kidlington al poliției? Desigur. Însuși proprietarul o va aduce cu mașina. Bine. Atunci, peste un sfert de oră.

— Vă amintiți de o tânără doamnă care a intrat în barul hotelului miercurea trecută? Neînsoțită? Pe la ora șapte și jumătate?

Doamna bogat împodobită cu inele și cu bustul generos nu era foarte sigură.

— Dar nu aveți parte frecvent de femei care vin la bar singure, nu-i așa?

— Nu foarte des, nu. Dar chestia asta nu e *atât* de neobișnuită în ultima vreme, domnule inspector. Ați fi surprins.

Morse simți că existau foarte puține lucruri care să-l mai poată surprinde.

— Ați recunoaște pe cineva de acest gen? Pe cineva care a apărut pur și simplu, într-o seară?

— Cred că da.

Morse îl sună pe Lewis, care aștepta în continuare într-o sală de interogatorii, alături de Jennifer.

— Condu-o acasă, Lewis.

Proprietăreasa de la Golden Rose rămase alături de Morse la biroul de informații, în timp ce Jennifer trecu pe lângă ea, împreună cu Lewis.

— E ea? se interesă el.

Era penultima lui întrebare.

— Da, cred că este.

— Vă sunt cât se poate de recunoscător, minți Morse.

— Mă bucur că v-am putut ajuta, domnule inspector.

Morse o însoți până la ușă:

— Presupun că nu vă amintiți ce anume a comandat, nu-i așa?

— Ei, bine, de fapt, mi se pare că-mi amintesc, domnule inspector. Era bere lager cu lămâie verde, cred. Da, bere lager cu lămâie verde.

A trecut o jumătate de oră până la reîntoarcerea lui Lewis.

— Ați crezut-o, domnule?

— Nu, spuse Morse.

Se simțea mai degrabă frustrat decât deprimat. Își dădea seama că deja se băgase într-o harababură și încâlceală suficient de mare, datorită propriilor lui rateuri. Refuzase propunerea de personal suplimentar, care i-ar fi stat la dispoziție, iar acest lucru însemna că puține dintre nenumăratele indicii posibile fuseseră verificate și documentate până acum. De exemplu, Sanders – care, în mod sigur, ar fi fost ținta cea mai evidentă pentru o investigație aprofundată și urgentă, pentru orice ofițer cu experiență – fusese până acum aproape complet ignorat. Într-adevăr, chiar și

o examinare superficială a comportamentului său legat de acest caz până acum dezvăluia un traseu aleatoriu al abordării lui, aproape la limita neglijenței. Numai luna trecută le ținuse el însuși o cuvântare confraților săi detectivi despre importanța supremă a celei mai riguroase și mai disciplinate meticulozități în cadrul oricărei anchete criminalistice, pe toate planurile anchetei, *încă de la bun început*.

Și totuși, în pofida acestor fapte, simțea la un anumit nivel intuitiv (o procedură care nu fusese menționată în predica sa) că era, într-un fel ambiguu, în continuare pe pista corectă; că avusese dreptate când o lăsase pe Jennifer să plece; că, deși ultima lui pasă fusese scoasă afară din careu, mai devreme sau mai târziu, va urma golul.

În următoarea oră, cei doi ofițeri făcură schimb de notițe din cadrul interogatoriului din după-amiaza respectivă, iar Morse verifică nerăbdător reacțiile lui Lewis la eschivele, privirile și reacțiile fetei.

— Crezi că minte, Lewis?

— Acum nu mai sunt atât de sigur.

— Hai, încetează, omule. Când o să ajungi la vârsta mea, o să recunoști un mincinos de la un kilometru.

Lewis rămase cu îndoieli; oricum, Morse era cu câțiva ani mai vârstnic decât el. Tăcură amândoi.

— Încotro ne îndreptăm, în acest caz? vorbi Lewis în cele din urmă.

— Cred că vom ataca de pe celălalt flanc.

— Așa o să facem?

— Da. Ea protejează un bărbat. De ce? De ce? Aceasta este întrebarea pe care ne-am tot pus-o până acum. Și știi unde am ajuns cu direcția asta de investigație? Nicăieri. Ea minte, știu asta; dar noi încă n-am învins-o – nu încă. E o

mincinoasă atât de bună încât ar putea face pe orice prost afurisit s-o creadă.

Lewis observă aluzia.

— S-ar putea să greșiți, domnule.

Morse continuă cu lăudăroșenia, întrebându-se în sinea lui dacă greșea:

— Nu, nu, nu. Pur și simplu, ne-am năpustit asupra cazului din unghiul greșit. Am auzit vorba aceea, Lewis, că poți urca pe muntele Eiger[5] în papucii tăi cu care calci pe covoare, dacă optezi pentru calea mai ușoară.

— Vreți să spuneți că am încercat să rezolvăm acest caz pe calea grea.

— Nu, vreau să spun exact contrariul. Am încercat să-l rezolvăm pe calea ușoară. Acum, va trebui să o încercăm și pe cea dificilă.

— Și cum o să facem asta, domnule?

— Am încercat să descoperim cine era cealaltă fată, pentru că am crezut că ea ne va conduce către bărbatul pe care ni-l dorim.

— Dar, conform părerii dumneavoastră, *am găsit-o*.

— Da. Dar e mult prea inteligentă pentru noi – și mult prea loială. Ea a fost avertizată să tacă din gură – nu că ar avea nevoie de multe sfaturi, dacă aș fi eu în măsură să dau verdicte. Dar ne luptăm împotriva unui zid de cărămidă, pe moment, și nu avem decât o singură alternativă. Fata nu vrea să ne conducă până la bărbat. În regulă. O să găsim bărbatul.

— Și de unde începem?

— Cred că vom avea nevoie de un pic de logică aristoteliană, tu ce zici?

— Dacă spuneți dumneavoastră, domnule.

---

[5] Munte din Alpii elvețieni, cu o altitudine de 3.970 km.

— Îți voi spune totul despre asta mâine dimineață.

Lewis făcu o pauză și se îndreptă către ușă.

— Apropo de identificarea domnișoarei Coleby, domnule. Credeți că a fost satisfăcătoare – să nu ne bazăm decât pe cuvântul proprietăresei?

— De ce nu?

— Păi, totul a fost oarecum întâmplător, nu-i așa? Vreau să spun că lucrurile n-au mers ca la carte.

— Care carte? întrebă Morse.

Lewis decise că mintea lui se băgase în suficient de mult talmeș-balmeș pentru o zi și plecă.

Nici mintea lui Morse nu funcționa chiar cu o luciditate cristalină; și totuși, din labirintul confuziei se ridica deja germenele unei idei noi. Bănuise de la bun început că Jennifer Coleby mințea – și-ar fi pariat reputația profesională pe asta. Dar se putea să fi greșit, cel puțin într-o privință. Încercase să demonteze povestea lui Jennifer, dar poate că o atacase *în punctul greșit*?

Dar dacă toate lucrurile pe care i le spusese ea erau întru totul adevărate? Aceeași rotație de argumente favorabile și nefavorabile pluti în sus și în jos prin fața ochilor lui, ca un carusel unduitor la un târg de distracții, până când și mintea lui deveni un vârtej năucitor și își dădu seama că sosise timpul să ia o pauză.

CAPITOLUL AL ZECELEA

Miercuri, 6 octombrie

Barul hotelului *Prințul Negru* fusese arareori plin în ora de după deschidere – adică ora 11:00 –, iar dimineața de miercuri, 6 octombrie, nu făcea excepție. Stupefacția generată de crimă era acum în scădere, iar *Prințul Negru* își revenea rapid la normalitate.

Era uimitor cât de repede treceau lucrurile în plan secundar, își spuse doamna Gaye McFee, în timp ce ștergea încă un pahar de martini și îl așeza cu grijă printre celelalte pahare. Dar nu era cu adevărat așa; chiar în acea dimineață, un avion de pasageri care sosea la Heathrow se prăbușise, ducând la pierderea a 97 de vieți. Și, în fiecare zi, pe șosele...

— Ce vreți să beți, băieți?

Cel care vorbise era un bărbat cu o înfățișare distinsă, în vârstă de aproximativ 60 de ani, bine făcut, cu părul argintiu și un ten bronzat. Gaye îl mai servise de multe ori până acum, și știa despre el că este profesorul Tompsett (Felix pentru prietenii lui, despre care se zvonea că nu sunt chiar mulți) – profesor emerit de literatură elisabetană la Universitatea Oxford și recent pensionat din funcția de director adjunct al Colegiului Lonsdale. Cei doi însoțitori ai săi, un bărbat slăbănog și bărbos cu puțin sub treizeci de ani și un ochelarist cu înfățișare blajină, de vreo 45 de ani, comandară amândoi gin tonic.

— Trei pahare de gin tonic.

Tompsett avea o voce incisivă, imperativă, iar Gaye se întrebă dacă îl punea pe omul de serviciu al colegiului să-i amestece zahărul în cafeaua de dimineață.

— Sper c-o să-ți placă viața alături de noi, tinere Melhuish!

Tompsett așeză o mână lată peste umărul companionului său bărbos și, în curând, se adâncirăîn niște chestiuni pe care Gaye nu mai fu în stare să le urmărească. Un grup de militari americani intrase în bar; n-au luat-o la întrebări despre mărcile de bere, despre meniu, despre recenta crimă și despre adresa ei de acasă. Dar ei îi plăceau americanii și, în cel mai scurt timp, râdea plină de voie-bună, împreună cu ei. Ca de obicei, pompa de bere producea mai multă spumă decât substanță lichidă, iar Gaye îl observă pe membrul ochelarist al triumviratului din Oxford, care aștepta cu răbdare la celălalt capăt al barului.

— Vin într-o secundă, domnule.

— Nu-ți face griji. Nu mă grăbesc nicăieri.

El îi zâmbi în tăcere, iar ea observă o strălucire bruscă în ochii lui închiși la culoare și se ocupă grăbită de americanii de alături.

— Spuneți, domnule.

— Am dori toți trei același lucru. Trei ginuri tonice.

Gaye îl privi cu interes. Proprietarul îi spusese odată că, dacă cineva comanda „ginuri tonice" în loc de aproape universalul „gin-tonice" – *era* cu adevărat un cadru universitar. Ea își dori ca el să-i mai vorbească, pentru că-i plăcea tonul vocii lui și accentul blând de Glarcestershire[6]. Dar el nu făcu acest lucru. Și cu toate acestea, ea rămase la capătul lui de bar și mai șterse o dată, cu delicatețe, paharele de martini.

---

[6] Parodiere a numelui Gloucestershire, prin prisma accentului specific regiunii.

— Ce să-ți facem, dulceață?

Asta și alte invitații la fel de agreabile izvorau cu regularitate de la ceilalți clienți ai ei, dar Gaye le refuza politicos, cu diplomație, șiretlicurile; în schimb, îl urmărea pe bărbatul din Gloucestershire. Tompsett era în plin de vervă.

— Nici măcar nu a participat la cuvântarea mea de deschidere, după ce s-a trezit. Ce părere ai despre asta, Peter, bătrâne?

— Sincer, nu-l pot învinovăți, spuse Peter. Noi toți stăm și salivăm deasupra propriei noastre proze, Melhuish, și ne mințim că e a dracului de minunată.

Profesorul de literatură elisabetană râse bine-dispus și-și goli paharul pe jumătate.

— Ai mai fost pe aici până acum, Melhuish?

— Nu, n-am mai fost. E un loc destul de drăguț, nu-i așa?

— Puțin cam prea notoriu în ultima vreme, mă înțelegi. A avut loc o crimă pe-aici săptămâna trecută.

— Da, am citit despre asta.

— O blondă tânără. Violată și omorâtă, chiar în curtea de afară. Tinerică și frumușică, dacă e să te iei după ziare.

Melhuish, proaspăt numitul profesor începător de la Lonsdale, foarte inteligent și foarte tulburat, începu să se simtă puțin mai confortabil alături de colegii lui vârstnici.

— A fost și violată?

Tompsett își goli paharul.

— Așa se vorbește. Dar eu, în sinea mea, m-am îndoit mereu de povestea asta cu violul.

— Confucius spune că o fată cu fusta ridicată aleargă mai repede decât un bărbat cu pantalonii în vine, nu?

Cei doi bărbați mai în vârstă zâmbiră politicoși auzind gluma asta veche și răsuflată, dar Melhuish își dori să n-o fi repetat: era nepotrivită și mult prea familiară. Gaye auzi

vocea limpede a lui Tompsett, care salvă conversația. Nu era un om prost, își spuse ea.

— Da, sunt de acord cu tine, Melhuish. Nu trebuie să tratăm prea serios treaba cu violul. Clar nu, Dumnezeule. Se întâmplă în fiecare zi. Îmi amintesc, cu vreo doi ani în urmă, de o fată tânără care învăța pe aici – sigur o să ți-o amintești, Peter – cu o minte rapidă și limpede, sârguincioasă, un copil minunat. Ajunsese la absolvire și avea opt examene de trei ore. Îl terminase pe cel de-al șaptelea joi dimineața – nu, era vineri, sau poate că era... – dar asta n-are legătură cu subiectul. Ea și-a dat penultimul examen de dimineață și nu mai avea decât un ultim obstacol de trecut, după-amiaza. Ei, bine, s-a dus să mănânce de prânz acasă, la Headington și – pe cuvântul meu! – a fost violată în timp ce se întorcea. Gândește-te la șocul pe care l-a avut de îndurat biata fată. Mai ții minte, Peter? Oricum, a insistat să-și dea ultimul examen, și să știi, Melhuish – s-a descurcat mai bine la el decât la toate celelalte șapte.

Melhuish râse cu poftă și adună paharele goale.

— Le inventezi chiar în timp ce le povestești, murmură Peter.

— Ei, bine, a fost o poveste haioasă, nu? zise Tompsett.

Gaye pierdu firul conversației lor pentru câteva minute, iar când îl reluă, îi fu evident că discuția luase o cotitură mai serioasă. S-a zvonit dintotdeauna că ginul provoacă depresie.

— ...nu a fost în mod necesar violată *înainte* să fie ucisă, să știi.

— Oh, taci din gură, Felix.

— Oarecum revoltător, știu. Dar am citit cu toții povestea lui Christie[7]. Bătrân dubios și afurisit ce era.

— Asta cred ei că s-a întâmplat acolo? întrebă Melhuish.

— Să știi că era cât pe-aci să am un răspuns la întrebarea asta, zise Tompsett. Bătrânul Morse – un tip cumsecade! – e însărcinat cu cazul ăsta, iar noi l-am invitat de câteva ori să susțină prelegeri la colegiul nostru. Era invitat și în această seară, dar a fost nevoit să anuleze treaba. A suferit un accident minor.

Tompsett izbucni în râs.

— A căzut de pe o scară! Christoase, cine ar putea crede una ca asta? Iată un tip însărcinat cu ancheta unei crime, iar el cade de pe o afurisită de scară!

Tompsett era extrem de amuzat.

Americanii renunțaseră la orice urmă de speranță și, între timp, barul se golise. Cei trei bărbați se mutară la masa de lângă geam.

— Ei, bine, hai să vedem ce au să ne ofere la prânz, zise Peter. Mă duc să cer meniul.

Gaye îi întinse o mapă cu aspect somptuos și i-o prezentă, gata deschisă, ca un neofit care-i prezintă ofranda zilnică unui preot maiestuos.

Peter o frunzări rapid și afișă pe chip un cinism blând. Ridică privirea spre Gaye și observă că aceasta se uita la el.

— Îmi recomanzi „Bucuria profesorului" sau „Extazul avocatului"? o întrebă el pe un ton scăzut.

— Eu nu mi-aș comanda friptură dacă aș fi în locul tău.

Vocea ei era la fel de șoptită, ca și a lui.

— Ești liberă în după-amiaza asta?

---

[7] John Christie, vestit criminal în serie, care-și viola victimele după ce acestea erau inconștiente sau decedate.

Ea cântări situația timp de câteva secunde, înainte să dea abia perceptibil din cap.

— La ce oră să vin să te iau?

— La trei?

— Unde?

— O să fiu chiar aici, afară.

La patru după-amiaza, cei doi stăteau întinși unul lângă celălalt pe patul imperial amplu din apartamentul lui Peter de la Colegiul Lonsdale. Brațul lui stâng îi înconjura gâtul, iar mâna lui dreaptă îi mângâia cu tandrețe sânii.

— Crezi că o fată tânără poate fi violată? întrebă el.

Gaye medită la această problemă. Cu mintea și sufletul satisfăcute, ea mai stătu întinsă pentru un timp, contemplând tavanul împodobit.

— Trebuie să fie al naibii de dificil pentru bărbat.

— Mmm.

— Tu ai violat vreodată o femeie?

— Aș putea să te violez pe tine, în orice zi a săptămânii.

— Dar eu nu te-aș lăsa. Pentru că n-aș opune niciun pic de rezistență.

El îi sărută din nou buzele senzuale, iar ea se întoarse spre el, plină de dorință.

— Peter, îi șopti ea în ureche, violează-mă din nou!

Telefonul sună brusc, pătrunzător și insistent în camera învăluită în liniște. La naiba!

— A, bună, Bernard. Poftim? Nu. Stau și lenevesc. Poftim? A, în seara asta. Da. Ei, bine, în jur de șapte, cred. De ce îmi faci și mie o vizită? Putem bea ceva împreună, rapid. Da. Felix? Ah, el deja este e abțiguit zdravăn. Da. Da. Ei, bine, abia aștept. Da. La revedere.

— Cine e Bernard?

— O, este profesor de engleză aici. Un băiat bun. Și totuși, nimerește în momentele cele mai proaste.

— Are și el un apartament ca acesta?

— A, nu. Bernard are familie. Locuiește în partea de nord a Oxfordului. Un tip liniștit.

— *El* nu violează tinere fete, carevasăzică?

— Cine, Bernard? Sfinte Dumnezeule, nu. Ei, bine, cel puțin nu cred...

— Și tu ești un tip liniștit, Peter.

— Eu?

Ea îl alintă iubitoare, apoi întrerupse brusc orice altă discuție despre domnul Bernard Crowther, un familist liniștit din nordul Oxfordului.

PARTEA A II-A

În căutarea unui bărbat

CAPITOLUL AL UNSPREZECELEA

Miercuri, 6 octombrie

Începându-și viața sub un pod de cale ferată de joasă altitudine (înălțime de construcție de 3,7 metri) și croindu-și un drum strâmt și îngust de mai multe sute de metri printre șirurile neîngrijite de case care închid artera într-o detenție strâmtă și răutăcioasă, Botley Road se lărgește treptat, transformându-se într-un drum drept cu câte două benzi pe fiecare sens de circulație, care poată tot traficul orientat spre vest, spre Faringdon, Swindon și diversele sătucuri dintre acestea. Aici, casele nu-și mai înghesuie vecinele într-o apropiere atât de ranchiunoasă și, din acest motiv, mai mulți oameni de afaceri din Oxford și-au construit aici sediile.

„Chalkley și Fiii" este o clădire lăbărțată, de două etaje, o firmă specializată în instalații pentru locuință, pardoseli, tapete, vopsele și mobilă. Este un magazin cu bună reputație, vizitat cu regularitate de foarte mulți tâmplari (datorită rabatului), de decoratorii de interioare (datorită rabatului) și de aproape toți meseriașii amatori din Oxford. La cel mai îndepărtat capăt al sălilor de expoziție de la parter, exista un anunț care-i informa pe puținii cumpărători care nu descoperiseră încă faptul că magazinul de plastic laminat este afară, în partea opusă a curții, al doilea pe stânga.

În acest magazin, un bărbat tânăr așază o placă mare de plastic laminat pe o masă de lemn, o masă care are o crestătură adâncă, pătrată, tăiată longitudinal, prin mijloc. Bărbatul

trage spre sine un mic ferăstrău automat, de-a lungul glisoarelor sale care funcționează lin, și-i poziționează cu grijă dinții periculos de ascuțiți de-a lungul semnelor trasate cu creionul. Scoate brusc, cu dexteritate, o riglă de fier și își verifică măsurătorile. După un calcul mental rapid, pare mulțumit, acționează butonul de pornire și, după un zbârnâit inițial, taie prin materialul dur cu o repeziciune curată și mortală. Adoră această repeziciune! Repetă procesul de mai multe ori: în lungime, în lateral, în fâșii mai înguste sau mai late, apoi stivuiește ordonat bucățile astfel măsurate lângă perete. Se uită la ceas; e aproape 12:45. O oră și un sfert. El încuie ușile glisante în urma lui, se aranjează la baia personalului, își săpunește mâinile, își piaptănă părul și, fără prea mult regret, întoarce pentru un timp spatele proprietății domnului Chalkley și a fiilor săi. Bate ușor un mic pachet care se conturează subtil din buzunarul drept al paltonului său. Încă e acolo.

Deși destinația lui imediată nu e la o distanță mai mare de zece minute pe jos, se hotărăște să ia autobuzul. Trece strada, iar în decursul acestei acțiuni, traversează întreaga paletă de linii, continue, întrerupte, late, înguste, galbene, albe, care pot fi găsite în legenda unei hărți emise de Agenția Națională a Hărților; deoarece Consiliul Orășenesc din Oxford și-a întețit îndelungatul război de persecuție a motocicliștilor și a instituit un sistem de benzi speciale pentru autobuze pe Botley Road. Un vehicul sosește aproape în aceeași clipă, iar echipajul de un singur membru, un pakistanez posomorât, se achită de obligațiile lui variate. Tânărul speră întotdeauna că autobuzul va fi îndeajuns de plin pentru ca el să se poată așeza în spatele uneia dintre tinerele fete cu fuste scurte și cizme lungi, care se întorc în oraș; dar azi vehiculul e aproape gol. El se așază și se uită mașinal în jur.

Coboară la stația de dinainte de podul de cale ferată (unde autobuzul trebuie să facă un ocol spre dreapta, pentru a evita să fie scalpat de către bârnele orizontale de fier) și-și continuă drumul pe o stradă mizerabilă, îndărătul șirurilor de case dărăpănate, apoi intră într-un mic magazin. Inscripția de deasupra ușii magazinului cu vitrină murdar, cu vopseaua cojită, al domnului Baines spune: „Distribuitor de presă și tutun". Dar întreprinderea domnului Baines este de așa natură încât nu a angajat cohorte de fete și băieți obraznici care să facă livrările ziarelor de dimineață și ale celor de seară, și nici stocul său de tabac nu cuprinde mai mult de șase dintre mărcile cele mai populare de țigări. Nu vinde nici cărți poștale aniversare, nici înghețată, nici dulciuri. Domnul Baines – da, e un tip perspicace – calculează că poate obține la fel de mult profit dintr-o tranzacție rapidă, lipsită de complicații, ca după încasările obținute după o zi întreagă de livrat ziare sau după vânzarea a o mie de țigări. Domnul Baines distribuie pornografie *hardcore*.

Mai mulți cumpărători stau înșiruiți de-a lungul laturii drepte a magazinului îngust. Frunzăresc o varietate stupefiantă de reviste cu fete în posturi ostentative, cu titluri care poartă rezonanța extazului catifelat: *Skin*, *Skirt*, *Lush*, *Lust*, *Flesh* și *Frills*[8]. Deși trupurile modelelor insuficient îmbrăcate, care împodobesc copertele acestor publicații, sunt absolut – și indecent – provocatoare, cei care le răsfoiesc par să treacă peste pagini cu o plictiseală neglijentă, cotidiană. Dar aceasta este numai aparența. Un bilețel, scris de domnul Baines cu propria lui mână, îi avertizează pe toți eventualii distribuitori ai acestor fructe exotice că „aceste cărți se află aici pentru a fi cumpărate", iar doamna Baines stă așezată pe scăunelul ei țeapăn de după tejghea

[8] *Piele, Fustă, Excitare, Dorință, Carne, Volănașe.* (n.r.)

și îi supraveghează cu o privire insistentă pe fiecare dintre clienții ei devotați. Tânărul nu aruncă mai mult de o privire peste galeria de goliciuni ostentative din dreapta, ci se îndreaptă fără ocolișuri spre tejghea. Cere, în așa fel încât să poată fi auzit, un pachet de douăzeci de țigări Embassy și-i strecoară pachetul său doamnei Baines; iar respectiva doamnă, la rândul ei, bagă mâna sub tejghea și împinge spre tânărul bărbat un pachet similar învelit în hârtie maronie. Cum ar aproba-o și domnul Baines! E o tranzacție singulară, rapidă, lipsită de complicații.

Tânărul se opreşte la Bookbinder's Arms, peste drum, unde comandă pâine, brânză şi o halbă de Guinness. Simte nerăbdarea obişnuită, sâcâitoare, dar îşi înfrânează lacom aşteptarea. În curând, se va face ora cinci, iar drumul înapoi spre Woodstock este mult mai rapid acum, după ce s-a dat în funcţiune noua bandă a şoselei de centură. Mama lui îl va aştepta cu cina pregătită, apoi va rămâne singur. În mod pervers, a ajuns aproape să se bucure de anticiparea tuturor acestor lucruri, pentru că, în ultimele câteva luni, a devenit un ritual săptămânal. Scump, bineînţeles, dar aranjamentul nu e nesatisfăcător, pentru că primeşte jumătate din bani înapoi pe toate articolele returnate. Îşi termină de băut Guinness-ul.

Uneori, se mai simte vinovat (puţin), deşi nu în măsura în care se simţea iniţial. Îşi dă seama destul de clar că implicarea lui în pornografie îi abrutizează orice formă de sensibilitate pe care a avut-o vreodată; că nevoia îi cuprinde mintea ca o excrescenţă canceroasă, malignă; iar mintea lui urlă cu o disperare din ce în ce mai mare după plăcerea aceea morbidă şi imediată. Dar nu e în stare să facă nimic în privinţa asta.

Punctual, la ora 14:00 după-amiaza, miercuri, pe 6 octombrie, domnul John Sanders ajunge înapoi la magazinul

de plastic laminat și, încă o dată, fierăstrăul rotitor, scârțâind în agonie, se aude din spatele ușilor glisante.

În serile de miercuri, în timpul trimestrului, casa Crowther era de obicei goală de la 19:00 la 21:00 seara. Doamna Margaret Crowther participa la un curs seral de Civilizație Clasică susținut de WEA[9], alături de un mic grup de snobi clasiciști înfocați de vârstă mijlocie; în fiecare săptămână, copiii, James și Caroline, se adăugau pe lista de membri deja ultraaglomerată a discotecii de miercuri, organizată de Centrul Comunitar din apropiere; domnului Bernard Crowther îi displăceau și popul, și Pericle.

În seara de miercuri, 6 octombrie, Margaret părăsi casa la ora la care pleca de obicei, 18:30. Cursurile ei aveau loc la o distanță de aproximativ cinci kilometri, în clădirea Educației Suplimentare de pe Headington Hill, iar ea era nerăbdătoare să-și asigure un loc de parcare sigur și central pentru automobilul ei Mini 1000, care strălucea cu fală și pe care i-l cumpărase Bernard în august. Șovăielnică, ieși cu spatele din garaj (Bernard acceptase să-și lase propriul 1100 să înfrunte intemperiile iernii, pe alee), și coti pe drumul liniștit. Deși era încă emoționată în privința aptitudinilor ei, mai ales pe întuneric, se delectă cu micuța alee. Era vorba despre libertatea și independența întregii povești – era mașina ei, se putea duce oriunde își dorea *ea*. Când ajunse la cotitură, trase aer adânc în piept, ca de obicei, și se concentră exagerat de mult. Mașinile trecură șuierând pe lângă ea, una după alta, pe aleea exterioară, iar ea își înfrână reacția instinctivă de a-și ridica piciorul drept care apăsa delicat pe accelerator și a-l pune pe pedala frânei. Era conștientă de

[9] Workers' Educational Association, organizație britanică specializată în cursuri pentru adulți.

farurile fiecărei mașini care se apropia, iar șoferii lor, presupunea ea, erau toți impertinent de încrezători în ei înșiși și de siguri. Își aranjă centura de siguranță și aruncă o privire îndrăzneață spre tabloul de bord, să se asigure că diminuase lumina farurilor. Oricum, niciodată nu le lăsa la intensitate maximă, de teamă că, apucată de panica subită de a le diminua, ar fi acționat butonul în direcția greșită și le-ar fi stins pur și simplu. Ajunsă la giratoriul din Hardington, selectă străzile cu pricepere și parcurse fără evenimente neprevăzute restul călătoriei.

Când se gândise prima oară să se sinucidă, mașina păruse o posibilitate foarte verosimilă. Dar acum știa că n-ar fi câtuși de puțin în stare s-o facă așa. Șofatul îi trezea la viață toate instinctele primitive care vizau siguranța și supraviețuirea. Și, oricum, nu și-ar fi putut strivi noul Mini adorabil. Existau alte căi...

Cu grijă, parcă, urcând de mai multe ori în mașină și coborând din ea de mai multă ori, până când fu pe deplin mulțumită de faptul că era cât se putea de ferită și de echidistantă de vecinii săi, și intră în clădirea amplă, de patru etaje, cu fațadă de sticlă, unde veneau studenții mai în vârstă ai orașului. O văzu pe doamna Palmer, una dintre colegele ei de clasă, care începuse să urce scările spre Sala C26.

— Bună ziua, doamnă Crowther! Ne-ați lipsit tuturor săptămâna trecută. Ați fost bolnavă?

— Care e problema cu ăștia doi? întrebă James.

La un sfert de oră după plecarea lui Margaret, Bernard Crowther luase autobuzul spre Colegiul Lonsdale, unde cina o dată sau de două ori pe săptămână. Copiii rămaseseră singuri.

— Nu e nimic neobișnuit, nu-i așa? întrebă Caroline.

— De-abia discută unul cu celălalt.
— E de așteptat ca toți oamenii căsătoriți să ajungă aici.
— Înainte nu erau așa.
— *Tu* nu ești de mare ajutor.
— Nici tu.
— Ce vrei să zici?
— Ah... taci din gură!
— Gunoiule.
— Du-te în pula mea!

În ultima vreme, conversațiile dintre ei durau arareori mai mult. Cu câteva permutări infime și, în prezența mamei și a tatălui, cu câteva concesii minore față de moralitatea clasei de mijloc, părinții lor auziseră de multe ori acest dialog. O îngrijora teribil pe Margaret și îl umplea de furie pe Bernard; iar fiecare dintre ei se întreba în secret dacă toți copiii erau atât de răi, de irascibili și de necooperanți ca ai lor. Dar nu James și Caroline erau elementul cel mai important în mintea oricăruia dintre părinții lor, în această seară de miercuri.

*

Ca unul dintre profesorii seniori ai colegiului său, Bernard fusese, bineînțeles, invitat la sindrofia aniversară dedicată fostului director adjunct, care se pensionase vara trecută. Cina urma să înceapă la 19:30, iar Bernard ajunse acasă la Peter cu o jumătate de oră mai devreme. Își turnă un gin cu vermut și se așeză comod într-un fotoliu vechi. Își spuse că îi plăcea Felix Tompsett – bătrânul ticălos! Cu siguranță, mânca prea mult, bea prea mult, iar dacă era să dea crezare nenumăratelor zvonuri intens circulate (și de ce nu?), făcuse excese în multe alte domenii. Dar era un bun „camarad de colegiu"; în urma sfaturilor lui, colegiul

cumpărase o mulțime de terenuri la începutul anilor '60, iar priceperea sa în privința cuantumurilor dobânzilor și a împrumuturilor pentru investiții era legendară. Era cu adevărat ciudat, își spuse Bernard. Își termină ginul și dădu din umeri, să încapă în togă. Sherry-ul servit pe post de aperitiv se va revărsa în Sala Comună a Seniorilor, iar cei doi prieteni se îndreptară într-acolo.

— Ia te uită, Bernard. Ce mai faci, moșule?

Zâmbetul lui Felix radia un „bun-venit" autentic, adresat vechiului său coleg.

— Nu mă pot plânge, răspunse Bernard neconvingător.

— Și ce mai face adorabila ta soție?

Bernard înșfăcă un pahar cu sherry.

— Ah, bine, bine.

— O femeie splendidă.

Felix rămase pe gânduri. Era evident că începuse deja să-și sărbătorească propria comemorare cu o ardoare exagerată, dar Bernard nu era în stare să-i egaleze amabilitatea. Se gândi la Margaret, în timp ce conversația clocotea în jurul lui... Se conectă din nou la aceasta, taman la timp pentru a râde convingător de descoperirea făcută de Felix: o nouă inscripție pe peretele toaletei masculine din barul de lângă catedrală.

— E a dracu' de bună, nu? râse Felix în hohote.

Petrecerea se mută în încăperea alăturată, iar participanții se așezară la ospățul serii. Bernard avusese întotdeauna impresia că mâncau mult prea mult, iar în această seară, aveau exagerat de mult de mâncat. În timp ce se străduia să răzbată printre cocteilul de grepfrut, supa de

broască țestoasă, somonul afumat, Turnedoul Rossini[10], prăjitura cu cremă, brânzeturile și fructele, își aminti de milioanele de locuitori ai acestei lumi care nu mâncaseră cum se cuvine de mai multe săptămâni, ba chiar luni, iar în fața ochilor minții îi apărură fotografiile cutremurătoare cu victimele foametei din Asia și Africa...

— Sunteți tăcut în seara asta, spuse preotul, întinzându-i lui Bernard vinul de Bordeaux.

— Îmi cer scuze, răspunse Bernard. E din cauza tuturor acestor mâncăruri și băuturi.

— Trebuie să învățați să acceptați darurile pe care bunul Dumnezeu le revarsă asupra noastră, fiul meu. Să știți că, pe măsură ce îmbătrânesc, trebuie să îmi recunosc vina de a aprecia din ce în ce mai mult două lucruri în viață: frumusețea adevărată și plăcerile stomacului.

Se lăsă pe spate și-și turnă o jumătate de pahar de vin vechi de Bordeaux în stomacul amplu. Bernard știa că unii oameni sunt grași în mod natural – toată povestea avea legătură cu ritmul metabolismului sau așa ceva. Dar, în Belsen, nu existau bărbați grași...

Dar, orice alte mărturisiri ar mai fi avut bunul părinte de divulgat, acestea fură retezate de toastul în sănătatea Maiestății Sale regina Angliei și sunetul produs de gâtul directorului, în timp ce acesta și-l dregea, ridicându-se în picioare pentru a-și începe discursul laudativ la adresa lui Felix Tompsett. Auziseră întreaga cuvântare de atâtea ori. Câteva ajustări necesare printre frazele răsuflate, sanctificate – dar,

[10] Deliciu culinar inventat de însuși compozitorul Rossini, constând dintr-o baghetă rumenită cu unt, împodobită cu o bucată rotundă de mușchi de vită prăjit, acoperită cu o bucată rotundă de *foie gras* sotat și cu trufe, și stropită cu sosuri specifice.

practic, aceleași căcaturi străvechi. Felix va lăsa goluri în atât de multe aspecte ale vieții de colegiu: goluri care vor fi dificil de umplut... Bernard se gândi la Margaret. De ce dracu' să nu lași golurile acelea neumplute... Unul dintre cei mai importanți savanți ai generației sale... Bernard se uită la ceas. 21:15. Încă nu putea să plece. Istorioare și râsete. Bernard se simți cât se poate de sigur că li se va aduce din nou aminte de incidentul acela, când un student nemulțumit a făcut pipi pe tot covorul lui Felix, acum doi ani... Să ne întoarcem la chestiile academice. Chestii superficiale. Ipocrizie... Munca lui legată de poeții lirici elizabetani... Dumnezeule, ticălosul ăla bătrân și-a petrecut cea mai mare parte a vieții făcând cercetări de primă mână prin hanurile istorice din Oxfordshire. Sau cu femeile... Pentru prima oară, Bernard se întrebă dacă Felix îi făcuse vreodată avansuri lui Margaret. Ar fi mai bine pentru el să nu o facă...

Felix ținu o cuvântare plăcută. Ușor amețit, prietenos, civilizat... de fapt, chiar înduioșător. Haide! 21:45. Se înmânară cadourile, apoi grupul se destrămă pe la 22:00. Bernard ieși în fugă din clădirea colegiului și alergă peste Broad până pe St. Giles', unde găsi de îndată un taxi. Dar, chiar înainte de oprirea acestuia, observă o oarecare agitație prin jurul casei întunecate. Inima începu să-i bată nebunește, cuprinsă de disperarea panicată. James și Caroline stăteau în fața ușii de la intrare.

— Poate că ai..., începu Caroline.

Bernard nici măcar n-o auzi.

— Unde-i maică-ta?

Vocea lui era aspră și imperativă.

— Nu știu. Noi am crezut că s-ar putea să fie cu tine.

— De cât timp așteptați?

Vorbea cu o autoritate răsunătoare, pe care copiii o auziseră arareori.

— De aproximativ o jumătate de oră. Mama ajungea întotdeauna acasă înaintea noastră...

Bernard deschise ușa din față.

— Sună la școală, la Headington. Întreabă-i dacă au terminat.

— Sună tu, Caroline.

Bernard își îndreptă mâna dreaptă cu o violență înversunată spre fața lui James.

— Fă-o! șuieră el.

O luă spre poartă. Nimeni. Se rugă să audă sunetul unei mașini, al oricărei mașini. O mașină! O sudoare rece îi apăru pe frunte, în timp ce țâșnea spre garaj. Ușa era încuiată. Găsi cheia. Mâna îi tremura convulsiv. Deschise ușa.

— Ce Dumnezeu faci?

Bernard începu să urle și, totodată, binecuvântă în gândul lui toți zeii care au fost vreodată, sunt și vor fi.

— Unde dracu' ai fost?

Într-o fracțiune de secundă, groaza lui cumplită, agonizantă, se transformase în furie – o furie ușurată, sălbatică, splendidă.

— De fapt, s-a defectat motorul de pornire de la Mini. N-am putut găsi pe nimeni care să-l repare și, în cele din urmă, a trebuit să iau un autobuz.

— Ar fi trebuit să mă anunți.

— Oh, da, bineînțeles. Voiai să dau telefon la toate atelierele, apoi ție, apoi, probabil copiilor.

Și Margaret, la rândul ei, se enerva din ce în ce mai tare.

— Ce-i cu tot scandalul ăsta? Doar pentru că am întârziat *și eu* o dată?

— Copiii așteaptă de nu se știe când.

— Și ce dacă?

Margaret năvăli furtunos în casă, iar Bernard auzi vocile pițigăiate din interior. Închise poarta din față, apoi garajul. Încuie ușa din față și puse zăvorul. Se simțea fericit; mai fericit decât se simțise de multe zile și de nenumărate ore.

CAPITOLUL AL DOISPREZECELEA

Miercuri, joi; 6 – 7 octombrie

Morse nu știa ce anume îl determinase, după șapte luni de promisiuni și subterfugii, să astupe gaura căscată, colțuroasă, de deasupra ușii din bucătărie, pe unde electricianul îi instalase firele pentru o nouă priză electrică. Oricum, totul mersese prost de la bun început. Pudra de Polyfilla, pe care o cumpărase în urmă cu vreo doi ani, se întărise și se transformase într-un bloc solid de ciment, în propriul ei ambalaj; spatula de care se folosise pentru a sparge ouă și pentru a umple spărturi dispăruse în mod misterios de pe fața pământului; iar treptele primitive ale scării de acasă nu avuseseră niciodată stabilitate pe picioarele lor șubrede. Poate că se inspirase de la domnul Edward de Bono și din rețeta lui pentru gândire laterală. Dar, oricare ar fi fost motivul nevoii sale urgente de a vedea afurisita aia de gaură astupată, Morse avusese parte de o căzătură verticală din vârful scării, ca un parașutist specializat în cădere liberă, atunci când sfoara care susținea cele două laturi verticale într-un unghi funcțional de 30 de grade se rupsese brusc, și întreg dispozitivul se prăbușise, devenind o linie dreaptă la picioarele lui. Ca și Hefaistos[11], aruncat peste parapeții de cristal ai Olimpului, Morse aterizase cu o zdruncinătură chinuitoare pe piciorul drept, zăcuse

[11] Zeul focului și al metalurgiei, rămas șchiop în urma unui accident.

acolo timp de două sau trei minute, cuprins de greață, ștergându-și transpirația rece care îi curgea pe frunte și, în cele din urmă, șchiopătă până în camera din față, unde se întinse, respirând din greu, pe canapea. După un timp, își simți piciorul ceva mai ușor, iar acest lucru îi dădu încredere; dar peste o jumătate de oră, piciorul începu să se umfle; o durere convulsivă și ascuțită îi venea, stăruitor, din scobitura gleznei. Se întrebă dacă ar putea șofa, dar știa că ar fi fost o idee tâmpită să încerce. Era marți, 5 octombrie, era 8:30 seara. Nu avea decât o soluție. Șontâcăi și țopăi într-un picior până la telefon și-l sună pe Lewis, iar, după o jumătate de oră, era deja așezat în sala de accidente a Spitalului Radcliffe, așteptând rezultatul radiografiei cu o dispoziție deplorabilă. Un băiat tânăr, care stătea pe banca de lângă Morse, avea mâna contorsionată de chin (ușa unei mașini), iar doi bărbați răniți grav într-un accident rutier au fost aduși în cărucioare pentru intervenții prioritare. Deprimarea îi mai trecu.

În cele din urmă, fu consultat de un medic chinez care vorbea aproape neinteligibil și care-i ridică radiografiile spre lumină cu lipsa de interes a unui musafir plictisit, care arunca o privire indiferentă spre fotografiile de vacanță ale gazdei sale. „Nuspartura. Elasticșicarje." De la asistenta medicală competentă, în mâinile căreia fusese lăsat de data asta, Morse află că nu avea oase rupte, și că tratamentul prescris consta în bandaj elastic și cârje.

Își exprimă recunoștința față de asistentă și față de doctor, în timp ce înainta agale, neîncrezător, spre Lewis care îl aștepta.

— Tu! strigă doctorul după el. Tu, domnule Morse. Numuncă douăzile. Tu te odihnă. Clar?

— Cred că mă voi descurca, mulțumesc, spuse Morse.

— Tu, domnule Morse. Vreisafacibine, da? Numuncă. Două zile. Odihnă. Clar?

— Clar!

O, Dumnezeule!

Morse de-abia dormi în noaptea zilei de marți; simțea câte o durere sinistră în fiecare deget al piciorului. Înghiți o tabletă de Disprin după alta și, în sfârșit, pe la ora zorilor, ațipi din pură extenuare. Lewis îl sună de mai multe ori de-a lungul chinurilor prelungite ale zilei de miercuri și-l privi pe inspector în timp ce acesta se adâncea într-un somn profund și binecuvântat pe la nouă seara.

Când se pomeni salutat de Lewis a doua zi de dimineață, Morse se simți mai bine; și, dat fiind că se simțea mai bine, mintea lui se întoarse la uciderea Sylviei Kaye și, dat fiind că gândurile lui nu mai erau ocupate în întregime cu durerile piciorului său drept, simți că e cuprins de o depresie uriașă. Era ca un participant la un concurs de cultură generală care aproape că nimerise câteva răspunsuri corecte, le avusese pe celelalte pe vârful limbii, dar, în final, nu câștigase nimic. Era o plăcere deosebită să începi totul de la zero.

Stătea întins, cu toate gândurile acestea furioase în minte. Lewis se tot învârtea prin jurul lui. Bunul și bătrânul Lewis. Toată gașca va râde în hohote la secție, își spuse el. Era umilitor să cazi de pe o scară. Ei, bine, el nu căzuse *de pe* o scară. El se prăbușise *prin* ea.

— Lewis! Le-ai povestit tuturor ceea ce s-a întâmplat, nu-i așa?

— Da, domnule.

— Și?

— Toți cred că e o născocire. Ei sunt de părere că, de fapt, aveți gută. De la prea multă pileală.

Morse gemu. Se putea vedea cu ochii minții, șchiopătând de colo până colo, iar fiecare persoană îl oprea să se intereseze despre împrejurările dezastrului. Urma să scrie o relatare a întâmplării, să o multiplice, apoi va distribui această creație literară prin toată secția.

— Vă mai doare, domnule?

— Bineînțeles că doare al dracului. Omul are milioane de terminații nervoase peste tot, în fiecare afurisit de deget al piciorului. Știi chestia asta, nu-i așa?

— Am avut un unchi, domnule, căruia i-a trecut un butoiaș cu bere peste degetele de la picioare.

— Taci din gură, tresări Morse. Simpla idee a oricărui obiect, și mai ales a unui butoiaș cu bere, care să se afle la mai puțin de un metru de piciorul lui rănit, părea de-a dreptul insuportabilă. Și totuși, un butoiaș cu bere... Morse era în curs de vindecare, într-adevăr.

— Oare barurile mai sunt deschise?

— Vă e poftă de ceva de băut, domnule?

Lewis părea încântat de sine.

— Nu m-ar deranja un păhărel.

— De fapt, am adus aseară câteva cutii de bere, domnule.

— Ei, bine?

Lewis găsi niște pahare și, după ce așeză un scaun la o distanță respectabilă de „picior", turnă berea.

— Nimic nou? întrebă Morse.

— Încă nu.

— Hmm!

Cei doi bărbați băură în tăcere. Câteva dintre răspunsuri erau aproape corecte... celelalte îi stăruiau pe vârful limbii... Și dacă avusese dreptate, se întrebă Morse, sau fusese aproape de asta? Măcar de ar putea s-o ia din nou de

la capăt... Brusc, se așează în capul oaselor, își uită handicapul, scheună:

— Aoleu, piciorul meu!

Apoi, se lăsă din nou pe spate, în cuibul său de perne. *Putea* s-o ia din nou de la capăt, nu-i așa?

— Lewis, aș dori să-mi faci o favoare. Adu-mi niște coli de hârtie – sunt pe birou, la parter; și adu-mi niște pește cu cartofi prăjiți pentru prânz.

Lewis înclină din cap. În timp ce cobora după colile de hârtie, Morse îl opri.

— Trei favoruri. Deschide câteva dintre cutiile acelea de bere.

Un gând plutise prin mintea lui Morse de mai multe zile, evaziv ca o bucată de săpun într-o cadă de baie lunecoasă. La început, a fost gândul, apoi, gândul a devenit cuvânt, iar Morse a desfăcut cu grijă textul și a citit mesajul. *Im Anfang war die Hypothese.* La început, a fost ipoteza. Dar, înainte de a formula vreo ipoteză, chiar și una de cel mai modest calibru, Morse decise că trebuia să-și aducă trupul, mintea și spiritul la o stare mai bună cu o baie lungă și un ras. Încet și dureros, se ridică din pat, bâjbâi stângaci de-a lungul pereților și, în cele din urmă, ajunse să țopăie ultimii câțiva pași pe podeaua băii. Avu nevoie de aproape o oră să-și termine toaleta, dar se simți un om nou. Își reluă traseul nesigur și-și săltă cu delicatețe piciorul într-un ungher confortabil, de-a lungul unei perne înghesuite în fundul patului. Se simțea extenuat dar, totodată, minunat de proaspăt. Își închise ochii și adormi buștean.

Lewis se întrebă dacă ar trebui să-l trezească, dar mirosul pătrunzător de aluat prăjit și de oțet îl scuti de acest efort.

— Cât este ceasul, Lewis? Am adormit.

— Unu și un sfert, domnule. Doriți peștele și cartofii prăjiți pe o farfurie? Eu și soția mea îi mâncăm totdeauna direct din ambalaj – parcă gustul e mai bun, cumva.

— Se zice că e din cauza hârtiei de ziar care se lipește de cartofii prăjiți, ripostă Morse, luând ambalajul unsuros din mâna sergentului și începând să devoreze mâncarea cu poftă. Știi, Lewis, poate am abordat cazul ăsta din unghiul greșit.

— Așa am făcut, domnule?

— Am încercat să rezolvăm cazul pentru a găsi criminalul, nu-i așa?

— Presupun că, de obicei, asta este ideea, nu?

— Da, dar am putea obține rezultate mai bune pe cealaltă cale.

— Vreți să spuneți că...

Dar, deși Morse aștepta, îi fu clar că Lewis habar nu avea la ce anume se referea el.

— Vreau să spun că ar trebui să găsim criminalul pentru a rezolva cazul.

— Înțeleg, spuse Lewis, fără să înțeleagă.

— Mă bucur că înțelegi, ripostă Morse. E limpede ca lumina zilei – și dă naibii deoparte perdelele astea afurisite, în regulă?

Lewis se conformă.

— Dacă ți-aș spune cine este criminalul și unde locuiește el, continuă Morse, te-ai putea duce să-l arestezi, nu-i așa?

Lewis dădu din cap șovăielnic și se întrebă dacă superiorul său în rang nu se lovise cumva cu craniul de chiuvetă, înainte să aterizeze pe magnificul său picior drept.

— Ai putea, nu-i așa? L-ai putea aduce încoace, să mă viziteze, l-ai putea ține la o distanță considerabilă de leziunea mea chinuitoare, iar el ne-ar putea povesti totul despre

crimă, corect? El ar putea face toată munca în locul nostru, nu-i așa?

Morse continuă să sporovăiască, cu gura plină de pește și cartofi prăjiți, iar Lewis, cuprins de o îngrijorare autentică, începu să se îndoiască de sănătatea mintală a inspectorului. Șocul era ceva ciudat; asistase de mai multe ori la chestia asta în timpul accidentelor rutiere. Uneori, la două sau trei zile după aceea, câțiva dintre cei implicați deveneau complet duși cu pluta. Își veneau în fire ulterior, bineînțeles... Sau poate că Morse băuse? Dar nu berea era de vină. Cutiile desfăcute erau încă neatinse. Brusc, o responsabilitate dificilă păru să se fi pogorât peste umerii lui Lewis. Transpira ușor. Era foarte cald în încăpere, iar soarele toamnei strălucea prin sticla geamului de la dormitor.

— Vă pot aduce ceva, domnule?

— Da. O bucată de cârpă de șters, săpun și prosop. Pe Jupiter, nevastă-ta are dreptate, Lewis. N-o să le mai mănânc niciodată de pe o farfurie.

Un sfert de oră mai târziu, un sergent perplex ieșea pe ușa din față a apartamentului lui Morse. Era ușor neliniștit, iar sentimentul ar fi fost și mai intens dacă s-ar fi întors în dormitor în acea clipă și l-ar fi auzit pe Morse vorbind de unul singur și înclinând din cap din când în când, ori de câte ori aproba în mod deosebit ceea ce ieșea dintre propriile lui buze.

— Acum, prima mea ipoteză, doamnelor și domnilor, iar după cum văd eu lucrurile, cea mai importantă ipoteză dintre toate – și o să fac multe, o, da, o să fac multe – este următoarea: criminalul locuiește în partea de nord a Oxfordului. O să spuneți că este o ipoteză îndrăzneață, și, într-adevăr, este. De ce oare să nu locuiască ucigașul în Didcot, Sidcup, ba chiar Southampton? De ce ar trebui să locuiască el în

partea de nord a Oxfordului? De ce să nu – hai să ne apropiem mai mult de casă – de ce nu în Oxford, pur și simplu? Nu pot decât să vă repet că formulez o ipoteză, adică o supoziție, o presupunere, oricât de nebunească, asumată ca atare de dragul discuției; o teorie care trebuie demonstrată (sau combătută – da, trebuie facem concesii în privința asta) referindu-ne la fapte; și doar prin intermediul faptelor, nu prin capricii iluzorii, mă voi aventura să-mi consolidez ipoteza. *Im Amfang war die Hypothese*, după cum ar fi spus-o Goethe. Și hai să nu fie omis faptul că eu sunt Morse al Detectivilor, după cum ar fi spus Dickens. O, da, un detectiv. Un detectiv are o sensibilitate în privința crimelor – le simte; trebuie să le simtă, înainte să le detecteze. Există anumite indicii care trimit la partea de nord a Oxfordului. Nu va trebui să le examinăm pe toate acum, dar *climatul* este adecvat în partea de nord a Oxfordului. Și dacă greșesc, în regulă, investigația noastră nu va păți niciun rău. Așadar, propunem o ipoteză, cum s-ar zice, o supoziție, o presupunere, oricât ar fi ea de sălbatică... Dar, totuși, am mai zis o dată toate astea. Unde rămăesem acum? A, da. Aș dori să acceptați, provizoriu, cu îndoială, fără urmă de speranță dacă va fi nevoie, prima mea ipoteză. Criminalul este un locuitor din partea de nord a Oxfordului. Acum, am menționat ceva despre fapte și nu vă voi dezamăgi. Aristotel a clasificat animalele prin subdiviziune, iar această subdiviziune va fi și metoda noastră de lucru. Aristotel, acest mare om, diviza și subdiviza – specii, subspecii, genuri (Morse începea să se piardă) genuri, specii, subspecii și tot așa, până când ajungea la – la ce ajungea? – *la specimenul individual al speciei.*

Asta suna mai bine.

— Și eu o să merg pe diviziune. În partea de nord a Oxfordului există, să zicem, un număr de *x* persoane. Acum,

o să lansăm o nouă ipoteză: că ucigașul nostru este un bărbat. De ce putem fi atât de siguri în privința acestui fapt? Pentru că, doamnelor și domnilor, fata omorâtă a fost *violată*. Acesta este un *fapt*, iar în timpul procesului, noi vom scoate la înaintare dovezile descoperite de eminentul personal medical...

Morse începuse să obosească puțin. Se îmbărbătă cu încă o cutie cu bere.

— După cum spuneam, criminalul nostru este bărbat. Putem împărți numărul nostru *x* la, să zicem, ăăă, patru – eliminând din socoteală femeile și copiii. Acum, putem diviza din nou, o să întrebați dumneavoastră? Într-adevăr, putem. Permiteți-mi să fac o presupunere despre vârsta ucigașului nostru. O să-l plasez – cu modestie, iar dumneavoastră mă puteți acuza de faptul că formulez ipoteze secundare – între 35 și 50 de ani. Există motive...

Dar Morse decise să sară peste ele. Poate că nu erau foarte convingătoare, dar el avea motive și-și dorea să-și susțină dinamismul ipotezei.

— În acest caz, ne putem împărți în continuare numărul *x* la 2. Acest lucru pare cât se poate de rezonabil, corect? Hai să continuăm. Ce alte ipoteze rezonabile putem formula? Cred – din motive despre care îmi dau seama că, probabil, nu ar fi complet verosimile pentru fiecare dintre dumneavoastră – că suspectul nostru este un bărbat căsătorit.

Morse își tatona drumul cu o lipsă de încredere din ce în ce mai accentuată. Dar calea din fața sa se lumina deja; ceața se ridica și se disipa în soare, iar el reluă, cu sprinteneala sa anterioară:

— Acum, aceasta înseamnă încă o diminuare considerabilă a valorii lui *x*. Numărul nostru *x* devine o valoare gestionabilă, corect? Dar, deocamdată, focalizarea aparatului

nostru de fotografiat ipotetic nu este fixată cu contururi clare asupra vânatului nostru care nu bănuiește nimic. Dar, stați! Omul nostru este un consumator permanent de alcool, nu-i așa? Este, cu siguranță, una dintre cele mai logice presupuneri ale noastre, care dă procedurii nu doar meritul plauzibilității ipotetice, ci și pe acela al probabilității foarte ridicate. Cazul nostru este centrat în jurul Prințului Negru, și nimeni nu vizitează *Prințul Negru* doar pentru a cere sfaturi inspectorului financiar.

Morse se pierduse din nou cu firea. Piciorul îi pulsa din nou cu o durere ritmică, iar mintea lui o luă razna pentru câteva minute. Poate din cauza tabletelor acelora de Disprin. Își închise ochii și-și continuă monologul judiciar din interiorul creierului.

Va trebui, cu siguranță că va trebui să ia în considerare faptul că tipul era printre cei mai dotați 5% din punct de vedere intelectual, nu? Jennifer nu s-ar îndrăgosti de un nătărău, evident, nu? Scrisoarea aceea. Un tip inteligent, școlit. *Dacă* o scrisese el. Dacă, dacă, dacă. Să continuăm. Cam ce valoare are *x* al nostru acum? Mai departe. El trebuie să fie atrăgător pentru femei. Și totuși, cine poate spune ce le atrage pe creaturile astea irezistibile? Dar da. Spune da. Subdivizează. Mașini! Dumnezeule, uitase de mașini. Acum, toată lumea are câte o mașină. Cam ce procentaj dintre oameni? Nu contează, fă împărțirea. Stai o clipă – mașină *roșie*. Simți că e pe cale să delireze. Doar o fracțiune de secundă în plus... Asta ar fi, într-adevăr, o subdiviziune semnificativă. *X* luneca lent, din ce în ce mai departe, și acum dispăruse. Durerea era mai puțin atroce. Confortabil... aproape... confortabil...

Fu trezit la 16:00 după-amiaza de incapacitatea lui Lewis de a deschide ușa de la intrare fără un zdrăngănit deranjant.

Iar când acesta din urmă își băgă îngrijorat capul pe ușa dormitorului, îl văzu pe Morse scriind la fel de înverșunat, precum scrisese probabil și Coleridge[12] când se trezise și descoperise că are în minte versiunea integrală a poemului său *Kubla Khan*.

— Ia loc, Lewis. Sunt încântat să te revăd.

Continuă să scrie cu o viteză dezlănțuită timp de încă două sau trei minute. Apoi, în cele din urmă, ridică privirea:

— Lewis, am de gând să-ți pun câteva întrebări. Gândește-te bine – nu te pripi! – și dă-mi niște răspunsuri inteligente. Va trebui să dai cu presupusul, știu, dar fă tot ce poți.

„O, la dracu!", își spuse Lewis.

— Câți oameni locuiesc în partea de nord a Oxfordului?

— La ce vă referiți prin „partea de nord a Oxfordului", domnule?

— Eu sunt cel care pune întrebările, tu răspunzi la ele. Gândește-te, în linii mari, la ce consideri *tu* că este partea de nord a Oxfordului. Să zicem, de la Summertown în sus. Acum, să te aud.

— Aș putea să aflu, domnule.

— Fă și tu o afurisită de presupunere, omule, în regulă?

Lewis se simți stânjenit. Putea, cel puțin, să remarce că erau doar trei cutii de bere golite. Decise să se arunce în joc.

— Zece mii.

O spuse cu siguranța și fermitatea de necontestat a unui om căruia i se ceruse să calculeze suma dintre doi și doi.

Morse luă o altă foaie de hârtie și scrise numărul 10.000.

— Cât la sută dintre ei sunt bărbați?

---

[12] Poet, filosof și critic literar britanic, reprezentant al romantismului.

Lewis se lăsă pe spate și studie tavanul cu încrederea în sine a unui consilier în statistică:

— În jur de un sfert.

Morse scrise al doilea număr, ordonat și cu atenție, sub primul: 2.500.

— Câți dintre acești bărbați au vârste cuprinse între 35 și 50 de ani?

Sunt o grămadă de pensionari în partea de nord a Oxfordului, își spuse Lewis, și destul de mulți oameni tineri în zonele rezidențiale.

— În jur de jumătate, nu mai mulți.

Un al treilea număr fu consemnat pe foaie: 1.250.

— Câți dintre ei sunt căsătoriți, după părerea ta?

Lewis rămase pe gânduri. Cei mai mulți dintre ei, probabil?

— Patru din cinci, domnule.

Morse desenă cu mare precizie cifrele ultimului său calcul: 1.000.

— Câți dintre ei ies în mod regulat la o băută – știi la ce mă refer – baruri, cluburi, genul ăsta de localuri?

Lewis se gândi la propria lui stradă. Nu atât de mulți pe cât ar fi putut crede unii oameni. Vecinii lui din stânga și din dreapta nu o făceau – gașcă de răuvoitori! Se gândi la stradă, în ansamblu. Dificilă, această ultimă întrebare.

— În jur de jumătate.

Morse refăcu socoteala și continuă cu următoarea întrebare.

— Mai ții minte scrisoarea pe care am găsit-o, Lewis? Scrisoarea despre care Jennifer Coleby spunea că nu știe nimic.

Lewis dădu din cap.

— Dacă aveam dreptate atunci când ne-am gândit la chestia asta așa cum am făcut-o, sau, mai exact, cum am făcut-o

eu, am putea spune că avem de-a face cu un bărbat foarte inteligent, nu?

— Acela e un „dacă" foarte mare, nu-i așa, domnule?

— Ia ascultă, Lewis. Scrisoarea a fost concepută de către omul nostru – bagă-ți chestia asta în cap și gata. A fost cea mai mare greșeală pe care a făcut-o el. Este cel mai bun indiciu pe care-l avem. Pentru ce dracu' ne plătesc oamenii ăștia? Trebuie să urmărim indiciile, nu-i așa?

Morse nu părea foarte convins, dar Lewis îl asigură că trebuie să urmeze indiciile.

— Ei, bine?

— Ei, bine, ce, domnule?

— Este vorba de un om inteligent?

— Extrem de inteligent, cred eu.

— Ți-ar fi trecut prin cap să scrii o astfel de scrisoare?

— Mie? Nu, domnule.

— Iar tu ești destul de sclipitor, nu-i așa, sergent?

Lewis își îndreptă umerii, inspiră adânc și decise să nu-și minimalizeze capacitatea intelectuală.

— Aș spune că sunt printre primii 15%, domnule.

— Bravo ție! Iar prietenul nostru necunoscut? Ții minte că nu știe doar să scrie corect toate cuvintele dificile, mai știe să le scrie și greșit.

— E printre primii 5%, domnule.

Morse consemnă și acest calcul.

— Câți bărbați de vârstă mijlocie sunt atrăgători pentru femei?

O întrebare stupidă! Morse remarcă batjocura pe chipul lui Lewis.

— Știi la ce mă refer. Unii bărbați le stârnesc o repulsie evidentă femeilor!

Lewis nu păru prea convins.

— Știu totul despre acești Romeo de vârstă mijlocie. Toți suntem niște Romeo de vârstă mijlocie. Dar unii bărbați sunt mai atrăgători din punct de vedere feminin decât alții, nu-i așa?

— Nu există prea multe femei care să se îndrăgostească de mine, domnule.

— Nu asta era întrebarea mea. Spune ceva, pentru numele lui Dumnezeu!

Lewis încercă din nou.

— Jumătate? Nu, mai mult de atât. Trei din cinci.

— Ești sigur de chestia asta?

Bineînțeles că nu era sigur.

— Da.

Încă un număr.

— Câți dintre bărbații din acest grup de vârstă au mașini?

— Doi din trei?

De ce dracu' conta?

Morse consemnă această ultimă cifră.

— O ultimă întrebare. Câți oameni posedă mașini roșii?

Lewis se îndreptă spre fereastră și urmări traficul în plină desfășurare. Începu să numere. Două negre, una bej, una albastru-închis, două albe, una verde, una galbenă, încă una neagră.

— Una din zece, domnule.

Morse manifestase un entuziasm din ce în ce mai mare în ultimele câteva minute.

— Pfuuu! Cine ar fi crezut una ca asta? Lewis, ești un geniu!

Lewis îi mulțumi pentru compliment și-l întrebă în ce consta geniul său.

— Cred, Lewis, că ne aflăm în căutarea unei persoane de sex masculin, care locuiește în partea nordică a Oxfordului,

căsătorit – probabil că are și familie; iese în mod regulat la băut, iar uneori merge și până la Woodstock; este o persoană cu educație, poate chiar un absolvent de universitate; are între 35 și 45 de ani, după cum îl văd eu, și o anumită doză de farmec personal – cu siguranță, mă gândesc la un bărbat de care s-ar putea îndrăgosti multe dintre tinerele doamne; nu în ultimul rând, are o mașină – mai precis, o mașină roșie.

— Ar putea fi aproape oricine, presupun.

— Ei, bine, chiar dacă am greșit puțin cu socoteala pe ici, pe colo, pun pariu pe ultimul meu dolar că există o posibilitate foarte mare ca el să aparțină celor mai multe dintre aceste categorii. Și, știi ceva, Lewis, *nu mi se pare că sunt foarte mulți care fac parte din categoria aia.* Ia privește încoace.

El îi înmânã lui Lewis coala de hârtie pe care se aflau cifrele.

Partea de nord a Oxfordului?	10.000
Bărbați?	2.500
35 – 50?	1.250
Căsătoriți?	1.000
Consumatori de alcool?	500
Top 5%?	25
Farmec?	15
Mașină?	10
Mașină roșie?	1

Lewis fu cuprins de un simț chinuitor al responsabilității pentru rezultatul remarcabil al acestor calcule. Stătea în picioare, lângă fereastră, în lumina din ce în ce mai palidă a după-amiezii, și observă două mașini roșii, trecând una pe lângă cealaltă. Câți oameni locuiau *de fapt* în partea de nord a Oxfordului? Iar el făcea oare cu adevărat parte dintre primii 15%? 25% ar fi fost o cifră mai justă.

— Sunt sigur, domnule, că am putea verifica multe dintre aceste cifre.

Lewis se simți obligat să-și exprime suspiciunile.

— Și oricum, nu cred că vă puteți juca pur și simplu cu cifrele, în felul acesta. Ar trebui să...

Își aminti ca prin ceață de nevoia ca anumite legi statistice să funcționeze asupra datelor; categoriile trebuiau ordonate și reduse în secvență logică; nu-și putea aduce aminte cu precizie. Dar ceea ce făcuseră ei nu fusese nimic mai mult decât un joc elaborat care să amuze un creier chinuit de febră. Morse urma să se facă bine într-o zi sau două. Ar fi mai bine să aibă grijă de el și să-i facă plăcerea în măsura în care putea. Dar exista vreo urmă de logică în asta? Oare totul era *atât* de prostesc? Se uită iar la foaia de hârtie cu cifre, apoi trecu pe stradă încă o mașină roșie. Urmau nouă de „dacă". Se holbă posomorât pe fereastră și numără mecanic următoarele nouă mașini. Una singură roșie! Desigur, partea nordică a Oxfordului era amănuntul cel mai hazardat. Dar omul trebuia să locuiască undeva, nu-i așa? Poate că bătrânul gagiu nu era atât de sărit de pe fix cum îl crezuse. Se mai uită o dată pe foaie... Cealaltă problemă mare era dată de acea scrisoare. *Dacă* ucigașul fusese cel care o scrisese.

— În acest caz, ce părere ai, Lewis?

— Ar putea merge o încercare.

— De câți oameni ai nevoie?

— N-ar fi mai bine să ne mai gândim puțin înainte?

— La ce te referi?

— Autoritățile locale ne-ar putea ajuta foarte mult. În primul rând, am avea nevoie de niște liste actualizate cu numele locuitorilor.

— Da. Ai dreptate. Trebuie să ne mai gândim o dată la toată povestea, înainte să facem ceva.

— Iată la ce m-am gândit eu, domnule.

— Ei, bine?

— Am putea să ne apucăm de asta mâine dimineață, dacă vă simțiți în formă, domnule.

— Sau am putea să ne apucăm de asta chiar acum, dacă *tu* te simți în formă?

— Presupun că am putea.

Lewis își sună nevasta atât de răbdătoare, apoi discută cu Morse pe durata următoarelor două ore. După plecarea lui, Morse întinse mâna după telefonul de pe noptieră și avu noroc să-l găsească pe comandant la birou. Și, după o jumătate de oră, Morse mai vorbea și se înjura cu disperare pentru că uitase să dea telefon cu taxă inversă.

CAPITOLUL AL TREISPREZECELEA

Sâmbătă, 9 octombrie

În dimineața de sâmbătă, 9 octombrie, Bernard Crowther stătea la biroul său, aflat în camera de zi, și citea din Milton, dar fără plăcerea plină de entuziasm pe care o simțea de obicei. În acest semestru, ținea prelegeri despre *Paradisul pierdut* și, în pofida cunoștințelor sale aprofundate și meticuloase referitoare la această operă, simțea că ar mai trebui să se documenteze puțin. Margaret luase autobuzul până la Summertown, să se ocupe de cumpărături, iar mașina lui era pregătită, în fața casei, să o ia la ora prânzului. Copiii erau plecați. Numai Dumnezeu știa unde...

Fu surprins să audă ușa de la intrare sunând, pentru că aveau puțini vizitatori. Poate că era măcelarul. Deschise ușa.

— Aoleu, Peter! Ce surpriză! Intră, intră.

Peter Newlove și Bernard erau prieteni apropiați de ani întregi. Sosiseră la Colegiul Lonsdale în același trimestru și, de atunci, se bucuraseră de o relație caldă și sinceră.

— Ce te aduce aici? Nu avem foarte des plăcerea să te vedem prin partea de nord a Oxfordului. Am crezut că joci golf în diminețile de sâmbătă, oricum.

— N-am reușit să fac față golfului în această dimineață, oricum. E puțin cam răcoare prin zonele de joc, știi doar.

Vremea devenise mult mai rece în ultimele două zile, iar toamna îmbătrânise brusc. Ziua părea posomorâtă și acră. Peter se așeză.

— Lucrezi și sâmbetele, Bernard?

— Nu fac decât să mă pregătesc pentru săptămâna viitoare.

Peter aruncă o privire peste birou.

— Ah, *Paradisul pierdut*, volumul I. Țin minte cartea asta. Am avut-o în materia de licență.

— Ai mai citit-o de atunci, bineînțeles.

— *O zi de vară a căzut, din zori / Și până-n seară și din amurg până la răsărit / O dată cu amurgul, din zenit se prăbuși*[13]. Ce zici de asta?

— Foarte frumos.

Bernard aruncă o privire pe fereastră și văzu că promoroaca albă încă nu se topise de pe pajiștea lui îngustă.

— Îți merge totul bine, Bernard?

Bărbatul din Gloucester vorbi cu o blândețe neașteptată.

— Evident că totul îmi merge bine. De ce m-ai întrebat chestia asta?

Lui Peter îi fu evident că nimic nu mergea bine.

— Ei, bine, nu știu. Pur și simplu, mi-ai părut puțin irascibil miercuri seara. Ai luat-o la sănătoasa ca un iepure speriat, de îndată după cină.

— Uitasem că Margaret o să întârzie și mi-am dat seama că puștii vor fi siliți să aștepte afară.

— Înțeleg.

— A fost atât de vizibil?

— Nu, nu foarte. Am stat cu ochii pe tine, atâta tot. Nu mi s-a părut că te comporți așa cum o faci de obicei, atunci când bem împreună, și am presupus că nu prea ești în apele tale.

Bernard nu spuse nimic.

— Totul e în regulă între tine și... ăăă... Margaret?

---

[13] Din *Paradisul pierdut* de John Milton, traducerea Adina Begu, Ed. Aldo Press.

— O, da. Minunat. Dar trebuie să mă duc s-o iau, apropo, la douăsprezece. Cât e ceasul acum?

— Unsprezece și jumătate.

Peter sări în picioare.

— Nu, nu pleca. Mai avem timp pentru un păhărel rapid. Ce vrei să bei?

— Bei și tu unul?

— Bineînțeles că da. Whisky?

— În regulă.

Bernard se retrase până la bucătărie să aducă pahare, iar Peter se opri în fața ferestrei, aruncând o privire spre exterior, spre strada îngustă. O mașină, albă cu albastru deschis, cu o lumină (stinsă pe moment) deasupra și cu inscripția POLIȚIE imprimată cu litere groase și negre pe tot întinsul părții sale laterale, era parcată peste drum, cu două sau trei uși mai la stânga. Nu fusese acolo la sosirea lui Peter. În timp ce se uita, un polițist care purta o bandă în carouri albe și negre peste pălăria sa joasă și ascuțită, ieși pe intrarea principală a unei porți. O femeie de vârstă mijlocie mergea alături de el, iar cei doi vorbeau relaxați, iar ea îi făcea semne cu mâna la fiecare pas al drumului. Conversația continuă; indicațiile, de asemenea. Oare arăta încoace? Polițistul avea o listă în mână și verifica în mod evident niște nume. Femeia stătea în picioare, cu șorțul înfășurat în jurul corpului, strângându-și talia cu propriile brațe, să se încălzească, și continuând să pălăvrăgească la nesfârșit.

Bernard intră, cu paharele zdrăngănind ușor pe tavă.

— Spune când!

— Văd că ai niște infractori printre vecini, Bernard.

— Ce-ai spus?

Bernard ridică o privire pătrunzătoare.

— Oare forțele de ordine bântuie mereu pe aici, ca acum?

Peter nu mai apucă să adauge nimic. Soneria de la ușă răsună de două ori, stridentă și categorică. Bernard deschise ușa și se pomeni față în față cu tânărul polițist.

— Vă pot ajuta cu ceva, domnule ofițer?

— Da, cred că da, domnule, dacă sunteți atât de amabil. Nu va dura mai mult de un minut. Aceasta este mașina dumneavoastră, domnule?

Arătă spre 1100-ul roșu de afară.

— Da, e a mea.

— Nu făceam decât să verific. S-au înregistrat numeroase furturi de mașini în ultima vreme. Nu făceam decât să verific.

Consemnă ceva în carnețelul lui.

— Vă puteți aminti numărul de înmatriculare?

Bernard rosti mașinal numărul.

— Atunci, este a dumneavoastră, într-adevăr, domnule. Aveți jurnalul de bord la îndemână?

— Este necesar?

— Ei, bine, este destul de important, dacă nu vă supărați. Facem verificări cât se poate de aprofundate.

Peter auzi conversația prin ușa deschisă și, în mod straniu, se simți îngrijorat. Bernard intră și începu să bâjbâie la nimereală prin birou.

— Unde dracu' o fi Margaret... Fac verificări pentru a detecta mașini furate, Peter. Nu va dura mai mult de un minut.

Devenise pământiu și nu izbutea să găsească nimic.

— Îmi cer scuze, domnule ofițer, spuse el. Reveniți puțin mai încolo, dacă doriți.

— Vă mulțumesc. Nu vă faceți griji dacă nu izbutiți să vă găsiți jurnalul de bord. Îmi puteți da dumneavoastră înșivă informația, destul de ușor.

— Ce doriți să aflați?

— Numele și prenumele complet, domnule?

— Bernard Michael Crowther.

— Vârsta?

— Patruzeci și unu de ani.

— Căsătorit?

— Da.

— Copii?

— Doi.

— Ocupația?

— Conferențiar universitar.

— Cam asta ar fi totul.

Își închise carnețelul.

— Ah, și ar mai fi un lucru. V-ați lăsat mașina descuiată în ultima vreme? Știți ce vreau să spun. Este încuiată acum, de exemplu?

— Nu, nu cred.

— Nu, nu este. Am testat toate ușile, înainte să vă fac această vizită. Este ca o invitație deschisă adresată hoților de mașini, să știți.

— Da, sunt sigur că aveți dreptate. O să mă străduiesc să-mi aduc aminte.

— Vă folosiți adeseori mașina?

— Nu de foarte multe ori. Mă mai învârt câte puțin cu ea prin Oxford. În prea mică măsură, sincer.

— N-o luați cu dumneavoastră, de exemplu, când vă duceți la o băută, nu-i așa?

Lui Peter i se păru că vede luminița de la capătul tunelului. Bernard condusese beat, nu-i așa?

— Nu, nu de foarte multe ori, răspunse Bernard. De obicei, mă duc după colț, la Fletcher's. Nu e departe; întotdeauna mă duc pe jos până acolo.

— Ați lua mașina dacă v-ați duce să beți undeva în afara Oxfordului, domnule?

— Mă tem că da, răspunse Bernard încet, pe un ton oarecum neajutorat.

— Bine, să nu beți prea mult, domnule, atunci când conduceți. Dar sunt sigur că știți deja totul despre subiectul ăsta.

Polițistul aruncă o privire de jur împrejurul încăperii, apoi se uită cu o figură inexpresivă la cele două pahare mari de whisky; dar nu mai adăugă nimic, până când ajunse la ușă.

— Nu cunoașteți pe nimeni altcineva de pe această stradă care să aibă o mașină roșie? Trebuie să mai fac câteva interogatorii.

Bernard începu să se gândească, dar mintea lui plutea. Nu se putea gândi la nimeni. Își închise ochii și își așeză mâna stângă pe frunte. În fiecare zi din timpul trimestrului străbătuse pe jos distanța până la capătul îndepărtat al străzii. Mașină roșie? Mașină roșie? A lui era singura, era destul de convins de asta.

— Ei, bine, nu vă faceți griji, domnule. O să mai discut cu unul sau doi oameni, ăăă... Oricum, vă mulțumesc pentru ajutor.

Plecase. Dar, după cum remarcase Peter, nu se dusese să mai facă alte câteva interogatorii pe drumul respectiv. Se îndreptase ferm spre mașina de poliție (lăsată descuiată) și demarase de îndată în trombă.

Cu aproximativ zece minute mai târziu, în timp ce străbătea la volan drumul spre Woodstock, Peter Newlove se simți bucuros că nu se însurase niciodată. Aceeași femeie – timp de treizeci, patruzeci, cincizeci de ani! Nu era de el. Nu și-l putea imagina pe bunul și bătrânul Bernard azvârlindu-se

în pat în acea după-amiază pentru o tăvăleală gălăgioasă de o jumătate de oră cu Margaret. În timp ce... Îi veni în minte imaginea lui Gaye dezbrăcându-se și piciorul lui drept apăsă insistent pe accelerație.

Un polițist McPherson incredibil de emoționat dădu năvală prin curtea închisă din fața sediului Secției Văii Tamisei, unde, ceva mai devreme, de dimineață, îl văzuse pe bietul Morse bălăbănindu-se cuprins de durere, cu brațele în jurul umerilor a doi dintre confrații săi mai zdraveni. Uau! McPherson se simțea ca un om care a nimerit opt pronosticuri corecte într-un pariu cu șanse triple. În timp ce parcursese cu mașina cei câțiva kilometri dintre partea de nord a Oxfordului și Kidlington, încercase o stare de exaltare fără precedent. În ultimii patru ani, cariera lui de purtător de uniformă se caracterizase printr-o insignifiantă uniformă; nu prinsese niciun ticălos care să aibă vreo importanță; nu fusese martor al niciunei descoperiri spectaculoase în cadrul vreunui caz, fie din Codul Civil, fie din Codul Penal. Dar azi, într-adevăr, fusese binecuvântat! În timp ce se apropia de giratoriul de pe Banbury Road, pornise sirena răsunătoare și lumina albastră intermitentă și savurase prioritatea pe care i-o acordaseră câțiva dintre colegii săi motocicliști. Se simțise extrem de important. De ce să nu? *Era* extrem de important – cel puțin astăzi.

Ajuns înăuntrul secției, McPherson se frământă timp de o secundă sau două. Ar trebui, oare, să-i dea întâi raportul lui Lewis? Ori ar trebui să-și prezinte descoperirea direct inspectorului? După ce se gândise, a doua variantă părea mai adecvată, iar el merse de-a lungul coridoarelor până la ușa lui Morse, bătu, și de-abia auzi acel „intră" înăbușit, venind din cealaltă parte a ușii.

— Și ce pot face pentru tine?

McPherson dădu raportul cu o acuratețe și o incisivitate impresionante, iar Morse îl felicită pentru efectuarea promptă și eficientă a datoriei. McPherson, deși extrem de încântat de complimente, fu puțin surprins că Morse însuși nu păruse să fi devenit pe neașteptate nerăbdător să convoace cohortele legii. Dar el își îndeplinise propria lui sarcină – o îndeplinise bine.

— Iartă-mă dacă nu mă ridic – guta, știi doar. Însă...

Morse scutură cu căldură mâna lui McPherson.

— Treaba asta nu va trece neobservată, crede-mă.

După plecarea lui McPherson, Morse rămase tăcut și îngândurat timp de câteva minute. Dar exact așa fusese și atunci când intrase polițistul. Ar fi fost atât de dezamăgitor pentru McPherson să afle una ca asta, și, oricum, McPherson fusese motivul nemijlocit. Nu, n-ar fi avut niciodată inima să mărturisească faptul că domnul Bernard Crowther telefonase la secție la ora 11:45 înainte de masă, cu intenția de a da o declarație, după cum spusese el.

Crowther insistase ca el să fie acela care se prezintă la secție, iar poliția să nu apară în niciun caz, să-l ridice; că se aștepta ca autoritățile să-i ofere unui martor care ieșea la înaintare în mod voluntar, cu niște informații care ar putea fi valoroase, măcar amabilitatea normală de a nu fi înșfăcat ca un infractor de rând. Morse fusese de acord, iar Bernard promisese să ajungă la secție la 14:30.

Morse se pomeni că-și cere scuze pentru neputința de a se mișca, iar prima impresie provocată de Crowther fu surprinzător de agreabilă. Omul era tulburat – acest lucru era ușor de observat pentru oricine; dar avea un soi de

farmec ciudat și de demnitate; era genul ăla de profesor tipic de vârstă mijlocie, de care s-ar putea îndrăgosti fetele.

— Ascultați, domnule inspector – cred că sunteți inspector de rang superior –, nu am fost niciodată în viața mea într-o secție de poliție, până acum. Nu îmi sunt familiare obiceiurile și regulile obișnuite ale poliției. De aceea, mi-am permis precauția de a scrie, în mare grabă, din păcate, declarația pe care doresc să o fac.

CAPITOLUL AL PAISPREZECELEA

Sâmbătă, 9 octombrie

„În seara de miercuri, 29 septembrie, am plecat de la domiciliul meu aflat pe Southdown Road la 6:45 după-amiaza. M-am îndreptat, la volanul mașinii, până la giratoriul din capătul nordic al Banbury Road, unde am cotit spre stânga și am parcurs vreo 350 de metri sau așa ceva pe Sutherland Avenue, până la giratoriul din capătul de nord al Woodstock Road. Aici, am părăsit șoseaua A40[14] și am pornit în nord, spre Woodstock. Noaptea se lăsa treptat, iar eu mi-am aprins farurile laterale, așa cum făceau, din câte am sesizat, și majoritatea motocicliștilor. Și totuși, deși mai stăruia lumina aceea slabă, ciudată, care îți face șofatul cât se poate de dificil, nu era încă îndeajuns de întuneric pentru a-mi aprinde complet farurile; și, cu siguranță, nu era îndeajuns de întuneric pentru ca eu să ratez două tinere fete, care stăteau la o distanță mică după giratoriu, pe trotuarul năpădit de iarbă din dreptul benzinăriei cu autoservire. Am văzut-o clar pe fata care stătea mai aproape de stradă. Era o fată atrăgătoare, cu părul lung și blond, bluză albă, fustă scurtă și o haină pe braț. Cealaltă fată se dusese cu câțiva pași mai încolo și se întorsese cu spatele la mine; părea destul de fericită să scape de sarcina de a-i procura o mașină la autostop însoțitoarei sale. Dar

[14] Imensă șosea destinată camioanelor, care leagă Londra de Fishguard, Țara Galilor.

avea părul mai închis la culoare, cred, și dacă îmi amintesc corect, era cu câțiva centimetri mai înaltă decât prietena ei.

Acum, trebuie să încerc să fiu cât se poate de sincer cu dumneavoastră. M-am făcut adeseori vinovat de reverii romantice, ba chiar de vise diurne oarecum erotice, despre faptul că agățam o femeie irezistibil de atrăgătoare și descopeream că este o combinație rară de inteligență și frumusețe. În timpul fanteziilor mele prostești, tatonarea preliminară, rezervată, ducea treptat, dar inevitabil, la cele mai desfrânate plăceri. Dar vă rog să vă amintiți că acesta nu a fost niciodată altceva decât un vis, iar eu îl menționez pur și simplu pentru a mă scuza pentru faptul că oprisem. N-ar trebui să mă simt vinovat și să-mi cer scuze pentru un astfel de lucru; și totuși, cu toată sinceritatea, mă simt astfel, și m-am simțit întotdeauna astfel.

Dar, acest lucru e irelevant. M-am aplecat, am deschis ușa din față, din dreptul locului de lângă șofer, și am spus că mă duc la Woodstock, dacă acest lucru le este util. Fata blondă a spus ceva de genul „A, ce tare!". Apoi, s-a întors spre însoțitoarea ei și i-a spus (cred eu): „Ce ți-am spus?" și s-a urcat în locul din față, lângă mine. Cealaltă fată a deschis ușa din spate și a urcat și ea. Conversația care a urmat a fost sporadică și dezamăgitoare. Fata de lângă mine a repetat de câteva ori că „ăsta a fost chiar un pi' de noro'" (avea modul de a vorbi caracteristic al celor din Oxford) pentru că pierduse autobuzul; cred că fata care stătea pe bancheta din spate a vorbit o singură dată, atunci când a întrebat cât este ceasul. Am specificat în timp ce treceam de porțile Palatului Blenheim că aici voiam eu să ajung, și am înțeles că era în regulă pentru ele. Le-am lăsat să coboare de îndată ce am ajuns pe strada principală, dar n-am observat încotro au

luat-o. Mi se părea firesc să cred – așa cum am și făcut-o – că se duceau la vreo întâlnire cu prietenii lor.

Nu mai am prea multe de adăugat. Ceea ce am scris mai sus e o consemnare sinceră a evenimentelor care, după cum îmi dau seama acum, au dus ceva mai târziu în decursul serii la uciderea uneia dintre fetele pe care le adusesem.

Am recitit chiar acum ceea ce am scris și sunt conștient că se regăsesc poate prea puține lucruri care să vă poată ajuta cu ancheta dumneavoastră. De asemenea, sunt conștient că declarația mea va da naștere la două întrebări: prima – de ce mă duceam eu însumi la Woodstock, în acea noapte de 29 septembrie și a doua – de ce nu am apărut mai devreme cu dovezile mele? Cele două întrebări sunt de fapt una și aceeași, și o să simt cum mi se va lua o mare greutate de pe umeri, atunci când voi răspunde la ea; și, cu toate acestea, sper că lucrurile pe care le am de spus pot fi tratate de poliție cu cea mai strictă confidențialitate, dat fiind că și alte persoane, ele însele absolut nevinovate, ar putea fi rănite dincolo de cuvinte, dacă lucrurile s-ar da în vileag.

În ultimele șase luni sau așa ceva, am avut o aventură cu o altă femeie. Am izbutit să ne întâlnim cu regularitate, o dată pe săptămână, aproape întotdeauna în serile de miercuri, când soția și copiii mei sunt plecați de acasă și e improbabil să apară întrebări nepotrivite. Miercuri, pe 29 septembrie, urma să mă întâlnesc cu această femeie la porțile laterale ale Palatului Blenheim, la 7:15 seara. Mi-am parcat mașina în fața Hotelului Ursului și am mers pe jos până acolo. Ea mă aștepta. Ne-am plimbat prin grădinile Blenheim, pe lângă lac, și apoi printre copaci – e acolo un loc incredibil de frumos. A fost, desigur, primejdios pentru noi, dat fiind că sunt foarte mulți oameni din Oxford care vin să ia masa la

Woodstock. Dar noi am fost întotdeauna precauți, iar factorul de risc a fost în sine o parte componentă a plăcerii.

Nu trebuie să spun mai multe. Am citit relatarea crimei și, ulterior, l-am urmărit pe inspectorul-șef Morse făcând un apel la televizor. Aș dori să știți că aproape că v-am sunat, atunci și acolo; de fapt, am stat să aștept timp de mai multe minute în fața unei cabine telefonice de pe Southdown Road, cu o hotărâre fermă de a mărturisi pe loc ce știam. Dar asta înseamnă că îmi caut justificări, iar eu nu am niciunele. Înțeleg pe deplin, așa cum știți și dumneavoastră, că nu am venit, nici măcar în această etapă târzie, să îmi fac mărturisirea din proprie inițiativă. Când un ofițer de poliție m-a vizitat acasă, în această dimineață, mi-am dat seama că erați în căutarea mea, și m-am gândit că era cel mai bine să vă ofer această declarație de îndată. I-am transmis soției mele povestea pe care polițistul mi-a spus-o mie despre mașinile furate și i-am spus că voi veni încoace. Aș face orice pe lume pentru a evita să o rănesc (deși nu e improbabil, îmi dau seama, s-o fi rănit deja), și aș fi cât se poate de recunoscător dacă acea parte a declarației mele, care nu este relevantă în sensul strict al investigației pe care o conduceți, ar rămâne secretă.

Faptul că îmi pare rău, din toată inima, pentru inconvenientele și munca suplimentară inutilă care mi se datorează mie va fi evident, sper, din ceea ce am spus aici. Dacă nu este, permiteți-mi să mă grăbesc să îmi exprim cele mai sincere regrete pentru acțiunile mele egoiste și lașe,

Mă recomand,
Umilul dvs. servitor,
Bernard Michael Crowther."

Morse citi lent declarația. După ce termină, aruncă o privire pe deasupra mesei, spre Crowther, apoi se uită din nou

în jos, la declarație, și o reciti cu o concentrare și mai mare. După ce termină, se lăsă pe spate, în scaunul său de piele neagră, își ridică grijuliu piciorul drept, rănit, îl așeză peste genunchiul stâng și-l masă cu afecțiune.

— Mi-am accidentat piciorul, domnule Crowther.

— V-ați accidentat? Îmi pare rău să aud asta. Prietenii mei medici spun că picioarele și mâinile sunt punctele cele mai oribile la care să te lovești – din cauza numărului mare de terminații nervoase, sau așa ceva.

Avea o voce și un comportament agreabil. Morse îl privi adânc în ochi. Timp de mai multe secunde, niciunul dintre cei doi bărbați nu se clinti, iar lui Morse i se păru că detectează o onestitate înnăscută în acest om. Dar nu-și putea combate sentimentul epuizant de dezamăgire și de prăbușire a moralului; ca și polițistul McPherson, se gândise la un câștig uriaș la pariu și descoperise, în loc de invitația de a colecta premiul, că miza era foarte mică.

— Așa e.

Reluă conversația.

— N-o să mă plimb în seara asta prin Parcul Blenheim, domnule.

— Nici eu, răspunse Bernard.

— E foarte romantic, cred eu, să ai o mică aventură extraconjugală ca asta.

— Faceți ca totul să sune foarte grosolan.

— Și nu a fost așa?

— Ba poate că da.

— Vă mai întâlniți cu ea?

— Nu. Zilele mele de desfrânare s-au terminat definitiv, sper.

— V-ați mai întâlnit cu ea din acea noapte?

— Nu. Totul s-a terminat. Mi s-a părut că e mai bine așa.

— Știe că dumneavoastră ați fost cel care le-a luat pe cele două fete în mașină?

— Da.

— Și s-a supărat... că ați încheiat relația, vreau să spun?

— Presupun că da, în oarecare măsură.

— Iar dumneavoastră?

— Să fiu sincer, pentru mine e o mare ușurare. Nu sunt un Casanova foarte înzestrat și detestam toate minciunile acelea.

— Vă dați seama, bineînțeles, că ne-ar fi de mare ajutor dacă această tânără doamnă... apropo, este tânără?

Pentru prima oară, Bernard ezită.

— Da, e destul de tânără.

— Dacă această tânără doamnă, continuă Morse, ar ieși și ea la iveală și v-ar confirma mărturia?

— Da, știu că așa ar fi.

— Dar nu doriți acest lucru.

— Aș prefera să nu îmi credeți povestea, decât să o amestecăm și pe ea.

— Nu aveți de gând să-mi spuneți măcar cine este? Vă pot promite că mă voi ocupa chiar eu de afacerea asta.

Bernard clătină din cap.

— Îmi pare rău, nu pot face una ca asta.

— Aș putea încerca s-o găsesc, să știți, spuse Morse.

— Nu v-aș putea împiedica să faceți acest lucru.

— Nu, nu ați putea.

Morse își mișcă precaut piciorul, așezându-l înapoi pe perna plasată strategic sub biroul său.

— Poate că îmi ascundeți dovezi esențiale, domnule Crowther.

Bernard nu răspunse.

— Este căsătorită? insistă Morse.

— Nu am de gând să vorbesc despre ea, spuse el pe un ton scăzut, iar Morse simți o hotărâre fermă, care se citea în ochii omului.

— Credeți că aș putea s-o găsesc?

Piciorul lui îi transmise un val de durere, și atunci, îl ridică din nou. Ah, la dracu', își spuse el, dacă bucățica aia vrea ca el să-i gâdile sânii pe sub copaci, ce legătură are asta cu mine? Bernard încă nu-i dăduse un răspuns, iar Morse își schimbă tactica.

— Vă dați seama, cu siguranță, că cea de-a doua fată, cea care stătea pe bancheta din spate, ar putea fi în stare să ne furnizeze câteva detalii?

Crowther înclină din cap.

— De ce credeți că nu am auzit nimic din partea ei?

— Nu știu.

— Vă puteți gândi la vreun motiv?

Bernard putea, era evident acest lucru, dar nu-și formulă gândurile în cuvinte.

— Puteți, nu-i așa, domnule Crowther? Pentru că ar putea fi exact același motiv care explica ezitarea dumneavoastră de a vă da în vileag.

Bernard dădu iar din cap.

— Ar putea să ne spună, poate, cine era prietenul Sylviei Kaye, unde urma aceasta să se întâlnească cu el, ce aveau de gând să facă – poate că ne-ar putea spune o mulțime de lucruri, nu credeți?

— Nu mi s-a părut că se cunosc foarte bine.

— De ce spuneți asta? întrebă Morse cu asprime.

— Ei bine, n-au pălăvrăgit prea mult una cu cealaltă. Știți cum fac fetele tinere: despre muzică pop, dans, prieteni – iar ele două n-au vorbit prea mult între ele. Atâta tot.

— Nu i-ați auzit numele?

— Nu.

— Ați încercat să vă amintiți dacă Sylvia i-a rostit numele?

— Am încercat să vă spun tot ce-mi aduc aminte. Nu pot face mai mult.

— Betty, Carole, Diana, Evelyn... nu?

Bernard rămase impasibil.

— Gaye, Heather, Iris, Jennifer...

Morse nu izbuti să detecteze nici măcar urma unei sclipiri de recunoaștere în ochii lui Bernard.

— Are picioare frumoase?

— Nu atât de frumoase precum erau ale celeilalte, nu cred.

— Le-ați remarcat pe acelea?

— Ce părere aveți? Era așezată lângă mine.

— Vreun vis erotic cu ochii deschiși?

— Da, spuse Crowther, cu un impuls de sinceritate bruscă.

— Ce noroc că asta nu e o infracțiune, oftă Morse, altminteri, noi toți am fi pe după gratii.

Observă un zâmbet ușor furișându-se pentru un scurt moment pe chipul îngrijorat al lui Crowther. „Îmi pot imagina că este un tip atrăgător pentru anumite femei", își spuse Morse.

— La ce oră ați ajuns acasă în acea seară?

— Pe la nouă fără un sfert.

— Era asta ora obișnuită, mă înțelegeți, din cauza, ăăă, a soției dumneavoastră și așa mai departe?

— Da.

— O oră pe săptămână, despre asta era vorba?

— Nu cu mult mai mult.

— Și merita?

— Așa mi se părea în acele momente.

— Nu v-ați dus la *Prințul Negru* în acea seară?

— N-am fost niciodată la *Prințul Negru*.

Afirmația părea foarte hotărâtă. Morse aruncă încă o privire în jos, spre declarație, și observă scrisul frumos caligrafiat; era păcat să dactilografiezi un text ca ăsta. Îl mai interogă pe Crowther timp de o jumătate de oră și, la puțin timp după ora 16:00, renunță.

— Va trebui să vă păstrăm mașina pe aici pentru o vreme, îmi pare rău.

— Va trebui?

Crowther avea un ton dezamăgit.

— Da, am putea eventual să găsim ceva, mă înțelegeți: păr, genul ăsta de chestii. Băieții noștri de la medicină judiciară sunt în stare să facă lucruri minunate zilele astea.

Se ridică în picioare și-l rugă pe Crowther să-i dea cârjele.

— Vă promit un singur lucru, spuse Morse. Nu o vom implica pe soția dumneavoastră în povestea asta. Sunt sigur că puteți inventa dumneavoastră o explicație pentru ea. Până la urmă, sunteți obișnuit cu genul ăsta de lucruri, nu-i așa, domnule?

Morse ieși șchiopătând prin spatele lui Crowther și-i ordonă sergentului de la birou să procure un mijloc de transport.

— Lăsați-mi cheile mașinii dumneavoastră, vă rog, domnule, spuse Morse. O veți primi înapoi pe la începutul săptămânii viitoare.

Cei doi bărbați dădură mâna, apoi Crowther nu mai avu de așteptat decât câteva minute până să fie condus la o mașină de poliție. Morse îl urmări cum pleacă, cu o stare confuză. Simți că gestionase lucrurile într-un mod satisfăcător. Acum, trebuia să se gândească, nu să vorbească. Și totuși, afirmația aceea despre picioarele celeilalte fete fusese

caraghioasă; doamna Jarman spusese că aceasta purta pantaloni largi...

Chemă întăriri și fu ajutat să se deplaseze până la mașina lui Crowther. Ușile erau deschise. Se forța să se așeze pe locul de lângă șofer și se lăsă pe spate, manevrându-și piciorul cu toată precauția de care era în stare și întinzându-l cât putea de departe în față. Închise ochii și-și imagină picioarele Sylviei Kaye, lungi, bronzate, frumos formate, urcând până la fusta ei minusculă. Se gândi că, poate, și ea se lăsase pe spate.

— Perversa! mormăi el ca pentru sine.

— Ați spus ceva, domnule? întrebă sergentul care îl ajutase să urce în mașină.

*

Printr-o coincidență bizară (sau poate nu?), Studioul 2 de pe Walton Street prezenta un program dublu de filme erotice softcore, ale căror titluri erau concepute în așa fel încât să stârnească până și poftele cele mai istovite. Primul, de la 14:00 și până la 15:05 după-amiaza, era *Danish Blue* (un film care, judecând după mormanele de carne feminină care țâșneau din cătușe în imaginile din exterior, nu vorbea despre fabricarea brânzeturilor), iar între 15:20 și 17:00 după-amiaza, principala atracție a săptămânii, intitulată *Perversa*.

La 17:00, foștii consumatori plecau, iar un grup mic de bărbați stăteau înăuntrul holului, așteptând să li se permită să intre. Unul dintre aceștia s-ar fi alăturat în mod normal grupului de mai devreme, pentru că acesta era un obicei săptămânal de-al său. Dar prezența lui fusese solicitată de domnii Chalkley și Fiii, pentru două ore suplimentare de lucru în magazinul de plastic laminat. În această

săptămână, nu avea cum să mai rămână și să urmărească programul de două ori; dar filmele se ridicau arareori la așteptările lui disproporționate sau la promisiunea infinită a clipurilor cu filme care urmau să vină în curând. În aceste momente, se uita arareori în jur; la fel și în această după-amiază târzie de sâmbătă, 9 octombrie, își feri iar ochii de tovarășii săi voyeuri. Pentru că, la o distanță nu mai mare de un metru și jumătate de el, verificând ostentativ ora de începere a următorului program, dar menținându-se cu grijă și discreție în afara atenției, se afla sergentul nominalizat să-l secondeze pe inspectorul-șef Morse cu investigația crimei Sylviei Kaye. Lewis își spuse că aceasta era una dintre sarcinile mai generoase oferite de Morse, deși bănuia că, dacă nu ar fi avut loc accidentul, șeful lui ar fi putut la fel de bine să și-o încredințeze sieși.

CAPITOLUL AL CINCISPREZECELEA

Luni, 11 octombrie

Sfârșitul de săptămână trecuse lin, iar frunzele continuară să cadă. Morse era mai bine dispus; putea acum să-și lase mai multă greutate pe picior, iar luni dimineața, hotărând că își va schimba cârjele pe două bastoane, aranjă să fie însoțit de McPherson până la Departamentul Pacienților Externi (Secția Accidente) a Spitalului Radcliffe.

Îi puse întrebări amănunțite lui McPherson, în timpul drumului cu mașina. Ce impresie îi lăsase Crowther? Care fusese reacția imediată a lui Crowther? Cum se comporta acesta acasă, după părerea lui McPherson? Ce făcea atunci când fusese vizitat de McPherson? Morse descoperi că tânărul polițist era surprinzător de inteligent și de atent la detalii, și îi spuse acest lucru. Mai mult decât atât, descoperi că o mare parte dintre informațiile care îi fuseseră oferite îl interesau și îi stârneau curiozitatea.

— Ce citea – ai reușit să observi?

— Nu, domnule. Doar cărți de literatură, cred eu. Știți, poezie.

Morse hotărî să ignore această informație.

— Avea un birou, așa spuneai?

— Da, domnule. Știți, unul acoperit de hârtii.

Morse luă hotărârea interioară de a nu număra „știți"-urile pe care le încasase până acum și pe cele pe care urma să le mai primească.

— Era și o mașină de scris pe acolo?

Pusese întrebarea pe un ton destul de banal.

— Da. Știți, una din acelea portabile.

Morse nu mai spuse nimic. După ce i se permise accesul, cu un gest, înăuntrul curților înguste ale Spitalului, care păreau a fi rodul unei conspirații menite să împiedice prea mulți cetățeni accidentați să ajungă cu una cu două la Departamentul Pacienților Externi, mașina de poliție își găsi loc de parcare, fără obiecții din partea portarilor, a infirmierilor sau a agenților de circulație, pe o fâșie amplă de beton cu inscripția „Rezervat pentru ambulanțe". Parcarea unui polițist nu era întotdeauna ceva neplăcut. Morse presupusese că schimbarea cârjelor pe bastoane va fi o tranzacție simplă și lipsită de complicații; dar nu fu să fie. Se părea că există un spirit nemărginit al egalității în lumea tuturor fraților accidentați; astfel că Morse se văzu constrâns să-și ocupe locul adecvat și să-și aștepte rândul adecvat, în timp ce se derulau formalitățile adecvate. Se așeză pe aceeași bancă, frunzări același număr vechi din *Punch* și simți aceeași nerăbdare; îl auzi pe același doctor chinez, al cărui sânge rece era vizibil perturbat de incapacitatea unui băiețel de a sta liniștit locului:

— Vreitefacibine, mititelule, făbine staicuminte.

Morse se holbă posomorât spre podea, apoi se pomeni că urmărește picioarele asistentelor care treceau pe lângă el. Nu era mare lucru care să-ți facă sângele să fiarbă – pe bune. Cu excepția unei singure perechi – splendide! Morse ar fi vrut să vadă și restul încântătoarei domnișoare, dar ea trecuse în grabă pe lângă ei. Niște picioare grase, unele așa și așa, unele subțiri, unele așa și așa – și apoi, aceleași picioare, din nou – iar de această dată, se opriră, miraculos, chiar în fața lui.

— Sper că sunteți tratat în mod corespunzător, domnule inspector Morse.

Inspectorul rămase în mod evident cu gura căscată. Ridică lent privirea și se uită țintă, cu atenție, la chipul trist și plin de vino-ncoace al adorabilei Ochi-Întunecați, vecina de locuință a distantei domnișoare Jennifer Coleby.

— Vă mai aduceți aminte de mine? zise Morse.

Puțin cam ilogic, își spuse fata care stătea chiar deasupra lui.

— Dumneavoastră nu vă mai aduceți aminte *de mine*? întrebă ea.

— Cum aș putea să vă uit? spuse inspectorul, trecând până la urmă la o abordare lină și directă.

Cât de irezistibilă era!

— Aici lucrați?

— Dacă îmi permiteți să spun asta, domnule inspector, cu siguranță ați pus o grămadă de întrebări mult mai inteligente în momentele dumneavoastră bune.

Purta o uniformă bine croită, iar Morse considerase întotdeauna că o uniformă de asistentă avantaja mai bine o fată decât cele mai splendide pene ale caselor de modă.

— Nu, nu a fost o întrebare foarte inteligentă, nu-i așa? mărturisi el. Ea surâse într-un mod fermecător.

— Luați loc, spuse Morse. Mi-ar plăcea să port puțină conversație cu dumneavoastră. N-am vorbit cine știe cât până acum, nu-i așa?

— Îmi pare rău, nu pot face asta. Sunt în timpul serviciului.

— Aha.

Îl cuprinse dezamăgirea.

— Păi, bine...

— Stați măcar un minut, spuse Morse. Știți, mi-ar plăcea foarte mult să vă mai întâlnesc și altădată. Pot să vă văd după ce ieșiți de la serviciu?

— Sunt de gardă până la șase.

— Ei, bine, ne-am putea vedea...

— La șase mă voi duce acasă, să mănânc repede ceva, iar după aceea, la șapte...

— Aveți o întâlnire.

— Bine, să zicem doar că sunt ocupată.

— Ce nemernic norocos, bombăni Morse. Mâine?

— Nu pot mâine.

— Miercuri?

Morse se întrebă, posomorât, dacă înșiruirea restului zilelor săptămânii era oare mai mult decât o formalitate găunoasă; dar ea îl luă prin surprindere.

— M-aș putea întâlni cu dumneavoastră miercuri seara, dacă doriți.

— Ați putea?

Vocea lui Morse suna ca a unui școlar zelos. Stabiliră să se vadă la *Pasărea și puiul* de pe St. Giles, la ora 19:30. Morse încercă să pară cât mai relaxat:

— Vă pot conduce acasă, bineînțeles, dar poate că ar fi mai bine să nu vin să vă iau. E în regulă să luați un autobuz?

— Nu sunt copil, domnule inspector.

— Perfect. Ne vedem atunci.

Ea se întoarse cu spatele.

— A, mai stați o clipă, o strigă Morse.

Ea reveni spre el.

— Nu vă știu încă numele, domnișoară...

— Domnișoara Widdowson. Dar puteți să-mi spuneți Sue.

— E valabil doar pentru prieteni speciali?

— Nu, răspunse domnișoara Widdowson. Toată lumea îmi spune Sue.

În timpul primei săptămâni care trecuse după caz, Morse se simțise plin de încredere în propriile sale aptitudini, ca un școlar care are de rezolvat o problemă dificilă de matematică, dar care ține în secret cartea cu răspunsurile ascunsă în spate. Încă de la începutul anchetei, crezuse că a sesizat Marele Model – că va trebui doar să mai jongleze puțin cu fragmentele de dovezi care-i veneau la îndemână, dar știa modelul jocului de puzzle. Din acest motiv, își dădu seama acum, nu judecase probele ca pe niște dovezi de sine stătătoare, ci doar în relație cu propria lui reconstituire preconcepută a evenimentelor. Și, dat fiind că eșuase în a obține un răspuns la problema lui, un răspuns care să prezinte măcar cea mai vagă similitudine cu soluția acceptată de el din cartea cu răspunsuri, începea să se întrebe acum, cât se poate de serios, dacă nu cumva cartea cu răspunsuri era eronată. Câteodată, în ajunul câte unei curse cu cai importante, se uita peste lista de cai participanți și de călăreți, își închidea ochii și încerca să vizualizeze titlurile de deschidere ale paginii de sport, în ziarul din dimineața următoare. Nici cu chestia asta nu avusese prea mult succes. Și totuși, încă simțea că se afla pe calea cea bună. Era, după cum se considera, un bărbat perseverent, deși era absolut conștient de posibilitatea ca Lewis (care stătea acum de cealaltă parte a mesei) să aibă impresia că perseverența lui ar putea părea mai degrabă încăpățânare, iar din punctul de vedere al superiorilor săi, simplă îndărătnicie prostească.

De fapt, în acel moment, lui Lewis nu-i stătea deloc mintea la încăpățânarea șefului său; el cântărea cu mare neplăcere ordinele pe care tocmai le primise.

— Dar credeți că e potrivit să procedăm astfel, domnule?

— Mă îndoiesc, spuse Morse.

— Și cu siguranță că nu este legal, nu?

— Probabil că nu.

— Dar dumneavoastră vreți să fac lucrul ăsta.

Morse ignoră falsa întrebare.

— Când?

— Mai întâi, trebuie să te asiguri că nu este acasă.

— Și cum sugerați...

Morse îl întrerupse:

— Pentru numele lui Dumnezeu, omule, nu ești copilaș la fusta mamei. Folosește-ți creierul!

Lewis clocotea de furie, în timp ce se îndrepta spre bufet să-și comande o ceașcă de cafea.

— Care-i problema, sergent?

Polițistul Dickson mânca din nou.

— Afurisitul ăla de Morse – asta-i problema, bombăni Lewis, trântindu-și ceașca pe masă cu atâta forță, încât jumătate din conținut țâșni în mod neglijent pe farfurioară.

— Din câte văd, îți place cafeaua combinată, sergent, remarcă Dickson. Jumătate în ceașcă și jumătate în farfurioară.

Părea extrem de amuzat.

McPherson intră în încăpere și-și comandă cafea.

— Ați soluționat deja crima, domnule sergent?

— Nu, la dracu', n-am rezolvat, izbucni Lewis.

Sări în picioare și lăsă scuza penibilă cu aspect cenușiu după sine: pe jumătate în ceașcă și pe jumătate în farfurioară.

— Oare ce îl macină? întrebă McPherson. Dumnezeule, habar n-are cât este de norocos. E un tip al dracu' de priceput,

inspectorul ăsta Morse. Îți spun, dacă el nu duce afacerea asta de la Woodstock la bun sfârșit, nimeni nu o va face.

Era un compliment drăguț, iar lui Morse i-ar fi prins bine să-l audă. După plecarea lui Lewis, rămase multă vreme așezat, cu mâinile lipite una de alta, la câțiva centimetri distanță de față, cu vârfurile degetelor presate unele de altele, cu ochii închiși, de parcă ar fi adresat o rugăciune vreunei divinități binevoitoare, care să-i ofere lumină de-a lungul cărării din ce în ce mai întunecate. Dar Morse încetase să ia în calcul existența oricărui factor activ supranatural, chiar dacă o făcuse involuntar. Pescuia cu răbdare în apele tulburi ale propriei minți.

Îi pică fisa pe la 16:30 după-amiaza și merse șchiopătând până la dosarul crimei de la Woodstock. Da, ambele scrisori erau acolo. Le scoase și le reciti – pentru a nu știu câta oară, așa i se părea. Mai mult ca sigur, avea dreptate. Trebuia să aibă dreptate. Dar nu se putu abține să nu se întrebe dacă într-adevăr era așa.

Primul lucru (dar era plevușcă, nu rechin) care îi atrăsese atenția fusese faptul că, atât în scrisoarea de la angajatorul (mai mult ca sigur) fals, cât și în mărturia depusă de Crowther, autorul folosise formula „I should". Morse, care nu era atât de familiar pe cât și-ar fi dorit cu câteva dintre subtilitățile gramaticii engleze, folosea de cele mai multe ori – aproape întotdeauna, acum, că se gândea la asta – forma „I would". Aproape că se auzi pe sine însuși dictând: „Dear Sir, I would be very glad to...[15]. Ar fi trebuit să folosească „I should"? Întinse mâna după *Modern English Usage*[16] a lui Fowler. Și iată: „Verbele *like, prefer, care, be glad, be inclined*[17] sunt foarte

[15] „Stimate domn, aș fi foarte încântat dacă..."

[16] Utilizarea limbii engleze.

[17] A-i plăcea, a prefera, a intenționa, a fi încântat, a fi predispus.

frecvent întâlnite în afirmațiile condițional-optative la persoana I. (*I should like to know*[18]etc.) În aceste circumstanțe, *should*, nu *would*, este versiunea corectă în limba engleză.

— Ei, bine, își spuse Morse, învățăm câte ceva nou în fiecare zi.

Dar cineva știa de dinainte despre asta. Și chiar era cazul să știe, totuși; era profesor de limba engleză, nu-i așa? Dar acel domn G. – indescifrabil, care avea o treabă în legătură cu angajarea – scrisă eronat – într-un departament de psihologie? (La dracu' – nici măcar n-o verificase încă pe aceea.) Dar și domnul G. era cadru universitar, nu-i așa? întrebă o voce scăzută în străfundul minții lui Morse. O plevușcă extrem de mică! Și totuși, interesantă.

Reciti din nou documentele. Doar o clipă. Stai așa. Da! Asta nu mai era plevușcă. Sigur nu. „Și totuși, nu este improbabil..." Expresia apărea în ambele documente. O expresie a unui om educat. „Și totuși" aflat la începutul propoziției; nu este cea mai frecventă construcție sintactică. Ce să mai spunem despre „nu este improbabil". Aceasta era o figură de stil pe care Morse o învățase la școală. „Sfântul Paul a fost cetățean al unei cetăți nu fără însemnătate."[19] Consultă din nou cartea lui Fowler. Asta era. *Litotă.* Expresii cu același sens începură să-i năvălească prin minte: „Și totuși, este probabil..."; „Dar este probabil, posibil..."; „Dar ar putea fi..."; „Poate..."; „Eu cred...", „Dar eu cred...". Ciudat. Foarte ciudat. O expresie foarte simandicoasă.

Și mai exista încă o concidență. Expresia „cu toată sinceritatea" apărea, de asemenea, în ambele scrisori. Ce ar fi scris el? „Sincer", „vă spun cinstit", „să fiu sincer", „cu adevărat"?

---

[18] „Mi-ar plăcea să știu."

[19] Pe baza unui citat biblic. Faptele Apostolilor 21:39 – „Eu sunt Iudeu", a spus Pavel, „din Tarsul din Cilicia, cetățean al unei cetăți nu fără însemnătate."

Dacă stătea să se gândească mai bine, astea nu însemnau mare lucru. Trei cuvinte insignifiante, de umplutură. Scrisoarea era, într-adevăr, cât se poate de ciudată. Oare prima lui apreciere referitoare la semnificația scrisorii fusese exagerat de complexă, oare o făcuse prea mult pe deșteptul? Dar oamenii *făceau* genul ăsta de lucruri. Pe timp de război, soții și soțiile își transmiteau unul altuia o grămadă de date propriu-zise, ferite de bănuielile cenzorilor armatei. „Îmi pare rău să aud că micul Archie are anghină difterică. Îți scriu cât de curând" putea foarte bine să ascundă de forțele de spionaj ale armatei faptul că soldatul Smith urma să fie trimis de la Aldershot la Cairo sâmbăta viitoare. Prea fantezist? Nu! Morse credea că avusese dreptate.

Umbrele serii se lăsară asupra biroului său, iar el așeză dosarul Woodstock la loc și încuie dulapul. Răspunsul venea treptat și se părea că este răspunsul din cartea cu soluții.

CAPITOLUL AL ȘAISPREZECELEA

Marți, 12 octombrie

Marți dimineața la 11:00, la o jumătate de oră după ce Crowther luase autobuzul spre centrul orașului, o mică furgonetă profesională, purtând legendara marcă „Kimmons Typewriters" se opri în fața reședinței Crowther de pe Southdown Road. Un bărbat care purta o haină ușoară, gri, cu inscripția „Kimmons" brodată pe buzunar, coborî din furgonetă și intră pe poarta albă, traversă pajiștea asimetrică, apoi bătu la ușă. Margaret Crowther își șterse mâinile de șorț și deschise ușa.

— Da?

— Aici locuiește domnul Crowther, vă rog?

— Da.

— Este acasă?

— Nu, nu în acest moment.

— Aha. Dumneavoastră sunteți doamna Crowther?

— Da.

— Soțul dumneavoastră ne-a sunat să ne roage să aruncăm o privire peste mașina lui de scris. Ne-a spus că i se tot blochează carul.

— Ah, înțeleg. Vă rog, intrați în casă.

Reparatorul de mașini de scris scoase ostentativ din buzunar o cutie mică, conținând, după cum își putea închipui oricine, uneltele indispensabile pentru breasla sa, păși cu modestie în holul îngust și fu condus până în încăperea

unde Bernard Crowther își petrecea atât de mult timp cântărind valorile moștenirii culturale englezești. Zări de îndată mașina de scris.

— Aveți nevoie de mine?

Doamna Crowther părea nerăbdătoare să-și reia îndatoririle culinare.

— Nu, nu. Nu va dura mai mult de câteva minute – cu excepția cazului în care e cu adevărat rablagită.

Vocea lui suna tensionată.

— Ei, bine, chemați-mă după ce ați terminat. Mă găsiți în bucătărie.

El se uită precaut în jur, efectuă formal câteva bătăi de taste peste mașina de scris, împinse carul, cu un clinchet, de câteva ori încolo și încoace, apoi ascultă cu atenție. Putea auzi zdrăngănitul farfuriilor și al farfurioarelor; se simțea într-o siguranță convenabilă și extrem de emoționat. Deschise rapid sertarul de deasupra, din partea dreaptă a micului birou: agrafe pentru hârtie, pixuri, gume de șters, benzi elastice – nimic care să genereze suspiciuni. Meticulos, controlă și celelalte două sertare de dedesubt, apoi pe cele trei din partea dreaptă. În linii mari, același conținut. Teancuri de notițe prinse laolaltă cu agrafă, agende voluminoase pentru ședințele colegiului, dosare cu foi, coli de hârtie, și mai multe coli de hârtie, ba chiar și mai multe – hârtie dictando, hârtie albă, hârtie cu antet, hârtie concept, format in-folio, format in-cvarto.

Își repetă exercițiul infim și jalnic de pantomimă și auzi, într-un contrapunct de întâmpinare, un zăngănit de răspuns al vaselor de bucătărie. Luă câte o coală din fiecare teanc de hârtie, le împături cu delicatețe și le bagă în buzunarul interior. În cele din urmă, luă o coală în format in-cvarto, o bagă

în mașina de scris, învârti carul și bătu rapid la mașină două rânduri.

„După ce am evaluatt numerosele apliccații pe care le-am primit, trebuie să vă informăm cu regret că aplicația divs. a fost respinsă."

Doamna Crowther îl conduse până la ușă.

— Ei, bine, acum ar trebui să meargă, doamnă Crowther. Se depusese praful în arcurile carului, atâta tot.

Lewis spera ca explicația să sune satisfăcător.

— Trebuie să vă plătesc?

— Nu. Nu vă deranjați acum cu asta.

Plecă.

La prânz, la ora 12:00, Lewis bătu la ușa lui Bernard Crowther, în clădirea a doua a Colegiului Lonsdale, și îl găsi chiar în momentul în care acesta termina o lucrare de seminar împreună cu o studentă tânără, cu părul lung și ochelari.

— Nu vă grăbiți, domnule, spuse Lewis. Nu mă deranjează să vă aștept până când terminați.

Dar Crowther terminase. Îl întâlnise pe Lewis sâmbăta precedentă și era nerăbdător să audă tot ce era de auzit. Tânăra fu expediată imediat, cu dispoziția necruțătoare ca, până la următorul seminar, să scrie un eseu despre „Simbolismul în *Cymbeline*", apoi Crowther închise ușa.

— Ei, bine, domnule sergent Lewis?

Lewis îi relată cu precizie ceea ce se întâmplase în acea dimineață; nu încercă să-l plimbe cu zăhărelul și mărturisi că nu-i plăcuse șiretlicul. Crowther păru prea puțin surprins și nu se neliniști decât în privința soției sale.

— Acuma, domnule, spuse Lewis, dacă-i spuneți că ați chemat ca un tip de la Kimmons ca să vină și să se uite la

mașina dumneavoastră de scris, nu se va întâmpla nimic. Vreau să vă garantez acest lucru.

— Dar nu puteați să îmi cereți mie asta?

— Ei, bine, domnule, ba da, am fi putut. Dar eu știu că inspectorul Morse își dorea să facă cât mai puțin tărăboi cu putință.

— Da, sunt sigur.

Crowther rostise aceste cuvinte cu o notă de amărăciune în voce. Lewis se ridică să plece.

— Dar de ce? Ce v-ați așteptat să găsiți?

— Am dorit să descoperim, domnule, pe ce mașină a fost dactilografiat un anume, ăăă, un anume document.

— Și ați presupus că sunt implicat?

— Trebuie să facem cercetări.

— Ei, bine?

— Ei, bine, ce?

— Ați găsit ceea ce ați căutat?

Lewis păru încurcat.

— Da, domnule.

— Și.

— Poate că ar trebui să spun că nu am descoperit absolut nimic, ăăă, nimic care să vă învinovățească. Cam asta este situația.

— Vreți să spuneți că ați crezut că am dactilografiat ceva la mașina aceea de scris, iar acum credeți că n-am făcut-o.

— Ăăă, va trebui să-l întrebați pe inspectorul Morse despre asta.

— Dar ați spus chiar acum că scrisoarea n-a fost dactilografiată pe...

— Eu n-am spus că este vorba despre o scrisoare, domnule.

— Dar oamenii dactilografiază scrisori la mașinile de scris, nu-i așa, domnule sergent?

— Da, desigur.

— Știți, ați început să mă faceți să mă simt vinovat.

— Îmi cer scuze. Nu am intenționat să fac una ca asta. Dar într-o profesie ca a noastră, trebuie practic să suspectăm pe toată lumea. V-am spus tot ce mi-a stat cu putință, domnule. Oricare ar fi fost mașina de scris pe care o căutăm, nu este aceea de la domiciliul dumneavoastră. Dar există mai mult decât o mașină de scris pe lume, nu-i așa?

Crowther nu contestă adevărul acestei afirmații. O fereastră mare cu firidă oferea o vedere fabuloasă asupra ierbii mătăsoase din curtea a doua, moale și verde ca o masă de biliard. În fața ferestrei se afla un birou mare din lemn de mahon, peste care erau presărate o grămadă de referate, scrisori, eseuri și cărți. Iar în mijlocul acestei învălmășeli literare se afla, bine proptită pe birou, o mașină de scris uriașă, străveche, șterpelită.

În timp ce se întorcea la Kidlington, Lewis trecu peste curburile ample, mărginite de copaci, ale St. Giles', și o luă pe bifurcația din dreapta, pe Banbury Road în sus, prin partea nordică a Oxfordului. În timp ce trecea pe lângă imensa uzină constructoare de mașini din dreapta sa, văzu o femeie care purta pantaloni largi, închiși la culoare, și o haină lungă și grea, care mergea pe trotuar, vădind la fiecare câțiva pași o aparentă atitudine pesimistă și un spirit demoralizat. Avea părul lung și blond, natural, din câte se vedea – care îi ajungea până la jumătatea spatelui. Lewis se gândi la Sylvia Kaye. Biata copilă. Depăși blonda chiar în momentul în care aceasta își întorcea capul, iar el clipi insistent. În ce lume trăim! Pentru că splendida blondă avea o splendidă barbă și mustăți atârnând pe lateral, până la bărbie. Ce gând interesant...

Morse fusese incapabil să-și reprime exasperarea atunci când Lewis îi dăduse raportul și după ce, cu certitudine ridicol de rapidă, i se dovedise că scrisoarea de care își agățase speranțele nu fusese dactilografiată nici pe mașina de scris personală a lui Crowther, nici pe unul dintre tipurile de hârtie șterpelite cu atâta grijă din rezerva personală a lui Crowther. Singura lui îngrijorare rămăsese aceea de a acoperi cu acte neregulile de procedură polițistă, și din acest motiv îl trimisese imediat pe Lewis să discute cu Crowther. Ascultă cu atenție, deși fără pic de entuziasm, raportul referitor la acest dialog, atunci când Lewis ajunse înapoi, la ora 13:00 după-amiaza.

— Așadar, nu a fost una dintre cele mai fericite dimineți, sergent.

— Aș prefera să nu mai fac niciodată acest gen de lucruri, domnule.

Morse îl compătimi.

— Și totuși, nu cred că am făcut niciun rău, nu-i așa, Lewis? Nu mă îngrijorez atât de mult în privința lui Crowther – el nu a prea jucat cu cărțile pe față în ceea ce ne privește, nu-i așa? Dar cu doamna Crowther... ar putea fi o situație complicată. Mulțumesc, oricum.

Vorbise cu o sensibilitate sinceră.

— Nu contează, domnule. Măcar am încercat.

Lewis se simți mult mai bine.

— Ce-ai zice de un păhărel? adăugă Morse.

Cei doi bărbați plecară mult mai bine dispuși.

Niciunuia dintre polițiști nu-i dăduse prin cap faptul că femeile cu inteligența și experiența doamnei Crowther ar fi fost dispuse la orice altceva, decât să înghită automat, fără îndoieli, ofertele gratuite ale unui meseriaș oarecare. În afară de asta, doamna Crowther lucrase și ea în calitate

de secretară personală înainte să se mărite cu Bernard; de fapt, mașina de scris îi aparținea ei, și chiar în acea dimineață, dactilografiase două scrisori la aceeași mașină, una adresată soțului ei și una destinată inspectorului Morse, la sediul Secției de Poliție a Văii Tamisei, Kidlington. Mașina de scris mergea impecabil, iar ea știa acest lucru; și îl urmărise cu privirea pe tipul emoționat de la Kimmons Typewriters, când acesta deschisese sertarele biroului lui Bernard. Se întrebase ce căuta, dar nu-i păsase cu adevărat. Ba chiar zâmbise trist, extenuat, în timp ce închisese ușa în urma lui. Destul de curând, va fi pregătită să expedieze cele două scrisori. Dar voia să se asigure.

Morse stătu să lucreze la biroul său în cea mai mare parte a după-amiezii. Raportul referitor la mașina lui Crowther sosise, dar nu prea părea să aducă informații noi. Un fir lung de păr blond, intens impregnat de peroxid, fusese găsit pe podea, în spatele locului de lângă șofer, dar asta fusese tot. Nu existase niciun fel de urmă fizică lăsată de cea de-a doua fată. Mai veniseră alte câteva rapoarte, dar, din nou, nimic care să genereze un progres al investigației. El își îndreptă atenția spre alte chestiuni. Trebuia să își facă apariția, a doua zi de dimineață, la Curtea Magistraților; avea informări succinte și însemnări de citit. Mintea lui fu recunoscătoare să aibă, în chip de contrast, câteva date tangibile pe care să le asimileze, iar el parcurse materialul fără să ia în considerare trecerea timpului. Când se uită la ceasul de la mână, la ora 17:00, fu surprins de viteza cu care trecuse după-amiaza. Încă o zi care se terminase – aproape. Mâine va fi o nouă zi. Dintr-un motiv nelămurit, se simți încântat, și se întrebă dacă motivul avea vreo legătură cu ziua de miercuri și cu Sue Widdowson.

Îl sună pe Lewis, care se pregătea să plece acasă. Da, bineînțeles că putea veni cu el. Poate că ar putea să-i dea și el un telefon îndelung-răbdătoarei sale soții? Cu siguranță că a pus chiar acum cartofii pai în tigaie.

— Și ziceai, Lewis, că Crowther are o altă mașină de scris în biroul său de la colegiu. Cred că ar trebui s-o verificăm. Ei bine?

— Cum doriți dumneavoastră, domnule.

— Dar ți-ai dori să urmăm procedura de data asta, nu-i așa?

— Cred că ar fi cel mai bine, domnule.

— Cum dorești tu, Lewis.

Morse îl cunoștea destul de bine pe directorul Colegiului Lonsdale, și-l sună chiar atunci și acolo. Lewis fu puțin surprins de solicitarea lui Morse. De această dată, șeful o făcea într-adevăr ca la carte. Ascultă monologul.

— Câte mașini de scris se găsesc în total pe acolo? Da. Da. Inclusiv acelea... Da. Atât de multe? Dar se poate face una ca asta? Bine, ne-ar fi de un imens ajutor, desigur... Ați prefera s-o facem așa? Nu, din punctul meu de vedere nu contează... Pe la sfârșitul săptămânii? În regulă. Vă sunt extrem de recunoscător. Acum, ascultați-mă cu atenție...

Morse îi dădu instrucțiunile, își repetă la nesfârșit mulțumirile și îi zâmbi radios sergentului său, când așeză în sfârșit receptorul în furcă.

— Ce cooperant e tipul ăsta, Lewis.

— Nu prea are de ales, nu-i așa?

— Poate că nu. Dar asta ne va economisi nouă o grămadă de timp și de bătaie de cap.

— Vreți să spuneți că îmi va economisi *mie* o grămadă de timp și de bătaie de cap.

— Lewis, prietene, tu și cu mine suntem o echipă, nu-i așa?

Lewis dădu din cap, exprimându-și asentimentul cu ranchiună.

— Până la sfârșitul săptămânii, vom avea dovezi de la toate mașinile de scris din Colegiul Lonsdale. Ce zici de asta?

— Inclusiv de pe a lui Crowther?

— Bineînțeles.

— Nu ar fi fost ceva mai ușor...

— Să tragi direct la țintă? Ba da, ar fi fost. Dar tu ai spus că îți dorești să faci asta în conformitate cu marile principii lipsite de prejudecăți ale legii engleze, nu-i așa? Nu avem nicio dovadă împotriva lui Crowther. Probabil că e la fel de nevinovat ca mătușa mea Freda.

Dat fiind că Lewis nu o văzuse niciodată pe numita mătușă Freda și nu auzise nimic despre ea până atunci, se abținu de la comentarii directe.

— Credeți că Crowther este omul nostru, domnule?

Morse își duse degetul mare către colțul gurii.

— Nu știu, Lewis. Pur și simplu, nu știu.

— Mi-a venit o mică idee azi, domnule, spuse Lewis după o pauză. Am văzut pe cineva care mi s-a părut a fi o fată, iar după ce am ajuns mai aproape, iar ea s-a întors cu fața, nu era o „ea", era un „el".

— Dai explicații foarte succinte, sergent.

— Dar știți la ce mă refer.

— Da, știu. Când eram noi băieți, încercam să arătăm ca niște băieți; dacă arătai ca o fată, erai considerat o păsărică. În ultima vreme, vezi tipi tineri, cu ochii machiați și cu poșete în mâini. Chestiile astea te fac să-ți pui întrebări.

Dar Morse nu înțelesese încă ideea, iar Lewis completă imaginea. Nu era un om al cuvintelor, își dădea seama de

asta, și se simțea extrem de stânjenit să-și scoată gândurile la înaintare.

— Să vedeți, domnule, mă gândeam așa. Știm că doamna Jarman le-a văzut pe cele două fete (de aici, n-ar mai fi trebuit să continue, dar Morse își stăpâni reacția) în stația de autobuz. Cu siguranță că ea a avut dreptate. Ea, de fapt, a vorbit cu una dintre ele, iar cealaltă era Sylvia Kaye. În regulă. Următorul lucru pe care îl știm este că șoferul camionului, Baker, a văzut că fetele sunt luate la autostop de cealaltă parte a giratoriului, de un tip într-o mașină roșie. Dar era din ce în ce mai întuneric. El a spus că erau două fete. *Dar este posibil ca el să greșească.* Aș fi putut jura că am văzut o fată în dimineața asta, dar am greșit. Toată lumea fusese fascinată de Sylvia Kaye, toți ochii erau ațintiți către ea, și nu era de mirare. Dar dacă șoferul camionului o văzuse pe Sylvia și o altă persoană, și dacă această persoană arăta ca o fată, dar nu era? *Cealaltă persoană ar fi putut fi un bărbat.* Amintiți-vă, domnule. Cealaltă fată pe care a văzut-o doamna Jarman purta pantaloni largi, iar descrierea pe care o aveam de la Baker se potrivea atât de bine, încât ne-am gândit că nu pot fi decât una și aceeași persoană. Dar dacă, până la urmă, cealaltă fată a decis să nu mai facă autostopul până la Woodstock? Dacă ea a ajuns-o pe Sylvia din urmă, i-a spus că nu mai are de gând să se deranjeze să se mai ducă la Woodstock, și dacă Sylvia s-a întâlnit cu un bărbat, probabil cineva pe care-l cunoștea de dinainte și care stătuse la autostop înainte ca ea să ajungă până acolo, și atunci cei doi au stat la „ia-mă, nene" împreună? Știu că probabil v-ați gândit deja la asta și dumneavoastră, oricum, domnule (Morse nici nu confirmă, nici nu neagă – de fapt, nu se gândise la asta), dar eu mi-am spus că ar trebui să menționez acest lucru. Ne-am tot străduit să-l găsim pe

omul care a făcut asta, iar eu mă gândesc că s-ar fi putut ca el să se afle în mașină cu Sylvia în tot acest timp.

— Avem mărturia lui Crowther, știi și tu, sergent, spuse Morse lent.

— Știu, domnule. Mi-ar plăcea să o mai văd o dată, dacă e posibil. Din câte îmi amintesc, el n-a avut *mare lucru* de spus despre cea de-a doua călătoare din mașina lui, nu?

— Nu, e adevărat, recunoscu Morse. Iar eu nu mă pot abține să nu cred că știe oricum mai mult decât ceea ce ne-a spus nouă.

Se duse până la dulăpiorul cu dosare, scoase dintre dosarele lui declarația lui Bernard Crowther, citi prima foaie, i-o întinse lui Lewis și o citi pe a doua. După ce ambii bărbați ajunseră la final, se uitară unul la celălalt pe deasupra mesei.

— Ei, bine, domnule?

Morse o citi cu voce tare.

— „Am văzut-o clar pe fata care stătea mai aproape de stradă. Era o fată atrăgătoare, cu părul lung și blond, bluză albă, fustă scurtă și o haină pe braț. Cealaltă fată se dusese cu câțiva pași mai încolo și se întorsese cu spatele la mine; părea destul de fericită să scape de sarcina de a-i procura o mașină la autostop însoțitoarei sale. Dar avea părul mai închis la culoare, cred, și dacă îmi amintesc corect, era cu câțiva centimetri mai înaltă decât prietena ei..." Ce crezi?

— Nu e o descriere foarte amănunțită, nu-i așa, domnule?

Morse căută celălalt pasaj relevant.

— „Cred că fata care stătea pe bancheta din spate a vorbit o singură dată, atunci când a întrebat cât este ceasul..." S-ar putea să ai oarecare dreptate, să știi, spuse Morse.

Lewis se animă de la teoria lui.

— Am auzit adeseori, domnule, că atunci când un cuplu face autostopul, fata își arată picioarele, să pară singură, iar

tipul stă undeva mai retras. Și, știți, se arată brusc atunci când mașina se oprește și e prea târziu pentru șofer să refuze.

— Asta nu s-a întâmplat de această dată, totuși.

— Nu. Știu asta, domnule. Dar se potrivește oarecum, nu? „Părea destul de fericită să scape de sarcina de a-i procura o mașină la autostop însoțitoarei sale."

Lewis simți că ar trebui să citeze și această dovadă.

— Hmm. Dar dacă ai dreptate, ce i s-a întâmplat celeilalte fete?

— Poate că s-a dus acasă, domnule. S-ar fi putut duce oriunde.

— Dar își dorea foarte mult să se ducă la Woodstock, nu-i așa? Conform doamnei Jarman.

— Poate că s-a dus până la stația de autobuz.

— Șoferul nu și-o amintește.

— Dar, când i-am pus noi întrebări, ne gândeam la două fete, nu la una.

— Hmm. Poate că ar fi bine să mai verificăm o dată.

— Și încă un lucru, domnule.

Fluxul venea spre mal, inexorabil, și mângâia deja castelele de nisip ale Marelui Model al lui Morse.

— Da.

— Sper că nu vă supărați că menționez chestia asta, domnule, dar Crowther spunea că a doua fată era cu câțiva centimetri mai înaltă decât Sylvia.

Morse mormăi, dar Lewis continuă, fără să regrete faptul că declanșase fluxul:

— Sylvia Kaye avea o înălțime de 1,75, dacă îmi aduc eu bine aminte. Iar dacă cealaltă fată era Jennifer Coleby, cu siguranță că a purtat picioroange, domnule. Ea are cam 1,65, nu-i așa?

— Dar nu înțelegi, Lewis? Ăsta e genul de lucruri în legătură cu care *trebuia* să mintă el. El încearcă să ne păcălească. Vrea să o protejeze pe această fată – cea de-a doua.

— Nu încerc decât să mă iau după dovezile pe care le avem, domnule.

Morse dădu din cap. Se gândi foarte serios că ar trebui să se apuce de predat în școli – școala primară ar fi aproximativ nivelul lui, iar ortografia, domeniul lui cel mai sigur. De ce nu se gândise și el la treaba aceea cu înălțimea, până acum? Dar știa de ce? Conform Marelui Model, Crowther era vinovatul.

Și acum, valurile veniră primejdios de aproape de ultimul castel de nisip; umpluseră deja șanțul și își croiau deja o breșă în zidurile de apărare. Era ora 18:00, și cea de-a doua porție de cartofi prăjiți a lui Lewis se răcea la rândul ei.

Morse ieși șchiopătând din clădire, însoțit de Lewis, iar cei doi se opriră să mai discute pe lângă mașina sergentului, timp de mai multe minute. Lewis se simțea oarecum ca un copil de la școala primară imaginară a lui Morse – un copil care-și prinsese învățătorul pe picior greșit în privința scrierii unui cuvânt, și ezitase să menționeze un lucru mărunt pe care-l avusese în minte de mai multe zile. Să-l lase pentru mâine? Dar știa că pe Morse îl așteaptă o zi aglomerată pe la tribunal. Decise să apuce taurul de coarne.

— Știți scrisoarea adresată lui Jennifer Coleby, domnule?

Morse o știa pe dinafară.

— Ce-i cu ea?

— Oare nu există niște amprente pe versiunea originală?

Morse auzi întrebarea și se holbă cu privirea goală la un punct aflat la depărtare medie. Într-un târziu, clătină din cap întristat.

— E prea târziu acum.

Școala primară devenea o perspectivă din ce în ce mai hotărâtă, pe măsură ce minutele treceau. Castelul de nisip se împletici în față și se pregăti să se surpe impetuos. Sosise momentul ca altcineva să preia comanda; îl putea vedea deja pe Împuternicit.

O mașină de poliție se opri la câțiva metri în spatele lui.

— Aveți nevoie de ajutor, domnule?

— Sunt în regulă, mulțumesc.

Morse se scutură de proasta dispoziție.

— Mă voi prezenta din nou la antrenamente de săptămâna viitoare. Mă veți vedea în brigada primei echipe, la următorul meci pe teren propriu.

Polițistul râse.

— Ar fi puțin cam incomod, totuși. Mai ales că nu puteți conduce mașina.

Morse aproape că uitase de mașina lui. Fusese încuiată de peste o săptămână.

— Domnule polițist, urcați în față, alături de mine, vă rog. A sosit momentul oportun să fac și eu o încercare.

Se așeză pe scaunul șoferului, își bălăbăni piciorul drept pe deasupra frânei și a acceleratorului, apăsă cu fermitate piciorul pe pedala frânei și decise că se putea descurca. Porni motorul, dădu un tur în jurul curții, își încercă aptitudinea de a face lucrurile adecvate, opri mașina, coborî și începu să strălucească de bucurie, ca un orfan căruia îi fusese dăruit un ursuleț de pluș.

— N-a fost rău, nu-i așa?

Polițistul îl ajută pe Morse să intre în clădire și, după aceea, până la el în birou.

— Veți putea să vă conduceți mașina și mâine, nu-i așa, domnule?

— Cred că da, răspunse Morse.

Se gândi la ziua de mâine. Împuternicitul. Poate că va fi cel mai bine după-amiaza. Formă numărul Împuternicitului, dar nu primi niciun răspuns. Și el se întâlnea cu altcineva seara. Abia aștepta s-o întâlnească pe Sue Widdowson – nu avea niciun rost să simuleze că nu era așa. Dar ce porcărie făcuse și din povestea asta. „Pasărea și puiul", fără glumă! De ce Dumnezeu n-o invitase la Elizabeth, sau la Sorbonne, sau la Sheridan? Și de ce nu stabilise s-o ia cu mașina, așa cum ar fi făcut orice bărbat civilizat? S-o spânzure cineva pe Jennifer Coleby! Nu era prea târziu, totuși, nu-i așa? Ea ar fi trebuit să fie acasă la ora asta. Se uită la ceasul de la mână: 6:30 după-amiaza. Pe biroul său se afla *Oxford Mail*, iar el cercetă pagina de divertisment. *Perversa* și *Danish Blue*, remarcă el, fuseseră păstrate în program pentru încă o săptămână, „la cererea publicului". Ar fi putut s-o invite la film, bineînțeles. Poate nu chiar la Studio 2, totuși. Restaurante. Nu prea avea mare lucru de ales. Și atunci observă evenimentul. „*Sheridan Cină și dans* – bilet dublu – 6 lire. 19:30 – 23:30. Bar. Ținută informală." Sună la Sheridan. Da, mai erau câteva bilete duble disponibile, dar va trebui să le ia în seara asta. Era în regulă să sune din nou peste un sfert de oră sau așa ceva? Da. Îi vor rezerva un bilet dublu.

Numărul de telefon al lui Jennifer Coleby era pe undeva prin dosar, iar el îl găsi în curând. Se gândi la modul în care va purta dialogul. „Domnișoara Widdowson" – așa va fi cel mai bine. Spera să răspundă Sue.

Țârr. Țârr. Era emoționat. Era un prost!

— Da?

Vocea unei tinere fete, dar oare a cui? Linia hârâia.

— Sunteți Oxford 54385?

— Da. Cu ce vă putem ajuta?

Inima lui Morse se pleoști. Era, în mod evident, vocea distantă și limpede a lui Jennifer Coleby. Morse încercă, de la bun început, să vorbească de parcă nu ar fi fost Morse.

— Aș dori să vorbesc cu domnișoara Widdowson, dacă este acasă, vă rog.

— Da, este. Cine să spun că o caută?

— A, spuneți-i că este unul dintre vechii ei prieteni de la școală, răspunse vocea atipică a lui Morse.

— V-o chem chiar în clipa asta, domnule inspector Morse.

— Suuue! Su-ue! o auzi strigând. Unul dintre vechii tăi prieteni de la școală la telefon!

— Alo. Aici Sue Widdowson.

— Alo.

Morse nu știu cum să se mai recomande.

— Aici Morse. M-am întrebat dacă v-ar plăcea să mergem la Sheridan mâine seară, în loc să ieșim doar să bem ceva. Are loc un eveniment cu cină și dans, iar eu am bilete. Ce spuneți?

— Ar fi minunat.

Morse își spuse că îi place vocea ei.

— Absolut magnific. O mulțime de prieteni de-ai mei vor fi acolo. Ar trebui să fie extrem de distractiv.

O, nu, își spuse Morse.

— Nu prea mulți, sper. Nu vreau să vă împart cu o grămadă de oameni, să știți.

O spuse pe un ton ușor și cu o inimă grea.

— Ei, bine, destul de mulți, recunoscu Sue.

— Hai să mergem undeva în altă parte, nu vreți? Știți un loc adecvat?

— Ah, dar nu putem face asta. Aveți biletele, oricum. O să ne simțim bine, veți vedea.

Morse se întrebă dacă va învăța vreodată să spună adevărul.

— În regulă. Atunci, aș putea să vin să vă iau, dacă v-ar face plăcere. E convenabil pentru dumneavoastră?

— O, da, vă rog. Stabilisem să mă aducă Jenny cu mașina, dar dacă dumneavoastră...

— În regulă. Vin să vă iau la 19:15.

— Atunci, 19:15 rămâne. Va fi cu rochii lungi?

Morse nu știa.

— Nu are importanță – pot afla cu ușurință.

De la unul dintre nenumărații tăi prieteni, bineînțeles, își spuse Morse.

— Bine. Aștept cu nerăbdare.

— Și eu.

Ea puse receptorul în furcă, iar înduioșătorul bun-rămas al lui Morse rămase nerostit. Oare el chiar aștepta cu nerăbdare întâlnirea? De obicei, chestiile astea erau oarecum dezamăgitoare. Și totuși, îi va prinde bine. Sau va fi în folosul său. Nu-i păsa prea mult. Oricum, va beneficia de o cină decentă și va fi o plăcere să țină din nou în brațe o tânără fată, lunecând în lumina ireală... Ah, la dracu'! Uitase de asta. Începea să înnebunească, era un prostovan tâmpit și irațional. Nu avea cum o să invite pe frumoasa domnișoară Widdowson să împartă cu el plăcerile unui vals oniric, așa cum nu avea cum să invite un rabin să mănânce o friptură de porc. Se împletici până la biroul de recepție.

— Cheamă-mi o mașină, sergent.

— Va veni una în câteva minute, domnule. Trebuie să...

— Cheamă-mi o mașină acum, sergent. *Acum*!

Ultimul cuvânt răsună suficient de brutal pe toată întinderea holului vast, încât să determine mai multe capete să se întoarcă. Sergentul de la birou întinse mâna după telefon.

— O să aștept afară.

— Aveți nevoie de ajutor, domnule?

Sergentul de la birou era un om binevoitor și îl cunoștea pe inspector de mai mulți ani. Morse aștepta la birou. Era furios pe sine însuși și avea multe motive să se simtă așa. Dar de ce crezuse că avea dreptul să-și descarce furia pe unul dintre vechii săi prieteni – nu putea să înțeleagă. Își blestemă propriul egoism și lipsa de curtoazie.

— Da, sergent, mi-ar prinde bine un pic de ajutor.

Nu fusese ziua cea mai bună a lui Morse.

CAPITOLUL AL ŞAPTESPREZECELEA

Miercuri, 13 octombrie, dimineaţa

O furtună violentă se declanşă în zona Oxford, în zorii zilei de miercuri; ea dărâmă hornuri, răsturnă antene de televiziune şi smulse ţigle de pe acoperişuri în calea sa. Ştirile de la ora 7 dimineaţa anunţară o serie de nenorociri în Kidlington, Oxon, unde o doamnă Winnifred Fisher abia izbuti să scape cu viaţă după ce stâlpii care susţineau acoperişul unui garaj se rupseră, iar acesta se prăbuşi printr-o fereastră de la etaj.

— Pur şi simplu n-am cuvinte, declara ea. E înfricoşător.

Aparatul de radio portabil se afla pe măsuţa de lângă noptieră, alături de telefon şi de un ceas deşteptător care, la 6:50 dimineaţa, îl trezise pe Morse dintr-un somn lung şi netulburat.

Se ridică din pat după ce ştirile luară sfârşit şi aruncă o privire printre perdele. Măcar garajul său părea intact. E totuşi straniu că furtuna nu îl trezise. Treptat, amintirea evenimentelor de ieri i se strecură în conştiinţă şi se depuse ca un sediment greu în străfundul minţii sale. Se terminaseră plutirile îngerilor care îl păziseră în somn, iar el stătea pe marginea patului, pipăindu-şi ţepii aspri de pe bărbie şi întrebându-se ce îi va aduce oare această zi. Din ce în ce mai mult, pe măsură ce cazul progresa, graficul stărilor sale semăna din ce în ce mai mult cu o pantă crestată de munte, cu urcuşuri şi văi, cu depresiuni şi puncte culminante.

La opt fără un sfert, era deja bărbierit, spălat și îmbrăcat, simțindu-se proaspăt și încrezător în sine. Înghiți lacom rămășițele din cana de Horlicks de noaptea trecută, își clăti paharul de whisky – tot de noaptea trecută –, umplu ibricul cu apă și-și concentră atenția asupra unei probleme importante.

În ultimele câteva zile, purtase în piciorul rănit un pantof de pânză imens, alb, cu șireturile legate în așa fel încât să nu-l strângă, decupat la călcâi. Sosise momentul să revină la ceva normal. Îi era silă să apară la tribunal purtând încălțăminte atât de excentrică și cu greu ar fi putut crede că domnișoara Widdowson ar fi fost încântată să aibă un partener de dans care să poarte un pantof de pânză într-un picior. Nu avea decât două perechi de pantofi și o rezervă periculos de modestă de ciorapi adecvați; și, cu posibilități de permutări atât de limitate, perspectiva de a fi încălțat într-un mod prezentabil în acea zi era oarecum modestă. Își puse din nou credinciosul și îndelung purtatul pantof de pânză și decise să cumpere o pereche de pantofi cu număr mare de la M and S, magazinul lui preferat. Bău o cană de ceai și se uită pe geam. Capacul lăzii sale de gunoi se sprijinea de poarta de la intrare, iar mizeria se împrăștiase peste tot. Va trebui să-și amintească să arunce un ochi și la țiglele de pe acoperiș...

Retrospectiv, își spuse că luase în considerare evenimentele zilei de ieri fără un simț al ansamblului; stătuse prea aproape de copaci, iar acum i se părea că vede aceeași pădure familiară, labirintică, precum era și înainte – și totuși, aceeași. Redevenise optimistul de dinainte – sau pe aproape. Dar cursul drastic al acțiunilor, asupra căruia meditase – ce era cu chestia asta? Va fi nevoit să reconsidere lucrurile; avea o problemă mult mai urgentă în minte. Unde îi erau stiloul, pieptenele și portofelul? Într-un mod

uimitor, și cu o mare ușurare, le găsi pe toate trei în aceeași grămăjoară, pe polița șemineului din dormitor.

Credincioasa și bătrâna Lancia era încă la locul ei. Fusese o achiziție excelentă. Puternică, de încredere, mergea 500 de kilometri după ce-i făceai plinul. Se gândise adeseori s-o schimbe, dar nu avusese niciodată inima să treacă la fapte. Se strecură prin deschiderea îngustă dintre portiera aferentă locului șoferului și peretele văruit cu alb al garajului. Fusese dintotdeauna o manevră complicată, iar el nu slăbea câtuși de puțin. Dar se simțea bine să stea la volan. Îi dădu bătrânei fete un pic mai mult carburant decât de obicei – până la urmă, stătuse nemișcată timp de o săptămână – și apăsă pe butonul de contact. Pârâit... pârâit... pârâit... pârâit. Nu. Să-i dea ceva mai mult carburant? Dar nu voia s-o invadeze. Din nou. Pârâit... pârâit... pârâit... pârâit... pârâit. Straniu. Nu întâmpinase niciodată asemenea dificultăți până acum. A treia oară va avea noroc, își spuse el. Pârâit... pârâit... pârâit. Probabil că bateria începe să se descarce. O, Dumnezeule. Lasă-i unul sau două minute de răgaz. Las-o să-și recapete răsuflarea. Și atunci, de data asta! Pârâit... pârâit... La dracu'! Încă o dată. Pârâit...

— E doar ghinionul meu afurisit, își spuse el sieși. Cum dracu' se presupune că ar trebui să mă descurc fără...

Se opri și se cutremură involuntar. Zorile gri începeau să răsară în mintea lui, iar misterele purpurii ale dimineții erau străpunse de razele soarelui care răsărea. „Era o plăcere în zorii acelor zile să simți că trăiești". Wordsworth, nu-i așa? Găsise citatul în cuvintele încrucișate din ediția de săptămâna trecută a *The Times*. În sfârșit, valurile se retrăgeau de pe plajă. Crestele albe ale talazurilor se năpusteau fără încetare, neobosite, către mal, dar puterea lor dispăruse. El deslușì Marele Model în fața ochilor săi, iar

ultimul castel de nisip, mărunt, supraviețuise atotputernicului ocean.

Administratorul Garajului lui Barker, din Oxford, fu atât de impresionat de apelul curtenitor al inspectorului Morse care-i solicita serviciile, încât o baterie nouă porni în zece minute spre locuința inspectorului și fu instalată în cincisprezece. Norii erau albi și înalți, iar soarele lumina sclipitor. Era o vreme deschisă, după cum ar fi caracterizat-o Jane Austen. Morse recuperă capacul containerului de gunoi și strânse cu meticulozitate toate deșeurile din grădina lui.

În această dimineață, orașul universitar Oxford era aglomerat, pentru că era cea de-a treia zi completă a primului trimestru. Studenți de anul I, cu eșarfe universitare noi-nouțe, azvârlite peste umeri, explorau silitori librăriile de pe Broad Street, iar o mică parte dintre ei se plimbau siguri de sine pe High, până la Cornmarket, care colcăia de lume, apoi în Woolworths sau în Marks and Spencer, și, de acolo, conform preferințelor, în cele mai apropiate baruri și cafenele. La ora 13:00, Morse stătea așezat pe un scaun, în departamentul de încălțăminte masculină cu autoservire din subsolul M and S. De obicei, își cumpăra pantofi de mărimea 8, dar, de această dată, experimenta cu răbdare și hotărâre. Mărimea 9 nu părea să-l ajute cu nimic, și, după un du-te-vino considerabil între vitrina de expunere și scaunul pe care îl alesese, optă fără ezitare pentru o pereche fără șireturi, din piele neagră, de mărimea 10. Fără îndoială, păreau imense și erau, desigur, inutilizabili pe termen lung. Dar cui îi păsa? Putea să-și pună două perechi de ciorapi pe piciorul stâng. Ceea ce îi reaminti și de chestiunea asta. Achită costul pantofilor, își potrivi papucul de pânză, spre uriașa surprindere a unei casiere mătăhăloase,

cu figură morocănoasă, care arăta de parcă și ea ar fi purtat mărimea 10, apoi se îndreptă spre raionul de lenjerie, de unde își cumpără vreo șase perechi arătoase și ieftine de ciorapi ușori ca fulgul. Dacă ar fi fost în stare să o facă, ar fi ieșit pe Cornmarket cu un pas voios. Mașina funcționa, treaba lui de la tribunal se terminase, cazul înflorea.

Și alții, la rândul lor, își făceau cumpărăturile. Comerțul mergea de minune în această dimineață, și nu doar în magazinele imense de pe străzile principale, din centrul orașului Oxford. Cam în aceleași momente când Morse, megapodul, își înghesuia articolele achiziționate sub braț, o altă tranzacție rapidă și lipsită de complicații se efectua în străduța lăturalnică, părăginită, din spatele Botley Road, și, de această dată, cel puțin, era discutabil dacă John Sanders făcuse o afacere mai bună sau nu.

CAPITOLUL AL OPTSPREZECELEA

Miercuri, 13 octombrie, după-amiaza

La Colegiul Lonsdale, ziua de miercuri, 13 octombrie, era prima seară a tuturor invitaților din cadrul primului trimestru, iar Bernard Crowther plecă de acasă ceva mai devreme decât de obicei. La 18:15, bătu la ușa apartamentului lui Peter Newlove și intră fără să aștepte un răspuns.

— Tu erai, Bernard?

— Da, eu.

— Toarnă-ți ceva de băut. Termin în mai puțin de un minut.

Bernard trecuse pe lângă cabina de la intrare, în timp ce pătrunsese în clădire, și ridicase trei scrisori din căsuța lui poștală. Pe două dintre ele le desfăcuse sfâșiind plicul și le îndesase nepăsător în buzunarul hainei. Cea de-a treia avea eticheta „Confidențial" și conținea un bilet „De la director":

„În decursul anchetelor lor legate de recenta omucidere de la Woodstock, polițiștii au neapărată nevoie să descopere proveniența unei scrisori dactilografiate care a intrat în posesiunea lor și care, cred ei, ar putea fi o dovadă materială în cadrul investigațiilor lor. Mi s-a solicitat să mă asigur că fiecare mașină de scris din incinta colegiului va fi verificată și îi invit pe toți colegii mei să acționeze conform acestei cereri. Trezorierul a acceptat să își asume această sarcină și este părerea mea, precum și aceea a directorului

adjunct, că trebuie să răspundem cu bunăvoință acestei cereri întemeiate. L-am înștiințat prin urmare pe inspectorul-șef Morse, care conduce ancheta crimei, că noi, ca și instituție universitară, suntem cât se poate de dornici să cooperăm în orice manieră posibilă. Trezorierul are un inventar al tuturor mașinilor de scris din colegiu; dar ar putea exista mașini de scris personale, în birourile mai multor băieți, și vă solicit ca informațiile legate de acestea să-i fie transmise de îndată Trezorierului. Vă mulțumesc pentru ajutor."

— Ce s-a întâmplat, Bernard? Nu dorești ceva de băut?

Peter apăruse din baie, iar acum stătea în picioare, aranjându-și părul din ce în ce mai rar cu un pieptene din ce în ce mai rar.

— Ai primit și tu una dintre acestea?

— Da, într-adevăr, am primit un mesaj din partea onoratului și onorabilului nostru director, dacă la asta te refereai.

— Despre ce este vorba?

— Habar nu am, dragul meu prieten. Și totuși, e dubios.

— Și când va avea loc marea investigație?

— Când va avea loc? A avut deja loc. Cel puțin în cazul meu. A venit o fată mărunțică în această după-amiază – împreună cu Trezorierul, bineînțeles. A dactilografiat un mesaj enigmatic, apoi a plecat. Păcat, pe bune! Era o mititică adorabilă. Ar trebui să încerc să petrec ceva mai mult timp pe la Trezorerie.

— Eu nu voi putea fi de prea mare folos, mă tem. Obiectul ăla jalnic al meu a fost fabricat în Evul Mediu și n-a mai avut o panglică de șase luni. Cred că este ceea ce ei numesc „casat".

— Ei bine, asta înseamnă un suspect mai puțin, Bernard. Acum, ai de gând să bei ceva cu mine sau nu?

— Nu crezi că o să bem suficient de mult în seara asta?

— Nu, dragul meu prieten, nu cred.

Peter se așeză și trase de sub pat o pereche scumpă de pantofi maronii, grei, cu model: erau mărimea 10, dar nu fuseseră cumpărați de la raionul de încălțăminte cu autoservire de la Marks and Spencer.

— De-abia avem timp pentru una scurtă, cred.

Era aproape 19:30.

— Ce ați dori?

— Sherry sec pentru mine, vă rog. Mă scuzați pentru o clipă. Mă duc să-mi pudrez nasul.

Ea se duse până la toaletă. Nu erau decât câțiva oameni în barul hotelului, iar Morse, servit fără întârziere, preluă băuturile, îndreptându-se spre un colț al încăperii, unde se așeză.

Sheridan era cel mai elegant dintre hotelurile din Oxford, iar cele mai multe staruri ale scenei, ale ecranului, ale sportului și ale televiziunii erau cazate în această clădire de piatră imensă și bine plasată, chiar în apropierea capătului străzii St. Giles'. O boltă dungată se întindea pe tot parcursul trotuarului, iar un lacheu se afla postat la datorie chiar în spatele plăcuțelor strălucitoare care afișau numele hotelului, pe scările nu foarte înalte care duceau spre stradă, dinspre ușile turnante. Morse presupusese faptul că direcțiunea păstra un covor roșu făcut sul undeva prin clădire. Nu doar pentru că acesta fusese întins în această seară; de fapt, Morse însuși fusese incapabil să găsească vreun loc de parcare în curtea îngustă a hotelului și fusese obligat să-și parcheze mașina pe St. Giles. Poate că nu era cel mai bun început, iar ei schimbaseră prea puține vorbe unul cu celălalt.

O privi în timp ce revenea la masă. Plecase îmbrăcată în haină și păși spre el cu o eleganță demnă de invidiat, iar

rochia ei lungă de catifea roșu-închis îi punea delicat în valoare contururile trupului grațios. Și, brusc și dulce, inima lui bătu mai intens, privirile li se întâlniră, iar ea zâmbi. Se așeză alături de el, iar el conștientiză din nou, așa cum o făcuse și atunci când ea se așezase alături de el în mașină, promisiunea stranie și subtilă a parfumului ei.

— Noroc, Sue.

— Noroc, domnule inspector.

Nu știa ce să facă în privința acestei belele legate de numele lui. Se simțea ca un bătrân director de școală care se întâlnea cu una dintre fostele eleve și se simțea stânjenit de adresarea „domnule", care apărea din două în două propoziții, și totuși, avea senzația că ar fi fost o ipocrizie să se întâmple altfel. Lăsă „domnule inspector" să treacă de la el. Lucrurile se puteau schimba, desigur. Morse îi oferi o țigară, dar ea refuză. În timp ce ea sorbea din sherry, Morse îi observă degetele lungi, cu manichiură rafinată, fără inele și fără lac de unghii. O întrebă cum fusese ziua ei de lucru, iar ea îi relată totul. Exista o anumită tensiune în atmosferă. Își terminară băuturile, ieșiră din bar și urcară scările până în Sala Evans. Sue își ridică ușor rochia în timp ce escalada scările, iar Morse încercă să ignore strâmtoarea dinăuntrul pantofului drept și și-l arcui frenetic pe cel stâng, încercând să împiedice pantoful să-i cadă pur și simplu din picior.

Încăperea era aranjată cu decorații subtile, delicate: în jurul unui ring de dans mic și bine lustruit se aflau mese plasate la distanțe regulate, cu tacâmuri de argint care sclipeau pe fețele de masă albe și cu o lumânare roșie aprinsă pe fiecare masă, iar flăcările albastre și galbene fremătau cu o zveltețe aproape la fel de splendidă, își spunea Morse, ca însăși Sue Widdowson. Mai multe cupluri erau deja

așezate la mese, iar Morse înțelese întristător de repede că printre ele se aflau și câțiva dintre afurisiții ei de prieteni. O formație cu un număr mic de membri interpreta o melodie languroasă, care-ți rămânea în minte, și în timp ce ei erau conduși spre masa lor, un cuplu de tineri intră pe ringul de dans; veseli și indiferenți la tot ce era în jur, se priveau adânc în ochi unul pe celălalt.

— Ați mai fost pe aici până acum?

Sue înclină din cap, iar Morse urmări din priviri tânărul cuplu și decise să nu-și dea frâu liber imaginației în prea mare măsură. Un chelner se apropie de ei cu meniul, iar Morse întâmpină cu bucurie diversiunea.

— Dau ei și vinul?

— Avem o sticlă pentru două persoane.

— Atâta tot?

— Nu e suficient?

— Ei bine, este o ocazie specială, nu-i așa?

Sue decise să nu se implice.

— Ce ziceți de o sticlă de șampanie?

— Va trebui să mă duceți acasă cu mașina, ați uitat?

— Putem lua un taxi.

— Ce se va întâmpla cu mașina dumneavoastră?

— Poate că o va ridica poliția.

Sue râse, iar Morse îi văzu dinții albi și buzele senzuale.

— Ce părere aveți?

— Sunt în mâinile dumneavoastră, domnule inspector.

Măcar dacă ai fi, își spuse el.

Acum, mai multe cupluri dansau, iar Sue se uita la ele.

— Vă place să dansați?

Sue continuă să-i privească pe dansatori și dădu din cap. Un Adonis tânăr făcu un semn cu mâna în direcția lor.

— Bună, Sue? Te distrezi?

Ea ridică o mână în semn de salut.

— Cine e tipul? întrebă Morse agresiv.

— Doctorul Eyres. El e unul dintre rezidenții de la Radcliffe.

Părea aproape hipnotizată de scenă. Dar se întoarse înapoi în direcția lui Morse, de îndată ce sosi șampania, iar după o bucată de vreme, conversația se mai destinse. Morse trăncănea cât putea el de curtenitor și de interesant, iar Sue părea relaxată într-un mod plăcut. Își comandară felurile de mâncare, iar Morse mai turnă șampanie în pahare. Formația încetă să mai cânte; cuplurile de pe ringul de dans aplaudară ezitant timp de câteva secunde, apoi se retraseră spre mesele din jur. Doctorul Eyres și bruneta lui tânără, intens rimelată, veniră spre masa lui Morse, iar Sue păru încântată să-i vadă.

— Domnule doctor Eyres, vi-l prezint pe inspectorul Morse.

Cei doi bărbați își strânseră mâna.

— Iar aceasta este Sandra. Sandra, ți-l prezint pe inspectorul Morse.

Din câte reieși, Sandra cea cu ochi plumburii era și ea asistentă și lucra împreună cu Sue la Spitalul Radcliffe. Trupa își reluă eforturile zgomotoase.

— Vă deranjează dacă o invit pe Sue la acest dans, domnule inspector?

— Bineînțeles că nu, zâmbi Morse.

Medic nenorocit și depravat! Sandra se așeză la masă și îl studie pe Morse cu un interes vizibil în privire.

— Îmi pare îngrozitor de rău că nu sunt în stare să vă invit la dans, spuse el, dar m-am accidentat la picior. Acum mă simt, totuși, ceva mai bine.

Sandra se vădi a fi compasiunea în persoană.

— O, Dumnezeule! Cum s-a întâmplat chestia asta?

Pentru a cincizecea oară în ultimele șapte zile, Morse relată circumstanțele aferente aventurii sale. Dar mintea lui nu era concentrată decât asupra lui Sue. În timp ce ea îl însoțea pe rezident pe ringul de dans, el se gândi la Coleridge:

„Mireasa a pășit în castel
Roșie ca un trandafir este ea."

Îi privi în timp ce dansau; remarcă brațele lui Sue încolăcite strâns în jurul gâtului partenerului ei; trupul ei apropiat de al lui; iar, după aceea, obrazul lui se frecă de părul ei, iar capul ei se odihni fericit pe umărul lui. Morse se simți bolnav de o groază amestecată cu gelozie. Își luă ochii de la cuplurile care se giugiuleau.

— Presupun că aș putea să mă descurc cu dansul ăsta și eu, spuse el. Îmi permiteți?

O apucă de mână, o conduse pe ringul de dans și, așezându-și ferm brațul drept în jurul taliei ei, o trase spre el. Destul de repede, însă, își dădu seama de amploarea propriei lui tâmpenii. Piciorul lui accidentat funcționa ca un vis, dar îi lipsea încrederea în sine să-l ridice pe celălalt de pe podeaua ringului mai sus de un centimetru, și în curând, se pomeni că lovește degetele de la picioare ale partenerei sale cu o regularitate monotonă și prost primită. Slavă Domnului, dansul se termină în curând, și, mormăind scuze abundente legate de piciorul său insuficient antrenat, Morse se târî înapoi până la adăpostul mesei sale. Sue continua să converseze foarte animat cu doctorul Eyres, iar după ce Sandra li se alătură din nou, trioul izbucni în hohote de râs.

Cu zece minute mai devreme, Morse anticipase că până și friptura cea mai suculentă i se va părea la fel de uscată în

seara asta ca pingelele, dar își înghiți mâncarea plin de hotărâre. Măcar putea să mănânce. Chiar dacă nu putea să danseze, chiar dacă uitase în ce hal se boșorogise, chiar dacă Sue tânjea după altcineva, încă putea să mănânce. Și era un lucru al dracului de bun. Scoaseră puține vorbe, iar când unul dintre ei deschise gura, în timp ce își beau cafelele, replica veni ca o mare surpriză.

— De ce m-ai invitat în oraș?

Morse se uită la ea, la părul șaten-deschis, puțin tapat pe deasupra feței, la chipul ei plin de prospețime și senzualitate, la obrajii ei care, între timp, se înroșiseră ușor din cauza vinului, și, mai presus de toate, la farmecul ochilor acelora mari și melancolici. Oare o invitase cu un scop precis? Nu era sigur de asta. Își puse coatele pe masă și-și sprijini bărbia pe mâinile încleștate.

— Pentru că mi se pare că ești foarte frumoasă și mi-am dorit să fiu cu tine.

Sue îl privi timp de mai multe secunde, cu ochi blânzi, fără să clipească.

— Vorbești serios? îl întrebă ea pe un ton scăzut.

— Nu știu dacă m-am gândit la asta atunci când te-am invitat. Dar vorbesc foarte serios acum și cred că știi asta.

El vorbi sobru și calm, și-i reținu privirea cu a lui, în timp ce vorbea. Văzu două lacrimi magnifice apărând pe pleoapele ei inferioare, apoi ea întinse mâna și o așeză pe brațul lui.

— Vino și dansează cu mine, șopti ea.

Ringul de dans era aglomerat, iar ei nu făcură decât să se legene ușor pe ritmul dulce și suav al formației. Sue își sprijini ușor capul de obrazul lui, iar Morse îi simți cu o plăcere încântătoare pentru el umezeala ochilor. Își dori ca lumea să se oprească, iar momentul ăsta dumnezeiesc să poată fi

proiectat peste oceanele eternității. Îi sărută urechea și-i șopti câteva cuvinte stângace, pline de tandrețe, iar Sue se ghemui din ce în ce mai adânc în brațele lui, trăgându-l și mai aproape de ea. Rămaseră astfel, împreună, până când muzica se sfârși, iar Sue ridică privirea spre el:

— Putem pleca acum, te rog frumos? Undeva unde să fim singuri?

Morse își aminti prea puțin din următoarele câteva minute. Așteptase într-o stare asemănătoare unui vis pe lângă ușile turnante, apoi, braț la braț, cei doi porniseră alene pe St. Giles', spre mașină.

— Vreau să stau de vorbă cu tine, spuse Sue după ce se așezară în mașină.

— Te ascult.

— Știi, când ai spus că poate nu te-ai gândit la... poate nu te-ai gândit la ceea ce mi-ai mărturisit. Ah, mă simt din ce în ce mai încurcată. Ceea ce vreau să zic este... doreai să mă întrebi ceva, nu-i așa?

— Asta doream? întrebă Morse.

— Știi că doreai. Despre Jennifer. Din cauza asta suntem noi aici, nu? Ai crezut că ea este implicată în crima de la Woodstock.

Morse dădu din cap.

— Și voiai să-mi pui întrebări despre prietenii ei bărbați și genul ăsta de lucruri.

Morse rămase tăcut în întunericul mașinii lui.

— Nu vreau să-ți pun genul ăsta de întrebări acum, Sue. Nu te îngrijora.

Își încolăci brațul în jurul ei, o trase spre el și sărută cu tandrețe cele mai catifelate și mai dumnezeiești buze pe care le-a creat vreodată Atotputernicul.

— Când ne mai putem întâlni, Sue?

De îndată ce rosti cuvintele, își dădu seama că ceva nu era în regulă. Simți că trupul ei se încordează; ea se îndepărtă de el, bâjbâi după batistă și-și șterse nasul. Era pe cale să izbucnească în plâns.

— Nu, spuse ea, nu putem.

Morse simți o suferință de care nu mai avusese parte până atunci, iar vocea lui era chinuită, neîncrezătoare:

— Dar de ce? De ce? Bineînțeles că ne mai putem întâlni, Sue.

— Nu putem.

Pentru o clipă, vocea ei păru foarte pragmatică și hotărâtă.

— Nu ne mai putem întâlni, domnule inspector, pentru că... pentru că eu sunt logodită.

Abia izbuti să se descotorosească de ultimele cuvinte, că își îngropă capul pe umărul lui Morse și izbucni în lacrimi pline de durere. Morse își ținu brațele strâns încolăcite în jurul ei și-i ascultă cu o tristețe de nepătruns suspinele convulsive. Fereastra din față se aburise de la respirația lor, iar Morse șterse neatent umezeala cu dosul mâinii lui drepte. Privi pe geam și zări zidul exterior masiv al Colegiului St. John. Era de-abia zece seara, iar un grup de studenți râdeau voioși chiar în fața gheretei portarului. Morse o cunoștea foarte bine. El însuși fusese student aici; dar asta se întâmplase cu douăzeci de ani în urmă, iar de atunci, viața trecuse cumva pe lângă el.

Merseră în tăcere cu mașina spre nordului Oxfordului, iar Morse opri Lancia chiar în fața ușii de la intrare a lui Sue. În timp ce el făcea acest lucru, ușa se deschise, iar Jennifer Coleby ieși cu cheile de la mașină în mână și se îndreptă spre ei.

— Bună, Sue. Ai ajuns cam devreme acasă, nu-i așa?

Sue deschise fereastra mașinii.

— Nu am vrut să fim reținuți pentru șofat în stare de ebrietate.

— Doriți să intrați și să beți o cafea? întrebă Jennifer.

Întrebarea era direcționată oblic, prin geamul mașinii, spre Morse.

— Nu, cred că ar fi mai bine să mă duc acasă.

— Atunci, ne vedem într-un minut, îi spuse Jennifer lui Sue. Mă duc doar să bag mașina în garaj.

Urcă într-un Fiat mic și elegant și demară lin spre garajul închiriat de pe strada învecinată.

— Fiaturile sunt niște mașini mici și bune, spuse Morse.

— Nu sunt mai bune decât mașinile englezești, nu-i așa? întrebă Sue.

Se străduia cu vitejie să nu se pună din nou într-o ipostază ridicolă.

— Sunt demne de toată încrederea, așa mi s-a spus. Și, chiar dacă ceva merge prost, se găsește mereu un agent bun cât se poate de aproape, nu-i așa?

Morse spera că tonul lui era suficient de cotidian, dar nu-i păsa cu adevărat.

— Da, chiar în pragul ușii, într-adevăr.

— Eu, în ceea ce mă privește, am considerat întotdeauna că Barkers este îndeajuns de bun.

— Și ea crede același lucru, spuse Sue.

— Ei, bine, presupun că ar fi mai bine să plec.

— Ești sigur că nu vrei să intri în casă, să mai bei o cafea?

— Da, sunt cât se poate de sigur.

Ea îi luă mâna și o ținu delicat în a ei.

— Știi că o să plâng până o să adorm, nu-i așa?

— Nu spune asta.

El nu voia să se mai simtă lezat.

— Mi-aș fi dorit să vii să dormi cu mine, șopti ea.

— Mi-aș fi dorit să vii să dormi cu mine pentru totdeauna, Sue.

Nu-și mai spuseră nimic. Sue coborî din mașină, făcu un semn cu mâna în timp ce Lancia se îndepărta încet, apoi se întoarse spre ușa de la intrare, cu fața orbită de lacrimi.

Morse se îndreptă spre Kidlington cu inima grea. Se gândi la prima ocazie când o văzuse pe domnișoara Ochi-Întunecați și, apoi, se gândi la ultima. Măcar dacă lucrurile ar fi stat altfel! Se gândi la cel mai trist vers dintr-o poezie, din câte citise vreodată.

> „N-am nici măcar un rând din scrierea ei, nici măcar un fir din părul ei."

Iar acest gând nu-l făcu deloc să se simtă mai bine. Nu-și dorea să se ducă acasă; nu-și dăduse seama niciodată până acum cât de singuratic devenise. Se opri la Calul Alb; își comandă un whisky dublu și se așeză într-un colț gol. Ea nici măcar nu-l întrebase care e prenumele lui... Se gândi la doctorul Eyres și la Sandra acestuia, cea cu ochi întunecați, și presupuse, fără urmă de invidie, că, mai mult ca sigur, se băgau deja în pat. Se gândi la Bernard Crowther și se îndoi că aventura extraconjugală a acestuia cu prietena lui din Blenheim Park era străbătută măcar de jumătate din tristețea pe care o resimțea el acum. Se gândi la Sue și la logodnicul ei, și speră că tipul era un băiat bun. Își mai comandă un whisky dublu și, cherchelit și plângăreț, plecă la scurt timp după ce proprietarul anunță ora închiderii.

Băgă mașina în garaj cu o precauție exagerată și auzi telefonul sunând înainte să poată deschide ușa. Inima începu să-i bată nebunește. Dădu năvală în hol chiar în clipa

în care telefonul amuți. Oare era ea? Era Sue? Putea s-o sune înapoi fără ezitare. Care era numărul ei de telefon? Nu-l știa. Era în dosarele lui de la secția de poliție. Ar putea să sune acolo. Ridică receptorul – și-l puse la loc. Nu avea cum să fie Sue. Dacă ar fi fost, ar fi putut să-l mai sune. Sau poate că sunase în tot acest timp, când el se aflase în *Calul Alb*. La dracu'. Mai dă un telefon, Sue. Doar ca să te aud vorbind. Mai sună o dată, Sue. Dar telefonul nu mai sună în acea noapte.

CAPITOLUL AL NOUĂSPREZECELEA

Joi, 14 octombrie

În dimineața de joi, Bernard Crowther suferea de mahmureală. Urma să țină un curs la universitate, la 11:00 dimineața, și-și studia notițele despre „Influențe asupra stilului poetic al lui Milton", cu o anxietate din ce în ce mai accentuată. Margaret îi adusese o ceașcă de cafea fierbinte și neagră, la nouă fără un sfert; ea îi ghicea întotdeauna mahmurelile – și-și spunea mereu punctul de vedere legat de asta. Ea era trează de la ora șase și jumătate, le preparase micul dejun copiilor, spălase câteva cămăși și bluze, făcuse paturile, dăduse cu aspiratorul prin dormitoare, iar acum, era în hol și se îmbrăca cu pardesiul. Își băgă capul pe ușă.

— Ești în regulă?

Cât de mult ura Bernard să i se reamintească!

— Magnific.

— Dorești ceva din oraș – tablete Milk of Magnesia?

Păreau să fie într-o stare continuă de beligeranță gata să erupă, holbându-se unul la altul pe deasupra unei granițe îndelung disputate. Margaret! Margaret! Și-ar fi dorit să poată discuta cu ea.

— Nu. Nu, mulțumesc. Ascultă, Margaret. Va trebui să cobor și eu cât de curând. Mă poți aștepta câteva minute?

— Nu. Trebuie să plec. Vii acasă la prânz?

Ce rost avea?

— Nu. O să-mi iau ceva de mâncare la școală.

Auzi ușa de la intrare trântindu-se și o privi în timp ce ea se îndrepta rapid spre capătul străzii, apoi cotea și dispărea din orizontul lui vizual. Se duse la bucătărie, umplu un pahar cu apă rece și aruncă în el două tablete de Disprin.

Morse și Lewis stătură de vorbă de la nouă la zece, în acea dimineață. Existau mai multe mărunțișuri care trebuiau integrate și mai multe cărări interesante de urmat. Cel puțin, așa îi explică Morse lucrurile lui Lewis. După ce acesta din urmă îl părăsi, preluă un apel telefonic de la un tânăr reporter al *Oxford Mail*, iar în urma discuției, se născu un scurt paragraf care urma să apară în ediția de seară. Răspunsuri de rutină. Nu putea spune prea multe nimănui, dar încercă să pară cât putea el de sigur de sine. Îi prindea bine pentru dispoziție.

Luă dosarul Kaye și petrecu următoarea oră recitind documentele referitoare la caz. La ora 11:00, puse dosarul deoparte, întinse mâna după cartea de telefoane a orașului Oxford și a districtului aferent, se uită sub litera C după numărul pe care-l căuta, apoi îl sună pe directorul firmei Chalkley și Fiii de pe Botley Road. Nu avu noroc. John Sanders nu venise la muncă în acea dimineață; mama lui sunase – o răceală gravă sau așa ceva.

— Care este părerea dumneavoastră despre el? întrebă Morse.

— E în regulă. Este liniștit, poate puțin cam nesociabil. Dar cei mai mulți dintre ei sunt așa în ultima vreme. Muncește destul de bine, cred.

— Bine, îmi cer scuze pentru că v-am deranjat. Doream doar să schimb câteva cuvinte cu el, rapid, atâta tot.

— Despre crima aceea de la Woodstock?

— Da. El a găsit-o pe fată.

— Am citit despre asta și, bineînțeles, toată lumea a încercat să discute acest subiect cu el.

— Și v-a povestit multe lucruri?

— Nu prea. Nu părea că își dorește să vorbească. Presupun că e de înțeles.

— Da. Bine, vă mulțumesc încă o dată.

— Cu multă plăcere. Doriți adresa lui de acasă?

— Nu, mulțumesc. O am aici.

Lewis avu ceva mai mult noroc. Doamna Jarman era acasă și ștergea praful de pe scări.

— Dar nu înțeleg, domnule sergent. Sunt *sigură* că amândouă erau fete.

Lewis dădu din cap.

— Nu fac decât să verific câteva lucruri.

— Dar, după cum știți, eu am vorbit cu una dintre ele, iar cealaltă fată, săraca de ea – bine, știți... Și mi s-a părut că aveau *aproximativ* aceeași înălțime; dar mi-e atât de greu să-mi amintesc, știți.

Da, Lewis știa. O lăsă să șteargă praful de pe scări.

Îl găsi pe șoferul autobuzului bând cafea în bufetul de la Gloucester Green.

— *O singură* fată care să ia autobuzul? Dar ați spus *două* prima oară.

— Da, știu. Dar acum avem un indiciu conform căruia, poate, doar una dintre ele ar fi urcat în autobuz.

— Îmi cer scuze. Nu pot să-mi aduc aminte. Îmi pare rău, sincer, dar s-a întâmplat cu mult timp în urmă.

— Da. Nu vă faceți probleme. După cum am spus – era doar o idee. Dacă se întâmplă să vă treacă ceva prin minte, orice...

— Bineînțeles.

George Baker săpa în grădină.

— Bună, prietene. Te-am mai văzut pe undeva.

— Sunt sergentul Lewis, de la Poliția Văii Tamisei.

— Aha. Sigur. Pot să te-ajut cu ceva?

Lewis își explică motivul vizitei, dar răspunsul lui George fu numai pe alocuri mai puțin descurajant decât ale celorlalți.

— Bi'ine, cre' că *s-ar fi putut* să fie un gagiu, da' poți să mă și bați, omule, aș fi putut să jur că amândo'ă era femei.

Amintirile se ștergeau, iar cazul începea să se răsufle. Lewis se duse acasă să mănânce de prânz.

La ora 14:00, fu condus până în biroul șefului atelierului de reparații auto Barkers Garage de pe Banbury Road, unde-și petrecu mai mult de o oră examinând cu meticulozitate sutele de copii la indigo ale fișelor de lucru, ale facturilor pentru clienți, ale registrelor contabile și ale altor documente de tot soiul, care vizau reparațiile de mașini din săptămânile care începeau pe 20, respectiv 27 septembrie. Nu găsi nimic. Își mai petrecu o oră întorcându-se până la începutul lui septembrie, din ce în ce mai conștient că sarcina lui era inutilă. Deși avea cont la Barkers, domnișoara Jennifer Coleby nu-și mai adusese mașina pentru vreun serviciu sau vreo reparație din iulie. De la ei își cumpărase mașina, nouă, cu peste trei ani în urmă; perioada de plată în rate aproape că se încheiase; nu existaseră probleme cu plățile; nu apăruseră defecțiuni mecanice serioase. Revizie generală pe 14 iulie cu câteva mici probleme reparate. 13,55 lire. Factură plătită pe 30 iulie.

Lewis era dezamăgit, chiar dacă nu era surprins. Morse părea să aibă o idee fixă în legătură cu tipa asta, Coleby. Poate că aceste informații îl vor face să înceteze de tot cu asta? Dar se îndoia. Traversă strada, îndreptându-se spre

chioșcul de ziare, și cumpără ziarul de seară. Un paragraf aflat aproape de colțul din dreapta-jos al paginii principale îi atrase privirea:

> CRIMA DE LA WOODSTOCK
> LOVITURA DE TEATRU SE APROPIE
>
> După o investigație intensivă, poliția e sigură, deși mizează pe discreție, că ucigașul Sylviei Kaye, găsită violată și asasinată la *Prințul Negru*, în Woodstock, în noaptea de 29 septembrie, va fi găsit în curând. Inspectorul-șef Morse de la Poliția Văii Tamisei, care conduce ancheta crimei, a spus astăzi că mai mulți martori-cheie și-au făcut deja apariția, iar el crede că e doar o chestiune de timp până când persoana vinovată va fi adusă în fața justiției.

Lewis își spuse că trebuie să fie o farsă.

Șeful atât de sigur de sine al anchetei crimei, invitat vreodată să-și aleagă cele opt discuri preferate pe care le-ar lua pe o insulă pustie[20], ar fi răspuns „Ședințele" la întrebarea inevitabilă legată de lucrurile de care ar fi cel mai încântat să se descotorosească. Întâlnirea planificată pe joi după-amiaza, pentru evaluarea pensiilor, a promoțiilor și a numirilor în funcții se întinse la nesfârșit, ca un deșert arid. Singura lui contribuție pe tot parcursul acesteia fu o vorbă de recomandare pentru polițistul McPherson. Păru o scuză pertinentă care să-i contrapuncteze mutenia obișnuită și caustică. În sfârșit, ședința luă sfârșit la cinci și

[20] Sondaj de opinie derulat de BBC.

cinci minute, iar el căscă pe tot drumul înapoi până la birou, unde-l găsi pe Lewis citind despre perspectivele turneului lui Oxford United la Blackpool sâmbăta viitoare.

— Ați văzut-o pe asta, domnule?

Lewis îi întinse ziarul și arătă spre paragraful care prevestea ziua judecății pentru ucigașul de la Woodstock.

Morse citi articolul cu o liniște extenuată.

— Reporterii ăștia chiar au obiceiul de a distorsiona puțin faptele, nu-i așa?

Și ziua lui Sue Widdowson trecu lent și îngrozitor. Își dorise cu disperare să mai vorbească o dată cu Morse noaptea trecută. Cine știe ce i-ar fi mărturisit? Oare telefonul lui era defect? Dar în lumina rece a dimineții, își dăduse seama cât de prostesc ar fi fost gestul. Sâmbăta asta, David venea să-și petreacă sfârșitul de săptămână cu ea, iar ea urma să-l aștepte în stație, la ora lui obișnuită de sosire. Dragul de David. Primise încă o scrisoare de la el chiar în dimineața aceea. Era atât de amabil, iar ei îi era atât de drag. Dar... Nu! Pur și simplu, *trebuia* să înceteze să se mai gândească la Morse. Iar acest lucru fusese aproape imposibil. Sandra îi pusese o grămadă de întrebări, iar doctorul Eyres o bătuse pe fund într-un mod mult prea intim, iar ea se simțise înfiorător și irecuperabil de nefericită.

Doamna Amy Sanders era îngrijorată în privința fiului ei. Acesta părea apatic și fără vlagă de o săptămână sau cam așa ceva. În trecut, își mai luase câte o zi liberă sau două de la muncă, iar ea trebuise să-l acopere, descriindu-le domnilor Chalkley simptomele vreunei maladii fictive care îl izbise temporar pe dragul ei copil. Dar azi era cu adevărat îngrijorată. Lui John îi fusese rău de două ori în

timpul nopții, iar când se dusese să-l vadă la 7:00 dimineața, îl găsise zăcând în pat, tremurând și transpirat. Nu mâncase nimic toată ziua și, în pofida dorințelor fiului ei, sunase la cabinetul medicului la ora 17:00. Nu, spusese ea, nu credea că era vorba de o urgență, dar ar fi cât se poate de recunoscătoare dacă doctorul ar putea să-i facă o vizită cât de curând.

Soneria se auzi la 19:30, iar doamna Sanders deschise ușa de la intrare, pomenindu-se față în față cu un bărbat pe care nu-l văzuse niciodată până atunci. Și totuși, medicii se schimbau năucitor de frecvent zilele astea.

— Aici locuiește domnul John Sanders?

— Da. Intrați, domnule doctor, mă bucur că ați putut să-mi faceți o vizită.

— Mă tem că nu sunt doctor. Sunt inspector de poliție.

Proprietarul hotelului Bell de pe Chipping Norton prelua sarcina de a face el însuși rezervările, de la ora 20:30. Consultă registrul și ridică din nou receptorul.

— Pentru noaptea de mâine și cea de sâmbătă, ați spus?

— Da.

— Cred că putem rezolva fără probleme, domnule. Cameră dublă. Doriți și baie personală?

— Ar fi drăguț. Și un pat dublu, dacă aveți posibilitatea. Se pare că nu ne descurcăm prea bine cu paturi separate.

— Da. Putem să vă oferim acest lucru.

— Mă tem că nu voi avea timp să vă confirm în scris.

— O, nu vă faceți griji în privința asta, domnule. Nu aș mai dori decât să-mi dați numele și adresa dumneavoastră.

— Domnul și doamna John Brown, Hill Top, Eaglesfield, Bristol.

— Am reținut.

— Bine. Soția mea și cu mine așteptăm cu nerăbdare să vă cunoaștem. Vom ajunge acolo pe la cinci.

— Sperăm că vă veți simți bine la noi, domnule.

Proprietarul puse receptorul în furcă și-și notă numele domnului și doamnei Brown în registrul de rezervări. Odată, soția lui numărase toți John Brown-ii care se cazaseră la Bell; pe perioada unei singure luni, fuseseră șapte. Dar nu era treaba lui să-și bage nasul în treburile astea. Oricum, omul de la telefon păruse cât se poate de politicos și de educat. Avea și o voce plăcută – cu accent de West Country, asemănător cu al lui. Și, cu siguranță, există pe undeva și un John Brown adevărat sau doi.

CAPITOLUL AL DOUĂZECILEA

Vineri, 15 octombrie, dimineața

În dimineața de vineri, Morse se trezi târziu. *The Times* îl aștepta deja pe podeaua holului, iar o scrisoare răsărea accidental din cutia poștală. Era o factură de la Barkers – 9,25 lire. El o îndesă, alături de mai multe documente similare, pe după ceasul de pe polița șemineului.

Mașina învie și începu să toarcă de la prima atingere subtilă. Avea bastoanele pe bancheta din spate a mașinii și decise să dea o fugă până la Spitalul Radcliffe, înainte să se ducă la birou. În timp ce pătrundea în șirul interminabil de mașini aflate în circulație pe Woodstock Road, care se târau cu răbdare, medita asupra modului în care va acționa. Bineînțeles, ar putea s-o întâlnească absolut întâmplător – așa cum se întâmplase și data trecută; sau ar putea să o cheme. Dar, oare, ea și-ar dori acest lucru? El nu-și dorea decât să o *vadă* încă o dată și – la dracu! – ea va fi acolo. Ce ar putea fi mai natural? O visase pe Sue în noaptea precedentă, dar într-un mod vag, indefinit, care o lăsase în antecamera minții lui. Oare ea *fusese* persoana care telefonase miercuri noaptea?

El ieși din trafic și intră în curtea Spitalului Radcliffe, parcă pe o linie dublă, galbenă, îl apucă de guler pe cel mai apropiat ușier, îi înmână bastoanele și biletul de ordin la purtător, să revină cu unul similar, și-i spuse să se ocupe de asta. Poliție!

Drumul fu liber la ieșirea din Oxford, iar el se blestemă sălbatic, din două în două minute. Ar fi trebuit să intre în clădire – prost bătut în cap. Știa în străfundul sufletului că nu era un prost bătut în cap, dar acest lucru nu-l ajuta prea mult.

Lewis îl aștepta.

— Ei, bine, ce avem în program, domnule?

— M-am gândit că o să facem o plimbare relaxată cu autobuzul ceva mai încolo, Lewis.

Ah, ce bine. Să nu întrebe motivul.

— Da, m-am gândit să mergem împreună la Woodstock cu autobuzul. Ce zici de asta?

— S-a rablagit din nou mașina?

— Nu. Merge ca un vis. Așa și trebuie. Mi-a venit factura pentru afurisita aia de baterie în dimineața asta. Ia ghici cât!

— Șase-șapte lire.

— Nouă lire și douăzeci și cinci!

Lewis se scobi în nas.

— Ar fi fost mai ieftin dacă v-ați fi dus la tipii ăia care vând cauciucuri și baterii în Hardington. Ei nu iau nimic pe manoperă. Mie mi s-au părut întotdeauna foarte buni.

— Vorbești de parcă ai avea probleme cu mașina în permanență.

— Nu chiar. Am avut câteva pene de cauciuc în ultima vreme.

— Iar tu nu poți schimba o roată de unul singur.

— Ei, bine, da. Bineînțeles că pot. Nu sunt o femeie bătrână, să știți. Dar trebuie să am o roată de rezervă.

Morse nu-l mai asculta. Simți fiorul familiar al sângelui care-i înghețа în brațe.

— Domnule sergent, ești un geniu. Dă-mi și mie cartea de telefoane. Ia te uită – doar două numere. Pe care să-l încercăm primul?

— Ce ziceți de primul, domnule?

Câteva secunde mai târziu, Morse vorbea cu Serviciile de Cauciucuri și Baterii Cowley.

— Vreau să stau de vorbă cu patronul locului. E urgent. Aici poliția.

Îi făcu cu ochiul lui Lewis.

— Ah, bună ziua. Inspectorul-șef Morse aici, de la secția Valea Tamisei... Nu, nu. Nu e vorba de nimic de genul ăsta... Vreau să vă verificați registrele pentru săptămâna care începe pe 27 septembrie... Da. Vreau să știu dacă i-ați furnizat o baterie sau i-ați vulcanizat un cauciuc unei domnișoare Jennifer Coleby. C-O-L-E-B-Y. Da. S-ar fi putut întâmpla în orice zi – poate că miercuri sau joi. Mă veți suna înapoi? Dar faceți asta chiar acum, vă rog. E cât se poate de urgent. Bine. Aveți numărul meu de telefon? Excelent. Sănătate.

Apelă cel de-al doilea număr și repetă povestea. Lewis răsfoi dosarul Sylviei Kaye, care stătea deschis pe biroul lui Morse. Studie fotografiile – erau mari, lucioase, alb-negru, cu contururi uimitor de clare. Se uită din nou la imaginile Sylviei Kaye, care zăcea în acea noapte în curtea *Prințului Negru*. Fusese cu adevărat frumoasă, își spuse el. Bluza albă fusese sfâșiată brutal din partea stângă și numai ultimii patru nasturi rămăseseră încheiați. Sânul stâng era dezvăluit complet, amintindu-i intens lui Lewis despre una dintre fotografiile acelea provocatoare ale modelelor din revistele cu fete dezbrăcate. Aproape că ar fi putut fi o experiență erotică – să te uiți la toate aceste fotografii – dar Lewis își aminti de partea din spate a capului blond și de craniul sfărâmat cu cruzime. Se gândi la propria lui fiică mult-iubită – avea treisprezece ani acum și începea să capete niște forme absolut drăgălașe... Dumnezeule, în ce lume să dai naștere copiilor tăi. Speră și se rugă ca ea să aibă o soartă bună și simți o

nevoie profundă și arzătoare să-l găsească pe omul care-i făcuse lucrul ăsta Sylviei Kaye.

Morse terminase.

— Mă puteți pune și pe mine în temă cu noutățile, domnule?

Morse se lăsă în spate pe scaun și se gândi timp de câteva minute.

— Presupun că ar fi trebuit să-ți spun de mai devreme, Morse. Dar nu puteam fi sigur – ei, bine, nu pot fi sigur nici acum – despre unul sau două lucruri. Destul de evident, de la bun început mi s-a părut că am o idee limpede asupra imaginii generale. Am presupus că era în felul următor. Două fete își doresc un drum cu autostopul spre Woodstock, iar noi avem dovezi destul de substanțiale că au fost luate de o mașină – *ambele*.

Lewis dădu din cap.

— Acum, nici șoferul, nici cealaltă fată nu și-au dezvăluit identitatea. Întrebarea pe care mi-am pus-o este „de ce?". De ce erau ambele persoane atât de disperate să păstreze tăcerea? Existau motive destul de clare pentru *unul* dintre ei, care trebuia să-și țină gura. Dar de ce amândoi. Mi se părea cât se poate de neverosimil ca acești doi oameni să fie complici în cadrul crimei. Așadar? Ce ne rămâne? O posibilitate foarte puternică, după cum o văd eu, ca acești doi oameni să se cunoască unul pe celălalt. Dar, cumva, acest lucru nu mi se părea îndeajuns de concludent. Cei mai mulți oameni nu ascund dovezi și, în mod sigur, nu înșiră minciuni sofisticate, doar pentru că se cunosc unul pe celălalt. Dar dacă între ei doi există vreun motiv vinovat, care îi determină să-și dorească să păstreze într-adevăr liniștea asupra poveștii? Și dacă acest motiv vinovat constă în faptul că se cunosc unul pe celălalt *prea*

bine? Și dacă ei – ca să evităm orice urmă de subtilitate în această privință – au o aventură unul cu celălalt? Situația nu e atât de comodă din punctul lor de vedere, nu-i așa? Cu o crimă pe fundal, nu este deloc comodă.

Lewis își dori să poată trece peste asta.

— Dar hai să ne întoarcem puțin înapoi. La suprafață, dovezile pe care le avem sugerau, literal, că întâlnirea dintre cele două fete și șoferul mașinii fusese pur întâmplătoare: mărturia doamnei Jarman era destul de limpede în acest punct. Acum am descoperit, după nenumărate complicații inutile, cine era șoferul mașinii roșii: Crowther. În declarația sa, el recunoaște că are o aventură cu o altă femeie, și că destinația acestor excursii extraconjugale era Blenheim Park. Mai departe, bazându-ne în continuare pe mărturia lui, urma să o întâlnească pe aleasa inimii în seara de miercuri, 29 septembrie. Din acest punct, acum, o să efectuez un salt în întuneric. Și dacă iubita lui era una dintre fetele pe care le-a luat la autostop?

— Dar..., începu Lewis.

— Nu mă întrerupe, Lewis. Acum, era oare Sylvia Kaye iubita lui? Nu cred. Știm că domnul John Sanders avea o întâlnire, oricât de nesigură, cu Sylvia în seara de 29. Asta nu demonstrează nimic, dar Sylvia este, oricum, opțiunea mai puțin verosimilă dintre cele două. Așadar... am rămas cu cealaltă călătoare a noastră – domnișoara sau doamna X. Este evident din mărturia doamnei Jarman că domnișoara X. părea nerăbdătoare și emoționată, iar eu cred că nimeni nu are de ce să fie nerăbdător și emoționat în privința unui drum la Woodstock decât dacă persoana cu pricina are o întâlnire, mai exact, o întâlnire foarte importantă, fără prea mult timp de pierdut. Crowther ne-a spus că avea la dispoziție cel mult o oră sau așa ceva, îți minte?

— Dar...

Lewis se răzgândi.

— De asemenea, am aflat din spusele doamnei Jarman că Sylvia o cunoștea pe cealaltă fată. A fost povestea aceea cu chicoteala de dimineață după povestea asta. Prin urmare, verificăm locul unde lucrează Sylvia și găsim o scrisoare incredibilă, destul de inexplicabilă, adresată lui Jennifer Coleby, care a devenit preferata mea la pariuri pentru postul de domnișoara X. Recunosc că această unică dovadă – scrisoarea – nu e concludentă; dar merită să ținem cont de ea. Jennifer a noastră este o fată deșteaptă. Are două instrumente pe care le poate pune în funcțiune. Primul: se pare că a petrecut acest timp într-un bar din această parte a Woodstock-ului, în loc de Blenheim Park; a doua oară – ceea ce m-a îngrijorat cu adevărat și încă mă îngrijorează – de ce a trebuit ea să ia autobuzul spre Woodstock sau să facă autostopul, dacă are mașină? Iar, după cum știm, are. Mi se pare un contraargument fatal. Dar oare este? *Mașina mea* a refuzat să pornească miercuri de dimineață pentru că bateria era descărcată. Tu mi-ai spus că ai avut recent câteva pene de cauciuc și ai adăugat că ai putut să le repari. Ai zis că nu ești o femeie bătrână. Acum, nici Jennifer Coleby nu este o femeie bătrână – dar *este femeie*. Dacă a descoperit că mașina ei nu pornește? Ce urma să facă? Ar fi sunat la service. Asta era destul de evident și din acest motiv te-ai dus și tu să-i vezi pe cei de la Barkers, unde n-ai obținut niciun rezultat. Mi s-a părut, totuși, că întrevăd lumina de la capătul tunelului, în această dimineață. Eu aveam o factură pentru bateria mea de la mașină, iar tu mi i-ai menționat pe băieții ăștia de la cauciucuri și baterii. Adevărata întrebare este *când* a descoperit Jennifer că mașina ei nu funcționa? Sigur nu înainte de a ajunge acasă de la muncă, pe la 17:30.

Nu există foarte multe service-uri care să facă mare lucru la o oră ca aceea; tot personalul lor a plecat deja acasă. Dar micii tăi băieți de la cauciucuri și baterii nu cred că țin cont de programul aprobat de sindicate, iar ei sunt demni de verificat. Trebuie să presupun că Jennifer nu a putut convinge pe nimeni să-i repare mașina în acea seară – nu pentru că nu puteau s-o facă, ci pentru că nu puteau s-o facă *la timp*. Poate că nu a descoperit problema până la 18:15 sau 18:30 după-amiaza. Dar cred că a încercat să determine pe cineva să i-o repare și n-a reușit. Ei bine, ce era să facă? Evident, putea să ia autobuzul. Nu s-a văzut niciodată silită să ia autobuzul până atunci, dar a văzut destul de des autobuzele care mergeau spre Woodstock, și de aceea cred că Jennifer a fost fata care a fost văzută la Linia a Cincea în seara când Sylvia a fost omorâtă. Ea s-a întâlnit cu o parteneră de drum nerăbdătoare, Sylvia, iar cele două au decis să facă autostopul. Au trecut pe lângă giratoriu, iar o mașină s-a oprit: mașina lui Crowther. Nu prea este o coincidență, nu-i așa? Și el trebuie să ajungă la Woodstock, și el trebuie să fie acolo aproximativ la aceeași oră ca și Jennifer. Pur și simplu, nu știu dacă și-a dat seama că e ea; se făcuse destul de întuneric. Presupun că da.

Morse se opri.

— Și ce credeți că s-a întâmplat după aceea, domnule?

— Crowther ne-a povestit ce s-a întâmplat pe parcursul următorilor câțiva kilometri.

— Îl credeți?

Morse tăcu îngândurat și nu-i dădu un răspuns imediat. Telefonul sună.

— Nu, spuse Morse. Nu îl cred.

Lewis îl urmări cu privirea pe inspector. Nu putea auzi vorbele rostite la capătul celălalt al liniei. Morse asculta impasibil.

— Vă mulțumesc foarte mult, spuse el în cele din urmă. La ce oră ar fi fost posibil să ajungeți? În regulă. Vă mulțumesc.

Puse receptorul în furcă, iar Lewis îl privi nerăbdător.

— Ei bine, domnule?

— Ți-am spus, Lewis. Ești un geniu.

— Mașina ei *era* defectă?

Morse dădu din cap.

— Domnișoara Jennifer a sunat la compania de livrare a cauciucurilor și a bateriilor Cowley la 18:15 după-amiaza, în seara de miercuri, 29 septembrie. A spus că era urgent – o roată din față foarte dezumflată. Ei n-aveau cum să ajungă acolo până la șapte, iar ea a spus că era prea târziu.

— Facem progrese, domnule.

— Da, într-adevăr. Acum, ce zici de mica noastră călătorie cu autobuzul?

Cei doi bărbați se urcară în autobuzul 4A de la ora 11:35, spre Woodstock. Era pe jumătate gol, iar ei se așezară pe locurile din față ale etajului superior. Morse era tăcut, iar Lewis medita asupra noutăților stupefiante din cadrul anchetei. Autobuzul prinse o viteză acceptabilă și se opri doar de patru ori înainte să ajungă la Woodstock. La ce-a de-a treia oprire, Morse îi trase sergentului său un ghiont în coaste, iar Lewis aruncă o privire pe geam afară, să vadă unde erau. Autobuzul se oprise într-o stație joasă pe șosea, chiar înainte de Begbroke, la o casă mare, cu acoperișul de stuf, cu grădina împânzită cu mese și scaune așezate sub umbrele cu dungi viu colorate; el își lăsă capul în jos până la

marginea inferioară a ferestrei laterale, să vadă numele hanului, și citi cele două cuvinte: *Golden Rose*.

— Interesant? spuse Morse.

— Foarte, ripostă Lewis. Se gândise că era cazul să spună și el ceva.

Coborâră la Woodstock, iar Morse își conduse interlocutorul.

— Ești pregătit de o halbă, domnule sergent?

Intrară în barul de cocktailuri al *Prințului Negru*.

— Bună dimineața, doamnă McFee. Nu vă mai aduceți aminte de mine, presupun.

— Ba îmi aduc aminte foarte bine de dumneavoastră, domnule inspector.

— Ce memorie, spuse McFee.

— Cu ce vă pot servi, domnilor?

În mod evident, nu era amuzată.

— Două halbe din cea mai bună bere amară, vă rugăm.

— Ați venit cu treburi oficiale?

Antipatia ei față de comportamentul lui Morse nu era atât de puternică încât să-i estompeze curiozitatea naturală.

— Nu, nu. Doar o vizită prietenească, să mă mai uit o dată la dumneavoastră.

Era într-o dispoziție bună în dimineața asta, își spuse Lewis.

— Am văzut din ziar că sperați să..., bâjbâi ea după cuvinte.

— Facem progrese, nu-i așa, domnule sergent?

— O, da, spuse Lewis.

Până la urmă, și el era la fel de implicat în investigațiile acelea intensive.

— Nu vă dau oamenii ăștia niciodată câteva ore libere? întrebă Morse.

— Ah, sunt foarte buni, sincer.

Începea să se îmblânzească puțin în privința lui; era întotdeauna drăguț să i se readucă aminte cât de mult muncește.

— De fapt, am seara asta, sâmbăta și duminica liberă.

— Unde ne ducem? întrebă Morse.

Gazda zâmbi cu o atitudine profesionistă.

— Unde propuneți, domnule inspector?

„Bravo ție, fata mea!" gândi Lewis.

Morse solicită meniul și îl studie destul de amănunțit.

— Cum e mâncarea aici? întrebă Morse.

— De ce nu o încercați?

Morse păru să mediteze asupra acestei posibilități, dar, în loc de asta, întrebă dacă nu cumva se găsea un chioșc bun de pește cu cartofi prăjiți prin apropiere. Nu se găsea. Mai mulți clienți intrară în bar, iar polițiștii plecară prin ieșirea laterală și se îndreptară spre curse. În dreapta lor, o mașină stătea cu caroseria direct pe sol, cu cele două roți din față lipsă. Sub ea, ferit în mod convenabil de lubrifiant și de ulei, și mânuind o cheie de piulițe impresionantă, se afla proprietarul *Prințului Negru*, iar alături de el, trusa demontabilă cu unelte care găzduise atât de recent un levier lung și greu.

Neobservat de Morse și Lewis în timp ce aceștia plecau din clădire, un bărbat tânăr intră în bar și-și comandă o apă tonică. Din câte se părea, domnul John Sanders izbutise să-și revină îndeajuns de bine după accesele sale de febră cu tremurături și se alăturase din nou vieții sociale din Woodstock, chiar dacă nu-și reluase încă serviciul din subordinea domnilor Chalkley și Fiii.

În timpul drumului de întoarcere, Morse păru profund acaparat de orarul unui autobuz din Midland Counties și de o hartă a Oxfordului de Nord. Din când în când, se uita la ceasul de la mînă și făcea consemnări scurte în carnețel. Lui Lewis i se făcuse foame. Regreta absența chioșcului de pește și cartofi prăjiți.

CAPITOLUL AL DOUĂZECI ȘI UNULEA

Vineri, 15 octombrie, după amiaza

Un plic voluminos, cu eticheta „confidențial" sosi pe biroul lui Morse la ora 15:30 în acea după-amiază – „din partea directorului". Acesta făcuse o treabă foarte minuțioasă și foarte aprofundată, acest lucru era cât se poate de limpede. Din câte rezulta, erau în total nouăzeci și trei de mașini de scris la colegiul Lonsdale. Cele mai multe dintre ele aparțineau colegiului și ajunseseră, prin diverse metode, în camerele colegilor; iar douăzeci și ceva erau deținute personal de membri ai colegiului. Nouăzeci și trei de foi de hârtie, numerotate, erau aranjate impecabil sub un clips metalic. Alte două foi, capsate laolaltă, ofereau explicații pentru mostrele dactilografiate și, destul de previzibil, mașina de scris a directorului fusese desemnată cu numărul 1. Morse frunzări foile. Urma să fie o muncă mai consistentă decât crezuse; și-i sună pe băieții de la laborator. Află că va dura o oră sau așa ceva.

Lewis își petrecuse cea mai mare parte a după-amiezii bătându-și la mașină rapoartele și nu reveni în biroul lui Morse mai devreme de ora 16:15.

— Sperai să ai sfârșitul de săptămână liber, Lewis?

— Nu dacă aveți dumneavoastră nevoie de mine pentru ceva anume, domnule.

— Mă tem că avem destul de multă muncă. Cred că a sosit timpul să avem o confruntare mică, nu crezi?

— Confruntare?

— Da. O confruntare mică și blândă între o anumită domnișoară Coleby și un anumit domn Crowther. Ce părere ai?

— Ar putea limpezi cât de cât apele.

— Da-aa. Crezi că șandramaua ar putea produce patru cești curate pentru cafea, mâine dimineață?

— Vreți să fiu și eu alături de dumneavoastră?

— Suntem o echipă, Lewis, fiule. Ți-am mai spus asta și altădată.

Morse sună la Town and Gown și-l ceru la telefon pe domnul Palmer.

— Cine oi spune că-l caută?

Era micuța și ceremonioasa Judith.

— Domnul Plod, răspunse Morse.

— Stați pă fir, vă rog, domnule Plod... v-am mutat.

— Nu cred că v-am înțeles foarte bine numele, domnule. Aici Palmer.

— Morse. Inspectorul Morse.

Ce fată proastă!

— Aș dori să schimb câteva cuvinte cu domnișoara Coleby. Confidențial. Mă întreb dacă...

Palmer îl întrerupse.

— Îmi pare îngrozitor de rău, domnule inspector. Nu e aici în această după-amiază. A vrut să-și petreacă un sfârșit de săptămână lung la Londra și... ei, bine, oferim din când în când un pic de ăăă... flexibilitate, mă înțelegeți. Uneori ajută la funcționarea ăăă... lină a...

— Londra, așa ați spus?

— Da. Mi-a zis că se duce să-și petreacă sfârșitul de săptămână cu câțiva prieteni. A luat trenul de la ora prânzului.

— A lăsat cumva o adresă?

— Îmi pare rău. Nu cred că a făcut lucrul ăsta. Aș putea încerca să ăăă...

— Nu. Nu vă deranjați.

— Pot să-i transmit un mesaj?

— Nu. O să iau legătura cu ea când se întoarce.

Poate că o va vedea din nou pe Sue.

— Când se întoarce, apropo?

— Nu știu exact. Duminică seara, presupun.

— În regulă. Ei bine, vă mulțumesc.

— Îmi pare rău că n-am putut fi...

— Nu este vina dumneavoastră.

Morse închise telefonul cu mult mai puțină curtoazie decât ar fi fost normal.

— Una dintre păsările noastre a zburat, Lewis.

Își îndreptă atenția spre Bernard Crowther și decise să încerce întâi la colegiu.

— Cabina portarului.

— Puteți să-mi faceți legătura cu birourile domnului Crowther, vă rog?

— Doar un moment, domnule.

Morse bătu darabana pe masă cu degetele mâinii stângi. Haide!

— Mai sunteți acolo, domnule?

— Da, mai sunt aici.

— Mă tem că nu răspunde, domnule.

— E oare în colegiu în după-amiaza asta?

— L-am văzut de dimineață, domnule. Numai un minut.

Trei minute mai târziu, Morse începu să se întrebe dacă nenorocitul ăla de portar pornise într-o plimbare agale în jurul cvartalului.

— Mai sunteți pe fir, domnule?

— Da, deocamdată.

— E plecat undeva, domnule, pe durata weekendului. E nu știu ce fel de conferință.

— Și nu știți când urmează să se întoarcă?

— Îmi cer scuze, domnule. Doriți să vă transfer la secretariatul colegiului?

— Nu, nu vă deranjați. O să revin mai târziu.

— Vă mulțumesc, domnule.

Morse ținu receptorul în mână timp de câteva secunde, apoi îl așeză la loc cu cea mai mare precauție.

— Mă întreb... Mă întreb.

Părea pierdut în gânduri.

— Se pare că *ambele* păsări ale noastre și-au luat zborul, domnule.

— Mă întreb dacă acea conferință are loc la Londra.

— Nu credeți...?

— Nu mai știu ce să cred, spuse Morse.

Nu știu ce să mai creadă nici când, o jumătate de oră mai târziu, primi un telefon cu descoperirile laboratorului. Lewis urmări reacțiile bizare ale inspectorului.

— Sunteți siguri...? Sunteți siguri...? Da. Bine, multe mulțumiri. Le poți aduce până aici? Bine. Vă mulțumesc.

— Lewis, vei avea parte de o surpriză.

— În legătură cu biletul?

— Da. În legătură cu biletul – biletul pe care cineva l-a scris tinerei doamne care-și vizitează acum „câțiva prieteni" în Londra. Mi-au zis că au aflat a cui este mașina de scris.

— Și a cui este?

— Asta mă nedumerește. Nu am auzit niciodată de el până acum! Este un domn Peter Newlove.

— Și cine este domnul Peter Newlove?

— A sosit momentul să aflăm.

Sună la Lonsdale College pentru a doua oară în acea după-amiază și-l găsi pe același portar dat cu încetinitorul, prezidând asupra gheretei.

— Domnul Newlove, domnule? Nu, mă tem că nici el nu mai e în colegiu. Stați să verific în registru... Nu, domnule.

E liber până lunea. Pot să-i transmit un mesaj? Nu? În regulă. O zi bună, domnule.

— Ei bine, cam asta ar fi, spuse Morse. Toate păsările noastre și-au luat zborul. Iar eu nu mai văd de ce să pierdem timpul aici, tu ce părere ai, Lewis?

Nici Lewis nu vedea rostul.

— Dă-mi voie doar să fac puțină ordine prin mizeria asta, spuse Morse.

Lewis adună într-un teanc hârtiile din jumătatea lui de masă – fotografiile Sylviei Kaye și diagramele atent desenate ale curții *Prințului Negru*, completate cu însemnări făcute cu un scris subțire, mărunt, cu detalii despre tot ce se găsea în interior. Se uită din nou la prim-planurile fetei omorâte care zăcea pe jos, și simți un impuls patern, protector, să acopere goliciunea brutală a trupului ei frumos.

— Mi-ar plăcea să-l prind pe nemernicul care a făcut asta, murmură el.

— Ce este acolo?

Morse îi luă fotografiile din mână.

— Trebuie să fie un maniac sexual, nu vi se pare, domnule? Să-i smulgă hainele în halul ăsta și s-o lase așa, în văzul oricui și al tuturor. Dumnezeule, ce mult mi-aș fi dorit să știu cine era!

— O, nu cred că e foarte dificil să răspunzi la asta, spuse Morse.

Lewis se uită la el nevenindu-i să creadă.

— Vreți să spuneți că dumneavoastră *știți*?

Morse dădu încet din cap și încuie înapoi în dulap dosarul Sylviei Kaye.

PARTEA A TREIA

În căutarea unui criminal

CAPITOLUL AL DOUĂZECI ȘI DOILEA

Duminică, 17 octombrie

Sue îl conduse pe David până la trenul de Birmingham, duminică seara la 19:13. Îi mărturisi cât de încântător fusese sfârșitul de săptămână – și, într-adevăr, așa fusese. Sâmbăta, se duseseră la cinema, savuraseră o cină chinezească delicioasă și, în general, se bucuraseră de fiecare clipă petrecută împreună. Petrecuseră cea mai mare parte a zilei de duminică la Headington, acasă la părinții lui David, niște oameni agreabili și cu inima caldă, îndeajuns de inteligenți încât să-i lase singuri pe cei doi îndrăgostiți în cea mai mare parte a zilei. Sperau să se căsătorească la un moment dat în decursul toamnei următoare, după ce David își termina anul de cercetare postuniversitară în metalurgie de la Universitatea din Warwick. El spera (pentru că fusese admis printre primii) să obțină un post de conferențiar pe undeva, iar Sue îl încuraja: ar fi preferat să fie măritată cu un cadru universitar decât cu un chimist industrial sau orice altceva puteau deveni metalurgiștii. Se gândi că acesta era singurul amănunt legat de David pe care nu-l putea aproba din toată inima – opțiunea lui pentru metalurgie. Acest lucru se datora probabil anilor ei de școală și dezgustului pe care îl simțise întotdeauna printre mirosurile și aschiile argintii ale magazinului de piese metalice. Și mai era și *problema* cu mâinile oamenilor care lucrau cu metal: căpătau

un fel de murdărie infiltrată, indiferent de insistența cu care erau frecate.

Trenul mai stătu câteva minute în stația din Oxford, iar Sue îl sărută pe David din tot sufletul, fără rețineri, în timp ce el se apleca pe fereastra unui compartiment gol.

— A fost o plăcere să te reîntâlnesc, iubita mea, spuse David.

— Minunat.

— Te-ai simțit bine, nu-i așa?

— Bineînțeles că da.

Sue râse cu voioșie.

— De ce Dumnezeu m-ai întrebat chestia asta?

David zâmbi.

— E plăcut să știu, atâta tot.

Se mai sărutară o dată, apoi Sue îl însoți pe jos câțiva metri, în timp ce trenul pornea.

— Ne vedem peste două săptămâni. Nu uita să-mi scrii.

— Nu voi uita, spuse Sue. La revedere.

Îi făcu semn cu mâna până când trenul se îndepărtă de peron și îl urmări șerpuind pe șine spre nord. Lumina roșie de pe ultimul vagon clipea și-i făcea cu ochiul în întunericul din ce în ce mai profund.

Ea se întoarse agale, pe peron, apoi o luă prin pasajul subteran și, după aceea, urcă pe barajul din partea opusă. Își predă biletul de însoțitor al pasagerului și se întoarse spre Carfax. Aici, se văzu silită să aștepte o jumătate de oră până când veni un autobuz cu numărul 2, și se făcu ora 8 înainte să coboare în partea de nord a Oxfordului. Traversă strada, apoi, cu capul plecat, o luă pe Charlton Road și se gândi la evenimentele ultimelor două zile. N-avea cum să-i fi spus lui David despre seara de miercuri. Nu era nimic de spus până la urmă, nu-i așa? Nu fusese decât o greșeală

infimă. Presupunea că toți oamenii din această lume își aveau momentele lor prostești – chiar și cei logodiți – și existau câteva lucruri care, pur și simplu, nu puteau fi spuse. Nu era vorba că David ar fi fost gelos; nu era absolut deloc genul ăla – David cel blând, cumpănit, echilibrat. Poate că nu ar fi deranjat-o ca el să fie puțin gelos. Dar știa, sau i se părea că știe, că nu era; ea avea capacitatea de a detecta gelozia de la un kilometru. Se gândi la Morse. Fusese, într-adevăr, foarte îndrăzneață cu doctorul Eyres la hotelul Sheridan, iar Morse fusese gelos – o gelozie crâncenă, violentă. Adorase în secret să-i stârnească gelozia, până când... Ei, bine, nu se va mai gândi la el... Dar nu plânsese niciodată din cauza lui David... Se întrebă dacă Morse o crezuse atunci când ea spusese că va plânge în acea noapte de miercuri până când va adormi. Spera că o crezuse, pentru că fusese adevărat. Iar făcea chestia asta: începea un gând cu David și ajungea la *el*. El probabil că nu se mai gândise nicio clipă la ea... David! Acesta era bărbatul ei. Căsătorită cu David, va putea fi fericită, în sfârșit. Căsătoria. Un pas mare, așa spunea toată lumea. Dar, acum, ea avea douăzeci și trei de ani... Spera că Morse îi mai devotase măcar un singur gând... Uită-l!

Dar nu urma să i se permită să-l uite. Când ajunse acasă, văzu Lancia în fața ușii. Inima începu să-i bată cu putere, iar un val de bucurie involuntară i se revărsă în sânge. Intră în casă și se duse direct în camera de zi. El se afla acolo; era așezat și discuta cu Mary. Se ridică în picioare la intrarea ei.

— Bună.

— Bună, spuse ea slab.

— De fapt, venisem să o vizitez pe domnișoara Coleby, dar înțeleg că ea nu se va mai întoarce o vreme. Și atunci am purtat o conversație mică și încântătoare cu Mary.

Mary, într-adevăr! Devoratoarea asta mică de bărbați, bondoacă și pistruiată! De ce nu pleci, Mary? Mary, de ce nu ne lași singuri, măcar pentru câteva minute? Te rog! Se simți înfricoșător de geloasă. Dar Mary părea foarte captivată de fermecătorul inspector și nu vădea niciun semn al vreunei înfrângeri iminente. Sue, care continua să-și poarte haina de vară, stătea pe brațul unui fotoliu, încercând să controleze valul de disperare care amenința s-o înghită.

Se auzi spunând:

— O să ia trenul de la 20:15, care vine dinspre Paddington, cred eu. Probabil că o să ajungă aici pe la ora zece.

Asta însemna două ore. Două ore lungi și late. Măcar dacă Mary ar pleca! El ar putea s-o invite în oraș, să bea ceva, și ar putea discuta. Dar valul o trecu din cap până-n picioare, iar ea ieși din cameră și o rupse la fugă în sus pe scări. Morse se ridică în timp ce ea pleca și-i mulțumi lui Mary pentru ospitalitate. Apoi, în timp ce deschidea ușa de la intrare, se întoarse din nou spre ea. Poate s-o invite pe Sue să coboare pentru o secundă? Ar dori să schimbe câteva cuvinte, rapid, cu ea. Și Mary dispăru la etaj și, slavă Domnului, eliberă terenul. Morse ieși pe aleea betonată, iar Sue apăru în cadrul ușii. Se opri acolo.

— Doreai să-mi spui ceva, inspectore?

— Care e camera în care dormi, Sue?

Ea ieși pe ușă și se opri alături de el. Brațul ei se frecă de al lui în timp ce ea îi indică fereastra care se afla chiar deasupra ușii din față, iar Morse simți o durere spasmodică între tâmple. El nu era un bărbat înalt, iar ea aproape că avea aceeași înălțime ca și el în pantofii cu tocuri foarte mari, de tip platformă, pe care-i purta. Ea își lăsă brațul în jos, iar mâinile lor se atinseră într-un mod întâmplător, magnific. Lasă-ți mâna acolo, Sue. Las-o acolo, dragostea mea. Simți

tresărirea electrică a contactului și își plimbă vârfurile degetelor de-a lungul încheieturii ei, blând și delicat.

— De ce vrei să știi lucrul ăsta?

Vocea ei era răgușită și întretăiată.

— Nu știu. Presupun că, dacă trec pe stradă și o să văd lumină la fereastra ta, o să știu că tu ești acolo.

Sue nu mai putu să suporte. Își îndepărtă mâna de a lui și se întoarse.

— Ai venit s-o vezi pe Jennifer, de fapt?

— Da.

— Îi voi transmite, desigur – când apare.

Morse dădu din cap.

— Crezi că are vreo legătură cu povestea din Woodstock, nu-i așa?

— Ceva, se poate.

Mai stătură așa, în tăcere, un minut. Sue purta o rochie fără mâneci și încerca să nu tremure.

— Ei, bine, ar fi mai bine să plec.

— Atunci, noapte bună.

— Noapte bună.

El se întoarse spre poartă și aproape că ajunse acolo, când se întoarse iar.

— Sue?

Sue stătea în pragul ușii.

— Da.

El porni înapoi spre ea.

— Sue, ți-ar plăcea să mergem puțin la plimbare?

— Ah...

Nu reuși să spună mai mult. Își încolăci brațele în jurul lui, plânse de bucurie pe umărul lui și niciunul dintre ei nu auzi poarta de la intrare deschizându-se:

— Îmi permiteți, vă rog? spuse o voce clară, cu o pronunție impecabilă; apoi, Jennifer Coleby trecu țintă pe lângă ei și intră în casă.

Și ceilalți rătăcitori se întorceau chiar în aceste momente. Bernard Crowther revenise de la Londra cu același tren ca și Jennifer Coleby; dar călătoriseră în vagoane separate ale trenului, și nimeni dintre cei care i-au văzut coborând pe peronul cu numărul 2 nu ar fi putut nutri nici măcar cea mai vagă bănuială că acești doi oameni erau conștienți unul de existența celuilalt.

Cam la aceeași oră, Peter Newlove își lua rămas-bun de la o fată radioasă, cu părul roșu, pe Church Street din Woodstock. Se mai sărutară o dată cu promptitudine și cu un nesaț evident.

— Ținem legătura, Gaye.

— Așa să faci – și îți mulțumesc încă o dată.

Fusese un sfârșit de săptămână scump; de fapt, foarte scump. Dar, după părerea lui Peter Newlove, meritase aproape și ultimul bănuț.

CAPITOLUL AL DOUĂZECI ŞI TREILEA

Luni, 18 octombrie

În dimineața de luni, Morse decise că, oricât de stânjenitor urma să fie, el avea o datorie de executat. Cât de mult se temea de ea, totuși! Sosise marele moment, deznodământul cazului (era cât se poate de încrezător în privința asta), și totuși, se simțea de parcă el însuși ar fi fost vinovatul. Lewis o aduse pe Jennifer Coleby cu propria lui mașină; Morse simțea că ar putea s-o scutească de intruziunile oficiale. Bernard Crowther spusese că își va asigura el însuși transportul, dacă era în regulă. Era. Morse încercă să se gândească la abordările cele mai adecvate, dar concentrarea sa începuse să decadă întristător. Hotărî să lase lucrurile să decurgă de la sine.

Crowther sosi la 10:25, cu cinci minute mai devreme, iar Morse îi turnă cafea și-i puse câteva întrebări neprotocolare despre „conferință".

— Ah. Povestea obișnuită, știți cum e. O plictiseală infinită, spuse Crowther.

— Dar despre ce a fost vorba exact?

— Despre admiterile la universități. Dezbateri privind complicațiile legate de cerințele aferente nivelului A. Nu suntem foarte populari pe la Consiliul Școlilor, să știți. Ei cred că Oxfordul este ultimul bastion al elitismului academic. Și totuși, presupun că aceasta este, într-adevăr...

Nu mai avu ocazia să-și detalieze tema. Lewis intră, însoțit de Jennifer Coleby, iar Crowther se ridică în picioare.

— Dumneavoastră vă cunoașteți unul pe celălalt? întrebă Morse.

Nu exista nicio urmă de cinism în vocea lui. În mod ciudat, sau cel puțin așa i se păru lui Morse, Jennifer și Crowther își strânseră mâna. Schimbară câte un „Bună dimineața!", iar Morse, puțin cam încurcat, turnă încă două cafele.

— Așadar, dumneavoastră *chiar* vă cunoașteți unul pe celălalt?

Tonul lui părea mai degrabă nesigur.

— Locuim destul de aproape unul de celălalt, nu-i așa, domnule Crowther?

— Ba da, așa e. Și v-am întâlnit adeseori în autobuz. Este domnișoara Coleby, cred, nu-i așa? Ați trecut pe la mine în calitate de susținător SPCC[21].

Jennifer dădu din cap.

Morse se ridică și oferi zaharnița tuturor celor din jur. Simțea că nu poate sta liniștit pe scaun.

În timpul următoarelor câteva minute, Lewis se simți obligat să se întrebe dacă inspectorul își pierduse complet controlul. Acesta scoase o serie de „îîîmmm" și de „ăăă", apoi zise:

— Să fiu sincer cu dumneavoastră...

Apoi:

— Avem anumite motive să presupunem...

Și în cele din urmă izbuti să le sugereze perechii de principali suspecți, pe un ton de parcă se pregătea să le ceară scuze, că era posibil ca ei doi să fi avut o aventură unul cu celălalt.

Jennifer aproape că izbucni în hohote de râs, iar Bernard zâmbi timid. El fu acela care vorbi primul.

---

[21] Societatea Pentru Prevenirea Cruzimii față de Copii.

— Vă spun sigur că sunt foarte flatat, domnule inspector, și poate că îmi doresc foarte mult *să fi avut* o relație secretă cu domnișoara Coleby. Dar mă tem că răspunsul este „nu". Ce altceva mai doriți să știți?

— Domnișoara Coleby?

— Cred că am discutat cu domnul Crowther de două ori în viață, până acum – să-i cer câte o donație pentru SPCC. Uneori, îl întâlnesc în autobuzul care merge spre oraș – urcăm și coborâm la aceleași stații. Dar cred că el urcă adeseori la etaj, iar eu nu fac niciodată acest lucru. Urăsc mirosul de tutun.

Morse, care își fuma a treia țigară, simți din nou că se pusese în cea mai proastă lumină în ochii lui Jennifer Coleby. Se întoarse spre Crowther.

— Trebuie să vă pun această întrebare, domnule. Vă rog să vă gândiți cu mare atenție înainte să răspundeți și să vă amintiți că sunteți aici în legătură cu o crimă, asasinarea unei fete care a călătorit în mașina dumneavoastră.

Morse remarcă expresia surprinsă de pe chipul lui Jennifer.

— A fost domnișoara Coleby cealaltă pasageră pe care ați luat-o în mașină, în acea noapte?

Bernard ripostă cu o promptitudine și o convingere care îl încurcară pe Morse într-un mod dureros.

— Nu, domnule inspector, n-a fost. Puteți fi complet sigur de chestia asta.

— Iar dumneavoastră, domnișoară Coleby, infirmați că ați fost cealaltă pasageră din mașina domnului Crowther?

— Da, infirm. Cu fermitate.

Morse își goli ceașca de cafea.

— Doriți să semnăm ceva, domnule inspector?

Pe chipul lui Jennifer apăruse un cinism profund.

Morse clătină din cap.

— Nu, sergentul Lewis a consemnat ceea ce a spus fiecare dintre dumneavoastră. Mai am o întrebare, totuși, domnișoară Coleby, dacă nu vă supărați. Îmi puteți da adresa prietenilor cu care v-ați petrecut timpul la Londra în acest weekend?

Jennifer scoase un plic alb din poșetă și scrise o adresă din Lancaster Gardens. După ce se mai gândi puțin, adăugă și numărul de telefon și-i înmână plicul lui Morse.

— Mint – amândoi! spuse Morse după plecarea lor.

Crowther trebuia să ajungă până în centrul orașului, de aceea se oferise galant s-o ducă până acolo cu mașina și pe tovarășa lui de suspiciuni. Morse se întrebă despre ce urmau să discute. Lewis nu spusese nimic.

— M-ai auzit?

Morse era supărat.

— Da, domnule.

— Am spus că sunt o pereche de mincinoși de mâna a-ntâia. MINCINOȘI.

Lewis rămase tăcut. Își zise în gând că inspectorul greșea; greșea teribil. Nici el nu era străin de interogatorii cu mincinoși, și avea convingerea fermă că atât Crowther, cât și Coleby spuneau adevărul, pur și simplu.

Morse îl privi cu asprime pe sergentul său.

— Haide! Dă-i drumul!

— La ce vă referiți, domnule?

— La ce mă refer? Știi la ce mă refer. Crezi că sunt al dracu' de dus cu pluta, nu-i așa? Crezi că-mi lipsește o doagă. Ești dispus să crezi tot ce spune restul lumii, dar nu mă crezi *pe mine*. Haide. Spune-mi! Vreau să știu.

Lewis era tulburat. Nu știa ce să spună, iar Morse își pierdea ultimele rămășițe ale autocontrolului, ochii îi străluceau și vocea lui devenea din ce în ce mai încrâncenată, ucigașă.

— Haide. Spune-mi. Ai auzit ce ți-am zis: vreau să știu!

Lewis se uită la el și văzu înfrângerea amară în ochii inspectorului. Își dori să fi putut îndrepta lucrurile, dar nu avea cum. Aceasta fuseseră calitățile sale care îl determinaseră pe Morse să-l îndrăgească de la bun început: sinceritatea înnăscută și integritatea.

— Cred că greșiți, domnule.

Îi luase mult să o spună, dar o spusese, și ar fi meritat o reacție mai bună decât riposta crudă a lui Morse:

— Crezi că greșesc? Ei bine, dă-mi voie să-ți spun ceva, Lewis. Dacă cineva greșește aici, nu eu sunt acela – ci *tu*. Poți înțelege chestia asta? TU, nu eu. Dacă nu dispui de atâta minte, încât să vezi că astea două broaște râioase *mint*, mint să-și salveze pielea, n-ar trebui să lucrezi la cazul ăsta. M-ai auzit? *N-ar trebui să lucrezi la cazul ăsta.*

Morse se simți profund rănit; dar nu pentru sine însuși.

— Poate că ar trebui să aveți pe altcineva cu dumneavoastră, domnule. În acest caz, vreau să spun.

— Poate că ai dreptate.

Morse începuse să se calmeze, iar Lewis simțea acest lucru.

— Mai e și tipul ăsta, Newlove, domnule. N-ar trebui să...

— Newlove? Cine dracu' e el?

Lewis spusese un lucru nepotrivit, iar furia și frustrarea latentă a lui Morse izbucniră din nou, și nu se mai calmară.

— Newlove? Nu am auzit de afurisitul ăsta de om până acum. În regulă – are o mașină de scris. Ăsta nu e un păcat, nu-i așa? Nu el a scris acea scrisoare. CROWTHER A FĂCUT-O. Iar dacă nu sesizezi chestia asta, probabil că ești orb ca o cârtiță!...

— Dar nu credeți...

— Hai, cară-te, Lewis. Mă plictisești.

— Asta înseamnă că sunt exclus din anchetarea cazului, domnule?

— Nu știu. Nu-mi pasă. Pur și simplu, cară-te și lasă-mă în pace.

Lewis plecă și-l lăsă singur.

Telefonul sună câteva minute mai târziu. Morse ridică receptorul și-și goli mintea de orice altceva.

— Nu sunt aici, pufni el, am plecat acasă.

Trânti receptorul și se așeză, frământându-se teribil în interior. O uitase până și pe Sue. Ultimul castel se prăbușise în cele din urmă. Deși rezistase atât de mult timp potopului, acum nu mai era decât o grămăjoară aplatizată de nisip fără formă. Dar, taman în clipa în care acesta cădea, o explicație stranie îi răsărea în minte. Se ridică de pe scaunul de piele, deschise dulapul și scoase dosarul Sylviei Kaye. Îl deschise la început și continuă să-l citească, până după-amiază, târziu, când umbrele se întinseră peste toată încăperea, iar lui îi fu greu să mai descifreze cuvintele. O idee nouă și înfiorătoare se născu în profunzimile minții lui chinuite.

Știrile dramatice sosiră la șapte și un sfert. Margaret Crowther se sinucisese.

CAPITOLUL AL DOUĂZECI ȘI PATRULEA

Luni, 18 octombrie

După ce o lăsă pe Jennifer Coleby pe High Street, Bernard Crowther fu îndeajuns de norocos încât să găsească un spațiu de parcare pe Bear Lane. Nici măcar profesorilor nu li se mai permitea acum să parcheze în fața colegiului. Luă prânzul în Sala Comună a Seniorilor și-și petrecu după-amiaza și primele ore ale serii lucrând. Ambii copii erau plecați pentru o săptămână într-o tabără școlară, în Whitham Woods, aflat în apropiere. În asemenea destinații, tradiția era ca părinții să-și viziteze copiii într-o seară din timpul săptămânii, dar tinerii Crowther le spuseseră părinților lor să nu se deranjeze; și asta fusese tot. Cel puțin, urma să fie o șansă pentru Bernard și Margaret să aibă parte de câteva mese decente, în locul inevitabililor cartofi prăjiți și al sosului de roșii cu orice.

Bernard plecă de la colegiu pe la orele șase și douăzeci. Străzile începeau să se elibereze din nou, iar el putu circula liber până acasă. Deschise ușa cu cheia și își agăță haina în cui. Un miros ciudat. Benzină?

— Margaret?

Își lăsă servieta în camera de zi.

— Margaret?

Se duse până la bucătărie și găsi ușa încuiată.

— Margaret!

Încercă să forțeze mânerul ușii de la bucătărie, dar aceasta fusese bine zăvorâtă din partea opusă. El bătu cu pumnii în ușă.

— Margaret! Margaret! Ești înăuntru?

Acum simțea mai clar mirosul de gaz. Gura i se uscă complet, iar în vocea lui se răsfrânse o panică teribilă:

— MARGARET!

Dădu năvală prin ușa din față, apoi prin poarta laterală și încercă ușa din spate. Era încuiată. Începu să scâncească, precum un copil. Aruncă o privire în bucătărie, prin fereastra mare de deasupra chiuvetei. Lumina era aprinsă și, pentru o fracțiune de secundă, ultimul licăr de speranță se aprinse, sclipi, apoi se stinse. Imaginea suprarealistă care i se înfățișă era atât de ireală și neverosimilă, încât i se imprimă mecanic pe retina ochilor, ca un tablou fără sens – un peisaj lipsit de importanță – un model făurit din ceară, cu ochi strălucitori și culori sclipitoare, cu un zâmbet fix și încremenit. Oare ce făcea, întinsă pe podea în acest fel? Curăța cuptorul?

El ridică o cărămidă, aflată de o parte a peretelui, sparse o diviziune a ferestrei și se răni adânc la degete în timp ce băga mâna prin spărtură, căutând cârligul, pentru a deschide fereastra din interior. Mirosul dezgustător de gaz îl izbi cu un impact aproape fizic și trecură câteva secunde înainte ca, ținându-și batista la nas, să se cațăre stângaci pe fereastră și să oprească gazul. Capul lui Margaret se afla în interiorul cuptorului, sprijinit de o pernă moale și roșie. Într-un mod năuc, irațional, își spuse că ar trebui să pună perna înapoi la locul ei obișnuit: era de pe canapeaua din camera de zi. Privi cu ochi șocați, ca de zombi, în jos spre tăieturile neregulate de pe mâini și le tamponă mecanic cu batista. Văzu banda adezivă maronie care acoperea spațiile de la marginile

ușii și de la glafurile ferestrelor; observă că Margaret tăiase capetele la fel de drept, cum o făcea întotdeauna când împacheta cadourile, în zilele de naștere ale copiilor. Copiii! Slavă Domnului, erau plecați! Văzu foarfecele pe suprafața de email a mașinii de spălat și, ca un automat, îl luă și îl puse în sertar. Mirosul era în continuare cumplit de respingător, iar el simți cum voma îi urcă din abdomen în sus. Și, acum, oroarea întregii scene i se infiltra treptat în minte, ca o baltă de cerneală într-o sugativă. Își dădu seama că ea murise.

Descuie ușa bucătăriei, apucă telefonul din hol și, cu o voce stupefiată, de om care nu înțelegea nimic, solicită legătura cu poliția. O scrisoare adresată lui se afla lângă cartea de telefoane. O ridică, o băgă în buzunarul de la piept și se întoarse în bucătărie.

Zece minute mai târziu, poliția îl găsi acolo, așezat pe podea lângă soția sa, cu mâna în părul ei, cu ochii pustii și fără expresie. Nu reacționase la țârâitul strident al soneriei de la ușa principală.

Morse sosi cu numai câteva minute după mașina poliției și ambulanță. Inspectorul Bell de la poliția orașului Oxford fusese acela care îl chemase pe Morse; Crowther insistase asupra acestui fapt. Cei doi inspectori se întâlniseră de mai multe ori în trecut, iar acum, rămaseră în hol, discutând pe un ton scăzut. Bernard fusese îndepărtat din bucătărie, fără să opună rezistență, de un medic al poliției, și acum stătea în camera de zi, cu capul scufundat în palme. Părea inconștient de ceea ce se întâmpla sau de lucrurile care se vorbeau, dar, când Morse intră în hol, păru să reînvie la viață.

— Bună ziua, domnule inspector.

Morse își puse mâna pe umărul lui Crowther, dar nu-i trecu prin minte nimic de spus care ar fi putut fi de folos. Nimic nu l-ar fi putut ajuta.

— A lăsat chestia asta, domnule inspector.

Bernard bägă mâna în buzunarul de la piept și scoase scrisoarea nedesfăcută.

— E pentru dumneavoastră, să știți, domnule; vi se adresează, nu e pentru mine, spuse Morse cu blândețe.

— Știu. Dar citiți-o. Eu nu pot.

Își lăsă din nou capul în palme și suspină în tăcere.

Morse aruncă o privire întrebătoare spre colegul său inspector. Acesta dădu din cap, iar Morse deschise cu grijă scrisoarea.

„Dragă Bernard,

Când o să citești această scrisoare, eu voi fi moartă. Știu ce o să însemne asta pentru tine și pentru copii, iar ăsta e singurul lucru care m-a reținut să n-o fac mai devreme – dar nu mai pot suporta această viață. Mi se pare atât de dificil să-mi găsesc cuvintele, dar vreau să știi că nu e vina ta. N-am fost pentru tine tot ce ar fi trebuit să fie o soție pentru soțul ei și am fost un eșec lamentabil în calitate de mamă; totul s-a acumulat și eu tânjesc după odihnă și pace, într-un loc îndepărtat de toate astea. Pur și simplu, nu pot să mai rezist.

Îmi dau seama cât sunt de egoistă și știu că nu fac decât să fug de toate. Dar o să înnebunesc dacă nu scap. Trebuie să evadez, nu am curajul să mai înfrunt toate lucrurile astea.

Pe biroul tău, o să găsești socotelile casei. Toate facturile sunt achitate, mai puțin a domnului Anderson pentru

curățarea merilor de uscături. Îi datorăm cinci lire, dar nu i-am putut găsi adresa.

Mă gândesc la vremurile de altădată, când am fost atât de fericiți. Nimeni nu ni le poate lua. Ai grijă de copii. E vina mea, nu a lor. Mă rog să nu ai o părere prea proastă despre mine și să mă poți ierta.

Margaret."

Nu va fi o mare consolare, dar Crowther trebuia să se confrunte cu ea într-o bună zi.

— Vă rog, citiți-o, domnule.

Bernard o citi, dar nu-și dezvălui nicio emoție. Disperarea lui nu putea găsi prăpăstii mai adânci.

— Ce va fi cu copiii? întrebă el într-un târziu.

— Nu vă faceți probleme în privința asta. Vom avea noi grijă de tot.

Medicul poliției vorbea pe un ton energic. Nu-i erau străine astfel de situații și cunoștea procedura de la acest punct încolo. Ceea ce putea el să facă nu era mare lucru – dar era, totuși, ceva.

— Ascultați, domnule, aș dori să luați...

— Ce va fi cu copiii?

Era un om zdruncinat, distrus, iar Morse îl lăsă în îngrijirile doctorului. Se retrase, împreună cu Bell, până în încăperea cea mare și observă lista conturilor, a asigurărilor, a plăților ipotecare și a acțiunilor la bursă pe care Margaret le lăsase atât de ordonat așezate pe birou, sub un prespapier. Dar nu le atinse. Acestea erau chestiuni care trebuiau să rămână între un soț și soția lui, o soție care era vie cu câteva ore mai devreme, atunci când el îl interogase pe Crowther.

— Îl cunoașteți, așadar? întrebă Bell.

— L-am întâlnit în dimineața asta, spuse Morse. L-am chestionat în legătură cu crima din Woodstock.

— Serios?

Bell părea surprins.

— El a fost omul care le-a cules la autostop pe fetele acelea.

— Credeți că a fost implicat?

— Habar n-am, spuse Morse.

— Are povestea asta vreo legătură cu crima?

— Habar n-am.

Ambulanța continua să aștepte afară; ochi curioși pândeau de după toate perdelele dinspre drum. La bucătărie, Morse aruncă o privire în jos, spre Margaret Crowther. N-o văzuse niciodată până atunci și fu surprins să constate cât de atrăgătoare trebuie să fi fost. În jur de patruzeci de ani? Părul i se încărunțise pe alocuri, dar avea o siluetă frumoasă, tonifiată și o față cu trăsături delicate, acum strâmbată și albastră.

— Nu are niciun rost s-o ținem aici, spuse Bell.

Morse clătină din cap.

— Absolut niciun rost.

— Necesită foarte mult timp de acțiune, să știți, gazul ăsta din Marea Nordului.

Cei doi bărbați continuară să discute sporadic timp de mai multe minute, apoi Morse se pregăti să plece. Dar în timp ce ieșea spre mașină fu chemat înapoi de către medicul poliției.

— Vă mai puteți întoarce pentru o clipă, domnule inspector?

Morse intră din nou în casă.

— Spune că trebuie să discute cu dumneavoastră.

Crowther stătea cu capul sprijinit de spătarul scaunului. Respira întretăiat, iar transpirația îi năpădise fruntea. Era într-o stare de șoc profund și deja fusese sedat.

— Domnule inspector, spuse el, deschizând ochii extenuat. Domnule inspector, trebuie să discut cu dumneavoastră.

Îi fusese teribil de greu să ajungă până în acest punct cu spusele, iar Morse îl privi pe doctor, care clătină încet din cap.

— Mâine, domnule, spuse Morse. Vă voi vizita mâine.

— Domnule inspector, trebuie să discut cu dumneavoastră.

— Da, știu. Dar nu acum. O să vorbim mâine. Va fi în regulă atunci.

Morse își așeză mâna pe fruntea lui Crowther și simți umezeala rece și lipicioasă a acesteia.

— Domnule inspector!

Dar colțurile de sus ale pereților, asupra cărora încerca să se concentreze Crowther, începură să se descompună încet în fața ochilor lui; unghiurile se topiră, se desfăcură în spirale și se estompară.

Morse porni încet cu mașina, ieșind din Southdown Road, și abia acum realiză cât de aproape locuiau Crowther și Jennifer Coleby. Era o noapte neagră, iar luna se ascundea adânc sub norii din ce în ce mai joși. Dreptunghiuri de lumină, umbrite de perdele, se arătau dinspre cele mai multe ferestre ale fațadelor, iar în multe dintre acestea, Morse putea distinge sclipirea albastru-deschis, fosforescentă, a ecranelor de televizoare. Se uită în mod special la una dintre case, ridicând privirea spre o anumită fereastră, cea aflată chiar deasupra ușii. Dar aceasta era întunecată, iar el își continuă drumul.

CAPITOLUL AL DOUĂZECI ȘI CINCILEA

Marți, 19 octombrie, dimineața

Morse dormise foarte prost și se trezi cu capul pulsând de durere. Ura sinuciderile. De ce făcuse asta? Oare sinuciderea era evadarea lașului dintr-un moment negru de disperare? Sau, în propriul său mod, era un act de curaj care dezvăluia un anumit soi de valoare pervertită? Totuși, nu era asta. Atâtea alte vieți se întrețeseau cu a ei; iar poverile nu fuseseră lepădate – fuseseră, pur și simplu, transmise de pe umerii cuiva pe aceia ai altei persoane. Mintea lui Morse nu se putuse deconecta, ci se învârtise la nesfârșit într-o cursă interminabilă pe carusel.

Ora nouă trecuse înainte ca el să se poată așeza în scaunul său de piele, iar dispoziția funestă îi învălui umerii căzuți. Îl chemă pe Lewis, care bătu temător la ușă, înainte să intre; însă Morse părea să fi uitat orice amintire legată de micul episod neplăcut al zilei precedente. El îi relată lui Lewis detaliile sinuciderii lui Margaret Crowther.

— Credeți că el avea ceva important să ne spună?

Se auzi o bătaie la ușă, înainte ca Lewis să poată afla răspunsul la întrebarea lui, iar o fată tânără aduse corespondența, spuse un „Bună dimineața" voios și plecă. Morse frunzări cele aproximativ douăsprezece scrisori și ochiul îi căzu pe o scrisoare nedesfăcută, etichetată cu „strict privat", care îi era adresată lui. Plicul era întru totul identic cu cel pe care-l văzuse în seara precedentă.

— Nu știu dacă Crowther are ceva să ne spună sau nu; dar se pare că răposata lui soție are.

Deschise cu grijă plicul, cu un cuțit pentru scrisori și îi citi cu voce tare lui Lewis conținutul dactilografiat al acestuia.

„Stimate domnule inspector,

Nu v-am cunoscut niciodată, dar am văzut din ziare că dumneavoastră sunteți însărcinat cu ancheta care vizează moartea Sylviei Kaye. Ar fi trebuit să vă fac această mărturisire cu mult timp în urmă, dar sper că nu e prea târziu nici acum. Vedeți, domnule inspector, eu am omorât-o pe Sylvia Kaye."

(Cuvintele erau subliniate de două ori.)

„Va trebui să încerc să vă dau explicații. Vă rog să mă iertați dacă o să devin puțin confuză, dar totul mi se pare că s-a întâmplat cu mult timp în urmă.

Mi-am dat seama de aproximativ șase luni – ei, bine, în mod sigur de cel puțin șase luni, poate că am știut de mult mai devreme – că soțul meu are o aventură cu o altă femeie. Nu aveam nicio dovadă și nu am nici acum vreuna. Dar e atât de dificil pentru un bărbat să ascundă genul ăsta de lucruri de soția sa. Suntem căsătoriți de cincisprezece ani și îl cunosc atât de bine. Era evident din tot ce spunea, din tot ce făcea și din modul în care arăta. Cu siguranță că era extrem de nefericit, îmi dau seama de asta.

Miercuri, pe 22 septembrie, am plecat de acasă la ora 18:30, spre cursul meu seral de la Headington, dar nu m-am dus imediat acolo. În loc de asta, am așteptat în mașină, chiar lângă Banbury Road. Mi s-a părut că aștept de foarte multă vreme și nu-mi dădeam seama foarte bine ce anume aveam de gând să fac. Apoi, pe la șapte fără un

sfert, Bernard – soțul meu – a luat-o cu mașina până la intersecția cu Charlton Road și a cotit-o spre dreapta, către giratoriul din nord. L-am urmărit cât am putut eu de bine – spun asta pentru că nu sunt o bună șoferiță – și, oricum, se făcea din ce în ce mai întuneric. Nu era foarte mult trafic, iar eu îl puteam vedea clar, cu două sau trei mașini în fața mea. La giratoriul spre Woodstock Road, a luat-o pe A34. Conducea prea repede pentru mine, totuși, iar eu rămâneam din ce în ce mai mult în urmă. Mi s-a părut că-l pierdusem – dar în fața noastră, erau porțiuni de drum în reparație, iar circulația trebuia să se desfășoare pe o singură bandă, pe o întindere de aproximativ un kilometru și jumătate. În fața șirului de automobile mergea un camion lent, greu, iar eu l-am ajuns în curând din urmă – Bernard era cu doar șase sau șapte mașini în fața mea. Camionul a părăsit șoseaua spre Bladon la următorul giratoriu, iar eu am izbutit să-l păstrez pe Bernard în câmpul meu vizual și l-am văzut cotind-o pe prima străduță pe stânga, chiar spre Woodstock. M-am panicat puțin și n-am știut ce să fac – am cotit-o pe următoarea străduță, am parcat mașina și am luat-o înapoi pe jos. Dar era inutil. M-am întors cu mașina la Headington și am întârziat cu numai douăzeci de minute la curs.

Miercurea următoare, pe 29 septembrie, am pornit din nou cu mașina spre Woodstock. Am plecat de acasă cu vreo zece minute bune mai devreme decât de obicei, am parcat mașina ceva mai departe, în sat, și m-am întors pe jos spre strada pe care cotise Bernard cu o săptămână mai devreme. Nu știam unde să aștept, mă simțeam penibilă și ostentativă, dar am găsit un locșor destul de sigur în partea din stânga a drumului. Eram oripilată că Bernard m-ar putea vedea – dacă venea, bineînțeles –, așa că am așteptat pe acolo și am urmărit cu privirea fiecare mașină care apărea de după

colț. Era un joc de copii să vezi mașinile care apăreau și pe șoferii lor. El a apărut pe la șapte și un sfert, iar eu m-am pomenit că tremur din toate încheieturile. Nu era singur – o fată tânără cu părul lung și blond, îmbrăcată cu o bluză albă, era așezată lângă el, pe locul din față. Am presupus că m-au văzut probabil, pentru că mașina s-a întors – o, abia cu cinci-șase metri în în fața mea – și a intrat în parcarea Prințului Negru. Picioarele îmi tremurau, iar sângele îmi pulsa în urechi, dar ceva m-a determinat să merg până la capăt cu chestia asta. Am pășit precaută până la marginea curții și am aruncat o privire pe furiș înăuntru. Erau mai multe mașini deja parcate pe acolo și nu am putut să o disting pe a lui Bernard timp de câteva minute. M-am strecurat prin spatele unei mașini – cea din stânga curții – și atunci i-am văzut. Mașina era pe aceeași latură, în capătul îndepărtat, cu spatele spre perete – probabil că venise în marșarier. Erau așezați pe locurile din față – vorbeau de ceva vreme. Am simțit mânia rece înăuntrul meu. Bernard și o blondă provocatoare – arăta în jur de șaptesprezece ani! I-am văzut sărutându-se. Apoi au coborât din față și au urcat pe bancheta din spate a mașinii. N-am mai putut vedea nimic – măcar am fost cruțată de acest lucru.

Nu sunt în stare să explic ceea ce am simțit, sincer. În timp ce scriu acum, totul pare atât de plat și atât de lipsit de importanță. Am simțit mai multă supărare decât gelozie – știu asta. O supărare răvășitoare că Bernard m-a umilit în halul ăsta. După aproximativ cinci minute, au coborât. Au vorbit ceva, dar nu puteam auzi ce anume. Se afla acolo un levier – un levier lung pentru roți – l-am găsit pe jos, în curte și l-am ridicat. Nu știu de ce. M-am simțit atât de îngrozită și atât de furioasă. Și, brusc, motorul mașinii a pornit, apoi s-au aprins farurile, luminând întreaga curte. Mașina a demarat și a ieșit din curte, iar după dispariția ei, întunericul

a părut și mai negru decât înainte. Fata rămăsese acolo unde o lăsase el, iar eu m-am strecurat pe după cele trei sau patru mașini care se aflau între noi și am ajuns în spatele ei. N-am spus nimic și sunt sigură că nu m-a auzit. Am lovit-o în ceafă cu o forță relaxată. Totul părea ca un vis. Nu am simțit nimic – nici regrete, nici frică, nimic. Am lăsat-o acolo unde se afla, sprijinită de peretele îndepărtat. Era încă extrem de întuneric. N-am știut când sau cum urma să fie găsită și nici nu mi-a păsat.

Bernard și-a dat seama de la bun început că eu o ucisesem pe Sylvia Kaye, a trecut pe lângă mine în timp ce mă întorceam spre Oxford. Cu siguranță că m-a observat, pentru că și eu l-am văzut. A venit chiar în spatele meu o bucată de drum și, cu siguranță, a văzut numărul de înmatriculare. I-am văzut limpede ca în lumina zilei mașina, atunci când m-a depășit.

Știu ce bănuieli ați avut în privința lui Bernard. Dar ați greșit. Nu știu ce v-a povestit, dar știu că ați discutat cu el. Dacă v-a spus minciuni, a făcut-o doar pentru a mă proteja pe mine. Dar nu mai am nevoie de protecția nimănui. Aveți grijă de Bernard și nu-l mai lăsați să sufere din cauza mea. El a făcut doar ceea ce fac sute de bărbați, iar pentru asta mă învinovățesc doar pe mine și pe nimeni altcineva. Nu i-am fost o soție bună, așa cum n-am fost o mamă bună nici pentru copiii lui. Mă simt, pur și simplu, atât de obosită – atât de disperat de obosită de toate. Pentru ceea ce am făcut îmi pare înfiorător de rău acum, dar îmi dau seama că asta nu este o scuză. Ce altceva mai pot să spun? Ce mai e de spus?

Margaret Crowther."

Vocea lui Morse se stinse treptat, iar camera rămase învăluită într-o liniște adâncă. Lewis fu foarte tulburat ascultând

scrisoarea citită cu voce tare, aproape de parcă Margaret Crowther ar fi fost acolo. Dar ea nu mai avea să vorbească niciodată. Se gândi la vizita pe care i-o făcuse și intui cât de mult trebuie să fi suferit ea în aceste ultime câteva luni.

— V-ați gândit că o să fie vorba de ceva de genul ăsta, nu-i așa, domnule?

— Nu, spuse Morse.

— Vine oarecum ca un șoc, nu-i așa? Cumva, pe nepusă masă.

— Nu am o părere foarte bună despre stilul ei de a scrie în engleză, spuse Morse.

Îi întinse scrisoarea lui Lewis.

— Folosește mult prea multe propoziții intercalate pentru gustul meu.

Comentariul păru lipsit de inimă și irelevant. Lewis reciti scrisoarea în gând.

— Oricum, este o dactilografă bună, impecabilă, domnule.

— E un pic ciudat, nu crezi, că și-a dactilografiat numele la sfârșit în loc să se semneze?

Dă-i lui Morse o scrisoare, iar imaginația lui se va avânta până în împărăția serafimilor celor cu ochi strălucitori. Lewis gemu în sinea sa.

— Credeți că a scris-o ea, nu-i așa, domnule?

Morse își stăpâni cu reticență elucubrațiile.

— Da. Ea a scris-o.

Lewis își spuse că înțelege sentimentele inspectorului. Cu siguranță că mai erau niște lucruri de pus la punct, dar, în linii mari, cazul se încheiase. Se bucurase în cea mai mare parte a timpului de munca alături de irascibilul, nestatornicul inspector, dar acum... Telefonul sună, iar Morse răspunse. Spuse „înțeleg" de vreo douăsprezece ori, apoi așeză din nou receptorul în furcă.

— Crowther a ajuns la Spitalul Radcliffe – a avut un atac de cord superficial. Nu are voie să fie vizitat de nimeni pentru cel puțin două zile.

— Poate că nu putea să ne spună mai multe lucruri, sugeră Lewis.

— O, da, putea, răspunse Morse.

Se tolăni pe spate, își puse mâinile pe cap ca un școlar neastâmpărat și se holbă cu chipul golit de expresie la un punct îndepărtat al peretelui. Lewis se gândi că era mai bine să păstreze tăcerea, dar pe măsură ce minutele treceau se simți cuprins de o neliniște din ce în ce mai incomodă.

— Ați dori o cafea, domnule?

Morse nu păru să-l audă.

— Cafea? Ați dori o cafea?

Morse îi amintea de o persoană foarte surdă, cu aparatul auditiv oprit. Mai trecură câteva minute înainte ca ochii cenușii să se concentreze din nou asupra lumii din jurul său.

— Ei bine, asta a lămurit un singur lucru, Lewis. O putem șterge pe doamna Crowther de pe lista noastră de suspecți, nu-i așa?

CAPITOLUL AL DOUĂZECI ȘI ȘASELEA

Marți, 19 octombrie, după-amiaza

Pe la ora prânzului, Peter Newlove era așezat la biroul său. Nu aștepta pe nimeni. În mod normal, Bernard i-ar fi făcut o vizită până la ora asta, pentru un gin, dar veștile se răspândiseră prin colegiu în acea dimineață: Margaret se sinucisese, iar Bernard suferise un atac de cord. Iar noutățile astea cu țeavă dublă nu atinseseră pe nimeni așa cum îl răniseră pe Peter. O cunoscuse bine pe Margaret și o simpatizase; iar Bernard era cel mai bun prieten al său, în genul acela academic și superficial de prietenie care înflorește în cele mai multe universități, în mediul studențesc. Sunase la spital, dar nu exista nicio șansă să-l viziteze pe Bernard până joi, cel mai curând. Îi trimisese flori: lui Bernard îi plăceau florile și acum nu mai avea soție, să i le trimită ea. Se interesase și despre starea copiilor. Se duseseră să locuiască la o mătușă din Hendon, deși Peter nu-și putea imagina cum ar fi putut să funcționeze cum trebuie un astfel de aranjament.

Se auzi o bătaie la ușă.

— E deschis!

Nu-l mai întâlnise până acum pe inspectorul Morse și fu plăcut surprins că oferta lui a de aduce ceva de băut fusese acceptată. Morse îi explică în termeni direcți, lipsiți de echivoc, de ce venise în vizită.

— Și a fost scris pe *aia*?

Newlove se încruntă privind mașina de scris portabilă, deschisă, de pe masă.

— Nu există nicio îndoială în privința asta.

Newlove păru ușor stupefiat, dar nu spuse nimic.

— Cunoașteți o tânără doamnă pe nume Jennifer Coleby, domnișoara Jennifer Coleby?

— Mă tem că nu.

Expresia încruntată a lui Newlove se accentuă.

— Lucrează pe High Street, nu departe de aici. Town and Gown. O firmă de asigurări.

Newlove clătină din cap.

— E posibil s-o fi văzut, desigur. Dar n-o cunosc. Nu i-am auzit niciodată numele.

— Și nu i-ați scris niciodată cuiva cu acest nume?

— Nu. Cum aș fi putut? După cum v-am spus, n-am auzit niciodată de femeia aceasta.

Morse strânse din buze și continuă.

— Cine altcineva ar mai fi putut să vă folosească mașina de scris, domnule?

— Ei, bine, chiar nu știu. Presupun că aproape toată lumea, într-un fel. Nu prea încui aici, exceptând zilele în care am lucrări de examen.

— Încercați să spuneți că vă lăsați ușile descuiate și-i permiteți oricui să intre pur și simplu, să se servească din băutura și cărțile dumneavoastră, ba chiar să vă folosească mașina de scris?

— Nu, nu e așa. Dar destui colegi de-ai mei dau, într-adevăr, o raită pe aici.

— Pe cine ați numi, în mod special?

— Ei, bine, există un profesor tânăr și nou, venit semestrul acesta, Melhuish, de exemplu. A trecut de destule ori pe aici în ultima vreme.

— Și?

— Și vreo doisprezece alți colegi.

Vocea lui suna oarecum incomod.

— I-ați văzut vreodată pe vreunul dintre acești... ăăă... prieteni de-ai dumneavoastră folosindu-vă mașina de scris?

— Ei, bine, nu. Nu cred să fi asistat la asta.

— Le-ar folosi pe ale lor, nu-i așa?

— Da, presupun că asta ar face.

— Nu prea e loc de „presupuneri" în povestea asta, nu-i așa, domnule? întrebă Morse.

— Nu.

— Și atunci, nu vă vine nicio idee?

— Nu vă sunt de prea mare ajutor, știu. Dar nu-mi trece nicio idee prin cap.

Morse schimbă brusc tema întrebărilor.

— Ați cunoscut-o pe doamna Crowther?

— Da.

— Ați auzit ce a făcut?

— Da, spuse Newlove în șoaptă.

— Și pe Bernard Crowther?

Newlove înclină din cap.

— Din câte înțeleg, este unul dintre cei mai buni prieteni ai dumneavoastră?

Din nou, Newlove dădu din cap.

— Am fost în biroul lui în această dimineață, domnule. Dacă ar fi s-o spun pe șleau, mi-am băgat nasul pe ici, pe colo. Dar, vedeți dumneavoastră, sunt silit adeseori să-mi bag nasul unde nu-mi fierbe oala. Nu-mi face nicio plăcere în mod deosebit.

— Înțeleg, spuse Newlove.

— Mă întreb dacă într-adevăr înțelegeți, domnule.

Acum, în tonul lui se auzi o tentă reținută de nerăbdare.

— Trece adeseori să vă viziteze, nu-i așa?

— Destul de des.

— Și credeți că ar veni la dumneavoastră dacă ar avea nevoie de ceva?

— Vreți să spuneți că ar prefera să mă abordeze pe mine, decât pe altcineva?

— Da.

— Da, ar veni la mine.

— Știați că mașina lui de scris nu se descurcă nici măcar cu o virgulă?

— Nu, n-am știut, minți Newlove.

După ce-l duse pe Morse cu mașina la Colegiul Lonsdale, Lewis își văzu de propriile lui sarcini. N-ar fi putut înțelege pentru nimic în lume rostul acestei misiuni, dar Morse îi spusese că era ceva de o importanță esențială. Ceva îi insuflase inspectorului o nouă viață. Dar nu mai era Morse cel vesel și zgomotos din primele zile ale cazului. Un aer sinistru începuse să-l învăluie, iar Lewis începuse să-l considere puțin cam înfricoșător, uneori. Nu putea decât să spere că nu vor primi și alte scrisori care să-i ofere lui Morse ocazia de a-și exersa inventivitatea prost direcționată.

Parcă mașina oficială de poliție în curtea cea mică a Centrului de Sănătate Summertown, situat la intersecția dintre Banbury Road și Marston Ferry Road. Era o clădire din piatră roșie, mare și frumos construită, cu scări care duceau spre o verandă albă, în fața intrării principale – una dintre multele case mari și frumoase construite de oamenii cu dare de mână pe Banbury Road în cea de-a doua jumătate a secolului al nouăsprezecelea. Lewis era așteptat și nu trebui să stea decât un minut sau așa ceva înainte de a fi condus în sala de consultații a medicului-șef.

— Asta ar fi totul, domnule sergent.

Doctorul Green îi întinse dosarul lui Lewis.

— Sunteți sigur că totul este aici, domnule? Inspectorul Morse a insistat foarte mult să iau tot.

Doctorul Green tăcu pentru o clipă.

— Singurul lucru care... ăăă... nu se găsește acolo este... este, ăăă, orice fel de consemnare pe care am avut-o, ăăă, sau pe care, ăăă, am fi putut-o avea cu domnișoara Kaye despre, ăăă, viața ei sexuală privată. Înțelegeți, îmi dau seama, domnule sergent, că este vorba despre, ăăă, despre latura etică a, ăăăă, naturii confidențiale a, ăăă, relației unui medic cu, ăăă, pacientul său.

— Vreți să spuneți că lua anticoncepționale, domnule doctor, intră Lewis îndrăzneț cu bocancii lui de polițist acolo unde angelicul Green se străduia cu atâta finețe și teamă să se strecoare.

— Ăăă... eu, ăăă, n-am zis asta, nu-i așa, domnule sergent? Eu, ăăă, am spus că noi, ăăă, este, ăăă, nepotrivit, da, nepotrivit, ăăă, să, ăăă, trădezi... să trădezi mărturisirile pe care noi, ăăă, noi, ăăă, le auzim în sala de consultație.

— Dar ne-ați spune dacă ea *nu* lua anticoncepționale? întrebă Lewis cu inocență.

— Acum, asta este, ăăă, o întrebare, ăăă, foarte dificilă. Dumneavoastră, ăăă, noi, ăăă, dumneavoastră, ăăă, dumneavoastră îmi puneți ăăă, în gură, ăăă, cuvinte, oarecum, nu-i așa, domnule sergent. Ceea ce încercam eu să spun este, ăăă...

Lewis se întrebă ce anume i-ar fi spus medicul-șef unui pacient care ar fi avut tumoare malignă. Ar fi fost, era sigur de asta, un discurs cât se poate de prelungit cu „ăăă"-uri. Îi mulțumi bunului doctor și o luă din loc cât putu de repede, deși ajunsese deja la jumătatea scărilor verandei când reuși

în sfârșit să se descotorosească de Green cel insistent cu „ăăă"-urile. Trebuia să-i povestească soției sale despre, ăăă, doctorul Green.

După cum stabiliseră, Lewis îl luă de pe Morse din fața Colegiului Lonsdale, la ora 13:00. Îi povesti inspectorului despre starea tulburată a conștiinței doctorului Green vizavi de confidențialitatea profesională, dar Morse, în mod cinic, refuză să se lase impresionat.

— Știm doar că lua pastile anticoncepționale, nu ții minte?

Lewis ar fi trebuit să-și amintească. Citise rapoartele; de fapt, Morse îi ceruse în mod special să apuce să-și însușească informațiile din ele cât putea el de bine. Dar nu i se păruse atât de relevant la momentul respectiv. Poate, chiar și atunci, Morse îi sesizase relevanța? Dar se îndoia de asta și, precum se vedea, îndoielile lui erau bine întemeiate.

Se opriră în Morris Bar, iar Morse se adânci în citirea dosarului medical al Sylviei Kaye. Precum se vedea, fișele documentau, la intervale intermitente, întregimea vieții ei întristător de scurte, de la atacul ușor de hepatită, la vârsta de doi ani, până la un braț rupt, în august, luna de dinaintea decesului ei. Pojar, veruci pe degete, o infecție a urechii medii, dismenoree, dureri de cap (miopie?). Un istoric medical relativ lipsit de evenimente. Cele mai multe consemnări erau rezonabil de citețe, și într-un mod bizar, arhanghelul nehotărârii, conștiinciosul doctor Green, avea o caligrafie frumos rotunjită și foarte clară. Singurele lui contacte directe cu Sylvia fuseseră cu ocazia ultimelor două probleme de sănătate, durerile de cap și brațul rupt. Morse îi înmână dosarul lui Lewis și se apucă să umple din nou paharele. Unele dintre aceste amănunte apăruseră oricum în raportul de autopsie, dar memoria nu era calitatea cea mai valoroasă a lui Lewis.

— Ți-ai rupt vreodată brațul? întrebă Morse.

— Nu.

— Se spune că este foarte dureros. Explicația spune ceva despre terminațiile nervoase sau așa ceva. Cam ca atunci când te rănești la picior, Lewis. Foarte, foarte dureros.

— Dumneavoastră sigur știți cum e, domnule.

— Da, dar dacă ai o constituție fundamental rezistentă, așa cum e a mea, te refaci repede.

Lewis ignoră comentariul.

— Ai observat, continuă Morse, că Green a consultat-o în ziua de dinaintea decesului ei?

Lewis deschise din nou dosarul. Citise consemnarea, dar fără să observe data. Se mai uită o dată și sesiză că Morse avea dreptate. Sylvia fusese la Centrul de Sănătate Summertown marți, pe 28 septembrie, cu o scrisoare de la chirurgul ortoped de la Spitalul Radcliffe. Aceasta zicea așa. „Brațul este încă destul de țeapăn și foarte dureros. E necesară continuarea îngrijirilor. Se recomandă continuarea tratamentului fizioterapeutic ca mai înainte: marți și joi înainte de masă."

Lewis își putu imagina consultația. Și, brusc, un gând îi străfulgeră prin minte. Tovărășia lui Morse fusese aceea care i-l provocase. Suspiciunile lui fanteziste deveneau la fel de nebunești ca acelea ale inspectorului.

— Nu credeți, nu-i așa, că, ăăă...

Devenise la fel de ridicol ca și Green.

— Ce anume? întrebă Morse, cu o față neașteptat de serioasă.

— Că Green avea o aventură cu Sylvia?

Morse zâmbi slab și-și goli paharul.

— Am putea să aflăm, presupun.

— Dar ați spus că toate chestiile astea medicale sunt foarte importante.

— Puțin spus.

— Ați găsit ceea ce ați căutat, domnule?

— Da. S-ar putea spune și așa. Voiam doar puțină confirmare. Am discutat la telefon cu Green ieri.

— Iar el, ăăă, el, ăăă, ăăă, îl imită Lewis.

Fu un moment izolat de amuzament în cadrul ultimelor zile posomorâte ale anchetei.

Sue avea după-amiaza de marți liberă și se bucura din acest motiv. Munca la secția de urgențe era extenuantă, mai ales pentru picioare. Celelalte fete erau plecate de acasă, iar ea își făcu niște pâine prăjită și se așeză în mica bucătărie, fixând dalele albe ale podelei cu ochii ei frumoși și melancolici. Îi promisese lui David că îi va scrie și trebuia, într-adevăr, să se apuce de chestia asta în această după-amiază. Se întrebă ce să-i spună. Îi putea scrie despre serviciu, și despre cât de minunat fusese să îl vadă weekendul trecut, și putea spune cât de mult aștepta să se întâlnească din nou cu el. Și totuși, toată povestea părea lipsită de vrajă. Ea se învinovăți amarnic pentru propriul ei egocentrism; dar, chiar în clipa în care făcea acest lucru, își dădu seama că era mai preocupată de propriile ei dorințe și de propriile ei pasiuni decât de ale oricui altcuiva. Decât de ale lui David – mai ales decât ale lui David. Era inutil, era aproape imposibil, era extrem de prostesc, ba chiar periculos să se gândească la el – să se gândească la Morse, mai exact. Dar ea îl dorea cu atâta pasiune. Tânjea după telefonul lui – tânjea, pur și simplu, să-l vadă. Orice... Și în timp ce stătea acolo, în mica bucătărie, continuând să fixeze din priviri dalele albe, fu cuprinsă de o senzație copleșitoare de autoînvinuire, singurătate și nefericire.

În după-amiaza de marți, Jennifer era ocupată. Palmer îi trimisese ciorna unei scrisori și dorea ca ea să o verifice.

Prețurile serviciilor premium la toate ofertele, practic, urmau să se majoreze cu 10% după Crăciun, iar toți clienții companiei trebuiau informați. Dragul de el, își spuse Jennifer; sincer, nu e chiar atât de inteligent. Primul paragraf al scrisorii lui îi amintea de exercițiile întortocheate pe care le avea de făcut la cursurile de proză latină. „Care" urma un alt „care", urmat la rândul său de un alt „care". Un car de „care", își spuse ea, și zâmbi cu gândul la comparația neașteptată. Corectă paragraful cu o siguranță plină de îndrăzneală: un punct aici, un paragraf nou acolo, un cuvânt mai potrivit aici – mult mai clar. Palmer știa că ea era de departe cea mai inteligentă fată din birou și o consulta întotdeauna în privința ciornelor importante. Și totuși, nu avea de gând să mai rămână mult timp aici. Își depusese candidatura pentru două posturi noi săptămâna trecută. Dar nici prin minte nu-i trecea să-i spună cuiva despre asta, nici măcar domnului Palmer. Nu pentru că actualul ei loc de muncă ar fi fost neplăcut – departe de asta. Și câștiga aproape cât Mary și Sue laolaltă... Sue! Se gândi la seara de duminică în care se întorsese de la Londra. Cât de încântată fusese să-i găsească așa! Revăzu din nou scena în minte și un zâmbet crud îi răsări pe buze.

Duse ciornele modificate la biroul domnului Palmer, unde Judith se chinuia să țină ritmul cu viteza foarte moderată cu care angajatorul ei dicta o scrisoare. Îi întinse ciorna.

— Am făcut câteva sugestii.

— O, îți mulțumesc foarte mult. Pur și simplu, am scris-o în mare grabă, știi doar. Am așternut primele chestii care mi-au trecut prin minte. Mi-am dat seama că era, mă înțelegi, puțin cam, ăăă, puțin cam necizelată. Îți mulțumesc foarte mult. Ai făcut o treabă extrem de bună.

Jennifer nu mai adăugă nimic. Plecă, și în timp ce pășea de-a lungul coridorului, îndreptându-se spre sala dactilografelor,

același zâmbet neastâmpărat îi reapăru pe buzele frumoase.

Cea de-a treia membră a triadei, neînfricata, îndesata, pistruiata, micuța Mary lucra pentru Radio Oxon. În BBC, i s-ar fi acordat, poate, titlul distins de „fată de bază"; dar, se afla într-un post de fundătură, la o stație de radio locală. Ca și Jennifer, se tot gândise la o schimbare, deși, spre deosebire de Jennifer, avea puține diplome pe care să se sprijine. Jennifer avea mai multe niveluri A și, în plus, certificatele de stenografă și de dactilografă; cu siguranță că fusese bună la școală, își spuse Mary. Era distantă, întotdeauna *informată*, oarecum... Funcționa destul de bine, își spuse ea, modul în care coabitau împreună, ele trei. Și totuși, nu ar fi deranjat-o să se mute în altă parte. Sue era în regulă, ba chiar îi plăcea destul de mult Sue, sincer, deși fusese cam capricioasă și îngândurată în ultima vreme. Probleme cu bărbații. Oare se îndrăgostise de tipul ăla, inspectorul? Totuși, o putea înțelege. Măcar, Sue era o ființă umană. În ceea ce o privea pe Jennifer, nu era atât de sigură de asta.

După prânzul de marți, unul dintre asistenți intră în birou să discute cu ea. Avea barbă, o permanentă bună-dispoziție, cinci copii mici și o privire care rătăcea după femei. Mary nu se străduí prea tare să-i descurajeze avansurile.

CAPITOLUL AL DOUĂZECI ȘI ȘAPTELEA

Joi, vineri; 21 – 22 octombrie

Bernard Crowther era, conform spuselor asistentei de gardă, „într-o stare satisfăcătoare", iar joi după-amiaza, se ridica deja în capul oaselor, să-și primească primul vizitator. În mod straniu, Morse nu păruse nerăbdător să-și formuleze solicitările și-și cedase drepturile de a fi în fruntea cozii.

Peter Newlove era încântat să-și vadă vechiul prieten arătând atât de vioi. Discutară natural, pe un ton scăzut, timp de câteva minute. Unele lucruri trebuiau mărturisite, pur și simplu, dar după ce Peter le rosti, trecu la alte subiecte și știu că Bernard va înțelege. Aproape că sosise timpul de plecare. Dar Bernard își așeză mâna pe brațul prietenului său, iar Peter se așeză din nou lângă pat. Un tub de oxigen atârna de pe cadrul de metal aflat pe după capul lui Bernard și un aparat cu mai multe cadrane îl supraveghea de la celălalt capăt al patului.

— Vreau să-ți spun ceva, Peter.

Peter se aplecă puțin în față, să-l audă. Bernard vorbea cu ceva mai mult efort acum și inspira adânc înainte de fiecare grup de cuvinte.

— Putem discuta din nou mâine. Nu te neliniști acum.

— Te rog, rămâi.

Vocea lui Bernard devenise tensionată și autoritară, în timp ce continua să vorbească.

— Trebuie să vorbesc cu tine. Știi totul despre crima aceea din Woodstock?

Peter dădu din cap.

— Eu le-am luat în mașină pe cele două fete.

Inspiră din nou cu greu, iar un zâmbet ușor îi apăru pe buze.

— A fost amuzant, sincer să fiu. Trebuia să mă întâlnesc oricum cu una dintre ele. Dar au pierdut autobuzul, iar eu le-am luat de la autostop. Asta a distrus totul, bineînțeles. Se cunoșteau una pe cealaltă și – ei, bine, asta m-a speriat.

El se mai odihni un pic, iar Peter se uită pătrunzător la vechiul său prieten, încercând să-și îndepărteze expresia de stupefacție de pe chip.

— Să scurtez povestea, am ajuns să mă combin cu cealaltă. Gândește-te la asta, Peter! Am rămas până la urmă cu cealaltă fată! Era o bunăciune, mi-e martor Dumnezeu că era. Peter, mă poți auzi?

Se lăsă pe spate, clătină întristat din cap și inspiră adânc, din nou.

— Am făcut sex cu ea pe bancheta din spate a mașinii. M-a făcut să mă simt la fel de libidinos ca un țap bătrân. Și apoi – și apoi, am părăsit-o. Asta e partea amuzantă a întregii povești. Am părăsit-o. M-am întors acasă cu mașina. Asta-i tot.

— Ai părăsit-o, vrei să spui, la *Prințul Negru*?

Bernard dădu din cap.

— Da. Acolo unde au găsit-o. Sunt bucuros că ți-am spus.

— Și ai de gând să le spui asta și polițiștilor.

— Asta vreau să te rog pe tine să faci, Peter. Vezi tu, eu...

Se opri.

— Nu știu dacă ar trebui să-ți spun asta și trebuie să-mi promiți că nu vei sufla niciodată vreo vorbă nimănui – îl privi tulburat pe Peter, dar păru sigur de încrederea pe care i-o acorda – dar sunt mai mult ca sigur că am mai văzut pe cineva în curte, în acea noapte. Nu mi-am dat seama cine era, desigur.

Devenea din ce în ce mai epuizat, ori de câte ori vorbea, iar Peter se ridică în picioare, îngrijorat.

— Nu pleca.

Urcușul la deal era aproape terminat.

— Nu mi-am dat seama – era atât de întuneric. M-a îngrijorat, totuși. Am băut un whisky dublu la un bar din apropiere, apoi am pornit spre casă.

Acum, cuvintele veneau mai încet.

— Am trecut pe lângă ea. Ce prost idiot am fost. Ea m-a văzut.

— La ce te referi? Pe lângă cine ai trecut, Bernard?

Ochii lui Bernard erau închiși, iar el păru că nu aude.

— Am verificat. Nu s-a dus la cursul ei seral.

Își deschise ochii grei; era fericit că îi mărturisise cuiva, și se bucura că acest cineva era Peter. Dar Peter părea stupefiat și încurcat. Se ridică, se aplecă asupra lui și vorbi cât putu el de încet, dar inteligibil, la urechea lui Bernard:

— Vrei să spui că tu crezi că *Margaret* era... era aceea care a omorât-o?

Bernard dădu din cap.

— Și de aceea s-a...

Bernard mai dădu o dată din cap.

— Te mai vizitez și mâine. Încearcă să te odihnești.

Peter se pregăti să plece și era deja pe cale să iasă când își auzi numele rostit din nou.

Ochii lui Bernard erau deschiși, și-și ridicase mâna dreaptă cu o autoritate fragilă. Peter parcurse din nou drumul până la pat.

— Nu acum, Bernard. Dormi puțin.

— Vreau să-mi cer scuze.

— Să-ți ceri scuze?

— Au descoperit cui aparținea mașina de scris, nu-i așa?

— Da. Era a mea.

— Eu am folosit-o, Peter. Ar fi trebuit să te previn.

— Las-o baltă. Ce mai contează?

Dar conta. Bernard știa lucrul ăsta; era, însă, prea obosit și nu mai putea să gândească. Margaret era moartă. Aceasta era realitatea copleșitoare. De-abia acum începea să trăiască înfiorătorul dezastru provocat de această realitate teribilă: *Margaret murise.*

Se întinse în spate și ațipi, nimerind într-un vis cu ochii deschiși. Șablonul scenei se făuri, iar el o revăzu pe toată, dar într-un mod detașat, impersonal, de parcă ar fi stat pe undeva în afara propriei persoane.

Când le văzuse, își dăduse seama imediat că este vorba despre ea, dar nu fusese în stare să înțeleagă de ce face autostopul. Nu schimbaseră niciun cuvânt, iar ea se așezase în spate. Cu siguranță că simțise, așa cum o făcuse și el, cât de primejdioasă devenise, brusc, toată povestea asta; ea o cunoștea, evident, pe cealaltă fată. Aproape că fusese o ușurare pentru el când ea îi spusese că va coborî la Begbroke. Își găsise și el o scuză – că se duce să-și cumpere țigări – și schimbaseră câteva șoapte tensionate unul cu celălalt. Era mai bine să anuleze întâlnirea pentru acea seară. El era îngrijorat. Nu-și putea asuma riscul. Dar, bineînțeles, putea să treacă s-o ia mai târziu, nu? Ea pusese întrebarea cu o

supărare crescândă. Intuise, pe tot parcursul drumului, gelozia pe care trebuie s-o fi simțit ea, atunci când fata din scaunul de lângă șofer începuse să converseze cu el. Nu de parcă el ar fi încurajat-o cu ceva. Nu atunci, cel puțin. Dar el fusese cu adevărat îngrijorat, și-i spusese și ei acest lucru. Puteau să se întâlnească din nou săptămâna viitoare: el îi va scrie așa cum o făcea de obicei. Fusese doar o jumătate de minut de șușoteală agitată – nu mai mult; se întâmplase chiar înlăuntrul ușii hotelului Golden Rose. În ochii lor apăruse exasperarea și un licăr de furie oarbă. Dar el îi înțelesese sentimentele. Și o dorise din nou, cu aceeași pasiune ca întotdeauna.

El se urcase înapoi în mașină și-și continuase drumul spre Woodstock. Acum, că avea tot terenul pentru ea, fata blondă păruse chiar mai liberă de orice inhibiții. Se lăsase pe spate cu o senzualitate relaxată și deschisă. Nasturele de sus al bluzei subțiri și albe era deschis, iar bluza însăși părea o păstaie de mătase gata să se desfacă, în timp ce sânii i se umflau ca două boabe rumenite de soare, prin deschizătura ei.

— Cu ce te ocupi?

— Sunt la Universitate.

— Conferențiar?

— Da.

Ochii lor se întâlniseră. Așa continuaseră tot drumul, până când ajunseseră la Woodstock.

— Ei, bine, unde să te las?

— O, oriunde, pe bune.

— Te duci să te întâlnești cu prietenul tău?

— De-abia peste o jumătate de oră sau așa ceva. Mai am destul timp.

— Unde te întâlnești cu el?

— La *Prințul Negru*. Știi locul?

— Ți-ar plăcea să vii să bei ceva cu mine mai întâi?

El era foarte emoționat și tulburat.

— De ce nu?

Zăriseră un spațiu de parcare în curte, iar el mersese în marșarier până aproape de peretele din extremitatea stângă.

— Poate că nu e o idee atât de bună să bem ceva aici, spusese ea.

— Nu, probabil că nu.

Ea se lăsase din nou pe spate, pe scaun, iar fusta i se ridicase în jurul coapselor. Picioarele îi erau întinse, lungi, primitoare, ușor desfăcute.

— Ești căsătorit? întrebase ea.

El dăduse din cap. Mâna ei dreaptă se juca leneș, din când în când, cu schimbătorul de viteze, iar degetele mângâiau mânerul. Ferestrele deveneau din ce în ce mai încețoșate de respirația lor, iar el se aplecă până la compartimentul aflat în marginea cea mai apropiată a tabloului de bord. Brațul lui se frecă de ea în timp ce el făcea chestia asta și simți o apăsare blândă din partea trupului ei. Găsi cârpa de șters praful și șterse șovăielnic fereastra laterală din partea ei. Simți cum mâna ei dreaptă se atinge de piciorul lui, în timp ce se apleca ușor pe deasupra lui, dar ea nu făcu nicio încercare de a o îndepărta. El își așeză brațul stâng în spatele scaunului ei, iar ea se întoarse spre el. Avea buze senzuale și desfăcute; își plimbă chinuitor limba de-a lungul lor. Nu putu să-i mai reziste și o sărută cu un abandon abrupt și pasional. Limba ei șerpui în gura lui, iar trupul i se întoarse spre el; sânii se lipiră de pieptul lui. El îi mângâie picioarele cu mâna dreaptă, savurând o plăcere intens animalică în timp ce ea se legăna ușor și le desfăcea ca pe o invitație mai amplă. Ea întrerupse sărutările lungi și pasionale, îi linse lobul urechii și șopti:

— Desfă-mi nasturii bluzei. Nu port sutien.

— Hai să urcăm în spate, spuse el răgușit.

Avea o erecție enormă.

Totul se termină mult prea devreme, iar el se simți vinovat de propriile lui reacții. Își dorea să se descotorosească de ea. Acum, i se părea complet diferită – metamorfozată într-un singur minut.

— Ar fi mai bine să plec.

— Atât de curând?

Ea își încheia lent nasturii bluzei, dar, între timp, vraja se risipise.

— Da, mă tem că da.

— Ți-a plăcut, nu-i așa?

— Bineînțeles. Știi că da.

— Ți-ar plăcea s-o mai facem uneori?

— Știi că mi-ar plăcea.

Devenea din ce în ce mai disperat să scape. I se păruse că vede pe cineva pe afară. Un voyeur, eventual?

— Nu mi-ai spus cum te cheamă.

— Nici tu.

— Sylvia. Sylvia Kaye.

— Ascultă, Sylvia.

El încercase să pară cât putea el de afectuos față de ea.

— Nu crezi că ar fi mai bine dacă ne-am gândi la chestia asta doar ca la un lucru minunat care ni s-a întâmplat? Doar așa, o singură dată. Acum, în seara asta.

Atunci, ea devenise răutăcioasă și acidă.

— Nu vrei să mă mai vezi niciodată, nu? Ești exac' ca toți ceilalți. Un pi' de sex , o muie și ai dispăru'.

Acum, și modul în care vorbea era diferit. Părea o târfă oarecare, o curvișină ieftină și dură agățată de pe o stradă lăturalnică din Soho. Dar avea dreptate, bineînțeles. Avea întru totul dreptate. El obținuse ceea ce dorise. Dar ea nu

făcuse același lucru? Oare era o prostituată? Își adusese aminte de perioada petrecută în armată și de bărbații care se aleseseră cu sifilis. Trebuie să scape de aici. Să scape din mașina asta generatoare de claustrofobie și de curtea asta întunecoasă și nenorocită. Băgă mâna în buzunar și găsi o bancnotă de o liră. Cu excepția câtorva monede rătăcite, nu mai avea alți bani la el.

— O liră și atâ'! O afurisită de bancnotă de o liră și atâ'! Dumnezeule, probabi' că ai impresia că-s o ieftinăciune. Data viitoare, să ai ceva bani la tine, prietene. Sau, dacă nu, ține-ți mâinile alea nenorocite acasă!

Fu cuprins de o profundă rușine și umilință. Ea coborî din mașină, iar el o urmă.

— O să aflu eu cine dracu' ești tu, domnule. O s-o fac, o să vezi!

Nu-și mai aducea aminte ce anume se întâmplase atunci. Își aminti că spusese ceva și ținea minte, vag, că ea ripostase. Își aminti că farurile lui brăzdaseră curtea, apoi rememoră modul în care pândise o breșă în trafic, după ce ajunsese la șoseaua principală. Își aminti că se oprise să-și comande un whisky dublu și îi reveni în minte cât de repede mersese pe șoseaua cu două benzi. Iar după aceea, își aduse aminte că nimerise în spatele unei anumite mașini, că o depășise repede și își aminti cum zburase prin noapte, cu mintea învârtindu-i-se. Iar joi după-amiaza, citise în *Oxford Mail* despre asasinarea Sylviei Kaye.

Fusese o prostie din partea lui să scrie acea scrisoare, bineînțeles, dar, cel puțin, Peter va scăpa acum de belea. Să așterni ceva pe hârtie, orice, era ca și cum ai fi căutat complicațiile cu tot dinadinsul, dar fusese un aranjament perfect funcțional până atunci. Oricum, se întâmplase la propunerea ei și păruse un lucru necesar. Poșta din partea de nord a

Oxfordului era cu adevărat înfiorătoare – sosea la 10:00 dimineața sau chiar mai târziu – și nimănui nu părea să-i pese că fetele de la birou primeau scrisori. Iar de prea multe ori, nu putea fi sigur de întâlnire decât în ultimul moment. Uneori, lucrurile se încâlceau destul de aiurea, dar, de cele mai multe ori, aranjamentul funcționa foarte bine. Își creaseră un sistem de comunicare impecabil. Destul de inteligent, pe bune. Oricum, nimeni nu se uita la dată. Uneori, incorpora și câte un scurt mesaj, de asemenea – ca atunci, ultima oară. Atunci, ultima oară... Morse era un tip inteligent, fără îndoială, dar nu fusese suficient de deștept încât să vadă imaginea completă... Nu avusese cum să-i spună lui Morse întregul adevăr, desigur, dar nu intenționase să-l inducă în eroare în mod deliberat. Poate doar puțin, în mod sigur... Ca de exemplu, în chestiunea aceea cu înălțimea... Și-ar fi dorit să-l întâlnească pe Morse. Poate, în alte împrejurări, ar fi apucat să se cunoască unul pe celălalt, ar fi devenit prieteni...

Ațipi de tot, iar când se trezi, se făcuse deja întuneric. Luminile erau scăzute. Silueta tăcută și albă a unei surori era așezată pe după o mică masă, la capătul îndepărtat al salonului, iar el observă că majoritatea celorlalți pacienți adormiseră. Lumea reală năvăli din nou peste el, iar Margaret era moartă. De ce? De ce? Era oare cum spusese ea în scrisoare? Se întrebă cum va mai putea oare să înfrunte viața și se gândi la copii. Oare ce anume li se spusese?

Spasme chinuitoare de durere agonizantă îi năpădiră pieptul, iar el știu brusc, cu certitudine, că va muri. Sora se apropie de el, și acum și doctorul. Era năpădit de transpirație. Margaret! Oare ea o ucisese pe Sylvia sau el? Ce mai conta? Durerile începeau să se stingă, iar el simți o seninătate ciudată.

— Domnule doctor, șopti el.

— Încet, domnule Crowther. Vă veți simți mai bine acum.

Dar Crowther suferise o tromboză coronariană gravă, iar balanța șanselor se supraviețuire se înclinase împotriva lui.

— Domnule doctor, vreți să scrieți ceva pentru mine?

— Da. Bineînțeles.

— Domnului inspector Morse. Consemnați.

Medicul își scoase carnețelul și transcrise scurtul mesaj. Îl privi pe Crowther cu ochi îngrijorați: pulsul acestuia scădea rapid. Aparatul mergea impecabil; iar cadranele sale negre erau pornite până la punctul maxim de funcționare. Bernard simți masca de oxigen pe față și văzu într-un mod straniu de lucid cele mai infime detalii ale tuturor lucrurilor din jurul său. Moartea urma să fie un lucru mult mai ușor decât sperase el vreodată. Mai ușoară decât viața. Își îndepărtă masca, cu o energie surprinzătoare, și-și rosti ultimele cuvinte.

— Domnule doctor, spuneți-le copiilor mei că i-am iubit.

Ochii lui se închiseră, iar el păru să se prăbușească într-un somn adânc. Era 2:35 noaptea. Muri în dimineața următoare, la 6:30, înainte ca soarele să răsară pe fondul cenușiu și răvășit al cerului din est și înainte ca oamenii de serviciu de la primele ore ale dimineții să vină și să facă zarvă de-a lungul coridoarelor cu măsuțele lor cu rotile.

Morse se uită în jos, spre el. Era 8:30 dimineața, iar rămășițele pământești ale lui Bernard Crowther fuseseră transportate discret la morga spitalului cu aproape două ore mai devreme. Morse îl simpatizase pe Crowther. Un chip inteligent; un om care arăta bine, într-adevăr. Se gândi că, probabil, Margaret îl iubise odinioară din toată inima; și probabil că pe undeva, în străfundul inimii, îl iubea și acum. Și nu doar Margaret. Mai existase și altcineva, nu-i

așa, Bernard? Morse aruncă o privire în jos, spre foaia de carnețel din mâna lui, și o reciti:

„Domnului inspector Morse,

Îmi pare atât de rău. V-am spus atâtea minciuni. Vă rog, lăsați-o pe *ea* în pace. Nu are nimic de-a face cu asta. De unde să aibă? Eu am omorât-o pe Sylvia Kaye."

Pronumele erau derutante sau, cel puțin, așa i se păruseră doctorului care scrisese scurtul mesaj. Dar Morse le înțelese și-și dădu seama că Bernard Crowther ghicise adevărul înainte să moară. Se uită din nou la omul decedat; picioarele acestuia erau reci ca gheața și, cu siguranță, cu siguranță nu va mai bate câmpii niciodată.

Morse se întoarse încet pe călcâie și plecă.

CAPITOLUL AL DOUĂZECI ȘI OPTULEA

Vineri, 22 octombrie, dimineața

Câteva ore mai târziu, în aceeași zi de vineri, Morse stătea în biroul său, punându-l pe Lewis în temă cu noutățile de dimineață.

— Vezi, în tot acest timp, problema cu cazul nu a fost atât faptul că ne spuneau minciuni la obraz, ci că ne spuneau o combinație atât de dubioasă de minciuni și adevăr. Dar acum am ajuns aproape de capătul drumului, slavă Domnului.

— Încă n-am terminat, domnule?

— Ei, bine, tu ce părere ai? Nu am prea lăsa lucrurile în ordine, nu-i așa? E întotdeauna drăguț să beneficiezi de o confesiune, știu, dar ce te faci dacă ai *două*?

— Poate că nu vom afla niciodată, domnule. Cred, pur și simplu, că nu încercau decât să se acopere unul pe celălalt, știți, să preia asupra lor responsabilitatea pentru ceea ce făcuse celălalt.

— Dar cine credeți că a făcut-o, domnule sergent?

Lewis avea opțiunea pregătită:

— Eu cred că ea a făcut-o, domnule.

— Vaaai!

Ei, bine, fusese o probabilitate de unu la doi, iar el alesese greșit. Sau, cel puțin, Morse credea că el greșise. Dar *acesta din urmă* nu fusese într-o formă prea bună în ultima vreme, nu-i așa?

— Ei, haide, spuse Morse. Explică-mi. Ce te face s-o învinovățești pe biata doamnă Crowther?

— Ei, bine, cred că ea a aflat că Crowther se întâlnește cu cealaltă femeie și cred ceea ce a spus ea despre faptul că l-a urmărit și l-a văzut la Woodstock. Nu ar fi putut afla câteva dintre lucrurile pe care le-a menționat dacă nu s-ar fi dus până acolo, nu-i așa?

— Continuă, spuse Morse.

— Vreau să spun, de exemplu, locul unde era parcată mașina în curte. Faptul că aceștia se strecuraseră pe bancheta din spate a mașinii – *noi* n-am știut acest lucru; dar pare să se potrivească cu faptul că unul dintre firele de păr ale Sylviei a fost găsit pe bancheta din spate. Pur și simplu, cred că nu avea cum să inventeze una ca asta. Nu ar fi avut cum să culeagă aceste detalii din ziare, pentru că nu au fost niciodată așternute pe hârtie.

Morse își exprimă acordul dând din cap.

— Și o să-ți mai spun și altceva, Lewis. Ea nu s-a dus la cursul ei de la Headington în acea noapte de miercuri. Prezența ei nu este bifată în registru, cel puțin. Am verificat.

Lewis fu recunoscător pentru dovada care-i susținea spusele.

— Dar dumneavoastră credeți că a fost ea, domnule?

— Știu că nu a fost, spuse Morse cu simplitate. Vezi tu, Lewis, cred că dacă Margaret Crowther ar fi fost în toane criminale în acea noapte, am fi găsit craniul lui Bernard Crowther la capătul celălalt al levierului, nu pe acela al unei persoane neînsemnate, cum era Sylvia.

Lewis nu păru deloc convins.

— Cred că greșiți, domnule. Știu ce vreți să spuneți, dar femeile sunt diferite. Nu puteți spune, pur și simplu, că o femeie ar face asta și n-ar face ailaltă. Unele femei ar face

orice. Probabil că s-a simțit teribil de geloasă pe cealaltă fată, care i-a luat soțul în modul acesta.

— Dar nu spune că a fost geloasă, totuși; spune că a simțit „o supărare răvășitoare", îți mai amintești?

Lewis nu-și mai amintea, dar sesiză contradicția:

— Dar de ce sunteți, brusc, atât de nerăbdător să credeți ceea ce spune ea, domnule? Credeam că ați spus că *n-ați* crezut-o.

Morse dădu din cap, în semn de aprobare.

— Este exact lucrul la care mă refeream. Totul este așa un amestec de adevăr și minciună. Sarcina noastră este să cernem grâul de pleavă.

— Și cum facem lucrul ăsta?

— Ei, bine, vom avea nevoie și de un pic de înțelegere psihologică, asta e sigur. Iar eu cred că ea spunea adevărul când susținea că era supărată. Din punctul meu de vedere, acest lucru sună cu adevărat credibil. Sunt mai mult ca sigur că, dacă ar fi inventat povestea asta, ar fi spus că era geloasă, nu supărată. Iar dacă era supărată, cred că obiectul supărării ei era soțul ei, nicidecum Sylvia Kaye.

Din punctul de vedere al lui Lewis, totul părea slab și fără rost.

— Nu m-a interesat niciodată psihologia, domnule.

— Nu ești convins?

— Nu în privința asta, domnule. Nu.

— Nu te învinuiesc, spuse Morse. Nici eu nu sunt foarte convins, la rândul meu. Dar vei fi încântat să afli că nu depindem de aptitudinile mele de psiholog. Gândește-te doar o clipă, Lewis. Ea a spus că a intrat în curte, ținându-se pe aproape – adică, pe stânga – și s-a furișat printre mașini. L-a văzut pe Crowther la capătul îndepărtat al curții, tot pe stânga. Ești de acord?

— Sunt de acord.

— Dar levierul, dacă e să dăm crezare dovezilor, și nu văd niciun motiv verosimil pentru care să *nu* facem asta, era fie *în*, fie *pe lângă* cutia cu unelte aflată în colțul cel mai îndepărtat, pe marginea dreaptă, a curții. Arma cu care doamna Crowther pretinde că a omorât-o pe Sylvia Kaye era la minim optsprezece metri distanță de locul în care se afla ea. Ea spune în scrisoare că nu era doar supărată, ci și foarte înspăimântată. Iar eu pot foarte bine să o cred. Cine n-ar fi fost înspăimântat? Înspăimântată de ceea ce se întâmpla, înspăimântată de întuneric, poate; dar, mai presus de toate, *înspăimântată de posibilitatea de a fi văzută*. Și totuși, tu îmi ceri să cred că ea a traversat curtea și a ridicat un levier care se afla, mai mult ca sigur, la nu mai mult de patrucinci metri de locul în care se afla Bernard cu blonda lui pusă pe șotii? E o tâmpenie! A citit despre levier în ziare.

— Dar poate că cineva l-a mutat de acolo, domnule.

— Da. Cineva a făcut-o, cu siguranță. Cine crezi că a fost?

Lewis simți că disputele lui cu Morse, atunci când acesta era într-o asemenea dispoziție, erau la fel de profanatoare ca și disputa lui Moise cu Dumnezeu, pe Muntele Sinai. Oricum, trebuia să-și fi dat seama de povestea aceea cu levierul de la bun început. A fost o greșeală imensă, într-adevăr. Dar era un alt lucru care-l deranjase în confesiunea lui Margaret. Păruse atât de evident, de la bun început, că aceasta era crima unui bărbat, nu a unei femei. El se uitase cu ochii lui la Sylvia în acea noapte și își dăduse seama de îndată, fără raportul vreunui medic legist, că fusese violată. Hainele ei erau sfâșiate, și era evident că cineva nu se putuse abține să nu-și plimbe mâinile pe trupul

ei. Nu îl suprinsese cu nimic, așa cum nu-l uimise nici pe Morse, desigur, faptul că raportul menționase sperma care i se revărsa pe picioare și contuziile din jurul sânilor. Dar toate acestea nu se potriveau cu mărturia lui Margaret Crowther. Ea îi văzuse pe bancheta din spate a mașinii, așa spusese. Dar oare avusese dreptate? Firul de păr fusese găsit pe bancheta din spate, dar acest lucru nu dovedea foarte multe, nu-i așa? Ar fi putut ajunge acolo printr-o mie de modalități diferite. Nu. Lucrurile nu se potriveau nici așa. Povestea îl depășea. Își formulă gândurile în cuvinte, iar Morse îl ascultă cu atenție.

— Ai dreptate. E o problemă care mi-a provocat și mie foarte multă bătaie de cap.

— Dar nu mai e o problemă acum, domnule?

— Ah, nu. Dacă asta ar fi singura noastră problemă, am avea un traseu destul de lin de parcurs înaintea noastră.

— Și nu credeți că e așa?

— Cred că avem de înfruntat câteva mări foarte învolburate.

Chipul lui Morse era tras și cenușiu, iar vocea lui era tensionată, atunci când continuă:

— Există un singur lucru pe care ar fi trebuit să ți-l spun, Lewis. După ce am plecat de la Hotelul Radcliffe, m-am dus să-l vizitez pe Newlove. Fusese să-l vadă pe Bernard ieri după-amiază și era cât se poate de dornic să vorbească despre el.

— A apărut vreo noutate, domnule?

— Da, presupun că poți spune că a apărut, într-un fel. Newlove nu vroia să vorbească despre latura personală a lucrurilor, dar mi-a spus că Crowther i-a vorbit despre

noaptea crimei. I-a spus, în mare parte, ceea ce noi știam deja, sau ceea ce am reconstituit noi, pas cu pas. Cu excepția unui singur lucru, Lewis. Crowther a spus că i s-a părut *că mai era și altcineva în curte* în acea noapte.

— Ei, bine, noi știam lucrul ăsta, nu-i așa, domnule?

— Stai un moment, Lewis. Hai să nu facem decât să vizualizăm scena, dacă suntem în stare. Crowther coboară de pe locul din față și urcă pe bancheta din spate, corect? Sylvia Kaye face același lucru. Acum, locul în care se afla mașina dispunea de mult prea puțin spațiu, iar acesta nu era nici locul, nici ocazia pentru curtoazie de modă veche; iar eu presupun că ea a coborât pe ușa din față aflată în dreptul ei și a urcat pe ușa aferentă din spate, iar el a făcut același lucru pe latura lui. Cu alte cuvinte, au stat pe aceleași locuri pe bancheta din spate a mașinii, după cum au stat în față: el în dreapta, ea în stânga. Acum, oricât de întortocheată o fi fost poziția în care a ajuns Crowther, cred că, în cea mai mare parte a timpului, a stat cu spatele spre locul în care se afla soția sa – sau, să ne exprimăm altfel – ea a fost aproape mereu chiar în spatele lui. Dar Bernard n-are ochi în spate, iar Margaret, după cum am stabilit, era de-a dreptul înțepenită de spaimă că ar putea fi văzută. Iar acest lucru tinde să ne conducă la o singură concluzie, așa cum o văd eu; una și bună: Crowther nu și-a văzut soția în acea noapte. Sunt sigur că ea a fost acolo, dar nu cred că a văzut-o. Dar el a văzut pe altcineva. Cu alte cuvinte, *mai era încă o persoană în curte în acea noapte*, o persoană care a ajuns mult mai aproape de el decât a făcut-o Margaret; cineva care s-a aflat foarte aproape de trusa de unelte, cineva pe care Crowther l-a zărit – sau a zărit-o – pentru o clipă în umbră, în timp

ce se afla pe bancheta din spate a mașinii sale. Și cred, Lewis, că e posibil ca acea persoană să fi fost responsabilă de moartea Sylviei Kaye.

— Și atunci, nu credeți nici în vinovăția lui Bernard, nu?

Pentru prima oară, Morse păru să aibă o ezitare bizară.

— El ar fi putut s-o facă, într-adevăr.

— Dar, pur și simplu, nu vedeți niciun motiv, nu-i așa, domnule?

— Nu, spuse Morse sec. Nu-l găsesc.

Se uită în jur prin încăpere, demoralizat.

— Ați mai primit vreo informație de la Peter Newlove, domnule?

— Da. Crowther i-a spus că el i-a folosit mașina de scris.

— Mașina de scris a lui Newlove, vreți să spuneți?

— Pari surprins.

— Vreți să spuneți că, până la urmă, Crowther *a fost într-adevăr* cel care a scris acea scrisoare?

Morse îi aruncă o privire din care se citea o dezamăgire dureroasă.

— Doar nu te-ai îndoit vreodată de chestia asta, nu-i așa?

Deschise un sertar al biroului său și scoase un plic alb, sigilat, pe care i-l întinse lui Lewis. Plicul îi era adresat lui Jennifer Coleby.

— Vreau să te duci s-o vizitezi, Lewis, să-i dai plicul ăsta și să stai lângă ea atunci când îl deschide. Înăuntru se află o singură foaie de hârtie și un plic de răspuns, adresat mie. Spune-i să răspundă la întrebarea pe care am pus-o și apoi să sigileze mesajul în plicul de răspuns. E clar?

— Nu ar fi mai simplu s-o sunați, domnule?

Ochii lui Morse sclipiră brusc de mânie, deși, atunci când vorbi, cuvintele veniră pe un ton liniștit și controlat:

— După cum spuneam, Lewis, vei sta alături de ea, iar după ce și-a scris răspunsul, te vei asigura că plicul este sigilat. Mă înțelegi, nu vreau să vezi întrebarea pe care i-am adresat-o, și nici răspunsul pe care ea mi-l va da.

Acum, vocea era rece ca gheața, iar Lewis dădu repede din cap, în semn de ascultare. Nu-și dăduse seama niciodată până acum cât de înspăimântător putea să fie inspectorul și era fericit să plece.

CAPITOLUL AL DOUĂZECI ȘI NOUĂLEA

Vineri, 22 octombrie, după-amiaza

După plecarea lui Lewis, Morse se așeză și începu să se gândească la Sue. Se întâmplaseră atâtea lucruri de luni încoace, dar Sue rămăsese mai presus de toate în gândurile lui, aproape fără încetare. Trebuia să o întâlnească din nou. Își consultă ceasul. Era ora prânzului. Se întrebă ce anume făcea ea, și brusc, se îmboldi să acționeze.

— Alo, Spitalul Radcliffe?

— Da.

— Secția accidente, vă rog frumos.

— Vă transfer acum, domnule.

— Alo. Secția accidente.

Nu era Sue.

— Aș dori să discut pe scurt ceva cu domnișoara Widdowson, vă rog.

— Vă referiți la sora medicală Widdowson.

Nu știuse acest lucru.

— Susan este prenumele ei, cred.

— Îmi cer scuze, domnule. Nu avem voie să preluăm apeluri telefonice din exterior, cu excepția...

— Ar putea fi o urgență, o întrerupse Morse, plin de speranță.

— Este vorba despre o urgență, domnule?

— Nu, nu chiar.

— Îmi pare rău, domnule.

— Ia ascultați, aici poliția.

— Îmi pare rău, domnule.

Fără îndoială, mai auzise replica asta până acum.

Încet-încet, Morse începea să se enerveze din nou.

— Asistenta-șefă e acolo?

— Doriți să vă transfer la asistenta-șefă?

— Da, asta doresc.

Avu de așteptat două minute bune.

— Alo. Aici asistenta-șefă.

— Doamnă, vă sun de la Secția de Poliție a Văii Tamisei. Aici inspectorul-șef Morse. Aș dori să stau de vorbă cu sora medicală Widdowson. Înțeleg că aveți anumite reguli în această privință și bineînțeles că nu intenționez, în circumstanțe normale, să le încalc...

— Este urgent?

Vox auctoritatis.

— Ei, bine, hai să spunem că este important.

Pe durata următoarelor câteva minute, asistenta-șefă îi explică, distant și obiectiv, regulile care guvernau livrarea de corespondență personală și transferul apelurilor telefonice din exterior spre membrii echipei „sale" de asistente. Ea clarifică răspicat regulile și motivele acestor reguli, iar Morse se frământă la masa lui, în timp ce degetele mâinii lui stângi băteau darabana pe suprafața biroului său, în maniera lui caracteristică.

— Vedeți dumneavoastră, habar n-aveți despre volumul de scrisori oficiale și apeluri telefonice pe care le primește secția mea în fiecare zi. Iar dacă am adăuga complicațiile suplimentare generate de toate scrisorile și apelurile personale, unde am ajunge? Am încercat și cred că am izbutit...

Morse o ascultă până la capăt. În timp ce ea perora, o idee teribil de neverosimilă i se înrădăcină în minte. Aproape că își dorea s-o audă repetând lista plictisitoare de interdicții.

— Vă sunt cât se poate de recunoscător, doamnă asistentă-șefă. Vreau să-mi cer scuze...

— O, nu aveți de ce. Mi-a făcut plăcere să vorbesc cu dumneavoastră. Acum, dați-mi voie să vă ajut în orice mod îmi stă cu putință.

Ea ar fi fost dispusă să facă orice pentru el, știa acest lucru. Dar situația se schimbase. Apăruse acum o șansă absolut întâmplătoare, minusculă, acolo unde înainte nu fusese nimic. Puse capăt apelului cât putu de repede, deși asistenta-șefă aproape că îl implora să-i ofere ocazia de a-l servi cu ceva. Dar el nu avea nevoie de nimic: cursul acțiunilor lui era deja limpede.

Sue lua prânzul, în timp ce Morse își încheia apelul îndelungat cu șefa ei directă. Și ea se gândea la el. Măcar dacă l-ar fi cunoscut mai devreme! Știa cu o siguranță plină de pasiune că el i-ar fi schimbat viața. Oare acum era prea târziu? Doctorul Eyres stătea alături de ea, profitând de orice oportunitate care apărea în mod decent pentru a obține contactul fizic cel mai intim cu putință cu splendida soră medicală; dar Sue îi detesta apropierea și insinuările și, refuzând desertul, plecă de la masă cât putu de repede. O, Morse! De ce nu te-am cunoscut mai repede? Ea se întoarse în sala de așteptare a pacienților externi de la clinica de accidente și se așeză pe una dintre băncile tari. Absentă, luă în mână o copie de mult expirată a revistei *Punch* și-i frunzări mecanic paginile decolorate... Ce trebuia să facă? El nu mai apăruse absolut deloc de când cu noaptea aceea nenorocită, când Jennifer se întorsese acasă. Jennifer! Iar ea fusese suficient de proastă încât să i se destăinuie lui Jennifer. David? Va trebui să-i scrie lui David. El va fi atât de întristat; dar cum să locuiești cu cineva, cum să dormi

cu cineva timp de patruzeci, sau chiar cincizeci de ani... cu cineva pe care nu-l iubești sincer și din toată inima?

Apoi, îl observă. El se oprise acolo, cu o privire neliniștită, vulnerabilă, în ochii lui cenușii. Lacrimile începură să curgă pe obrajii lui Sue; simți o bucurie incredibilă. El veni și se așeză lângă ea. Nici măcar nu încercă să o ia de mână – nu era nevoie de asta. Stătură de vorbă, iar ea nici măcar nu știa despre ce. Nici nu conta.

— Va trebui să plec, spuse ea. Încearcă să mă vizitezi cât de curând, da?

Era ora unu și jumătate.

Pe Morse îl durea îngrozitor inima. O privi pe Sue lung și intens și își dădu seama cât de mult o iubește.

— Sue?

— Da?

— Ai o fotografie cu tine?

Sue cotrobăi în poșetă și găsi ceva.

— Nu e foarte bună, nu-i așa?

Morse privi fotografia. Ea avea dreptate. Într-adevăr, nu o avantaja prea mult, dar era Sue a lui. O puse cu grijă în portofel și se ridică, pregătit să plece. Pacienții așteptau deja; pacienți cu bandaje voluminoase de ghips peste brațe și picioare; cu bandaje înfășurate în jurul capetelor și încheieturilor mâinii, o victimă a unui accident rutier, cu buzele stropite de jur împrejur cu sânge și chipul alb ca varul. Sosise momentul să plece. Îi atinse blând mâna, iar degetele li se împleticiră într-un bun-rămas tandru și dulce. Sue îl urmări prin ușile din celuloid întredeschise, în timp ce el pleca, șchiopătând ușor.

*

Era aproape ora două fără un sfert când Morse ieși din Spitalul Radcliffe, luând-o spre întinsul bulevard St. Giles', mărginit de copaci. Se gândi să-și amâne următoarea sarcină; dar trebuia să fie îndeplinită la un moment dat, iar el se afla oricum prin zonă, chiar acum.

Rămânând pe trotuarul drept al bulevardului St. Giles', îndreptându-se în direcția generală a Monumentului Comemorativ al Martirilor, Morse se opri la primul bufet expres peste care dădu, Wimpy Grill, și intră în încăpere. După ce își dezvălui identitatea, italianul bondoc și măsliniu care întorcea burgerii de vită pe plită, „nu vorbește, signor, englezește așa bine" își chemă brusc chelnerița neglijentă și tânără, să-i ofere consiliere. Morse plecă în timp ce amândoi clătinau vehement din cap și gesticulau agitați; nu avea să fie o treabă ușoară. Câțiva metri mai departe, se opri și intră în barul *Pasărea și puiul*, unde își comandă o halbă de bere amară și se angajă într-o conversație sinceră, liniștită, de mai multe minute, cu barmanul, care era și proprietarul locului și care deservea întotdeauna barul la ora prânzului. Din păcate, nu. O, da, ar fi observat; dar nu. Îmi pare rău. Urma să fie o poveste lungă, demoralizatoare, dar numai Morse în persoană o putea face.

El își continuă traseul, meticulos, printre cele douăsprezece localuri asemănătoare de pe Cornmarket, sub cinematograful ABC, traversă strada la Carfax și o luă pe trotuarul opus. Abia la o patiserie mică („servim gustări"), adăpostită pe lângă uriașa clădire a celor de la Marks and Spencer, găsi persoana pe care o căutase. Era o femeie căruntă, bucălată, cu un chip binevoitor și un comportament prietenos. Morse conversă cu ea timp de mai multe minute, iar în acest timp, dădură amândoi din cap foarte mult și el primi indicații. Dar indicațiile nu se îndreptau vag spre exterior, spre alei sau

spre străzi lăturalnice; de această dată, indicațiile vizau o încăpere mică, înăuntrul patiseriei, locul în care se serveau gustările localului. Mai exact, indicațiile se refereau la o anumită măsuță mică, aflată în colțul cel mai ferit al încăperii, cu câte un scaun de fiecare parte, ambele goale acum, cu o olivieră, o scrumieră murdară și un flacon cu sos de roșii așezate pe fața de masă cu dungi roșii și albe.

Era ora 15:45. Morse se îndreptă spre masă și se așeză. Știa că, acum, cazul era aproape încheiat; dar nu putea simți nicio urmă de entuziasm. Picioarele îl dureau, mai ales cel drept, și avea teribil de multă nevoie de ceva care să-l înveselească. Scoase din nou poza lui Sue din portofel și se uită la chipul fetei pe care o iubea atât de mult și fără speranță. Chelnerița cu părul cărunt se apropie de el.

— Pot să vă servesc cu ceva, domnule? Îmi cer scuze că nu mi-am dat seama că ați putea...

— Aș dori o cană de ceai, drăguțo, spuse Morse.

Era mai bine așa, decât nimic.

Nu se întoarse la birou până la 16:45. Un bilet de la Lewis îl aștepta pe masă. Sergentul său spera că va fi totul în regulă dacă va pleca puțin mai devreme. Îl ruga să-l sune dacă prezența lui era necesară. Soția lui avea „puțină gripă", iar copiii erau greu de strunit.

Morse făcu biletul cocoloș și-l aruncă la coșul de hârtii. Sub bilet de afla scrisoarea pe care Lewis o adusese din partea lui Jennifer Coleby. Asigurându-se că fusese sigilată cu grijă, Morse o așeză, nedesfăcută, în ultimul sertar din stânga al biroului, pe care îl încuie cu cheia.

Căută un număr în cartea de telefoane și auzi răsunătorul „țrrr țrrr țrrr țrrr". Se uită la ceasul de la mână: era aproape ora 17:00. N-ar mai fi contat, desigur, dacă era deja plecat; dar

voia să rezolve toate chestiunile chiar acum. „Ţrrr ţrrr ţrrr ţrrr". Era pe cale să renunţe, când, în sfârşit, cineva răspunse la telefon.

— Alo?

Era Palmer.

— Sunt încântat că v-am nimerit pe dumneavoastră, domnule. Aici Morse.

— A.

Micul director nu părea deloc încântat.

— Aveţi noroc. Tocmai încuiam biroul, dar mi-am zis că ar fi mai bine să mă întorc şi să răspund la telefon. Nu se ştie niciodată, în branşa asta. Ar putea fi important.

— Este important.

— A.

Palmer locuia pe eleganta Observatory Street, la capătul Woodstock Road. Da. Se putea întâlni cu Morse – desigur că putea – dacă era important. Au stabilit o întâlnire la *Bivolul şi jugul* de pe Walton Street, din apropiere, la ora 20:30, în acea seară.

Era genul ăla de local cu înfăţişare neplăcută, prost luminat, încropit într-o doară; un spaţiu dezamăgitor, cu jocuri cu cai, darts şi jocuri de fotbal, care se numărau printre principalele pretenţii ale clienţilor ponosiţi. Morse îşi dorea să termine cu povestea asta şi să iasă de acolo cât putea de repede. La început a avut loc o luptă, iar Palmer a fost rezervat şi şovăielnic; dar Morse ştia prea multe pentru ca el să-i poată rezista. Plin de ranchiună, dar cu o sinceritate vizibilă, Palmer îşi relată povestea măruntă şi deplorabilă.

— Presupun că sunteţi de părere că ar fi trebuit să vă spun asta mai devreme?

— Habar n-am. Eu, unul, nu sunt căsătorit.

Morse părea cât se poate de indiferent. Era 9:00 seara, iar el își luă rămas-bun.

O porni cu mașina pe Woodstock Road, cu o viteză ceva mai mare de 50 de kilometri pe oră; dar, după ce zări un automobil al poliției, încetini până la limita de viteză regulamentară. Făcu ocolul giratoriului spre Woodstock, punctul de pornire al întregii încurcături sinistre, și se îndreptă spre Woodstock. Când ajunse în dreptul satului Yarnton, coti și parcă Lancia în fața domiciliului doamnei Mabel Jarman, unde nu petrecu mai mult de două minute.

În timp ce se întorcea acasă, făcu o vizită la secția de poliție. Coridoarele erau întunecate, dar nu se deranjă să mai aprindă luminile. Ajuns în biroul său, descuie ultimul sertar din stânga al biroului și scoase plicul. Mâna îi tremură ușor în timp ce o întindea spre cuțitul pentru scrisori și despica impecabil vârful plicului. Se simțea ca un jucător de cricket care tocmai ratase și care verifica tabelul de marcaj, să verifice dacă nu cumva un punct întâmplător marcat de celălalt jucător fusese contabilizat din greșeală pe numele lui. Dar Morse nu credea în miracole și știa ce va conține biletelul înainte să-l deschidă. Văzu hârtia; nu o citi. O văzu sinoptic, nu ca pe o sumă a cuvintelor și a literelor sale individuale. Nu există miracole.

Stinse lumina, încuie ușa biroului și o luă înapoi pe coridorul întunecat. Ultima piesă de puzzle fusese așezată la locul ei. Acum, imaginea era completă.

CAPITOLUL AL TREIZECILEA

Sâmbătă, 23 octombrie

Încă de la micul dejun, Sue încercase să-i scrie lui David. O dată sau de două ori, izbutise să aștearnă pe hârtie câte o jumătate de pagină înainte să mototolească hârtia și să înceapă pe o pagină curată; dar, de cele mai multe ori, propozițiile înșelătoare o lăsau baltă după ce storcea cu greu o propoziție chinuitor de scurtă. Încercă din nou.

„Dragul meu David,

Ai fost atât de bun și de iubitor cu mine, încât îmi dau seama că această scrisoare va reprezenta un șoc teribil pentru tine. Dar simt că trebuie să-ți spun – nu este cinstit să ascund nimic de tine. Adevărul este că m-am îndrăgostit de altcineva și eu..."

Ce altceva putea să mai adauge? Nu avea cum să o lase așa, pur și simplu... Mototoli și ultima ciornă, adăugând-o la colecția din ce în ce mai mare de ghemotoace de hârtie de pe masă.

Un Morse cu o înfățișare posomorâtă stătea așezat pe scaunul său de piele neagră, în aceeași dimineață. Fusese încă o noapte neliniștită și chinuitoare. Trebuie să-și ia un concediu.

— Păreți obosit, domnule.

Morse înclină din cap.

— Da, dar acum am ajuns la capătul călătoriei.

— Am ajuns, domnule?

Morse păru că se înviorează. Trase o inspirație adâncă în piept.

— Am făcut una sau două cotituri greșite, după cum știi și tu, Lewis; dar, din pură baftă, m-am îndreptat întotdeauna în direcția cea bună – chiar și în noaptea crimei. Mai ții minte cum stăteam în curtea aceea? Îmi amintesc că am ridicat privirea spre stele și mi-am spus câte secrete trebuie să știe ele, dat fiind că se uită în jos, spre secretele tuturor. Îmi amintesc că am încercat chiar și atunci să văd modelul integral, nu doar părticelele care alcătuiesc modelul. Noaptea aceea, știi și tu, Lewis, avea un aer foarte ciudat. Într-adevăr, semăna destul de mult cu o crimă pasională. Dar lucrurile nu sunt întotdeauna ceea ce par, nu-i așa?

Părea că vorbește pe un ton confuz, oarecum cântat, de parcă s-ar fi drogat.

— Acum, poți *face* ca lucrurile să pară puțin îndoielnice, dar eu încă nu am întâlnit un ucigaș atât de inteligent. Sau, eventual, lucrurile *se întâmplă* așa, pur și simplu, nu? Ar fi fost ciudat dacă Sylvia ar fi fost violată acolo unde a fost găsită, nu crezi? Știu că era extrem de întuneric în curte, în acea noapte, dar mașini cu toate farurile aprinse la intensitate maximă intrau și ieșeau fără încetare. Cu siguranță, îți solicită imaginația un pic să crezi că un om ar putea fi atât de dement încât să violeze o fată în lumina cea mai puternică a farurilor din față ale motocicliștilor.

Lewis avu impresia că Morse se relaxează puțin, iar ochii săi își pierd expresia mohorâtă.

— Ei bine?

Acum, șeful său părea mai aproape de comportamentul său natural.

— Bănuiesc că aveți dreptate, domnule.

— Dar arăta ciudat. O blondă cu picioare lungi, omorâtă și violată sau violată și omorâtă. Oricare ar fi fost ordinea acestor fapte, acestea indicau același lucru. Avem de căutat un ucigaș obsedat de sex. Dar eu nu eram sigur de asta. Din câte am auzit, violul nu este un lucru ușor dacă tânăra doamnă nu este dispusă să coopereze și, precum spuneam, am eliminat posibilitatea ca Sylvia să fi fost violată în curte. Ar fi țipat, ar fi răcnit – dacă nu cumva, desigur, era deja moartă. Dar sunt oarecum neîncrezător în genul acesta de lucruri și am presupus că șansele de a întâlni un necrofil de calibrul lui Christie sunt oarecum reduse. Și, atunci, cu ce ipoteză rămânem?

Lewis speră că era o întrebare retorică și se vădi că, într-adevăr, așa era.

— Ei, bine, hai să ne concentrăm atenția separat asupra fiecăreia dintre aceste două componente: viol și omucidere. Hai să presupunem că sunt două acțiuni diferite, nu una. Să pornim de la ipoteza că ea a avut contact sexual cu un bărbat – până la urmă, nu există nicio îndoială în privința contactului sexual. Să presupunem, mai departe, că acest act a avut loc cu consimțământul ei deplin. Acum, exista o fărâmă de dovadă care să susțină acest lucru. Sylvia nu era membră a mișcării feministe, dar nu purta sutien, iar mie mi s-a părut că, deși acest lucru nu era neobișnuit, era, ei bine – oarecum sugestiv. Am descoperit că Sylvia are mai multe bluze albe, dar nu are sutiene albe. De ce nu? Nicio persoană atât de conștientă de silueta și de înfățișarea ei, precum era Sylvia Kaye, nu avea de gând să poarte un sutien negru sub o bluză subțire și albă, nu-i așa? Nu am putut trage decât o singură concluzie: că Sylvia ieșea destul de des din casă fără să poarte sutien; iar dacă totuși purta sutien, acesta era negru, pentru că toate fetele cred că lenjeria neagră este teribil de sexy. Acum, toate acestea îmi sugerau

că ea era o tânără doamnă căreia îi era greu să refuze, și cred că este destul de evident că așa și era.

— Nu purta nici chiloți, domnule.

— Nu. Dar raportul medicului legist sugerează că i-a purtat – după urmele de elastic pe care le avea în jurul taliei. Da, sunt destul de sigur că a purtat chiloți, iar aceștia au nimerit în buzunarul cuiva, iar ulterior, au fost aruncați sau arși. Oricum, nu este important. Să revenim la principalele părți componente ale crimei. Întâi, un bărbat are contact sexual cu Sylvia și e destul de evident că ea nu se opune prea mult. Apoi, cineva o omoară. Ar fi putut să fie același bărbat, dar motivul este destul de greu de sesizat. Dovezile pe care le-am obținut într-o etapă foarte timpurie păreau să sugereze că aceasta a fost o cunoștință absolut la nimereală, un agățament întâmplător pe drumul spre Woodstock. În regulă. Dar, dat fiind că am stabilit că Bernard Crowther a fost omul care se oprise la giratoriul din Woodstock, anumite aspecte ale cazului păreau să devină din ce în ce mai complicate. Puteam să-mi imaginez că Crowther era genul de bărbat care își mai înșela soția din când în când, mai ales că, din câte știm acum, relația cu nevasta lui pare să se fi degradat în ultimii câțiva ani de la o fericire idilică la un șir de certuri prostești. Dar dacă eram în căutarea unui maniac obsedat de sex, eram destul de sigur că Crowther nu era omul pe care-l căutam. Mi se părea a fi un bărbat extrem de civilizat. Mai ții minte când te uitai la fotografiile acelea ale Sylviei, Lewis? Îți aduci aminte că mi-ai spus că ți-ai dori să pui mâna pe nemernicul care a făcut una ca asta? Dar aveai pe atunci o imagine suprapusă în minte, cred: asociai violul cu asasinatul și cu încă ceva: *interacțiunea evidentă cu vestimentația sumară a Sylviei.* Acuma, nu puteam să-l integrez pe Crowther în tabloul ăsta; iar dacă mărturia doamnei Crowther a fost adevărată

dintr-un punct de vedere, cu siguranță că a fost adevărată atunci când ea a descris ceea ce văzuse în mașină. Ai remarcat și tu acest aspect, Lewis. Și atunci, ce am descoperit? Întâi, Crowther a făcut dragoste cu fata pe bancheta din spate a mașinii. După aceea, poate că a avut o ceartă cu ea, legată de ceva anume. Să zicem că ea ar fi o curvă tânără și mercantilă și a fost de acord să facă amor cu el pe baza genului de înțelegere pe care ar fi solicitat-o o prostituată obișnuită. Să presupunem că el n-a putut sau n-a fost dispus să o plătească. Să zicem că încep să se certe, iar el o omoară. E o posibilitate. Dar pur și simplu nu puteam să cred că, dacă aceasta ar fi fost succesiunea evenimentelor, am mai fi găsit-o pe Sylvia în starea în care am surprins-o: cu bluza sfâșiată și smulsă de pe ea. Sau, cel puțin, nu dacă ne-am fi gândit la Crowther ca fiind vinovatul.

Lewis îl întrerupse pe un ton scăzut:

— Spuneați că v-ați dat seama cine a făcut asta.

— Cred că și tu ți-ai dat seama, ripostă Morse. Pe măsură ce cazul progresa, părea să existe o singură persoană care să aibă mintea suficient de deformată și de pervertită, încât să-și facă mendrele cu corpul unei fete omorâte. Un bărbat care, oricum, așteptase să se întâlnească cu ea; un bărbat despre care știm că se frământa și se tortura în permanență cu gânduri legate de sex; un bărbat care devora o selecție săptămânală de filme erotice și pornografie. Știi totul despre el, Lewis. Iar eu m-am dus să-l vizitez cu o săptămână în urmă. Dormitorul său este înțesat cu un întreg arsenal de ilustrate deocheate, reviste din Danemarca, filme porno *hardcore* și așa mai departe. E bolnav, Lewis. Știe și el că e bolnav, știe și mama lui acest lucru. Dar nu e un răufăcător. De fapt, nu este dezagreabil, în pofida imoralității sale. Mi-a spus că a avut adeseori un vis: că dezbracă trupul unei fete moarte.

— Sfinte Dumnezeule! spuse Lewis.

— Nu ar trebui să fii prea stupefiat de chestia asta, să știi, spuse Morse. Mi s-a spus că Freud menționează acest gen de vis ca fiind o formă obișnuită de fantezie sexuală printre voyeurii frustrați.

Lewis își aminti filmul. Îl găsise destul de erotic și el, nu-i așa? Dar nu dorea să recunoască chestia asta, nici măcar în sinea lui.

— S-a întâlnit cu Sylvia de mai multe ori până atunci. De obicei, se întâlneau în barul hotelului *Prințul Negru*, beau ceva alcool, apoi se duceau acasă la el – în dormitorul lui. El o plătea pentru asta. Mi-a spus-o chiar el.

— Avea o grămadă de cheltuieli, într-un fel sau altul, domnule.

— Da, într-adevăr. Oricum, în noaptea când Sylvia a fost omorâtă, așteptase de pe la opt fără un sfert. Băuse din ce în ce mai mult și se simțise din ce în ce mai disperat pe măsură ce timpul trecea, iar Sylvia nu apărea. A ieșit de mai multe ori să se uite după ea. Dar n-a văzut nimic. Când a găsit-o, în sfârșit, era cuprins de o stare de rău fizic și psihic: îi era rău de la frustrarea sexuală pe care o acumulase și îi era rău de la prea multă băutură. A găsit-o cât se poate de întâmplător – așa spunea – iar eu îl cred.

— Și atunci... vreți să spuneți că el... și-a făcut mendrele cu ea?

Morse dădu din cap.

— Da. Asta a făcut.

— Are nevoie de tratament, domnule.

— Mi-a promis că se va duce la un consult psihiatric, dar nu sunt foarte optimist în privința asta. Nu am cunoscut decât un singur psihiatru. Un tip ciudat. Dacă un om a avut vreodată nevoie de tratament psihiatric, acela era el.

Morse zâmbi plin de compasiune, iar Lewis simți că șeful său își revine la starea lui de spirit normală.

— Așadar, am clarificat problema asta, domnule.

— Da. Dar nu ne-a ajutat foarte mult, nu-i așa? Eram cât se poate de sigur că Sylvia Kaye n-a fost omorâtă de către domnul John Sanders. Ea a fost asasinată, spune raportul medicului legist, între 19:00 și 20:00 seara, sau așa ceva. Acum toți știm chestia aia cu criminalul care se întoarce la locul crimei, dar pur și simplu nu mi-ar fi venit să cred că Sanders ar fi stat între două ore și jumătate și trei ore bând whisky la o distanță nu mai mare de vreo patruzeci și cinci de metri de locul în care zăcea moartă victima lui. Ar fi luat-o la sănătoasa, asta-i sigur. Ceea ce mi se părea atât de ciudat era faptul că nu fusese găsită mai devreme. Dar tu ai lămurit povestea asta.

Lewis fu încântat să afle că și el fusese de folos pe undeva, de-a lungul traseului. Știa la ce anume se referea Morse, pentru că el, Lewis, intervievase toți șoferii autovehiculelor parcate în curte, în acea noapte. Șoferul mașinii îndărătul căreia fusese găsită Sylvia în acea noapte parcase mai devreme, într-un loc neconvenabil, chiar în afara curții *Prințului Negru*; dar fusese hotărât să blocheze alte mașini și profitase imediat de ocazie, de cum văzuse o mașină plecând din curte, să-și strecoare propria mașină în marșarier în locul rămas liber. Desigur, farurile lui n-au cuprins-o în bătaia lor pe Sylvia Kaye, iar când a coborât de pe locul șoferului, cadavrul era sprijinit de perete, de cealaltă parte a mașinii.

— Bine, continuă Morse, până în acest moment, am reușit să ajungem până la Crowther. Sau, mai exact, soții Crowther. Poate că nu vom afla niciodată cu exactitate rolul jucat de fiecare dintre ei în acea noapte. Dar un lucru pe care cred că îl putem sugera cu încredere: ca rezultat a ceea ce s-a

întâmplat, *Margaret a crezut că Bernard o omorâse pe Sylvia.* Habar n-am dacă s-a sinucis doar din cauza a ceea ce suspecta, deși, cu siguranță, a fost printre factorii care au îndemnat-o să facă acest pas. Dar asta este doar jumătate din chestiune. Cred, de asemenea, că *Bernard bănuia că Margaret o omorâse pe Sylvia.* Dacă am dreptate în privința asta, mi se pare că o serie de lucruri se explică. Bernard avea două motive copleșitoare să păstreze tăcerea. În primul rând, povestea lui de dragoste ar fi ieșit de îndată la lumină, cu toate consecințele pe care le-ar fi generat. În al doilea rând, și poate chiar mai important, dovezile furnizate de el ne-ar fi putut într-adevăr ajuta să găsim criminalul care, așa cum vedea Bernard lucrurile, era probabil propria lui soție, Margaret. O, Dumnezeule, Lewis, măcar dacă oamenii ăștia ar fi discutat despre acest subiect unul cu celălalt! Nu bănuiești pe altcineva că a comis o crimă, dacă ai înfăptuit-o tu însuți. Și cred că fiecare dintre ei era cât se poate de sincer în suspiciunile care-l vizau pe celălalt. Astfel că, putem susține cu toată încrederea că *niciunul dintre ei n-a făcut-o.* Iar dacă Bernard ar fi vădit câtuși de puțină inteligență, și-ar fi dat seama cât era de improbabil ca Margaret să fie implicată cu adevărat în această crimă. Trecuse pe lângă soția lui în drumul înapoi spre Oxford! Acum, știm cu toții din mărturia lui Margaret că ea șofa încet și, probabil, cele mai multe mașini o depășeau oricum. Dar dacă el a plecat spre Oxford *înaintea* ei, ar fi fost o imposibilitate fizică pentru el să o depășească. Suntem de acord?

— Dar poate că s-a oprit pentru o băutură sau așa ceva, domnule.

— Nu m-am gândit la asta, spuse Morse lent. Dar nu este un amănunt vital. Hai să mergem mai departe. Acum, persoana cheie a acestui caz a fost de la bun început domnișoara X – acea domnișoară X care s-a aflat alături de Sylvia în mașina lui Bernard Crowther. Ce am aflat noi despre ea?

Cel mai important fapt pe care l-am aflat a fost un lucru pe care l-a auzit doamna Jarman: iar aceasta este 100% convinsă că *într-adevăr* l-a auzit – am vizitat-o din nou noaptea trecută. Ea a auzit-o pe Sylvia spunând: „Mâine dimineață, o să ne hlizim de chestia asta". Așadar, descoperim că terenul de acțiune se restrânge considerabil, nu-i așa? Investigăm la Compania de Asigurări Town and Gown, iar acolo, descoperim câteva lucruri foarte interesante. Iar cel mai interesant dintre ele este că cineva îi spune lui Jennifer Coleby să-și țină gura.

Lewis o deschise pe a lui, dar nu apucă să spună nimic.

— Știu că tu crezi că am avut ceva împotriva acelei tinere de la bun început, dar eu sunt convins acum – mai convins decât oricând – că scrisoarea pe care am găsit-o, adresată lui Jennifer Coleby, i-a fost scrisă acesteia de către Bernard Crowther. Dacă vrei amănuntele exacte, acest lucru s-a întâmplat în după-amiaza de vineri, 1 octombrie, în biroul domnului Peter Newlove de la Lonsdale College, la mașina de scris a aceluiași domn Newlove. Aceasta, Lewis, este *o certitudine*.

Din nou, Lewis făcu o încercare de protest și, din nou, Morse îi respinse protestul dând din mână.

— Ascultă-mă până la capăt, Lewis. Jennifer Coleby ne-a mințit de la bun început. De fapt, dintre toate persoanele implicate în acest caz, Jennifer Coleby a fost aceea care a deținut monopolul minciunilor. Minciuni, minciuni și iar minciuni. Dar de ce *trebuia* să mintă? De ce ar fi cineva atât de determinat să ne inducă în eroare, precum a fost ea? Am fost sigur, încă de foarte devreme, că motivul era unul relativ simplu, de fapt. Tânăra doamnă care a stat pe bancheta din spate a mașinii lui Bernard era amanta acestuia, iar tot ce am aflat de la Margaret confirma autenticitatea propriei lui mărturisiri, în care acesta recunoștea

că avea de fapt o amantă. Acum, nu e nevoie să trec în revistă toate minciunile pe care le-am încasat de la Jennifer; dar a existat o fărâmă de sinceritate în mijlocul acelei rețele încâlcite de minciuni. Și unul dintre lucrurile pe care ni le-a spus, și care părea cea mai gogonată minciună dintre toate, s-a vădit de fapt a fi singurul lucru adevărat. *A spus că ea are mașină.*

Lewis nu se mai putu abține.

— Dar a avut pană de cauciuc, domnule. Știm totul despre asta.

— O, nu mă îndoiesc că a avut pană de cauciuc. Știm că asta s-a întâmplat. I-a sunat pe tipii ăia de la Baterii și Cauciucuri. Dar dacă ei n-au putut face reparația, a făcut-o altcineva, nu? Dacă mai ții minte, Jennifer nu l-a mai chemat pe omul de la cauciucuri să treacă pe la ea cu altă ocazie; și nu și-a făcut reparația la Barkers. Dar cineva i-a reparat cauciucul, Lewis. Poate că a făcut-o ea, cu mâna ei? Nu e o femeie proastă, nu-i așa? Poate că l-a rugat pe vecinul de alături? Nu știu. Dar poți repara o pană de cauciuc în cinci minute, fără prea multă bătaie de cap, iar Jennifer Coleby *este o fată practică și avea nevoie de mașină în acea noapte.*

— Nu pot urmări câtuși de puțin povestea asta, spuse Lewis, complet derutat.

— Vei putea, stai liniștit.

Morse se uită la ceasul de la mână.

— Vreau să te duci și să o aduci încoace, Lewis.

— Vă referiți la domnișoara Coleby?

— La cine' dracu' altcineva?

Morse îl conduse pe Lewis până afară, bătu la ușa comandantului de poliție Strange și intră.

Cam cu o jumătate de oră mai târziu, ușa se deschise, iar Strange se opri în pragul acesteia, împreună cu Morse. Ambii bărbați aveau fețele grave, iar Strange dădu din cap

cu fermitate în timp ce inspectorul-șef rostea câteva cuvinte de încheiere.

— Pari obosit, să știi, Morse. Cred că ar trebui să-ți iei un concediu de două săptămâni, acum că povestea asta s-a terminat.

— Ei bine, încă nu s-a terminat de tot, domnule.

Morse se întoarse lent în propriul birou.

Când Jennifer Coleby sosi, Morse o invită să ia un loc, apoi se îndreptă spre Lewis.

— Aș dori ca discuția asta să fie confidențială, Lewis. Mă înțelegi, știu.

Lewis nu înțelegea și se simți rănit. Dar plecă, lăsându-i singuri, și o porni spre bufet.

— Ascultați, domnule inspector. Credeam sincer că după vizita de ieri a sergentului dumneavoastră ați terminat...

Morse o întrerupse ferm.

— *Eu* v-am chemat încoace și *eu* o să vorbesc. Dumneavoastră nu veți face altceva decât să stați și să tăceți din gură timp de câteva minute.

Se auzea amenințarea subtil voalată în vocea lui, iar Jennifer Coleby, destul de alarmată, făcu așa cum îi propusese Morse.

— Dați-mi voie să vă spun ceea ce am bănuit de mult timp în acest caz, domnișoară Coleby. Mă puteți întrerupe dacă greșesc, dar nu mai vreau o porție din minciunile dumneavoastră nenorocite.

Ea îi aruncă o privire răutăcioasă în ochii lui pătrunzători, dar nu spuse nimic.

— Dați-mi voie să vă spun ceea ce cred. Cred că două fete au fost culese la autostop de un bărbat într-o noapte, iar una dintre acele două fete era amanta bărbatului. Cred că, de obicei, această amantă mergea cu mașina să-și vadă

iubitul, dar în acea seară ieșită din comun, n-a putut ajunge acolo cu mașina și, din acest motiv, trebuia fie să ia autobuzul, fie să facă autostopul. Din nenorocire și din pură întâmplare, a fost luată *exact de către bărbatul cu care urma să se întâlnească.* Tot din nenorocire, erau două fete, iar el a trebuit să le ia pe amândouă, *și aceste două fete se cunoșteau una pe cealaltă.* Acum, brusc, întreaga poveste părea mult prea primejdioasă – asta este părerea mea, mă înțelegeți, domnișoară Coleby – și, cumva, cei doi au hotărât să renunțe la întâlnirea lor și să aștepte până la apariția unei alte oportunități. Cred că fata, amanta, a cerut să fie lăsată undeva pe drum. Probabil că a inventat o scuză perfect viabilă – era o mincinoasă foarte bună – și i-a cerut să o lase să coboare. Dar ea știa încotro se îndreaptă cealaltă fată – fără îndoială că aceasta îi spusese – și simțea o gelozie necontrolată în acea noapte. Poate că simțise ceva în timp ce călătoriseră în trei. Vedeți dumneavoastră, fata așezată în față li se părea foarte atrăgătoare bărbaților. Și poate? Cine știe? Bărbatul, bărbatul pe care ea îl cunoștea atât de bine, îi fusese necredincios soției sale. Comisese adulterul chiar cu ea! De ce să nu o facă și cu alte fete? Așadar, cred că ăsta a fost lucrul care s-a întâmplat. Ea a coborât din mașină, dar nu s-a întors acasă. Nu. Ea a așteptat un autobuz, care a venit aproape în aceeași clipă. Cât de mult trebuie să-și fi blestemat norocul. Măcar dacă nu ar fi ieșit la autostop! Oricum, a luat autobuzul și s-a îndreptat spre locul unde știa că ar putea să-i găsească. Și i-a găsit. Era întuneric pe acolo, iar ea n-a putut vedea mare lucru, dar a văzut destul. Și a simțit cum se acumulează înăuntrul ei o gelozie criminală, nu atât împotriva iubitului ei, cât împotriva târfei aceleia ieftine de fată, o fată pe care apucase s-o cunoască, dar nu o simpatizase niciodată, o fată pe care o ura acum cu o furie de nedescris. Cred că, probabil, au discutat una cu cealaltă după plecarea bărbatului, dar nu

pot decât să ghicesc și s-ar putea să greșesc. Cred că fata care tocmai coborâse din mașină a putut sesiza furia mortală de pe chipul celeilalte tinere și cred că a încercat să fugă. Dar, în timp ce făcea asta, o lovitură înverșunată i-a crăpat craniul, iar ea a căzut grămadă, moartă, în curtea pavată. Cred că ea a târât fata, trăgând-o de brațe, până la colțul cel mai întunecat al curții și mai cred că fata care a înfăptuit crima a ieșit în întuneric și a luat un autobuz care a dus-o până acasă.

Morse se opri, iar în încăpere se lăsă o tăcere profundă.

— Credeți că așa s-au întâmplat lucrurile, domnișoară Coleby?

Ea dădu din cap.

— Știm amândoi cine a omorât-o pe Sylvia, nu-i așa?

Morse vorbi cu atâta blândețe, încât abia izbutea să-i audă cuvintele. Din nou, ea dădu din cap.

Morse îl sună pe Lewis și-i spuse să intre.

— Ia niște notițe, domnule sergent. Acum, domnișoară Coleby. Câteva întrebări suplimentare, vă rog frumos. Cine v-a reparat pana?

— Un vecin de peste drum. Domnul Thorogood.

— Cât timp i-a luat?

— Cinci-zece minute. Nu mult. L-am ajutat și eu.

— De cât timp sunteți amanta angajatorului dumneavoastră, domnul Palmer?

Lewis ridică privirea, stupefiat.

— De aproape un an.

— Nu vi s-a părut că este puțin periculos să vorbiți și altcuiva despre asta?

— Presupun că era. Dar acest lucru însemna că puteam beneficia de o cameră, o dată pe săptămână.

— Palmer v-a spus în această dimineață că am aflat?

— Da.

Ea răspunsese pe un ton blând până acum. Dar vechea flacără străluci din nou în ochii ei.

— De unde ați aflat?

— A trebuit să ghicesc. Dar trebuia să existe un motiv. A fost o întâmplare, sincer. Am verificat registrul școlii serale, pe data de miercuri, 29 septembrie, să văd dacă doamna Crowther fusese prezentă. Nu fusese. Dar am observat un alt nume pe listă, iar aceasta *fusese* prezentă; o doamnă Josephine Palmer. Ei, bine...

— Aveți o minte bănuitoare, domnule inspector.

— Și când a început povestea asta cu scrisorile?

— Vara. A fost o prostie, pe bune. Dar a funcționat de minune – așa spuneau ei.

— Îmi puteți da cuvântul dumneavoastră de onoare, domnișoară Coleby, că nu veți vorbi cu nimeni despre ceea ce am discutat?

— Da, domnule inspector. Cred că vă datorez măcar atât.

Morse se ridică în picioare.

— Bine, pune pe cineva să o ducă înapoi la serviciu, Lewis. Am abuzat îndeajuns de timpul domnișoarei Coleby.

Lewis, făcut praf, căscă gura spre ei ca un pește nimerit pe uscat, iar Jennifer se uită în jur și-i răspunse cu un zâmbet palid și trist.

— Nu sunteți foarte corect față de mine, nu-i așa, domnule?

Lewis părea deprimat și nemulțumit.

— Ce vrei să spui? întrebă Morse.

— Spuneați că povestea e aproape soluționată.

— E soluționată, zise Morse.

— Știți cine a omorât-o?

— O persoană care a fost deja arestată și acuzată de uciderea Sylviei Kaye.

— Când s-a întâmplat acest lucru?

— În această dimineață. Ia te uită!

Morse scoase scrisoarea pe care chiar Lewis i-o adusese de la Jennifer Coleby și i-o întinse. Lewis scoase foaia de hârtie și citi cu o neîncredere oarbă, năucă, neînțelegătoare, răspunsul de un singur rând pe care domnișoara Coleby îl dăduse la întrebarea lui Morse.

— Da, spuse blând inspectorul. E adevărat.

Lewis avea o grămadă de întrebări de pus, dar nu primi răspunsuri.

— Ascultă, Lewis, aș vrea să rămân singur. Tu du-te acasă și ai grijă de soția ta. O să stăm de vorbă luni.

Cei doi bărbați ieșiră din birou. Lewis își îmbrăcă haina și plecă destul de repede. Dar Morse porni agale spre celulele aflate la capătul îndepărtat al aripii nordice.

— Doriți să intrați, domnule? întrebă sergentul de gardă.

Morse înclină din cap.

— Să ne lași singuri, ai înțeles?

— Cum spuneți dumneavoastră, domnule. Celula cu numărul unu.

Morse luă cheile, descuie ușa principală care ducea spre celule și se îndreptă spre celula cu numărul unu. Își puse mâinile pe gratii și rămase nemișcat, privind cu tristețe înăuntru.

— Bună, Sue, spuse el.

CAPITOLUL AL TREIZECI ȘI UNULEA

Luni, 25 octombrie

În zorii zilei, vremea fusese strălucitoare și limpede, dar pe la jumătatea dimineții, o armată melancolică de nori grei și cenușii năpădiseră cerul, deasupra capului; iar vârtejuri de ploaie ușoară stropeau deja diviziunile ferestrei de la biroul lui Morse în timp ce, pentru ultima oară în cazul Sylviei Kaye, cei doi detectivi stăteau față în față, pe laturi opuse ale biroului.

— Ce știam noi despre domnișoara X? întrebă Morse, apoi se apucă să răspundă tot el la întrebare. Știam vag cum arăta, știam în linii mari cu ce era îmbrăcată și îi știam vârsta aproximativă. Era un punct de plecare, dar nu ne-ar fi dus câtuși de puțin departe. Dar știam, de asemenea, și faptul că aceste două fete care așteptau în stația de autobuz nu doar că se cunoșteau una pe cealaltă, ci, mai mult, *urmau să se reîntâlnească în dimineața următoare.* Acum, fără îndoială că acest fapt era, de departe, cea mai relevantă dovadă de care beneficiasem până atunci, și am acționat de îndată pe baza ei. Evident, am presupus că puteam reduce câmpul investigațiilor noastre și, în mod adecvat, ne-am concentrat atenția asupra fetelor de la birou care lucrau împreună cu Sylvia Kaye. Desigur, ar fi putut fi o prietenă a Sylviei, una cu care ea să se întâlnească la ora prânzului, poate, sau cineva împreună cu care să ia autobuzul. Ar fi putut fi o sută și una de variante. Dar noi nu eram de această părere. Și nu

eram de această părere pentru că bănuielile noastre au fost deșteptate destul de repede, cu deplină justificare, de comportamentul ciudat al uneia dintre fetele care lucrau în același birou cu Sylvia – domnișoara Jennifer Coleby. Și, deși noi nu știam asta în acel moment, mai exista o persoană cu care Sylvia urma să se întâlnească a doua zi de dimineață, iar dacă am fi fost cu o fracțiune de secundă mai deștepți, mai devreme, Lewis, poate că ajungeam mai din timp la capătul acestui caz.

Sylvia făcea fizioterapie la Spitalul Radcliffe pentru brațul ei rupt și se ducea în mod regulat la acest tratament, în diminețile de marți și de joi. Adică trebuia să se prezinte la fizioterapie la sora medicală care avea în responsabilitatea ei Secția Pacienților Externi de Accidente *în dimineața de joi, 30 septembrie*. Cu alte cuvinte, trebuia să se prezinte la sora medicală Widdowson.

Lewis se ridică să închidă ferestrele, din spatele cărora ploaia bătea acum mult mai violent.

— Desigur, acest lucru, continuă Morse, nu însemna foarte mult în sine. Dar noi am aflat că Sylvia nu avea foarte multe prietene apropiate, nu-i așa? Era interesant. Da, era cel puțin interesant.

Atenția lui Morse se dispersă pe moment. Se uită fix, după ce Lewis își termină treaba de la ferestre, spre curtea de beton de afară, care strălucea acum sub cerul acoperit de nori din ce în ce mai joși.

— Dar să ne întoarcem la Jennifer Coleby. Crowther i-a scris – acest lucru este stabilit acum, dincolo de orice semn de întrebare și de îndoială. Dar Crowther nu scrisese biletul *pentru* Jennifer; ea fusese doar mesagerul. A recunoscut lucrul ăsta; nu prea avea altă opțiune. Când i-am scris, nu i-am cerut să acuze pe nimeni de crimă; ci am întrebat-o

dacă scrisoarea era destinată lui Sue Widdowson, iar ea mi-a confirmat că era. N-o să afli niciodată, Lewis, câtă groază mi-a fost de acest adevăr...

Ploaia răpăia pe toată întinderea curții, iar camera era posomorâtă și întunecată. Lumini electrice se aprinseră în mai multe încăperi învecinate, dar nu în biroul lui Morse.

— Gîndește-te pentru o clipă, Lewis, Jennifer *avea mașină*. Acesta era un amănunt central al acestui caz. Și în pofida problemei temporare pe care a avut-o cu un cauciuc, *și-a folosit mașina în noaptea de 29*. A spus că a făcut-o, ții minte? Și a făcut-o. Nu am crezut-o în momentul respectiv, dar greșeam. Ea s-a întâlnit cu cineva în acea noapte, cineva care a văzut mașina și a văzut-o pe Jennifer Coleby în interiorul acesteia. Cineva care nu avea absolut nicio legătură cu uciderea Sylviei Kaye. Și era vorba de cineva cu care Jennifer avea o aventură: angajatorul ei, domnul Palmer. Așadar, deși dovezile indicaseră în aproape fiecare etapă a anchetei spre Jennifer Coleby, ea a căpătat pe neașteptate un alibi absolut incontestabil. Până în acel moment, am fost profund convins că fata cealaltă din această poveste este Jennifer, dar acum a trebuit să înfrunt faptul neîndoielnic, imposibil de zdruncinat, că indiferent cine a fost persoana care a stat în spatele Sylviei Kaye în acea noapte, în mașina lui Bernard Crowther, nu era vorba deloc, absolut *deloc*, de Jennifer Coleby. Și cine era, în acest caz? Deși a trebuit să renunț la Jennifer ca prim suspect – mai exact, am fost forțat să o abandonez cu totul de pe lista suspecților – m-am cramponat cu încăpățânare de ideea mea originală că, oricine ar fi fost această fată, ea era amanta lui Crowther și, de fapt, mesajul lui Crowther i se adresa ei. Așadar, hai să privim lucrurile din unghiul lui Crowther, timp de câteva minute. Cred că, fără pic de îndoială, era un om foarte speriat.

Pune-te doar în situația lui, Lewis. A părăsit-o pe Sylvia Kaye vie și nevătămată – știa acest lucru – miercuri seara. Și în ziua următoare ce anume descoperă el? Citește în ziare că această fată a fost găsită omorâtă. Dar nu omorâtă *oriunde*. Omorâtă exact în locul unde se întâlnise el cu ea pentru ultima oară – în curtea *Prințului Negru*. Cine *știa* că el fusese acolo? Doar el și Sylvia, iar ea nu va mai putea să divulge acest lucru nimănui, niciodată. Dar Sue Widdowson putea să *ghicească*, pentru că, desigur, Sylvia îi spusese unde se duce. Cu siguranță că își pierduse mințile de îngrijorare și, cu siguranță, pentru un om inteligent, nu pare să fi avut prea multă rațiune în ceea ce a făcut. Iar și iar, gândul trebuie să-i fi trecut prin minte: oare Sue își dădea seama cât de periculos era să-i spună vreunui om măcar un singur cuvânt? Trebuia să se gândească la faptul că ea își va da seama și singură de asta. Și, totuși, probabil că îndoielile îi măcinau mintea în continuare, cu siguranță. Ea era singura persoană care ar fi putut răsturna întregul coș de mere – nu doar să-l pună pe lista suspecților în cazul morții Sylviei, dar să îi și azvârle întreaga viață de familie într-o harababură căreia simțea că nu-i poate rezista. Pur și simplu, trebuia să se asigure, sau, cel puțin, trebuia *să acționeze cumva*. N-a îndrăznit să o întâlnească. Și atunci, i-a scris.

Lewis arătă semnele deja binecunoscute de disconfort, iar Morse dădu din cap, în semn de înțelegere.

— Știu, Lewis. „De ce se apucă el să-i scrie *lui Jennifer*"?

— Dar de ce să scrie, până la urmă, domnule? De ce să nu sune?

— Da, ajung și acolo. Dar, înainte de toate, hai să fim absolut siguri în privința unui *fapt* – iar faptul este că Bernard i-a scris, *garantat*, lui Jennifer Coleby. Pentru că, dacă recunoaștem importanța acestui lucru, putem începe să

răspundem la întrebarea perfect valabilă pe care ai formulat-o. De ce să n-o sune? De ce nu? Răspunsul este cât se poate de evident, cred. *Pe cine* să sune și *unde*? Să presupunem pentru o clipă că ar fi vrut să-i dea telefon lui Jennifer – mesagerul credincios. La muncă? Nu. Era prea periculos. Toate fetele de la birou cunoșteau părerile lui Palmer despre utilizarea telefoanelor companiei lui și jucau corect acest joc, pentru că el închidea ochii la corespondența personală din exterior. Dar era mai mult de atât. Era, de asemenea, foarte periculos, pentru că toate apelurile telefonice din afară – exceptând telefonul personal din biroul lui Palmer, pe care îl manevra secretara lui personală – treceau prin panoul de comandă. Și după cum bine știi, oricine de la panoul de comandă poate asculta în perfectă siguranță tot ce se vorbește. Nu. Era exclus. Ei bine? De ce să nu o sune pe Sue Widdowson în persoană? De ce să nu-i dea telefon amantei sale și să nu vorbească direct cu ea, fie la ea acasă, fie la spital? Din nou, nu este dificil să-ți dai seama de ce n-a făcut-o. Dacă o suna pe Sue acasă, nu putea fi cătușă de puțin sigur că celelalte două fete nu erau prin preajmă, nu-i așa? Putea să rîște cu Jennifer, dar nu cu Mary. Trebuie să fi avut certitudinea – și sunt sigur că a avut dreptate – că a trage cu urechea, chiar și în cazul unui apel telefonic limitat, era o îndeletnicire ademenitor de ușoară și de interesantă.

După ce bătu politicos la ușa lui Morse, tânăra fată care aducea corespondența la birou intră binedispusă și așeză poșta de dimineață a inspectorului în recipientul aferent.

— Nu e o zi foarte frumoasă, domnule.

— Nu, spuse Morse.

— Poate că se va înseninа mai târziu.

Ea îi dărui un zâmbet cald și plăcut, în timp ce pleca, iar Morse înclină din cap, plin de bunăvoință. Era o consolare

vagă să știe că viața se desfășura în continuare în jurul lui. Se holbă absent pe fereastră și observă că ploaia se diminuase. Poate că ea avea dreptate. Poate că se va însenina mai târziu.

— Dar de ce nu putea s-o sune la muncă, domnule?

— Ah, da, îmi cer scuze, Lewis. De ce să n-o sune la muncă, mă întrebi? Am aflat răspunsul la această întrebare chiar vinerea trecută. E teoretic imposibil pentru orice persoană din exterior, chiar și pentru poliție, să intre în contact direct cu oricare dintre surorile medicale de la Radcliffe. Am încercat asta eu însumi și-ți spun că ai putea la fel de bine să ceri de la Informații un număr de telefon dacă nu știi adresa. E o scorpie bătrână de asistentă-șefă acolo...

— Dar Crowther n-ar fi putut totuși să-i scrie ei? Cu siguranță...

— Ar fi putut, da. Și nu știu de ce nu a făcut-o, numai că... Vezi tu, Lewis, el a intrat în programul ăsta cu Sue Widdowson. Dă-mi voie să încerc să explic cum cred că a început totul. După cum știi, poșta devine din ce în ce mai dezastruoasă peste tot. Dar în nordul Oxfordului se pare că e din cale-afară de proastă. Arareori sosește înainte de zece dimineața – mult prea târziu pentru ca un om să poată primi o scrisoare înainte să plece la muncă. Și, chiar dacă ar fi sosit devreme, să zicem la opt, tot n-ar fi venit în timp util. Și atunci, de ce să nu-i scrie la spital? Răspunsul este că draga noastră asistentă-șefă își bagă nasul și acolo. Interzice cu fermitate primirea oricărei corespondențe private la spital.

— Dar dacă Crowther ar fi pus la poștă o scrisoare pe adresa ei de acasă, ea ar fi primit-o când s-ar fi întors de la muncă, nu-i așa?

— Da, ai dreptate. Dar ai pus degetul exact pe problema centrală și din acest motiv, cred eu, a trebuit să apară Jennifer în această poveste, de la bun început. Vezi tu, Bernard Crowther, ca majoritatea profesorilor ăstora universitari, nu avea un program fix la Colegiul Lonsdale. Putea să apară mereu câte ceva la ore neașteptate – probleme de disciplină, vizitatori neașteptați, întâlniri neplanificate – și nu-și putea plănui niciodată escapadele extraconjugale decât cu anticiparea plină de speranță că va izbuti, într-adevăr, să fie liber la un moment dat în zilele care urmau. Dar, ceea ce era și mai important, trebuia să supravegheze cu mare grijă plecările și sosirile propriei lui familii. Poate că Margaret stabilea ceva, poate copiii căpătau o jumătate de zi liberă de la școală, hodoronc-tronc, sau se îmbolnăveau, sau... ei bine, și aici erau o grămadă de lucruri care puteau merge prost și să încurce complet cele mai inteligent elaborate planuri. De aceea, mi se pare că Crowther nu știa sigur – de cele mai multe ori, până în ziua respectivă, ba chiar până cu câteva ore mai devreme – dacă, unde și când va putea să fie liber să-și întâlnească amanta. Dar, Lewis, *Colegiul Lonsdale nu e decât la aproximativ nouăzeci de metri sau așa ceva* de clădirea de pe High a biroului de asigurări Town and Gown.

— Vreți să spuneți că Crowther nu trebuia decât să meargă pe jos și să arunce biletul în cutia poștală?

— Exact asta a și făcut.

— Dar Jennifer n-ar fi avut cum să intre în contact cu Sue în timpul zilei, nu-i așa? Ați spus chiar acum...

— Știu ce ai de gând să spui. El ar fi putut la fel de bine să scrie și pe adresa de acasă a lui Sue. Ea nu ar fi primit mesajul mai devreme, pentru că scrisoarea ar fi așteptat-o pe preșul de la ușă, atunci când intra în casă. Dar toată

chestia asta înseamnă să presupui că Crowther îi putea scrie *cu o zi mai devreme* să fixeze întâlnirea și, precum spuneam, bănuiesc că, de cele mai multe ori, el nu putea face acest lucru. Dar mai e un punct mult mai important, Lewis. Tu spui că Jennifer n-o putea contacta pe Sue în timpul zilei. *Ba putea, și o făcea în mod frecvent*. Cele două se întâlneau destul de regulat să mănânce împreună la prânz. Asta se întâmpla într-o cafenea mică de lângă M and S. Știu lucrul ăsta, Lewis. Am fost și eu acolo.

Morse intonă ultimele cuvinte pe un ton mașinal, melancolic, iar Lewis îl privi curios. Mai era un lucru pe care Morse îl rostise cu câteva secunde în urmă. Era ca și cum...

— Jennifer Coleby trebuie să fi știut totul despre povestea asta, în acest caz, domnule.

— Nu știu dacă știa chiar *totul*. Oricum, știa îndeajuns de mult. Prea mult. Presupun...

Se scufundă în tăcere preț de câteva minute, dar, după ce-și reluă povestea, apăru mai multă energie și mai mult spirit în vocea lui.

— Nu știu cum a început, dar de la un anumit punct probabil că și-au spus totul despre viețile lor. Am auzit că femeile, ca și bărbații, dacă tot am ajuns aici, adoră să-i vorbească altcuiva despre cuceririle lor; iar o remarcă întâmplătoare le-a făcut să se alieze, cu siguranță, pe cele două fete și, în scurt timp, s-a stabilit o legătură a conspirației. Nu cred că pot exista îndoieli în privința asta. Bănuiesc că Crowther a fost cel care, după câteva neînțelegeri și eșecuri în întâlnirile sale cu Sue, a sugerat ideea de a lăsa câte un bilet cu aspect nevinovat, adresat lui Jennifer Coleby, în căsuța poștală de la Town and Gown. Sunt destul de convins că avea genul acela de minte care adora ideea mesajelor enigmatice, iar obiceiul a luat amploare, devenind, treptat, principala

lor cale de a comunica. El trecea pe acolo și introducea o scrisoare sau o carte poștală prin ușa din față a biroului. Era simplu – nici măcar nu trebuia să ocolească. Probabil că, la început, asta se întâmpla numai când apărea câte o oportunitate neașteptată, dar, pe măsură ce timpul trecea, asta a devenit procedura normală, atât de normală încât el a urmat-o chiar și în ultimul și decisivul mesaj la adresa ei. Și, dincolo de faptul că era un instrument impecabil și extrem de util, poate că lui Crowther i s-ar fi părut un dar de la Dumnezeu să nu mai trebuiască, practic, să-i scrie astfel de scrisori lui Sue. Ca majoritatea oamenilor implicați în astfel de aventuri interzise, cu siguranță că îl tortura groaza că o astfel de scrisoare s-ar fi putut rătăci, ar fi putut fi deschisă de cine nu trebuie sau ar fi putut fi găsită pe undeva. Nimeni nu putea afla foarte multe lucruri nici chiar așa, nu, chiar dacă scrisorile erau găsite?

— Și când v-a trecut prin minte prima oară că era vorba de domnișoara Widdowson, domnule?

Lewis puse întrebarea cu o blândețe neobișnuită pentru că, în sfârșit, începu să înțeleagă.

Morse se holbă extenuat și trist la biroul din fața lui, iar degetele mâinii stângi începură să bată darabana agitate pe tăblia acestuia.

— Presupun că existau anumite indicii subliminale... Ah, nu știu. Dar n-am fost sigur până vinerea trecută. Poate că prima oară când am început suspectez adevărul a fost când am verificat registrul școlii serale, căutând situația prezențelor lui Margaret Crowther. S-a întâmplat să observ, absolut accidental, că, printr-un ghinion divin, nevasta lui Palmer era membră a aceluiași curs. Și asta m-a făcut să mă întreb; m-a făcut să-mi pun foarte multe întrebări. Mi s-a părut greu de crezut că Jennifer Coleby era genul de persoană

care să ofere o grămadă de favoruri fără să primească și ea ceva în schimb; și am meditat asupra legăturii care exista, mai mult ca sigur, între ea și cealaltă fată. Într-un mod indirect, am luat în considerare posibilitatea ca ambele fete să se afle în circumstanțe asemănătoare, în același gen de relație cu alți oameni. Cu bărbați. Și astfel, am mers foarte mult pe ghicite, și m-am gândit că Crowther are pe cineva, iar Jennifer pe altcineva, iar Palmer, poate, se integra în această schemă? Și apoi... Ei bine, și apoi m-am gândit la Sue Widdowson și brusc, piesele de puzzle au început să se potrivească. Oare era posibil ca Jennifer să aibă o aventură cu Palmer? Foarte frecvent, în acest gen de situații, este vorba despre o persoană pe care o întâlnești la lucru; și cine altcineva mai era la Town and Gown, în afara lui Palmer? El era singurul bărbat din clădire. M-am tot întrebat ce anume câștigă Jennifer din toată afacerea asta. Și, brusc, mi-a picat fisa că există un singur lucru pe care ea și l-ar dori, mai presus de toate. Știi care este acela, Lewis?

— Mă tem că nu am experiență în genul ăsta de lucruri, domnule.

— Nici eu, spuse Morse.

— Ei bine, presupun că și-ar fi putut dori un loc unde să fie singură cu... A, înțeleg. Vreți să spuneți...

— Da, Lewis. Cineva putea să-i ofere o cameră lui Jennifer, unde să poată rămâne singură cu Palmer. Mary nu ieșea în oraș chiar atât de des. Dar, de câte ori o făcea, terenul era liber, pentru că cealaltă membră a triadei putea aranja, la rândul ei, să lipsească într-un mod convenabil în același timp. Și exact asta făcea.

— Stați numai o clipă, domnule.

O îngrijorare își făcu loc în străfundul minții lui Lewis. Își aminti seara de miercuri, 29 septembrie... Apoi, îi pică fisa.

— Dar casa ar fi trebuit să fie liberă, nu-i așa, în seara aceea de miercuri? Mi s-a părut că ați spus că Mary se dusese la film sau așa ceva.

— O să scoatem un detectiv din tine, Lewis, până la urmă.

Morse se ridică din scaunul său de piele, îl bătu pe umăr pe sergentul său și se opri să urmărească norii amenințători care se roteau lent spre vest. Acum, ploaia încetase, iar bălțile superficiale din curte se întindeau netulburate.

— Mă tem că aceasta a fost încă una dintre minciunile lui Jennifer. Mary a fost acasă în acea seară – mi-a spus acest lucru. Dar, chiar dacă Mary ar fi fost plecată, nu cred că ar fi avut vreo importanță. Sunt destul de convins că treaba lui Jennifer era aceea de a o duce pe Sue cu mașina la întâlnirea cu Crowther. Asta era partea ei din problemă. Iar miercuri, pe 29 septembrie, amândouă au avut câte o întâlnire, după cum știm.

— Dar de ce nu...

Lewis păru să șovăie înainte de a pune întrebarea, iar Morse o formulă pentru el.

— De ce n-au profitat toți patru de oportunitatea de a folosi casa ori de câte ori Mary era plecată? Asta ai de gând să spui?

— Da.

— Ei bine, ar fi fost un pariu destul de sigur pentru Palmer, bineînțeles. El locuiește destul de departe și sunt puțini oameni care s-ar fi putut să-l recunoască în partea de nord a Oxfordului. Oricum, era un risc rațional. Și de fapt, știu că a fost acolo. Am pus casa sub supraveghere toată săptămâna trecută, iar miercuri seara, mașina lui Palmer

era parcată pe strada învecinată. A găsit-o McPherson – îl trimisesem în misiune specială.

O expresie ușor îndurerată trecu peste chipul lui Lewis, dar Morse o ignoră.

— Nu l-a văzut pe Palmer intrând propriu-zis, dar l-a văzut ieșind, iar eu l-am văzut pe Palmer cu ochii mei miercuri seara, când am lămurit totul cu el.

— Iar pentru Crowther era prea riscant?

— Tu ce crezi? Nu locuia decât la o aruncătură de băț de casa fetelor. Nu, ar fi fost cea mai mare tâmpenie imaginabilă vreodată ca el să facă asta. Locuia acolo de ani întregi. Practic, toată lumea îl cunoștea, iar el trecea pe aceeași stradă aproape în fiecare noapte, când se ducea să bea ceva la Fletcher's Arms. Oamenii ar fi început să clevetească pe loc. Nu, nu. Varianta asta ar fi fost exclusă din start.

— Așadar, când și unii, și alții aveau întâlnire...

— Era treaba lui Jennifer să o ducă pe Sue cu mașina, da.

— Așadar, dacă Jennifer nu s-ar fi pomenit brusc cu o pană de cauciuc în acea seară, Sylvia n-ar fi fost omorâtă niciodată, poate.

— Nu, n-ar fi fost.

Morse traversă încăperea și se așeză din nou pe scaunul lui. Aproape că terminase.

— În noaptea crimei, Sue Widdowson era nerăbdătoare și, probabil, puțin supărată pe Jennifer. Nu știu. Oricum, simțea că nu are cum să aștepte în timp ce Jennifer dă telefoane să repare pana și, în cele din urmă, găsește un băiat cumsecade de peste drum, și toate astea să dureze la nesfârșit. Se gândi că s-ar putea să întârzie și, atunci, decise să ia autobuzul. A ieșit până pe Woodstock Road, s-a oprit la stația Liniei a Cincea și... de acolo, știi continuarea. A mai găsit pe cineva care aștepta. A găsit-o pe Sylvia Kaye.

— Măcar dacă ar fi așteptat.

Morse dădu din cap.

— Măcar dacă ar fi așteptat, da. Jennifer a reușit să termine cu reparația cauciucului în nu mai mult de cinci sau zece minute, așa susține. Stabilise să se întâlnească cu Palmer la Golden Rose în acea noapte. După cum ai văzut, o ducea întotdeauna pe Sue la Woodstock și era convenabil pentru ea și Palmer să se vadă la un bar din apropiere – Begbroke, Bladon sau chiar Woodstock. Iar ei s-au întâlnit în acea seară, știm acest lucru. De fapt, în pofida tuturor belelelor care au apărut, Jennifer a ajuns acolo înaintea lui Palmer. Și-a cumpărat o bere lager cu lămâie verde și a ieșit să stea în grădină, să-i pândească sosirea.

— Ce ciudat, domnule. Dacă Sue Widdowson...

— Ești plin de „dacă", Lewis.

— Viața e plină de „dacă", domnule.

— Da, într-adevăr.

— Dar încă mergeați pe ghicite, nu-i așa? Vreau să spun că nu aveați nicio dovadă solidă, pe care să vă bazați.

— Poate că nu atunci. Dar totul se potrivea. Sue și Jennifer aveau aproximativ aceeași înălțime, aproximativ aceeași culoare a părului și a ochilor, mai puțin...

— Mai puțin ce, domnule?

— N-are importanță. Uită chestia asta. Vestimentația? Am văzut haina pe care a descris-o doamna Jarman; am văzut același gen de pantaloni largi; iar Sue Widdowson le purta. Vineri seara, i-am arătat doamnei Jarman o fotografie a lui Sue, iar ea a recunoscut-o de îndată. Nici nu e de mirare că sărmana femeie nu a putut alege pe nimeni la testul de verificare a identității. Fata pe care o văzuse în stația de autobuz nu se afla acolo, pur și simplu.

— Oamenii mai fac greșeli, domnule.

— Măcar dacă le-ar face, Lewis. Măcar dacă le-ar face!

— Și totuși, aceasta încă *nu dovedește nimic*.

— Presupun că nu. Dar când am vizitat Spitalul Radcliffe, să mă uit la corpul lui Crowther, am primit cheile lui de la sora de gardă – fuseseră în buzunarul lui de la pantaloni. Am întrebat-o dacă cineva din echipa de asistente venise să-l mai vadă, iar ea mi-a spus că nu venise nimeni. Dar, a adăugat ea, sora medicală Widdowson a întrebat-o cum se mai simte el, s-a oprit în mijlocul salonului și s-a uitat îndelung la patul unde zăcea Crowther.

Vocea lui Morse devenea din ce în ce mai agitată, dar se controlă cât putu de repede. Încă o dată, se îndreptă spre fereastră și văzu cum soarele începe să se infiltreze printre norii care se subțiau.

— M-am dus la Colegiul Lonsdale și m-am uitat prin biroul lui Crowther. Am găsit un singur sertar încuiat în toată încăperea, unul dintre sertarele mesei lui – ultimul sertar din stânga, dacă vrei să știi.

Se întoarse și-l fixă din priviri pe Lewis, iar vocea lui răsuna aspru și sălbatic.

— Am deschis sertarul și am găsit... am găsit o fotografie a lui Sue.

Vocea lui deveni brusc foarte scăzută. Se întoarse să se uite din nou pe fereastră.

— O copie a aceleiași fotografii, pe care mi-a dat-o și mie.

Dar rostise atât de încet aceste ultime cuvinte, încât Lewis fu incapabil să le audă.

EPILOG

Se terminase.

Lewis se duse acasă cu mașina să ia prânzul, sperând că soția lui se simțea mai bine. Trecu pe lângă un stativ de ziare, cu titluri groase, imense: „Crima din Woodstock – O femeie ajută poliția". Nu se opri să cumpere un exemplar.

Morse se mai duse încă o dată la compartimentul de celule și petrecu câteva minute împreună cu Sue.

— Ai nevoie de ceva?

Ei îi apărură lacrimi în ochi și clătină din cap, iar el se opri lângă ea în celulă, stângaci și pierdut.

— Domnule inspector?

— Da.

— Poate că nu poți să mă crezi și oricum nu mai contează. Dar... te-am iubit.

Morse nu spuse nimic. Își simți ochii usturându-l, își trecu mâna stângă peste ei și se rugă ca ea să nu observe nimic. Pentru un timp, nu avu suficientă încredere în sine pentru a vorbi, iar când și-o regăsi, aruncă o privire în jos spre fata pe care o iubea și spuse:

— La revedere, Sue.

Ieși și încuie ușa celulei după el. Nu mai era în stare să spună nimic. Se smulse de acolo și-și continuă drumul de-a lungul coridorului. Apoi, îi auzi vocea pentru ultima oară.

— Domnule inspector?

El se întoarse. Ea stătea lipită de barele celulei, cu chipul brăzdat de lacrimi de durere și disperare.

— Nu mi-ai spus niciodată care e prenumele tău.

Când Morse plecă în sfârșit de la birou, se lăsa deja întunericul. Urcă în Lancia lui, ieși din curte, unde băltoacele aproape că se uscaseră, și coti spre stânga, avântându-se în fluxul principal al traficului urban. În timp ce trecea de giratoriul șoselei de centură, văzu două persoane care stăteau pe marginea năpădită de iarbă a șoselei, cu degetul mare întins, făcând autostopul. Una era o fată, o fată frumoasă, judecând după înfățișarea ei. Poate că și cealaltă era o fată. Era greu de deslușit. Își continuă drumul până acasă, în Oxford.

PREMIUL DIAMOND DAGGER (1997) PENTRU ÎNTREAGA OPERĂ

La ora la care întunericul stă să coboare, două fete tinere și frumoase așteaptă autobuzul. Acesta întârzie, iar fetele nu mai au răbdare să aștepte: vor face autostopul.

Inspectorul Morse e polițistul britanic tipic: ironic, pasionat de cuvintele încrucișate și de femeile frumoase. Cazul ce-i este încredințat îi va pune la încercare din plin capacitățile de detectiv: o tânără a fost găsită moartă în parcarea unui restaurant. Toate indiciile arată că, înainte de a fi ucisă, a fost agresată sexual. Suspecții ies la iveală unul după altul, dezvăluind treptat o poveste întortocheată și sordidă. Și totul a început cu două fete care așteptau ultima cursă spre Woodstock...

Pentru că...

...Ultima cursă spre Woodstock e începutul devenit clasic al unei serii care a captivat o generație de cititori din întreaga lume.

...Colin Dexter și creația sa, inspectorul Morse, sunt cel mai bun exemplu pentru vigoarea unui gen literar pe care britanicii l-au inventat, practic, prin Sherlock Holmes al lui Arthur Conan Doyle.

Horia Nicola Ursu

www.editura-paladin.ro

ISBN 978-973-124-754-0